

Tilinpäätös 2023

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	4
1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	7
1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys.....	8
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys	10
1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KAUPUNGIN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA TILI- KAUDELLA 2023.....	13
1.4.1.Tuloperusteiden muutokset.....	13
1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä	14
1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa	17
1.4.4 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuusasoilla	22
1.5 KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ	23
1.6 YMPÄRISTÖASIAT	24
1.7 MUUT EI TALOUDELLISET ASIAT	32
1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat.....	32
1.7.2 Hyvinvointi ja terveys	33
1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	36
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA	37
 2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	42
2.1 SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	42
2.2 RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	44
2.3 SISÄISEN VALVONNAN PUUTTEET JA KEHITTÄMINEN	46
 3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	48
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	48
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	53
3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	57
3.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT	61
 4. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	62
4.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ.....	62
4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	62
4.3. STRATEGIASTA JOHDETTUIEN VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVIER TAVOITTEIDEN TOTEUTUMAT.....	64
4.4 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	70
4.5 ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	71
4.6 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ VUONNA 2023	72
4.7 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	79
4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	79

4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	80
4.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut	81
5. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	82
5.1. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	82
5.2 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	82
6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	84
6.1 PERUSKAUPUNGIN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	85
Kaupunginvaltuusto	85
Tarkastuslautakunta	86
Kaupunginhallitus	88
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta.....	120
Hyvinvoinnin toimiala	127
Kaupunkiympäristön toimiala	162
6.2 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	183
6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	183
6.2.2 Investointien toteutuminen	187
6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen	197
6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	197
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	198
7.1 TULOSLASKELMA.....	199
7.2 RAHOITUSLASKELMA	200
7.3 TASE.....	201
7.4 KONSERNILASKELMAT	203
7.4.1 Konsernituloslaskelma	203
7.4.2 Konsernirahoituslaskelma	204
7.4.3 Konsernitase.....	205
8. KONSERNIN JA KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	207
8.1 KUNNAN JA KONSERNIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	208
8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	208
8.2 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	213
8.3 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	215
8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	215
8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	220
8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	223
8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	225

9. ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	227
9.1 LIIKELAITOSTEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	227
Joensuun Vesi –Liikelaitos.....	228
9.2 RAHASTOJEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	261
Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	262
Elinkeinorahasto	263
Tulevaisuusrahasto.....	269
9.3 TASEYKSIKÖIDEN ERILLISTILINPÄÄTÖKSET	275
295 Tilakeskus-taseyksikkö	276
9.4 ERIYTETYT TULOSLASKELMAT	288
9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet	289
9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot.....	290
9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot.....	291
10. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	292
11. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA.....	294

1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2023 merkitsi kuntatalouteen historiallisen suurta muutosta. Kuntien menot sekä verotulot ja valtionosuudet alenivat merkittävästi sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä pois kuntien järjestämisvastuulta. Uudistukseen liittyvät vaikutukset konkretisoituvat kuntien talouteen kuitenkin viiveellä. Kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja vielä sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien veroprosenttien mukaisesti yhteensä 1,4 miljardia euroa. Myös valtionosuuksia kertyi kuntiin nykytilannetta enemmän, sillä kuntien valtionosuusrahoitusta tarkistetaan takautuvasti uudelle, pysyvästi alemmalle tasolle vuodesta 2024 alkaen. Nämä sote-uudistuksen hännät tekivät kuntataloudesta vuonna 2023 varsin vahvan ja kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos olikin ennakkolisten tietojen mukaan 1,8 mrd. euroa ylijäämäinen. Ilman kertaluontoisia eriä tulos olisi kuitenkin ollut negatiivinen ja vuosikate romahtanut 40 %:a edellisvuodesta.

Kuntatalouden varsin vahvojen lukemien rinnalla Suomen talouden tilanne oli sen sijaan varsin vaikea. Koronan jälkeen ripeästi käynnistynyt kasvu päättyi vuoden 2022 loppupuolella. Korkea inflaatio, energiahintojen nousu ja nopeasti noussut korkotaso hydyttivät Suomen talouden kasvua ja Suomen talous ajautui taantumaan. Talouskasvun hiipuminen välittyi myös työllisyystilanteeseen ja työttömyys kääntyi nousuun. Taloustilanne haastoi toimialoja osin eri tavoin, vaikutukset ovat olleet erityisen voimakkaita rakentamisessa. Taloustilanne on vaikeuttanut myös julkisen talouden tilannetta. Julkiseen talouteen kohdistuvat sopeutuspaaineet ovat kasvaneet ennestään huolimatta siitä, että myös kasvun eväitä on alkanut hiljalleen kertyä talousennusteisiin muun muassa inflaatiopaineiden lieventymisen myötä. Suomen talouden kasvuennusteet lähivuosille ovat kuitenkin edelleen varsin vaimeat eikä kasvu riitä tasapainottamaan alijäämäistä julkista taloutta.

Poikkeuksellinen vuosi näkyi myös Joensuun kaupungin taloudessa ja muutti kaupungin talouden rakenteita merkittävästi edellisvuoteen nähden. Sote-uudistukseen liittyvien väliaikaisten tulokertymää parantaneiden vaikutusten siivittämänä myös kaupungin talous muodostui lähes 20,9 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kaupungin nettomenot alenivat 288 milj. euroa eli 63 % vuoteen 2022 nähden. Kaupungille jääneiden palveluiden nettomenojen vertailukelpoinen kasvu oli noin 5,5 %. Nettomenojen kasvuun vaikutti erityisesti kunta-alan palkankorotukset. Menojen tavoin myös tulot pienenivät. Verotuloja kertyi vuonna 2023 yhteensä 171 milj. euroa ja valtionosuuksia 56 milj. euroa. Verotulot ja valtionosuudet alenivat vuoteen 2022 nähden 261 milj. euroa eli 54 %. Sote-uudistuksen vaikutus näkyy verotuloissa ja valtionosuuksissa täysimääräisesti vasta viiveellä. Kaupunki sai aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien perusteella verotuloja arviolta 16–17 milj. euroa. Lisäksi sote-uudistukseen liittyvän valtionosuuksien tarkistuksen myötä valtionosuuksien taso alenee vuodesta 2024 alkaen 16 milj. eurolla. Ilman näitä poikkeavia eriä, verotulojen ja valtionosuuksien määrä olisi ollut yli 32 milj. euroa alempi ja kaupungin tilikausi olisi muodostunut alijäämäiseksi.

Sijoitusmarkkinoiden kehitys oli heikon vuoden 2022 jälkeen myönteistä ja varsinkin loppuvuoden kehitys oli vahvaa. Kaupungin rahastojen markkina-arvo kasvoi noin 9 milj. eurolla, lähes 9 %:lla edelliseen vuodenvaihteeseen nähden. Rahastojen tilikauden tulos oli 4,6 milj. euroa ylijäämäinen. Joensuun Veden tilikauden tulos oli runsaat 2,2 milj. euroa eli hieman asetettua tavoitetta heikompi.

Joensuun kaupunki investoi 51 milj. eurolla vuonna 2023. Toimitilainvestoinneista merkittävimmät hankkeet olivat vuoden 2023 aikana käynnistyneet Mehtimäen jääurheilukeskuksen laajennus ja peruskorjaus, Enon alakoulu sekä vuoden aikana valmistunut Sirkkalan liikuntakeskus ja Sirkkalan kou-

lukiinteistön muutos yläkouluksi ja Wärtsilätalon C-siiven peruskorjaus. Kaupunkirakennepalveluiden investointihankkeista suurimmat olivat Cederbergin aukio Penttilärannassa, Väyläviraston kanssa yhteistyöhankkeena toteutettu Ratapihan peruskorjaus ja Ukonniemen sataman laajennus satamalogistiikan tarpeisiin sekä Koulukadun peruskorjaus ja Itärannan kadunrakennustyöt.

Kaupungin lainakanta oli vuoden lopussa 223 milj. euroa. Lainakanta aleni edellisvuoteen nähden ylijäämäisen tuloksen johdosta. Lisäksi Siun soten palkkaharmonisaation maksun siirtyminen vuodelle 2024 pienensi vuoden 2023 rahoitustarvetta. Asukaskohtainen lainakanta oli 2 862 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 3 034 euroa. Vaikka lainakanta ei kasvanutkaan, sote-uudistuksen myötä velkaantumiseen liittyvät riskit kasvoivat, koska toimintamenojen pienentymisestä huolimatta velat ja vastuut jäivät kaupungille. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin kasvoi 51,5 %:sta 87,3 %:iin ja kasvaa tulevina vuosina edelleen. Velkaantumiseen liittyvät riskit myös konkretisoituvat korkotason nousun myötä – korkomenot ovat kasvaneet ja kaventavat talouden liikumavaraa.

Joensuun väestömäärä kasvoi vuoden 2023 aikana 547 henkilöllä ja oli ennakotietojen mukaan vuoden lopussa 78 060 henkilöä. Suomen talouden suhdannetilanne heikensi työllisyystilannetta loppuvuotta kohti. Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 13,6 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2022 oli 13,4 %. Rakentaminen hiljeni vuoden 2023 aikana. Valmistuneiden asuntojen määrä oli kuitenkin vielä hyvällä tasolla. Sen sijaan rakennuslupien määrä oli poikkeuksellisen matala korkotason nousun ja heikon suhdannenäkymän takia. Vuonna 2023 valmistui 536 asuntoa, mutta rakennuslupia myönnettiin vain 106 asunnolle.

Vuosi 2023 muutti kaupungin talouden rakenteita varsin merkittävästi, mutta oli myös toiminnan näkökulmasta varsin vilkas. Vuoden aikana päivitettiin vuonna 2021 hyväksytty kaupungin strategia, jota on toteutettu poikkeuksellisen haastavassa toimintaympäristössä. Päivitetyin strategian ”Helppo hengittää” toiminta-ajatuksena on olla Itä-Suomen loistavin kasvukaupunki siten, että kaupungissa investoidaan, rakennetaan ja yritetään. Tavoitteena on saavuttaa 80 000 asukasta vuoteen 2025 mennessä ja tulla Suomen 10. suurimmaksi kaupungiksi vuoteen 2030 mennessä. Asukkaiden halutaan olevan hyvinvoivia ja onnellisia sopivankokoisessa yliopistokaupungissa, jossa arki on helppoa, palvelut toimivat ja luonto on vahvasti läsnä. Tavoitteiden toteuttamista konkretisoivat toimeenpano-ohjelmat, joista vuoden aikana hyväksyttiin opiskelijakaupunki Joensuu-, yrityskaupunki Joensuu-, sekä metsäpääkaupunki Joensuu -ohjelmat ja asuntopoliittinen ohjelma.

Työllisyyttä koskevat asiat olivat aiempien vuosien tapaan keskeisessä asemassa. Valmistelutyö vuoden 2025 alusta toteutuvaan TE-palveluiden järjestämisvastuun siirtymiseen kunnille jatkui ja kunnat päättivät maakunnallisesta työllisyysalueesta, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. TE-palveluiden uudistus on merkittävä ja tuo kunnille uusia välineitä edistää työllisyyttä ja elinvoimaa. Edunvalvontatyötä saavutettavuuden parantamiseksi jatkettiin ja se toi tuloksia – lentoliikenteen ostoliikenne jatkuu vähintään kaksi vuotta ja Syrjäsalmen sillan osalta saavutettiin ratkaisu, joka turvaa junaliikenteen ilman liikennekatkoa.

Vuosi 2023 keräsi erilaisiin tapahtumiin merkittävän määrän kuntalaisia ja Joensuussa vierailijoita. Pelkästään Kulttuurin unelmavuoden tapahtumat toivat erilaisiin tapahtumiin yli 187 000 kävijää. Vuosi oli myös Joensuun 175-juhlavuosi, joka toi juhlallisuuksia kuntalaisille erityisesti loppuvuodesta.

Hyvinvointialueiden käynnistyminen sujui Pohjois-Karjalassa sujuvasti Siun soten kuntayhtymän aikana tehdyn toimintojen yhteensovittamisen ja kehittämistyön pohjalta. Muutos merkitsi kuitenkin yh-

dyspintarakenteisen tarkentamista ja vuoden aikana hyväksyttiin yhteistyösopimus hyvinvointialueen kanssa, jossa sovitaan yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta. Vuoden aikana otettiin käyttöön myös päätösten ennakkovaikutusten arviointi, päätettiin matkailumarkkinoinnin tehtävien siirrosta Business Joensuu Oy:n hoidettavaksi ja vietiin eteenpäin Lapsiystävällinen kunta – mallia.

Kaupungin talous heikkenee vuodesta 2024 alkaen voimakkaasti verotulojen ja valtionosuuksien väkiintuessa sote-uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle. Vuoden 2023 hyvä tulos vahvistaa kaupungin talouden puskuria ja antaa aikaa sopeutukselle, mutta ei poista talouden sopeutuksen tarvetta. Kaupungin talouden sopeutustyö käynnistettiin vuoden 2023 aikana tavoitteena sopeuttaa taloutta hallitusti useamman vuoden aikana. Sopeutustyö ja toimenpiteiden valmistelu jatkuu vuoden 2024 aikana ja laaja toimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Talouden tasapainon myös tulevana vuosina turvaavista toimenpiteistä on määrä päättää kesäkuussa.

Viimeiset vuodet ovat olleet varsin raskaita henkilöstölle ja luottamushenkilöille, kun koronapandemia, Ukrainan tilanne ja talouden heikko kehitys ovat varjostaneet näkymää. Vaikeista olosuhteista huolimatta kaupungin luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät ovat suoriutuneet hyvin tehtävistään ja tavoitteistaan. Lausun heille parhaat kiitokset hyvästä ja tuloksellisesta työstä Joensuun kaupungin ja Joensuun alueen puolesta.

Joensuussa 14.3.2024

Kaupunginjohtaja Jere Penttilä

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnallisvaalit järjestettiin 13.6.2021 ja valitun kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi elokuussa 2021. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 59 ja kaupunginhallituksen 11.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2023 lopussa olivat:

	Valtuusto	Hallitus
SDP	14	3
KESK	13	3
KOK	9	2
VIHR	7	1
VAS	5	1
PS	8	1
KD	2	0
Liike Nyt	1	0

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Joakim Kärkäs (SDP)
1. varapuheenjohtaja	Timo Elo (KOK) 31.5.2023 saakka Matti Ketonen (KOK) 1.6.2023 alkaen
2. varapuheenjohtaja	Asseri Kinnunen (PS) 13.11.2023 saakka Eero Bogdanoff (PS) 14.11.2023 alkaen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Jere Nuutinen (KESK)
1. varapuheenjohtaja	Seppo Eskelinen (SDP)
2. varapuheenjohtaja	Sari Koskinen (VIHR)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenisen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstö- ja työllisyysjaosto sekä omistajaohjausjaosto.

1.8.2021 alkaen kaupungin organisaatioon on kuulunut osallisuus- ja vetovoimalautakunta, joka vastaa kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta sekä kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista. Lautakunnassa on yksitoista jäsentä ja esittelijänä lautakunnassa toimii henkilöstö- ja yhteysjohtaja.

Hyvinvoinnin toimialalla toimii kaksi lautakuntaa: kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä nuorisopalvelut. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluvat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemian toiminnan koordinointi. Hyvinvointialueen toiminnan

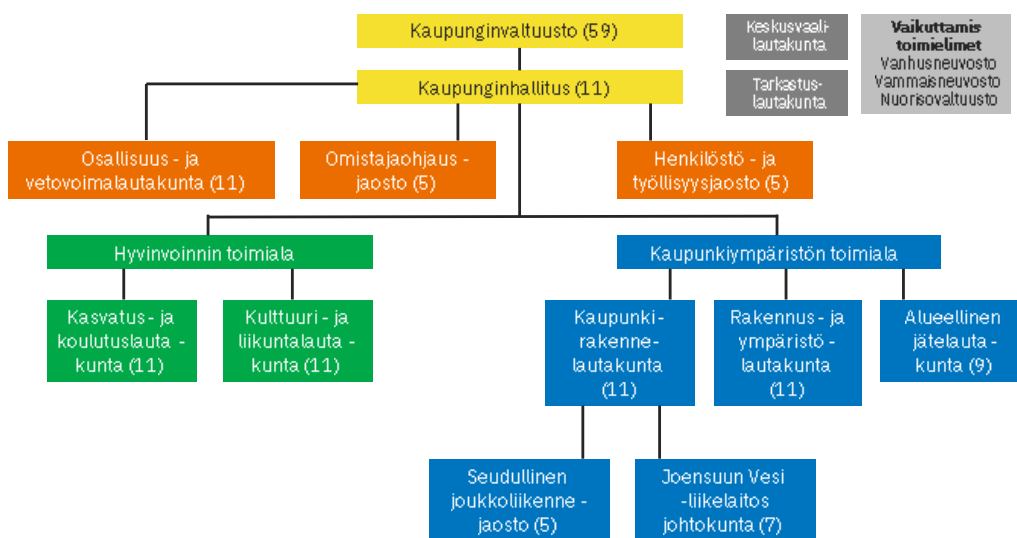
käynnistymisen myötä aiemmin hyvinvoinnin toimialalle sijoittunut sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunnan toiminta lakkasi 1.1.2023 alkaen. Neuvottelukunnan tehtävänä oli mm. Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän ja Joensuun kaupungin talvelujen rajapintaan liittyvien toimintojen yhteensovittaminen.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä Joensuu Vesi –liikelaitoksen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto. Tilakeskus sijoittuu kaupunkiympäristön toimialan alle. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Kaupunkirakennelautakunta vastaa Tilakeskuksen toiminnasta ja taloudesta, mutta toimitilainvestointien osalta vastaava toimielin on omistajaohjausjaosto.

Kaupungin luottamuselinorganisaatioon kuuluu myös tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Vaikuttamistoimieliminä toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitelty toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen yhteydessä toimielimittäin sekä tulosalueittain.

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 31.12.2023

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Koronan jälkeen ripeästi käynnistynyt kasvu päättyi vuoden 2022 loppupuolella. Korkea inflaatio, energiahintojen nousu ja nopeasti noussut korkotaso hydyttivät Suomen talouden kasvua ja Suomen talous ajautui taantumaan. Suomen talous supistui 1,0 % vuonna 2023. Valtion taloudellisessa katsauksessa joulukuussa 2023 talouden supistumisen ennakoitiin olevan 0,5 % mutta lop-

puvuoden kehitys oli ennakoituakin heikompi. Heikoin tilanne on ollut rakentamisessa, mutta myös palveluiden hyvä kasvu pysähtyi ja teollisuuden tuotanto väheni.

Vuonna 2023 kansantalouden kokonaiskysyntä pieneni 3,2 % edellisestä vuodesta. Vienti supistui 1,8 % ja tuonti 7,4 %, kun samaan aikaan julkiset kulutusmenot kasvoivat 5,1 %. Vastaavasti yksityiset kulutusmenot supistuivat. Investoinneissa sekä julkiset että yksityiset investoinnit vähenivät. Samaan aikaan kuluttajahintojen kasvu pysyi varsin korkealla tasolla, kun vuoden 2023 keskimääräinen inflaatio oli 6,2 % (7,1 % vuonna 2022). Inflaatio on viimeksi ollut näin korkealla tasolla 1980-luvun alussa. Eniten kohosivat palveluiden ja tavaroiden (11,7 %), elintarvikkeiden (9,0 %) sekä asumisen, veden, sähkön ja polttoaineiden (9,1 %) hinnat. Liikenteessä hinnat alenivat 1,0 %.

Taloudellinen tilanne heijastui myös työllisyystilanteen kehitykseen. Työllisten määrä kasvoi 0,5 % vuonna 2023, mutta tehdyt työtunnit vähenivät 0,5 %. 20-64-vuotiaiden työllisyysaste oli 77,9% vuonna 2023, kun se vuonna 2022 oli 78,1%. Tilastokeskuksen seurannan mukaan työttömyysaste oli vuonna 2023 keskimäärin 7,2 % eli 0,4 %-yksikköä korkeampi kuin vuonna 2022.

Heikko talouskehitys pitää julkisen talouden alijäämää syvänä. Alijäämän arvioidaan olevan 2,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja julkinen velka nousee yli 75 %:iin. Valtionhallinnon rahoitus-asema on alasektoreista heikoin. Myös hyvinvointialueiden ensimmäinen vuosi oli varsin vaikea ja hyvinvointialueiden talous jäi alijäämäiseksi.

Vuosi 2023 merkitsi kuntatalouteen historiallisen suurta muutosta. Kuntien menot sekä verotulot ja valtionosuudet alenivat merkittävästi sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä pois kuntien järjestämisvastuulta. Kuntien toimintakate pieneni 59 %, noin 20 mrd. euroa. Toimintakulut laskivat 52 % (22,5 mrd. euroa) ja toimintatuotot 28 % (2,8 mrd. euroa). Verotulot laskivat yhteensä 46 % (12,3 mrd. euroa) ja valtionosuudet noin 66 % (7,1 mrd. euroa). Uudistukseen liittyvät vaikutukset konkretisoituvat kuntien talouteen kuitenkin viiveellä. Kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja vielä sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien veroprosenttien mukaisesti yhteensä 1,4 miljardia euroa. Myös valtionosuuksia kertyi kuntiin nykytilannetta enemmän, sillä kuntien valtionosuusrahoitusta tarkistetaan takautuvasti uudelle, pysyvästi alemmalle tasolle vuodesta 2024 alkaen. Nämä sote-uudistuksen hännät tekivät kuntataloudesta vuonna 2023 varsin vahvan ja kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli ennakollisten tietojen mukaan 1,8 mrd. euroa ylijäämäinen. Ilman kertaluontoisia eriä tulos olisi kuitenkin ollut negatiivinen ja vuosikate romahtanut 40 %:a edellisvuodesta. Vuoden 2023 ylijäämäinen tulos peittääkin osaltaan alleen kuntatalouden todellisen tilanteen: vuotta 2023 parantaneiden väliaikaisten vaikutusten poistuessa kuntatalous heikkenee voimakkaasti vuodesta 2024 eteenpäin. Lisäksi kuntien eriytyminen jatkuu edelleen: kolmasosa vuoden 2023 kuntien tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa ja tilikauden tulos oli negatiivinen 49 kunnassa.

Kuntien ja kuntayhtymien investoinnit olivat ennakkotietojen mukaan lähes 4,1 mrd. euroa vuonna 2022. Investoinnit laskivat sote-uudistuksen vuoksi, kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin käytötalouden menot. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta aleni ylijäämäisen tuloksen johdosta ja oli 18,39 mrd. euroa, noin 3 324 euroa/asukas, kun edellisenä vuonna oli lainaa asukasta kohden 3 371 euroa.

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan talouden odotetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2024, vaikka vuosi 2024 käynnistyi haastavissa olosuhteissa. Inflaation hidastuminen ja odotuksen korkojen laskuista yhdessä kotitalouksien kohtuullisen tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien ostovoimaa. Yksityisen kulutuksen ennakoitaan kääntyvän vaimeaan kasvuun ja

korkeiden laskujen ennustetaan tukevan myös investointeja. Vuonna 2024 BKT:n ennakkoidaan kasvavan 0,7 % ja kasvu vahvistuu vuonna 2025 2,0 %:iin. Tuleviin näkymiin liittyy kuitenkin edelleen epävarmuustekijöitä.

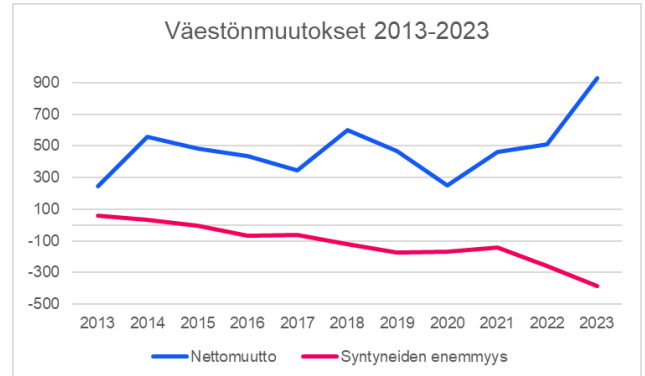
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys

Väestö

Joensuun kaupunki on väestömäärältään mitattuna maan 12. suurin kaupunki. Kaupungin asukasluku oli vuoden 2023 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 78 060. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 547 henkilöä (+0,7 %). Väestömäärän kasvu nopeutui edellisvuodesta, vuonna 2022 väkiluku kasvoi 0,3 %. Väestömäärän myönteistä kehitystä selittää edelleen positiivinen maahanmuutto. Ennakkotietojen mukaan nettomuutto oli vuonna 2023 maahanmuutto mukaan lukien 927, kun se vuonna 2022 oli 511.

Syntyneiden määrä laski edelleen edellisvuodesta, kun ennakkotietojen mukaan syntyneitä oli 502 lasta, 74 lasta edellisvuotta vähemmän. Kuolleiden määrä oli 886 (834). Aiempina vuosina vuosittainen kuolleiden määrä on ollut 700-750 välillä, joten vuosina 2022-2023 kuolleisuus on ollut korkeammalla tasolla.

Joensuun seutukuntaan kuului vuoden 2023 alussa kahdeksan kuntaa: Joensuun ja Outokummun kaupungit sekä Heinäveden, Kontiolahden, Liperin, Polvijärven, Ilomantsin ja Juuan kunnat. Joensuun seudun väestömäärä kasvoi Joensuun myönteisen väestökehityksen myötä 217 henkilöllä. Joensuun ohella Liperin väestömäärä kasvoi (+11), mutta muissa seudun kunnissa väestömäärä oli edellisvuotta pienempi.

Lähde: Tilastokeskus

Työpaikat ja työllisyys

Joensuussa oli vuoden 2022 lopussa 35 453 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä kasvoi edellisvuoteen nähden 635 työpaikalla eli 1,9 %. Työpaikkamäärä kasvoi määrällisesti eniten terveys- ja sosiaalipalveluiden (379), koulutuksen (34) ja informaation ja viestinnän (111) toimialoilla. Vastaavasti eniten työpaikkamäärä väheni teollisuudessa (-74) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa (-62). Joensuun seudulla oli vuoden 2022 lopussa 48 832 työpaikkaa, yhteensä 680 työpaikkaa edellisvuotta vähemmän. Työpaikkojen määrä kasvoi vain Joensuussa, Kontiolahdella ja Liperissä.

Joensuun työpaikoista 36,3 % sijoittuu julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen toimialalle. Toimialan osuus on vuodesta 2015 lähtien pysynyt suurin piirtein samalla tasolla, mutta työpaikkojen määrä on kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on 12,8 % kaikista työpaikoista, osuus on

noussut hieman edellisvuodesta. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on 18,6 % kaikista työpaikoista.

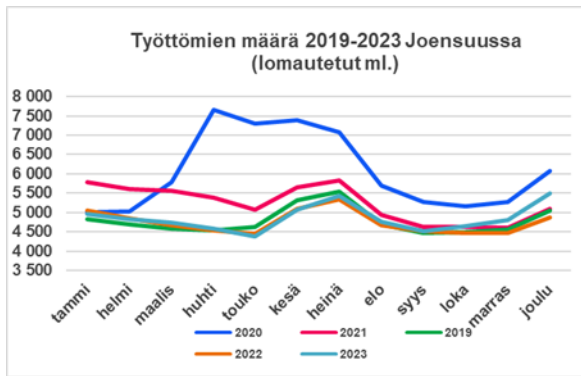
	2022	Osuus työpaikoista
(A) Maatalous, metsätalous ja kalatalous	607	1,7
(B, D-E) Kaivostoim; Sähkö-, kaasu- ja lämpö; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	346	1,0
(C) Teollisuus	4 534	12,8
(F) Rakentaminen	2 123	6,0
(G - I) Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemustoiminta	6 593	18,6
(J) Informaatio ja viestintä	1 397	3,9
(K) Rahoitus- ja vakuutustoiminta	456	1,3
(L) Kiinteistöalan toiminta	287	0,8
(M - N) Ammatill., tieteell. ja tekn. toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4 205	11,9
(O - Q) Julk. hall. ja maanpuolustus; Koulutus; Terveys- ja sos.palv.	12 866	36,3
(R -U) Muut palvelut	1 724	4,9
(X) Toimiala tuntematon	315	0,9
Yhteensä	35 453	100

Joensuun työpaikkakehitys suhteessa muiden suurten kaupunkien kehitykseen on vaihdellut viime vuosina. Koronavuonna 2020 suurten kaupunkien työpaikkamäärä väheni keskimäärin 3,8 %, kun Joensuussa vähennys oli 2,1 %. Vastaavasti vuonna 2021 suurissa kaupungeissa työpaikkamäärät kasvoivat keskimäärin 4,6 %, kun Joensuussa kasvu oli 3,6 %. Vuonna 2022 suhde säilyi samanlaisena, suurten kaupunkien työpaikkojen kasvu oli 2,9 % ja Joensuussa 1,9 %. Tilastokeskuksen tilastotuotantoon liittyvän viiveen takia vuoden 2023 vastaavia lukuja ei ole vielä käytettävissä.

Pohjois-Karjalan Trendit –julkaisun mukaan maakunnan yritysten liikevaihdon kasvu lähes pysähtyi, kun liikevaihto kasvoi vain 0,7 % vuoden 2023 alkupuoliskolla. Maailmantalouden tilanne on vaikuttanut voimakkaasti koko maakunnan yrityksiin. Tammi-kesäkuussa 2023 liikevaihtoa kertyi 3 958 milj. euroa, mikä oli 27,1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla. Myös koko maan kasvu oli selvästi aiempaa hitaampaa, vain 0,7 % sekin. Joensuun seudun yritysten kasvu oli pirteämpää kuin maakunnassa keskimäärin eli 4,3 %. Joensuun seudulla toimialoista eniten kasvoivat muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus (31,8 %, 9,1 milj. euroa) ja koneiden ja laitteiden valmistus (25,6 %, 53,4 milj. euroa).

Työllisyystilanne heikkeni vuoden 2023 loppua kohden. Työttömyysaste oli joulukuussa 15,5 %, mikä oli 1,7 %-yksikköä suurempi kuin vuoden 2022 vastaavana ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 5 493, 614 henkilöä edellisvuotta enemmän. Avoimia työpaikkoja oli 957. Työttömistä työnhakijoista oli naisia 38,2 % (2100), alle 25-vuotiaita 14,7 % (810) ja yli vuoden työttömänä olleita 32,3 % (1 776). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä laski edellisvuoteen nähden, naisten ja alle 25-vuotiaiden määrä sen sijaan kasvoi.

Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 13,6 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2022 oli 13,4 %. Työttömien määrässä mitattuna muutos oli +103 henkilöä.

Lähde: Tilastokeskus

Joensuun seutukunnan työttömyysaste oli joulukuussa 14,6 % (ed. vuonna 13,1 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 12,9 % (ed. vuonna 12,6 %).

Joensuun tavoin työllisyystilanne heikkeni myös muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2023 aikana. Kuopion vuoden 2023 keskimääräinen työttömyysaste oli 10,2 % (+0,4 %-yks.), Lappeenrantaan 10,7 % (+0,6 %-yks.) ja Jyväskylän 12,8 % (+0,4 %-yks.). Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 9,8 %, kun se vuotta aiemmin oli 9,5 %.

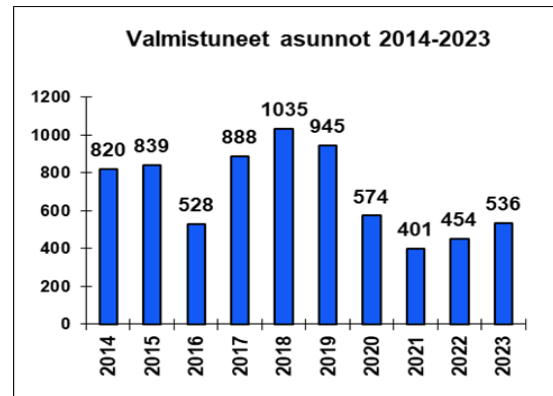
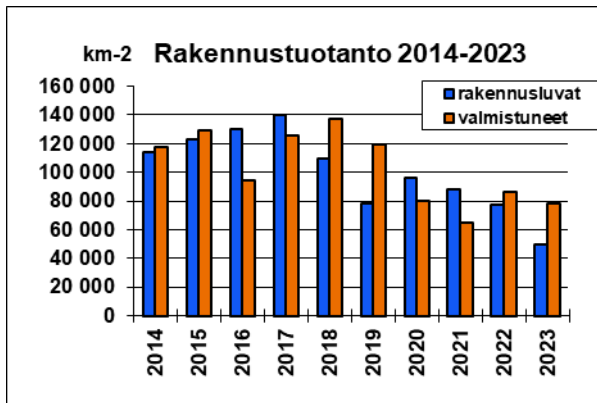
Rakentaminen

Rakentaminen hiljeni vuoden 2023 aikana. Valmistuneiden asuntojen määrä oli kuitenkin vielä hyvällä tasolla, sen sijaan rakennuslupien määrä oli poikkeuksellisen matala korkotason nousun ja heikon suhdannenäkymän johdosta. Rakentaminen keskittyy edelleen Joensuun keskustan alueelle, ja haja-asutusalueella rakentaminen on ollut vähäistä.

Vuonna 2023 valmistui 536 asuntoa, kun vuonna 2022 valmistuneiden asuntojen määrä oli laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 454 asuntoa. Valmistuneiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala kuitenkin pieneni ollen vuonna 2023 noin 78 000 m², kun edellisvuonna vastaava oli lähes 86 000 m².

Rakentamisen määrän hiljeneminen näkyy erityisesti rakennuslupien määrässä, joita myönnettiin laajennus- ja muutoshankkeet sekä muut rakennukset huomioiden vain 106 asunnolle, kun vuonna 2022 lupia myönnettiin 449 asunnolle. Kerrosalassa mitattuna rakennuslupia myönnettiin vuonna 2023 noin 49 000 m², kun edellisvuonna määrä oli noin 77 000 m².

Vuoden 2023 aikana valmistuneista asunnoista 409 valmistui kerrostaloihin, 43 rivi- ja ketjutaloihin ja 84 erillisiin pientaloihin. Valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi kaikissa ryhmissä.

Lähde: Joensuun kaupunki

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2023

1.4.1 Tuloperusteiden muutokset

Verotuloja kertyi yhteensä 170,7 milj. euroa, 1,2 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Verotulot alenivat sote-uudistuksen myötä noin 46 %, mikä vastasi koko maan verotulojen muutosta.

Kunnallisverotilitykset alenivat koko maan tasolla 53 % (noin 11 400 milj. euroa). Sote-uudistuksen myötä kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 %-yksiköllä, mikä pienensi kunnallisveron tuottoa koko maan tasolla noin 13 200 milj. euroa. Kunnille tilittyi vuonna 2023 kuitenkin vielä kunnallisverotuloja aikaisemmilta vuosilta uudistusta edeltäneiden veroperusteiden mukaisesti (ns. verohännät) yhteensä 1,2 mrd. euroa. Verotulokertymään vaikutti myös palkkasumman kasvu (+6 %) ja veroperustemuutokset, jotka alensivat kertymää koko maan tasolla noin 29,5 milj. eurolla. Joensuun kunnallisveroprosentti aleni 20,50 %:sta 7,86 %:iin ja verotulot alenivat -52,5 % ollen 119,9 milj. euroa. Verohäntien vaikutus kunnallisverotulokertymään oli Joensuun osalta arviolta 14 milj. euroa.

Yhteisöveroja kertyi puolestaan 27,2 milj. euroa, 0,2 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Yhteisöverokertymä aleni edellisvuoteen nähden 28,2 %. Koko maan tasolla yhteisöverotulot alenivat 32 % (noin 990 milj. euroa), kun sote-uudistuksen myötä yhteisöveron tuotosta siirrettiin valtiolle kolmannes (noin 900 milj. euroa). Vuoden 2023 verokertymään vaikutti kuitenkin nostavasti verohännät, joiden vaikutus koko maan tasolla oli arviolta noin 220 milj. euroa ja Joensuun osalta vajaat 3 milj. euroa. Yhteisöverokertymään vaikutti myös talouden heikko kehitys ja BKT:n volyymin aleneminen sekä varhaiskasvatusmaksujen alennuksen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen kompensointi kuntien yhteisöveron jako-osuutta kasvattamalla.

Vuoden 2023 kiinteistöverokertymäksi muodostui 23,6 milj. euroa, kun talousarviossa määräksi oli arvioitu 23,5 milj. euroa. Muutos vuoteen 2022 oli 2,8 %. Sote-uudistuksella ei ollut vaikutusta kiinteistöverokertymään ja veroprosentit säilyivät edellisvuoden tasolla. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistövero 1,10 %, vakituiset asuinrakennukset 0,45 %, muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,00 % ja voimalaitosrakennukset 2,85 %. Koko maan tasolla kiinteistöverotulot kasvoivat 4,4 %. Rakennuskustannusindeksin muutos oli 9,4 %, jonka seurauksena kiinteistöjen

verotusarvot kasvoivat yhteensä 8,4 %. Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli koko maan tasolla hyvin pieni.

Valtionosuuksia kertyi 56,3 milj. euroa, kun talousarviossa valtionosuuksien määräksi oli arvioitu 56,0 milj. euroa. Loppuvuonna tehtiin peruspalvelujen valtionosuutta koskeva oikaisu koko maan tasolla, joka nosti lievästi valtionosuuksien määrää. Sote-uudistuksen myötä valtionosuudet laskivat koko maan tasolla 66 % (noin 7,2 mrd. euroa) vuodesta 2022. Joensuun valtionosuuksien muutos oli hieman suurempi olleen -68 %. Valtionosuuksien määrään vaikutti myös mm. kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuuden kasvu, indeksitarkistus, valtionosuuksia koskeva leikkaus, kuntien tehtävämuutokset sekä verotulomenetysten kompensatio. Ennakollinen sote-siirtolaskelma sisälsi koko maan tasolla valtionosuutta liikaa 500 milj. euroa, joka vähennetään pois tulevana vuosina. Lisäksi kuntakohtaiset laskelmat korjataan huomioiden toteutunut sotemenojen kasvu, jonka myötä Joensuun valtionosuudet alenevat edelleen vuonna 2024.

Kaupungin päätösvallassa olevia asiakasmaksuja korotettiin vuodelle 2023 pääsääntöisesti keskimäärin 2 %:lla. 1.3.2023 tuli voimaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos, jonka myötä varhaiskasvatusmaksutuotot alentuivat 31 % eli noin 0,5 milj. euroa edellisestä vuodesta.

1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä

Vuosi 2023 merkitsi historiallisen suurta muutosta kuntataloudessa, kun sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu ja niitä vastaavat menot poistuivat pois kuntataloudesta. Muutoksen myötä myös kaupungin toimintamenot alenivat merkittävästi, mutta myös tulot alenivat, kun verotuloja ja valtionosuuksia siirrettiin valtiolle ja edelleen hyvinvointialueille. Pohjois-Karjalassa jo toteutetun sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän myötä muutos kaupungin toimintaan ei kuitenkaan ollut niin suuri kuin alueilla, joissa vastaavia kuntayhtymiä ei ollut. Hyvinvointialueiden perustaminen merkitsi kuitenkin palveluiden rahoitusvastuun poistumisen lisäksi muutoksia myös yhdyspintoihin esimerkiksi työllisyyspalveluiden osalta (kuntouttava työtoiminta).

Vuosi 2023 merkitsi myös valtuustokauden tuloa puoliväliinsä. Tämän johdosta kaupungin vuonna 2021 hyväksytyn strategian väliarviointi käynnistettiin maaliskuussa. Työ aloitettiin toimintaympäristönäkemyksen uudistamisella ja perusteellisella kaupungin väestökehitysnäkymien selvityksellä. Päivitetty strategia hyväksyttiin elokuussa. Joensuun strategia on luonteeltaan konsernistrategia, joka osoittaa suunnan ja tavoitteet kaikelle kaupungin toiminnalle. Uudistetun strategian ”Helppo hengittää” toiminta-ajatuksena on olla Itä-Suomen loistavin kasvukaupunki siten, että kaupungissa investoidaan, rakennetaan ja yritetään. Tavoitteena on saavuttaa 80 000 asukasta vuoteen 2025 mennessä ja tulla Suomen 10. suurimmaksi kaupungiksi vuoteen 2030 mennessä. Tällä hetkellä Joensuu on 12. suurin kaupunki. Asukkaiden halutaan olevan hyvinvoivia ja onnellisia sopivankokoisessa yliopistokaupungissa, jossa arki on helppoa, palvelut toimivat ja luonto on vahvasti läsnä.

Strategian sisällytettiin valtuuston jo kesäkuun kokouksessaan hyväksymät strategiakauden talous- ja investointilinjaukset. Talous- ja investointilinjauksia koskevassa päätöksessä valtuusto käsitteli strategiaan sisältyvän Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu painopistealueen tavoite-linjaukset sekä hyväksyi vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaan sisällytettäväksi laaja-alaisen talouden tasapainon varmistavan toimenpideohjelman. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden investointikehykseksi enintään 130 milj. euroa. Talouden sopeutustyö käynnistyi myös laaja-alaisesti vuoden 2023 aikana. Vuoden 2024 talousarvio sisältää jo toimenpiteitä menokasvun py-

säyttämiseksi, mutta laajempi ulkopuolisen asiantuntijan FCG Oy:n avustuksella valmisteltava toimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun 2024 loppuun mennessä. Talouden tasapainotustyön toimenpiteiden kokonaisuudesta on tarkoitus päättää kaupunginvaltuustossa kesäkuussa 2024.

Kaupunginvaltuusto käsitteli vuoden aikana neljä konsernistrategiaa tukevaa ohjelmaa: asuntopoliittisen ohjelman, metsäpääkaupunki sekä opiskelijakaupunki Joensuu ja yrityskaupunki Joensuu-ohjelmat. Asuntopoliittiseen ohjelmaan on koostettu kaupungin nykyiset asuntopolitiikkaa ohjaavat linjaukset, joista kärkenä on konsernistrategia ja sen päätavoite, 80 000 asukkaan kaupunki vuoteen 2025 mennessä. Ohjelma sisältää asuntopoliittisen ohjelman haasteet, tavoitteet ja niiden ratkaisemiseksi tarvittavat toimenpiteet. Metsäpääkaupunki Joensuu -ohjelman tavoitteena on puolestaan tukea Joensuun metsiin liittyvää koulutusta, tutkimusta, liiketoimintaa ja kansainvälistä näkyvyyttä. Ohjelman tavoitteena on myös Metsäpääkaupunki Joensuu -brändin kirkastaminen, viestinnän yhtenäistäminen sekä metsäpääkaupunkistatuksen ja alan osaamisen tunnettuuden lisääminen. Opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman tavoitteena on tukea Joensuun kasvua vahvan koulutustarjonnan ja suuren opiskelijamäärän keinoin. Ohjelman päätavoitteena on kasvattaa Joensuun veto- ja pitovoimaa opiskelijakaupunkina. Tavoitteena on, että opiskelijoiden määrä säilyy noususuhdanteisena sekä alueelle asumaan ja töihin jäävien valmistuneiden osuus kasvaa. Yrityskaupunki Joensuu -ohjelma edistää uusien yritysten tuloa Joensuuhun sekä tukee alueella jo toimivien yritysten toimintaedellytyksiä.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (308/2023) siirtää julkiset työvoima- ja yrityspalvelut valtiotoimijalta kunnalle 1.1.2025 alkaen. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtionosuutta sekä henkilöstöä TE-toimistosta sekä ELY- ja KEHA-keskuksesta. Lakiin sisältyy kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen muuttuminen työttömyyden varhaista katkeamista kannustavaksi. Pohjois-Karjalan kunnat perustivat yhteisen TE2024-valmisteluyksikön alkuvuodesta 2023. Yksikön tehtävänä oli valmistella Pohjois-Karjalaan kahta työvoimapalvelujen järjestämisvaihtoehtoa siten, että järjestämisvastuu pystyttiin ratkaisemaan kunnissa työ- ja elinkeinoministeriön asettamassa aikataulussa. Kuntien tuli toimittaa TEM:lle työvoimapalvelujen järjestämisvastuusuunnitelma, sopimus yhteisen toimielimen perustamisesta (KL 52 §) sekä tiedot TE-palvelujen nykyisten toimitilojen käytöstä 31.10.2023 mennessä. Valmistelussa selvitettiin kahta eri työvoimapalvelujen järjestämistapaa: 1) ns. reikäleipämallia, jossa Joensuu toimisi itsenäisessä järjestämisvastuussa ja muu maakunta omana työllisyysalueenaan 2) koko maakunnan laajuista työllisyysaluetta. Valmistelutyön myötä selvisi, ettei edellä esitetty vaihtoehto 1 voi käytännössä edetä, sillä Joensuuta ympäröivällä alueella ei ollut halukkuutta yhteistoimintaan ilman Joensuuta eikä Joensuuta ympäröivältä alueelta löydy tehtävään halukasta vastuukuntaa. Neuvottelujen perusteella kunnat päättivät järjestämismallista, jossa Joensuun kaupunki järjestää Pohjois-Karjalan maakunnan kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelualueeseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa sekä elokuussa täsmennyksiä hallintosääntöön. Muutokset koskivat pääosin virkanimike- ja tehtävämuutoksia. Hyvinvointijohtajan virka muutettiin sivistys- ja hyvinvointijohtajan viraksi ja henkilöstö- ja yhteysjohtajan virka henkilöstöjohtajan viraksi. Kaupunginvaltuusto käsitteli vuoden aikana myös keskeisten viranhaltijoiden valintaa. Kaupunginvaltuusto toukokuussa uuden kaupunginjohtajan Kari Karjalaisen siirtyessä eläkkeelle 1.11.2023

lukien. Kaupunginjohtajana aloitti 1.10.2023 Jere Penttilä. Sivistys- ja hyvinvointijohtajaksi valittiin Riitta Huurinaisen siirtyessä eläkkeelle Jani Kaasinen.

Kaupunginvaltuusto käsitteli vuoden 2023 aikana tilapäisen valiokunnan asettamista. Kaupunginvaltuusto päätti elokuun kokouksessaan asettaa kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan tutkimaan, nauttiiko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja/tarkastuslautakunta valtuuston luottamusta ja onko tarkastuslautakunnan puheenjohtaja noudattanut lakia tai Joensuun kaupungin, kaupunginvaltuuston tai tarkastuslautakunnan strategiaa, sääntöjä, periaatteita, eettisiä ohjeita, käytäntöjä tai valtuusto- ja lautakuntatyöskentelyssä yleisesti hyväksyttyjä ”hyviä pöytätapoja” muun muassa asiallisen ja kunnioittavan käytöksen muodossa. Tilapäisen valiokunnan esityksen perusteella kaupunginvaltuusto päätti joulukuun kokouksessa tarkastuslautakunnan nauttivan kaupunginvaltuuston luottamusta ja että tarkastuslautakunta voi jatkaa tehtävässään

Kaupungin investointitaso on ollut korkea viime vuosina ja muutokset kaupunkiympäristössä, ja kaupungin palveluverkossa ovat olleet merkittäviä. Investointitaso säilyi myös vuoden 2024 aikana korkeana. Toimitilahankkeista valmistui Sirkkalan koulukiinteistön muutostyöt ja Pielisjoen koulun koulutyö käynnistyi laajentuneessa koulussa syyslukukauden 2023 alusta alkaen. Rantakylän kirjaston ja nuorisotilan peruskorjaus valmistuivat ja Sirkkalan liikumiskeskus avasi ovensa syksyllä. Lisäksi Pekkalan pelastusaseman, Wärtsilätalon C-siiven peruskorjauksen ja Niinivaaran ulkoliik- kumiskeskuksen huoltorakennuksen rakennustyöt valmistuivat. Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennushanke käynnistyi, kuten myös Enon koulun ja Hammaslahden koulun rakennustyöt. Kaupungintalon muutos museoksi käynnistyi joulukuussa. Uusi hallintotalo valmistui loppuvuodesta ja kaupungin hallinnon toiminnot muuttivat uusiin tiloihin porrastetusti marras- joulukuussa. Tulevien vuosien toimitilahankkeista kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden aikana Taidemuseon perusparannusta koskevan hankesuunnitelman ja kustannusarvion ja käsitteli Reijo- lan alueen koulu- ja päiväkotijärjestelyitä. Kaupunginvaltuusto päätti, että Reijolan uusi koulu toteu- tetaan 3-sarjaisena ja sen sijoituspaikka on alustavasti Reijolan yhteisötalon takana oleva tontti. Niittylahdenrannan alueelle tulee koulu ja varhaiskasvatuspalvelut. Tarkemmat sijoituspaikat ja toteutusvaihtoehdot selvitetään vuoden 2024 aikana. Kaupunginhallitus puolestaan käsitteli Meh- timäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus- ja laajennushankkeen sekä Niinivaaran vesitornin kus- tannusarvion muutoksen sekä Mehtimäen pallokentän huoltotilojen hankesuunnitelman ja kustan- nusarvion.

Yhdyskuntatekniikan uudisrakentamisen hankkeista merkittävimmät olivat Cederbergin aukio Pent- tilänrannassa, Haapajoen alueen uudet kadut, Kukkilinnunpuiston 1-vaihe sekä Sahaniitynpuisto. Peruskorjaushankkeista suurimmat olivat vuoden 2023 aikana valmistunut Koulukadun peruskor- jaus, Rauhankadun saneeraus, Itäranta, Kurjenkatu, Sirrinkatu ja Räätilinkatu Mutalassa, Saukon- , Mäyrän- ja Näädänselkä Nepeänmäellä sekä Hirvolantie, Lakkatie ja Juolukkatie Reijolassa. Yhteis- työhankkeena Väyläviraston kanssa toteutettava Joensuun ratapihan peruskorjaus valmistui vii- meistelyitä lukuun ottamatta. Ukonniemen satamaan toteutettiin lähes 6 hehtaarin laajennusalue satamalogistiikan tarpeisiin.

Asemakaavoituksessa hyväksyttiin 11 asemakaavaa/asemakaavamuutosta, joista yhdeksän saa- vutti lainvoiman vuoden 2023 aikana. Joensuun seudun yleiskaava 2040 käynnistettiin kaikkien viiden kunnan allekirjoitettua yhteistyösopimuksen. Kaupunginhallitus päätti osallistua edelleen Joensuun seudun liikennejärjestelmän kehittämistyöhön sekä hyväksyi liikennejärjestelmäsuunni- telma 2040:n ja aiesopimuksen vuosille 2023–2027.

Lentoliikenteen jatkuvuuden turvaamiseksi kaupunki sitoutui toimimaan Joensuun ja Helsingin kaupunkien välisen reittilentoliikenteen hankintaosapuolena. Valtio on sitoutunut rahoittamaan lennot täysimääräisesti 3/2026 saakka. Lentokilpailutukseen sisältyvän optiokauden osalta Traficom esitti aiesopimustyyppistä yhteiskilpailutusta, käytännössä kilpailutukseen tarvittiin valtion lisäksi option osalta alueellinen osapuoli. Yhteishankinnan hankintaosapuoleksi ryhtyminen ei tässä vaiheessa tarkoita sitä, että hankintaosapuoli ja alue sitoutuvat option rahoitukseen vaan rahoituspäätökset tehdään tarvittaessa vasta vuonna 2025, riippuen valtioneuvoston ja eduskunnan päätöksistä. Kaupungin tavoitteena on keväällä 2026 ensisijaisesti paluu markkinaehtoiseen reittilentoliikenteeseen Helsinki-Joensuu reitillä, ja toissijaisesti ostoliikenteen jatkaminen mahdollisella optiokaudella valtion sataprosenttisesti rahoittamana. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti, mikäli hankintaoptio aikanaan päätetään toteuttaa ja alueen omarahoitusta tarvitaan, tavoitteena on, että Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kunnilta keräämää tulevaisuusrahastoa käytetään omarahoitukseen, ja että tarvittaessa puuttuvasta lisärahoituksesta neuvotellaan maksuosuuksien suhteessa kuntien kesken.

Vuoden 2023 aikana VisitKarelia Oy:n rahoitusperusta muuttui ja osakaskunnat käynnistivät keskustelut VisitKarelia Oy:n toiminnan jatkosta ja siitä, miten maakunnallista matkailumarkkinointia jatkossa hoidettaisiin. Asiaa valmisteltiin koko vuosi ja uudeksi tavaksi järjestää Pohjois-Karjalan maakunnan matkailun markkinointi valikoitui malli, jossa jatkossa matkailumarkkinointiin liittyvistä tehtävistä vastaa Business Joensuu Oy. Varsinainen matkailumarkkinoinnin palvelusopimus hyväksyttiin vuoden 2024 puolella (KH 22.01.2024 § 14).

Päätösten ennakko vaikutusten arviointi otettiin käyttöön vuoden 2023 aikana. Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltujen näkökulmien kautta. Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet että pitkäaikaiset vaikutukset. Arvioinnilla pyritään tuottamaan lisätietoa kuntalaisille ja luottamushenkilöille. Toimintatavalla tavoitellaan läpinäkyvää ja avointa päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi lokakuussa Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Asiakirjassa määritellään vastuut, asiakirjat ja toimintamallit, joiden perusteella toteutetaan kuntalain mukaista sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteilla luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtojärjestelmää.

Kaupungin takausvastuiden määrä laski vuoden 2023 aikana. Takausvastuiden määrä 31.12.2023 oli 146 milj. euroa, kun vuotta aiemmin takausvastuiden määrä oli 152 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2023 aikana yhden uuden takauksen. Takaus myönnettiin Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:n lainalle, joka käytetään pääosin Pamilonkatu 9:n museon kokoelmakeskuksen muutostöihin sekä osin muiden kiinteistöjen muutostöihin.

1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa

Peruskaupungin vuoden 2023 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen 9,5 milj. euroa ylijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden muutettu talousarvio oli 10,9 milj. euroa ylijäämäinen. Alkuperäisen talousarvion mukainen peruskaupungin ylijäämä oli 9,2 milj. euroa. Ulkoinen tuloslaskelma (sis. liikelaitos ja rahastot) oli 13,9 milj. euroa ylijäämäinen.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarviomuutoksen lisäksi henkilöstö- ja työllisyysjaosto hyväksyi kokouksessaan 20.6.2023 muutoksen työllisyyspalveluiden tulosalueen talousarvioon työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvun vuoksi. Päätöksen mukaisesti tulosalueen sisällä siirrettiin 0,22 milj. euroa aktiivisista työllistämistoimista työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahaksi.

Talouden tilanteen ennakoitu heikkeneminen vuonna 2024 huomioiden vuodelle 2023 oli edellytetty talouden seurannan tiivistämisestä. Lisäksi talousarviossa vuodelle 2023 asetettiin tavoitteeksi, että talouden sopeutustoimenpiteet käynnistetään vuoden 2023 aikana siten, että vuoden 2023 talousarvioon ei tehdä lisätalousarvioita, jotka kasvattavat kokonaisuutena kaupungin nettomenoja. Tarkoitus oli varmistaa se, että kaupungin talouden vuosien 2024-2026 sopeutustarve ei kasva jo ennakkoidusta varsin mittavasta sopeutustarpeesta. Talousarviomääräysten mukaisesti toimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi tehtiin, mutta talousarvioon kohdistui edelleen ylityspaineita, joten kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvioon muutoksia 2.10.2023 kokouksessaan. Määrärahojen lisäyksiä tehtiin kaupunginhallituksen (1,0 milj. euroa), osallisuus- ja vetovoimalautakunnan (0,04 milj. euroa), kasvatus- ja koulutuslautakunnan (2,0 milj. euroa), kulttuuri- ja liikuntalautakunnan (0,7 milj. euroa), kaupunkirakennelautakunnan (0,4 milj. euroa) ja rakennus- ja ympäristölautakunnan (0,2 milj. euroa) talousarvioon. Muutoksissa oli huomioitu paitsi palvelutarpeessa ja kustannuksissa aiheutuneita muutoksia, myös talousarvion jälkeen tarkentuneet kunta-alan palkankorotukset. Vero- ja valtionosuusarvioita korotettiin yhteensä 5,8 milj. euroa. Rahoitustuottoja arvioitiin kertyvän 0,9 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Rahastojen tilikauden tulostavoitetta ei korotettu talousarviomuutoksessa, koska riskit tuloksen heikentymisen osalta ovat aina olemassa. Rahastojen tulostavoitteen ennakoitiin kuitenkin toteutuvan, joten rahastojen osalta talousarviomuutoksena hyväksyttiin tulevaisuusrahaston mukainen arvioitu rahastosiiro 1,0 milj. euroa. Joensuun Vesi -liikelaitoksen tulostavoitteeksi oli asetettu 2,3 milj. euroa. Koko kaupungin tuloksen ennustettiin olevan ylijäämäinen, joten talousarviomuutoksessa varauduttiin Joensuun Vedelle tehtävään investointivaraukseen 2,3 milj. euroa.

Kaupungin vuoden 2023 tilikauden tulos on 20,9 milj. euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirojen jälkeen on 20,9 milj. euroa. Toimintakate toteutui 5,5 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Lisäksi verotuloja kertyi 1,2 milj. euroa ja valtionosuuksia 0,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Rahastojen tulos oli 4,6 milj. euroa, mikä oli 2,2 milj. euroa talousarviota enemmän. Erityisesti loka-joulukuun kehitys oli rahastoissa erittäin positiivinen.

Peruskaupungin vuoden 2023 talousarvio toteutui kokonaisuutena budjetoitua paremmin. Tilikauden ylijäämä oli 16,7 milj. euroa, kun talousarvion mukainen ylijäämä oli 9,5 milj. euroa. Talousarviota parempi toteutuma johtui käyttötalouden merkittävästä alituksesta ja vero- ja valtionosuuksien talousarviota paremmasta toteutumasta.

Kaupunginvaltuuston toimintakate ylittyi 0,1 milj. euroa. Ylitys johtui siitä, että kaupunginvaltuusto kokoontui useammin varsinaisiin kokouksiin ja iltakouluihin kuin edellisvuonna, ja lisäksi vuoden 2023 aikana toimi valtuuston perustama tilapäinen valiokunta. Ylitys muodostui siis kokouksiin liittyvistä kokouspalkkioista ja kulukorvauksista sekä muista kokousjärjestelykuluista. Tarkastuslautakunnan talousarvio alittui 3 565 euroa.

Kaupunginhallituksen toimialueella talousarvio alittui yleishallinnon, konsernipalveluiden ja Pohjois-Karjalan hankintatoimen tulosalueilla ja ylittyi työllisyyspalveluiden, ympäristöterveydenhuollon ja elinvoimapaalveluiden tulosalueilla. Yleishallinnon toteutuma oli 0,6 milj. euron budjetoitua parempi. Tonttien myyntivoittoa kertyi alle tavoitteen 1 milj. euroa eli 0,5 milj. euroa. Rakentamisen hiljen-

tyminen vaikutti siten myös tonttien myyntivoittojen kertymään laskevasti. Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat budjetoitua parempina hanketoiminnan tuottojen vuoksi, toisaalta myös toimintakulut ylittyivät. Lisäksi kehittämishankkeisiin varattu määräraha jäi arvioitua selvästi pienemmäksi. Konsernipalveluiden tulosalueen toimintakate toteutui 0,5 milj. euroa pienempänä talousarvioon nähden, mitä selittää erityisesti asuntotoimen menojen toteutuminen arvioitua pienempänä ja International house Joensuun tulojen toteutuminen arvioitua suurempina. Tuloja kertyi arvioitua enemmän tilapäistä suojelua saavien korvauksista.

Ympäristöterveydenhuolto kuuluu soteuudistuksen jälkeen edelleen kuntien rahoitusvastuulle. Ympäristöterveydenhuollon tulosalueen talousarvio ylittyi lievästi, 7 tuhatta euroa. Elinvoimapaalveluiden tulosalue toteutui 0,02 milj. euroa talousarviota heikompana. Tämä johtui elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikön rekrytoinnista. Vastaava määräraha säästyi yleishallinnon tulosalueella. Pohjois-Karjalan hankintatoimen tulosalue toteutui 0,3 milj. euroa talousarviota parempana.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta toteutui 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Lautakunnan toimintatuotot toteutuivat 0,1 milj. euroa talousarviota suurempina. Myös toimintamenot alittuivat hieman, 0,1 milj. euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui 1,5 milj. euroa. Lautakunnan nettomenot ylittyivät kuitenkin alkuperäiseen talousarvioon nähden 2,6 milj. eurolla. Lautakunnan tulosalueista hyvinvointipalveluiden talous ja hallintopalvelut ylitti lievästi talousarvion, kun muut tulosalueet alittivat talousarvion. Hyvinvoinnin edistämisen palveluiden talousarvio alittui noin 1,1 milj. euroa. Tähän vaikutti eniten odotettua suuremmat tuotot (muun muassa sairaalaopetuksen veloitukset, kotikuntakorvaukset, kelakorvaukset, erilaiset avustukset ja tuet). Myös menot jäivät odotuksia pienemmiksi ja säästöä saatiin erityisesti palveluiden ostoista. Koulutuspalvelut alitti muutetun talousarvion 0,05 milj. euroa. Koulutuspalveluiden toimintatuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa arvioitua suurempana lähinnä hankerahoituksen osalta. Toimintamenot ylittyivät 0,3 milj. euroa. Varhaiskasvatuksen tulosalueen alitus 0,3 milj. euroa johtui talousarviota suurempana toteutuneesta hankerahoituksesta ja Kelan korvauksesta työterveyshuollosta (yht. 0,3 milj. euroa) ja toimintamenojen pienestä alituksesta (0,2 milj. euroa).

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) toteutui, kun talousarvio alittui 0,01 milj. euroa. Kulttuuripalveluiden talousarvio toteutui 0,06 milj. euroa talousarviota parempana ja liikuntapalveluiden 0,05 milj. euroa talousarviota heikompana.

Kaupunkirakennelautakunnan osalta valtuuston nähden sitova käyttötalouden tulosalueiden 210, 240, 245, 270 ja 280 (kaupunkirakennepalvelut) yhteenlaskettu toimintakate toteutui noin 1,7 milj. euroa talousarviota parempana. Kaikkien tulosalueiden toimintakatteet toteutuivat talousarviota parempina. Toimintatuloista muut toimintatuotot (koneiden ja laitteiden vuokrat sekä muut tuotot) toteutuivat talousarviota korkeampina. Toimintamenot kokonaisuutena alittivat talousarvion 0,8 milj. euroa. Toimintamenoista alittuivat erityisesti palveluiden ostot. Tilakeskuksen (tulosalue 295) valtuuston nähden sitova tilikauden tulos toteutui 2 653 euroa talousarviota paremmin. Peruspääomalle maksettiin vaadittu korko 5,49 milj. euroa sekä kirjattiin rakennuksista lisäpoistoja ja arvonalentumisia 3,4 milj. euroa. Alaskirjauksia tehtiin erityisesti käytöstä poistuneisiin rakennuksiin ja sellaisiin rakennuksiin, joiden tasearvo ei vastaa rakennuksen jäljellä olevaa pitoaikaa tai tulontuottamiskykyä. Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteenlaskettu toimintakate oli 0,2 milj. euroa kaupunginvaltuuston asettamaa sitovuustasoa pienempi.

Verotuloja kertyi 170,7 milj. euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion 1,2 milj. eurolla ja alkuperäisen talousarvion 6,3 milj. eurolla. Verotulot laskivat 45,5 % eli 142 milj. euroa edellisvuoteen nähden, mikä johtui soteuudistuksen vuoksi tehdystä verotulojen leikkauksesta. Kunnallisverotuloja kertyi 119,9 milj. euroa, 0,9 milj. euroa arvioitua enemmän. Kunnallisverotuloja kertyi 132,3 milj. euroa eli 52,5 % edellisvuotta vähemmän. Yhteisöverokertymä toteutui talousarviota parempana, kun toteuma oli 27,2 milj. euroa, 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Yhteisöveroja kertyi 10,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Kiinteistöveroja kertyi 23,6 milj. euroa, 0,1 milj. euroa muutetussa talousarviossa ennakoitua enemmän ja 0,6 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kiinteistöveron tuottoa ei leikattu soteuudistuksessa. Kaiken kaikkiaan kunnille kertyi vuonna 2023 vielä noin 1,4 miljardia euroa ns. verohäntiä eli aiempien vuosien korkeammilla veroperusteilla maksettuja verotuloja. Joensuun osuus näistä verohännistä oli arviolta noin 16-17 miljoonaa euroa. Verotulojen muutosta on kuvattu myös luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 56,3 milj. euroa, 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän ja 118,95 milj. euroa (-67,9 %) edellisvuotta vähemmän. Valtionosuuksien merkittävä vähentyminen johtuu tietenkin soteuudistuksesta. Valtionosuuksien muutosta on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Peruskaupungin rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,1 milj. euroa budjetoitua paremmin. Korkotuottojen toteumaan vaikutti kohonnut korkotaso ja muita korkotuottoja nostivat ennakoitua suurempina toteutuneet osingot. Vastaavasti kohonnut korkotaso vaikutti myös korkokulujen toteumaan, mikä olikin 0,1 milj. euroa talousarviota suurempi. Korkomenojen talousarvion ylittymiseen vaikutti nimenomaisesti ennakoitua nopeampi korkotason nousu, sillä lainakanta jäi kokonaisuutena talousarviossa arvioitua pienemmäksi. Erityisen huomionarvoista on se, että peruskaupungin korkokulut olivat 3,7 milj. euroa suuremmat kuin edellisvuonna. Vuonna 2022 korkotason nousu ei vielä vaikuttanut täysimääräisenä kaupungin lainasalkussa.

Peruskaupungin vuosikate oli 45,8 milj. euroa, kun talousarvion mukainen vuosikate oli 38,0 milj. euroa.

Peruskaupungin osalta suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 27,9 milj. euroa, 1,0 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Arvioitua pienempiä poistoja selittää suurelta osin investointimenojen arvioitua pienempi toteutuma vuodelta 2022. Arvonalentumisia kirjattiin 3,7 milj. euroa, mikä oli 2,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Arvonalentumisia on kuvattu aiemmin Tilakeskuksen kohdalla.

Peruskaupungin investointimenojen toteutuma oli 43,0 milj. euroa, 1,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienempi. Myös investointien nettomenot 39,5 milj. euroa olivat talousarviossa arvioitua pienemmät (2,8 milj. euroa). Nettomenojen alitusta talousarvioon nähden selittää investointimenojen toteutuman ohella talousarviossa arvioitua suurempina toteutuneet rahoitusosuudet (toteuma 2,8 milj. euroa).

Joensuun Veden tilikauden tulos ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,2 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,3 milj. euroa. Talousarvion mukainen tavoite ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 2,3 milj. euroa. Liikelaitoksen maksama korvaus peruspääomasta oli talousarvion mukainen 0,818 milj. euroa. Asiakkaiden veden säästäminen vaikutti edellisvuoden tappaan tulokertymään ja tämän lisäksi asuntorakentamisen hiljentyminen vaikutti liittymismaksutulojen kertymään.

Rahastojen talousarvion mukainen tulostavoite 2,4 milj. euroa toteutui, kun rahastojen yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 4,6 milj. euroa. Rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvio oli vuoden lopussa 111,9 milj. euroa, joka oli 8,9 milj. euroa, 8,6 % edellistä vuodenvaihdetta korkeammalla tasolla. Elinkeinorahaston tulos oli 1,2 milj. euroa ja tulevaisuusrahaston 3,4 milj. euroa. Rahastojen sääntöjen mukainen tulevaisuusrahaston tuloksesta tehtävä siirto rahastopääomaan oli 0,7 milj. euroa. Sijoitusvuosi oli erityisesti loppuvuodesta erinomainen.

Rahoituslaskelman antolainojen lisäys 3060 euroa ja sisältää siirto- ja palautuskelpoiset liittymismaksut. Talousarviossa antolainojen lisäykseksi oli arvioitu 0,5 milj. euroa. Uusia antolainoja ei myönnetty. Antolainasaamiset vähenivät 1,3 milj. euroa, kun talousarviossa arvioitu vähennys oli 1,0 milj. euroa. Antolainasaamisten vähennys koostui tytäryhtiöiden maksamista lainanlyhennyksistä.

Vuoden 2022 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 25,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 33,2 milj. eurolla. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 3,4 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos koostui konsernitilivelasta, joka väheni 11,6 milj. euroa edellisvuodesta ja 8,0 milj. euron kuntatodistuslainasta. Vuoden 2022 lopussa ei ollut yhtään kuntatodistuslainaa. Kaupungin lainakanta oli 223,4 milj. euroa, 2 862 euroa/asukas. Lainakanta laski edellisvuoteen nähden 11,8 milj. euroa, jolloin lainaa oli 235,2 milj. euroa, 3034 euroa/asukas. Lainakanta jäi muutetussa talousarviossa arvioitua pienemmäksi, koska vuonna 2023 ei nostettu koko ennakoitua pitkäaikaista lainamäärää. Tämä johtui siitä, että Siun Soten palkkaharmonisaatiokorvauksen maksu siirtyi vuodelle 2024, joten osa loppuvuoden lainatarpeesta korvattiin lyhytaikaisella rahoituksella.

1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuustasoilla

Yhteenvedo kaupunginvaltuuston sitovuustasoista

Taloudelliset tavoitteet, 1 000 euroa

				TA 2023	Muutokset	Muutettu TA 2023	Toteuma 2023	Poikkeama
Käyttötalous								
Kaupunginvaltuusto								
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate		-366	0	-366	-495	-128
Tarkastuslautakunta								
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate		-116	0	-116	-112	0
Kaupunginhallitus								
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate		-5 697	-1 000	-6 697	-6 131	567
140 Työllisyyspalvelut	tulosalue	toimintakate		-14 950	0	-14 950	-15 045	-95
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate		-4 690	-20	-4 710	-4 220	490
174 Ympäristöterveydenhuolto	tulosalue	toimintakate		-1 236	0	-1 236	-1 243	-7
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate		-2 350	-20	-2 370	-2 388	-18
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate		0	0	0	31	31
Osallisuus- ja vetovoimautakunta								
310 Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate		-2 575	-36	-2 611	-2 435	176
Hyvinvoinnin toimiala								
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate		-135 644	-4 157	-139 801	-138 278	1 522
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate		-25 383	-999	-26 382	-26 371	11
Kaupunkiympäristön toimiala								
75 Kaupunkirakennelautakunta pl. 295 Tilakeskus		toimintakate		-7 333	170	-7 163	-5 508	1 655
295 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos		2 920	-1 048	1 872	1 875	3
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate		0	0	0	0	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate		-383	-170	-553	-344	209
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos		2 300	0	2 300	2 241	-59
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta		818	0	818	818	0
Investointiosa								
100 Valtuusto	tulosalue	investointimenot		0	0	0	35	35
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot		-1 720	0	-1 720	-1 480	240
150 Konsernipalvelut	tulosalue	investointimenot		-325	0	-325	-222	103
310 Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	tulosalue	investointimenot		-20	0	-20	-5	15
405 Hyvinvoinnin edistämisen palvelut	tulosalue	investointimenot		-163	0	-163	-162	1
410 Koulutuspalvelut	tulosalue	investointimenot		-943	-110	-1 053	-817	236
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot		-54	0	-54	-53	1
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot		-191	-64	-255	-180	75
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot		-477	232	-245	-238	7
210 Kaupunkirak.toimialan hallinto ja talous	tulosalue	investointimenot		-417	0	-417	-437	-20
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	nettoinvestoinnit		-13 500	0	-13 500	-13 703	-203
295 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot		-26 007	0	-26 007	-24 139	1 868
Tulos- ja rahoituslaskelma								
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma				-10 100	0	-10 100	-10 253	-153
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys				-500	0	-500	-3	497
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus				26 700	0	26 700	-8 196	-34 896

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 2608 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 1837. Määräaikaista henkilöä oli 771, vuoden aikana työllisyyspalveluiden kautta työllistettiin 278 henkilöä eri pituisiin työsuhteisiin. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2022 henkilöstömäärä oli 2641, joten henkilöstömäärä väheni 33 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden.

Organisaatio	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		HTV2		HTV2 muutos
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022–2023
Kaupunginhallituksen toimiala	84	92	210	157	294	249	275	259	-16
Kaupunkiympäristö	185	190	14	8	199	198	204	199	-5
Hyvinvointipalvelut *	1497	1509	604	605	2101	2114	1778	1791	13
Varhaiskasvatus	497	505	219	196	716	701	618	627	9
Koulutus	534	544	147	161	681	705	605	619	14
Kulttuuri- ja liikunta	272	265	80	131	352	396	296	301	5
Joensuun Vesi	44	46	3	1	47	47	46	47	1
Yhteensä	1810	1837	831	771	2641	2608	2305	2298	-7

Henkilöstömäärässä tilanpäivä on 31.12.2023, henkilötyövuosi ajalta 1.1.-31.12.2023. Tämän vuoksi HTV-kertymä voi olla jossain yksikössä, esimerkiksi kaupunginhallituksen ja kaupunkiympäristön toimialalla, suurempi kuin 31.12.2022 henkilöstömäärä. Raportit on otettu kuntatyönantajan antamien suositusten mukaisesti, joten raportoinnissa on eroja aikaisempien vuosien esitettyihin raportointeihin. Vertailuarvot on ajettu tilinpäätökseen ja henkilöstöraporttiin uusien suositusten mukaisesti.

*Hyvinvointipalveluiden muut 244: oppimisen tuki, hallinto, nuorisopalvelut, kehittämishankkeet, monikielinen opetus. Raportille eivät nouse kansalaisopiston tuntiopettajat.

Palkallisten henkilötyövuosien kehitys

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2023 yhteensä 2298, joka oli 7 henkilötyövuotta edellistä vuotta vähemmän. Vuonna 2022 henkilötyövuosien määrä oli 2305. Vuonna 2023 henkilötyövuodet kasvoivat hyvinvointipalveluissa, yhteensä 13 henkilötyövuotta.

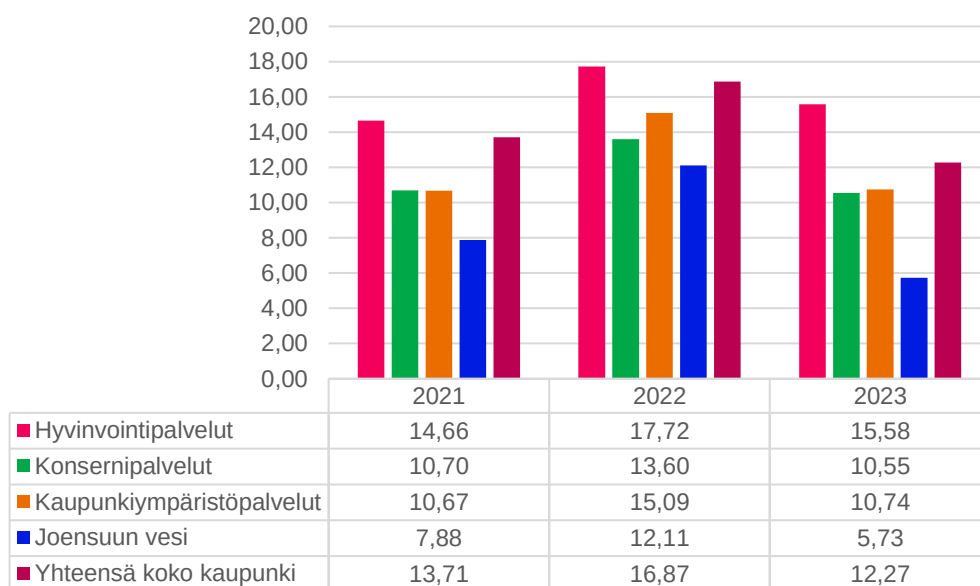
Henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstökulut olivat vuonna 2023 yhteensä 115,9 miljoonaa euroa, joka on 5 milj. euroa edellistä vuotta enemmän. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,5 %, kasvu johtui palkkojen yleiskorotuksista, järjestelyerästä sekä henkilömäärän kasvusta.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Koko henkilöstön sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilötyövuotta kohden olivat vuonna 2023 yhteensä 12,3 päivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolot vähenivät 4,6 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden ja poissaolot ovat palanneet ennen koronaa olevalle tasolle. Sairauspoissaoloja kertyi 28191 kalenteripäivää koko kaupungin tasolla. Eniten poissaoloja henkilötyövuosiin suhteutettuna on hyvinvointipalveluiden toimialalla.

Sairauspoissaolopäivät henkilötyövuotta kohti

Työterveyshuollon toimija vaihtui syyskuussa 2023 Siun työterveydestä Mehiläiseen. Työterveyshuollon kustannukset (Kela I ja II) vuonna 2023 olivat noin 1 080 000 euroa, kustannukset henkilöä kohden olivat 428 euroa (307 euroa vuonna 2022). Vuonna 2022 kustannukset olivat noin 798 000 euroa, kasvua vuoteen 2023 oli noin 282 000 euroa. Työterveyshuollon kustannuksissa on mukana peruskaupungin ohella Joensuun Vesi -liikelaitoksen kulut.

1.6 Ympäristöasiat

Johdanto

Tähän yhteenvetoon on koottu vuoden 2023 aikana toteutuneita toimenpiteitä, jotka ovat kohdistuneet ympäristönsuojeluun, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja ympäristötilan seurantaan.

Merkittävimmät kustannukset ympäristön tilaa edistävien toimenpiteiden osalta muodostuvat jätevesien käsittelystä sekä keväisestä hiekotushiekkojen poistosta. Tulot muodostuvat pääasiassa Joensuun Vesi -liikelaitoksen jätevesimaksujen tuotoista. Tuloissa näkyvät myös hanketoiminnan avustukset ja lupa- ja valvontamaksut.

1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvitykset

Vuoden 2022 tietojen mukaan Joensuun kasvihuonekaasupäästöt olivat 385 kt CO₂-ekvivalenttia. Tämä tarkoittaa, että kaupunki on vähentänyt päästöjään 42 % verrattuna vuoden 2007 tasoon. Kaupungin päästövähennystavoite vuodelle 2025 on 60 %. Vuodesta 2021 vuoteen 2022 päästöt vähentyivät 5 % -yksikköä (CO₂-raportti, Sitowise).

Vuodesta 2021 vuoteen 2022 vähenivät eniten teollisuuden ja työkoneiden päästöt (25 kt CO₂-ekvivalenttia). Suhteellisesti eniten vähentyi kuitenkin kuluttajien sähkönkulutus, 16 %.

Hiilinielujen mittauksessa siirryttiin vuonna 2023 uuteen menetelmään, joka perustuu metsävaratietoon. Uuden menetelmän mukaan Joensuun hiilinielut olivat 492 kt CO₂-ekvivalenttia vuonna 2022.

Joensuun alueen puusto muodosti nielun määrästä 142 ja maaperä 350 kt CO₂-ekvivalenttia. Koska hiilinielujen määrä on kaupungin päästöjä suurempi, kaupunki on saavuttanut laskennallisen hiilineutraaliuden vuonna 2022.

Kaupungin metsähoidon linjauksen mukaisesti kaupungin metsien kasvusta hakataan vuosittain korkeintaan puolet, jolloin metsien hiilinielu kasvaa jatkuvasti. Linjaus toteutui vuonna 2023 ja hakuumäärä oli noin 16 000 m³, kun metsän kasvu oli 52 000 m³. Kaupungin omistamien metsien kasvusta puun myynnin kautta poistui 33 % eli hiilinielut ja -varastot kasvoivat 67 %:lla metsien kasvusta. Tämä tarkoittaa sitä, että Joensuun kaupungin omiin metsiin sitoutui enemmän kasvi-huonekaasupäästöjä vuonna 2023, kuin hakkuissa poistui hiilinieluja.

Kaupungin lentomatkojen päästöjen osalta siirrettiin ilmastotilille lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokaupan vuoden 2023 keskihintaa vastaava summa eli 6 657,05 euroa. Varoja voidaan käyttää paikallisten hiilensidontahankkeiden toteutukseen talousarviossa erikseen määritellyllä tavalla. Vuonna 2023 ilmastotilin varoilla sidottiin hiiltä istuttamalla puita vanhalle turvetuotantoalueelle ja entisille turvepelloille sekä toteuttamalla kosteikkoviljelyrakenteita.

2. Ympäristön tila

Vuonna 2023 tehtiin ilmanlaadunmittausta, mutta ilmanlaadun mittauslaitteisto oli osittain pois käytöstä laitteiston epäkunnon vuoksi. Ilmanlaadun mittausasema sijaitsee Koskikadulla Joensuun keskustassa. Ilmanlaadun mittarin avulla havainnoidaan kaupungin keskusta-alueen ilmanlaatua. Ilmanlaadun heikkenemistä on havaittavissa erityisesti keväällä hiekotushiekkojen poistamisen aikoihin.

Hiekoitushiekkojen poistaminen aloitettiin asfalttipinnoilta 21.4.2023. Puhdistusvaihe kesti 21 päivää. Hiekoitushiekkojen poistaminen aloitettiin torilta, minkä jälkeen työt etenivät pääkaduille ja laatuviikille, kokoojakaduille sekä vaihteittain aina asuntokaduille ja parkkipaikoille saakka. Puhdistamisen yhteydessä tapahtuvaa hiekan pölyämistä ehkäistiin pintojen kastelulla. Toukokuun alussa lumien sulamisen jälkeen aloitettiin katuviheralueiden hiekanpoisto. Viheralueiden puhdistusvaihe kesti 20 päivää.

Kaupungin viheralueiden siisteyden ylläpidon osalta kustannuksia syntyi roskien siivoamisesta, roskien kuljetuksesta sekä käsittelystä. Viheralueiden siivoamisen osalta suurimmat kustannukset aiheutuivat henkilöstökuluista.

Joensuun Enossa puhdistettiin maaperää entisellä Kaltimontuvan huoltoasemalla loppuvuodesta 2023. Entinen huoltoasema sijaitsee vedenkäytön kannalta tärkeäksi luokitellulla 1. luokan pohjavesialueella. Maaperän puhdistus oli osa Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimaa valtakunnallista Maaperä Kuntoon-ohjelmaa, ja se toteutettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Joensuun kaupungin yhteishankkeena. Puhdistaminen toteutettiin valtion varoista. Puhdistustoimilla haluttiin poistaa riski, jonka pilaantunut maaperä ja polttoaineen jakelurakenteet aiheuttavat pohjavesialueelle.

Melutasoja mitattiin Joensuun keskusta-alueella jatkuvasti viidessä eri pisteessä. Melutasojen mitaaminen keskittyi kesäkaudelle (touko-syyskuu). Lisäksi melutasoja mitattiin valvonta- ja tarkastuskäyntien yhteydessä siirrettävän melumittarin avulla.

Jäteveden käsittely näkyy suurimpana osiona ympäristöasioiden kokonaisuudessa. Joensuun Veden jätevesien käsittelyyn liittyvät kulut olivat vuonna 2023 noin 4,68 milj. euroa ja jätevesimaksutuotot olivat noin 9,18 milj. euroa.

Hulevesien hallintaa on toteutettu muun muassa rakentamalla ja kunnostamalla avo-ojia. Hulevesien hallintaan liittyviä kysymyksiä selvitettiin osana Raatekangas-Käpykangas-alueen kehittämissuunnitelman laatimista.

Kiertotaloutta edistettiin osana työllisyyspalveluiden ylläpitämää Kierrätyskeskus Kiertämön toimintaa. Myös kaupungin omien kalusteiden ja muiden materiaalien kierrätystä toteutettiin. Varaslammien tilaa parannettiin niittämällä kaisloja.

3. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus

Joensuun kaupunki oli mukana valtakunnallisessa vieraslajien torjuntaan kannustavassa Soolotalkoot-kampanjassa. Vuonna 2023 vieraslajien torjuntaa tehtiin osana Soolotalkootia muun muassa Karsikossa, Penttilässä sekä Varaslammen ympäristössä. Kaupunki toteutti vieraslajien torjuntaa omana työnä ja osana alueurakan toimenpiteitä. Haitallisten vieraslajien torjuntatyössä keskityttiin jättiputken, jättipalsamin ja kurturuusun torjuntaan. Eniten vieraslajien torjuntaa toteutettiin Penttilässä, Reijolassa, Karsikossa ja Enossa. Haitallisten vieraslajien torjuntaan saatiin tukea ELY-keskukselta. Kolmivuotinen hanke päättyi vuonna 2023.

Vesistöseurantaa toteutettiin viidessä kohteessa. Säännöllistä vesistön tilan seurantaa on toteutettu Varaslammella. Muut kohteet vesistöseurannassa ovat vaihdelleet vuosittain.

Aluesuunnittelun tueksi laadittiin luontoselvityksiä, joita hyödynnetään osana kaavoitusprosesseja.

Joensuu on ollut mukana Maa- ja metsätalousministeriön Hiilestä kiinni hankekokonaisuuteen kuuluvassa KUNTANIELU-hankkeessa, jossa kehitetään kuntien keinoja hiilinielujen lisäämiseen. Joensuun kaupunki pilotoi hankkeessa ilmastotilin käyttöönottoa ja paikallisten hiilinieluhankkeiden toteuttamista. Pilottikohteiden avulla lisätään Joensuun alueen hiilinielujen määrää.

4. Hallinto ja kehittäminen

Vuonna 2023 oli käynnissä ympäristöministeriön rahoittama HIKKA-hanke (Hiilineutraali kiertotalouskaupunki – suunnitellen ja rakentaen). HIKKA-hankkeessa luotiin toimintamalleja kiertotalouden ja vähähiilisuuden huomioimiseksi Joensuun kaupungin kaupunkiympäristön toimialalle. Hanke päättyi elokuun lopussa 2023.

Ympäristönsuojeluyksikössä työskenteli vuoden 2023 aikana kaksi harjoittelijaa.

Aktiivista työskentelyä kansallisissa ja kansainvälisissä ilmastotyön verkostoissa jatkettiin. Tehtiin tiivistä yhteistyötä ilmastokoordinaattorin ja ympäristönsuojeluyksikön kesken.

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallinto- ja kehittäminen sisältää ympäristönsuojeluviranomaisen ja ympäristönsuojelun lakisäätteisten tehtävien hoitamisen kulut ja tuotot.

Ympäristötoimenpiteiden tuotot ja kulut vuonna 2023 (1 000 €)	Tuotot	Kulut
1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvitykset	7	0
2. Ympäristön tila	9 224	5 717
3. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus	15	31
4. Hallinto- ja kehittäminen	87	303
Yhteensä	9 333	6 051

Kaupungin ilmastotavoitteet ja toimenpiteet

Joensuun tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2025. Tavoitteeseen on tarkoitus päästä vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Keskeisimmät keinot päästöjen vähentämiseksi ovat uusiutuvien energialähteiden osuuden lisääminen, energiatehokkuus ja fossiilittoman liikenteen edistäminen. Loput päästöistä sidotaan hiilivarastoihin hiilinielujen avulla. Joensuu on hiilineutraali vuonna 2025 kun hiilinielut ovat vähintään yhtä suuret kuin kasvihuonekaasupäästöt. Tämä toteutetaan paikallisilla päästöhyvityshankkeilla. Toimenpiteet konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä ilmasto-ohjelmassa. Ilmasto-ohjelma vuosille 2022–2025 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 10.1.2022. Joensuun ilmastoasioista kerrotaan kattavasti Climate Joensuu -ilmastoportaalissa sekä Joensuun ilmasto-vahti-palvelussa. Jaksolla 2026–2030 saavutetaan hiilinegatiivisuus, jos vuodelle 2025 asetetut päästövähennystavoitteet saavutetaan, edetään kohti vuodelle 2030 asetettuja päästövähennystavoitteita ja metsien hiilinielut ovat suuremmat kuin päästöt.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa talousarviossa olevat ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi, sekä mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyyttä.

Ilmastobudjetin toteutumaan on eritelty kaupunkiorganisaation tavanomaisesta budjetista käyttötalouden ja investointien osalta ne erät, jotka on suunnattu ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen. Kaupunkikonsernin keskeisimpien tytäryhteisöjen osalta on esitetty myös keskeiset toimenpiteet.

Ilmastobudjetin käyttötalouden toimenpiteiden toteutuminen (1 000 euroa)

Vastuutaho	Toimenpide	TA 2023 (1 000 euroa)	Toteuma 2023 (1 000 euroa)	Toteuma
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen	193	193 Vuodelle 2023 suunnitellut palvelutasoparannukset on toteutettu.	toteutui
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Puhtaat käyttövoimat joukkoliikenteessä	303	106 HVO:n käyttöönotto kohteessa 1 dieselbussien osalta 2/2023. Lisäksi 13 sähköbussia käytössä. Kaksi Nouto-poika-autoa käyttää HVO:ta.	toteutui

Vastuutaho	Toimenpide	TA 2023 (1 000 euroa)	Toteuma 2023 (1 000 euroa)	Toteuma
Yhdyskunta- tekniikka	Ympäristöystävällisen polttoaineen käytön lisääminen ajoneuvokalustossa	15	19 HVO-dieselin osuus on 48 % käytetystä polttoaineesta.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Kävely- ja pyöräteiden kunnossapito	685	918 On toteutunut laatuvaatimusten mukaisesti.	toteutui

Kaupungin ilmastobudjetin investointiosan toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	TA2023 (1 000 euroa)	Toteuma 2023 (1 000 euroa)	Toteuma
Yhdyskunta- tekniikka	Kävely- ja pyöräilyteiden rakentaminen	1 245	1 888 Toteutunut investointiohjelman mukaisesti.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Ajoneuvokannan uudistaminen vähäpäästöiseksi, työkoneet ja kuorma-autot	317	317 Uusi tiehoitoauto on Euro 6 -luokan mukainen.	toteutui
Tilakeskus	Öljylämmityksestä luopuminen kaupungin kiinteistöissä	0	27 Öljylämmitteisiä purkukohteita 2 kpl, jotka toteutuvat vuoden 2023 aikana.	toteutui
Tilakeskus	Uusiutuvan energiatuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa	100	10 Investointikohteissa uusiutuvan energiatuotannon lisääminen.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Ulkovalaistuksen uusiminen led-valaistukseksi	400 (Käyttösuunnitelma- vaiheessa muutos 800)	792 Valaistusta uusittiin suunnitelman mukaisesti.	toteutui
Yhdyskunta- tekniikka	Polkupyörien liityntäpysäköintiä lisätään joukkoliikenteen saavutettavuuden parantamiseksi	30	0 Vuonna 2023 ei ollut toteutuneita kohteita.	ei toteutunut
Joensuun Vesi	Vesihuoltolaitoksen aurinkoenergiajärjestelmien toteuttaminen	150	53 Aurinkoenergiaprojektit toteutettiin Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamoille.	toteutui

Muut toimenpiteet

Tässä taulukossa esitetään toimenpiteet, joilla on myönteisiä vaikutuksia ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, mutta joiden kustannusvaikutusta tai päästövähennysvaikutuksia ei pystytä arvioimaan.

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma 2023	Toteuma
Koulutuspalvelut	Lukiot siirtyneet sähköisiin oppimateriaaleihin	Lukiolaisilla on sähköiset oppimateriaalit. Yksittäisillä opiskelijoilla on paperisia oppimateriaaleja opiskeluhuollollisin perustein.	toteutui
Koulutuspalvelut/ varhaiskasvatus	Ruokahävikin vähentäminen	Tilaushävikin osalta ollaan lähellä Polkan tavoitetta (tavoite 11 % ja vuoden toteuma 13 %). Lautashävikin osalta ei olla päästy tavoitteeseen (tavoite 12 g/ruokailija ja vuoden toteutuma 21 g/ruokailija).	toteutui osittain
Hyvinvointipalvelut	Käytetyn kaluston kierrätys	Vanhoja ehjiä kalusteita kierrätetty 126 000 euron arvosta ja näin pystytty säästämään uusinvestoinneissa. Lajittelu toteutunut.	toteutui
Yhdyskuntasuunnittelu	Kaavojen toteutumisen kasvihuonekaasupäästöjen selvittäminen	Selvittämisessä käytettävän AVA-työkalun beta-versio on julkaistu ja käytössä. Kahden kaavahankkeen ilmastovaikutukset on jo arvioitu työkalulla.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Puistoissa hyödynnetään lajikkeita, jotka tuottavat syötäväksi kelpaavaa satoa	Syötävien kasvien hyödyntäminen selvitetään aina tapauskohtaisesti.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Kaupunkivihreää lisätään kaikissa rakentamishankkeissa	Otetaan huomioon suunnittelussa.	Toteutui
Kaupunkirakennepalvelut	Luonnon monimuotoisuus huomioidaan selvittämällä sen vaalimisen ja lisäämisen mahdollisuudet kaikissa hankkeissa	Otetaan huomioon suunnittelussa. Toteutettiin mm. Kukkilinnunpuiston kaupunkiniityt.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Suunnittelussa ja rakentamisessa suositetaan vettä läpäiseviä pintoja ja korvataan vettä läpäisemättömiä päällystettyjä pintoja esimerkiksi viherkaistoja	Otetaan huomioon suunnittelussa.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Uusiomateriaalien (betoni-murske, pohjatuhka) käytön lisääminen rakentamisessa	Käytetään, mikäli materiaalia on saatavilla ja se on rakenteisiin kelpaavaa.	toteutui osittain
Tilakeskus	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Kaikissa kunnossapito- ja korjauskohteissa parannetaan energiataloutta taloteknisillä ja rakenteellisella ratkaisulla.	toteutui

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma 2023	Toteuma
Tilakeskus	Selvitetään hukkalämpöjen talteenottoa kaupungin kiinteistöissä	Ilmanvaihto- ja lämmitysautomaatiikan jatkuva seuranta ja optimointi.	toteutui
Joensuun Vesi	Vesihuoltolaitoksen varastohallinnan kehittäminen	Varastotuotteiden kartoitus on saatu toteutettua.	toteutui
Joensuun Vesi	Jätevedenpuhdistamon biokaasugeneraattorin tehokas hyödyntäminen	Jätevedenpuhdistamon sähkön- ja lämmöntuotanto ovat olleet normaalilla tasolla ja tuotettua biokaasua on jäänyt hyödyntämättä vain noin kaksi prosenttia.	toteutui

Kaupungin tytäryritysten ilmastobudjetin toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma 2023	Toteuma
Business Joensuu Oy	Led-valaistuksen lisääminen ja valaistuksen älykäs ohjaus	Kaikissa tilamuutosprojekteissa päivitetään valaistusta led-valoihin. Käytävien valaistuksia uusitaan käytävittäin tarpeen mukaan.	toteutui
Business Joensuu Oy	Ruokahävikin vähentäminen	Ravintolan opastus ja jätelaskurit käytössä. Biojätteen määrää seurataan.	toteutui
Business Joensuu Oy	Yhteiskäyttö- ja leasing-polkupyörät	Yhteiskäyttöiset pyörät ja potkulaudat käytössä.	toteutui
Business Joensuu Oy	Aurinkopaneelikentän laajentaminen Länsikadun kiinteistön katolla	Odottaa Mehtimäen yhteisprojektiä.	ei toteutunut
Business Joensuu Oy	Energiansäästösuunnitelman päivittäminen Tiedepuiston kiinteistöille	Toimenpiteiden toteuttaminen aloitettu.	toteutui osittain
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Jätteiden lajittelun tehostaminen	Jätteiden lajittelua tehostettu Tiedepuistolla (erityisesti luokissa ja henkilöstön taukutilassa) sekä Hostellilla.	toteutui
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	Sähköisten palveluiden lisääminen	Sähköisiä palveluita lisätty suunnitellusti.	toteutui
Joensuun Kodit Oy	Öljylämmityksestä luopuminen kaupungin kiinteistöissä	Muutokset tehtiin kohteessa Hirvolantie 2	toteutui
Joensuun Kodit Oy	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen valituissa kohteissa ja eri toimenpitein	Muutokset tehtiin seitsemässä kohteessa: Hyttitie 2, Hyttitie 16, Pesolantie 1, Suksimestarintie 1, Lato-lankatu 7, Kartoittajantie 32 ja Äkkipää 3. Mm. SAVE-järjestelmän purku, lämmönjakokeskuksen uusiminen, matalalämpöiseen kaukolämpöön siirtyminen, tasapainotus.	toteutui

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma 2023	Toteuma
Joensuun Kodit Oy	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa	Muutokset tehtiin kohteessa Hirvontie 2: lämmitys muutettiin ilma-vesilämpöpumppu-järjestelmäksi.	toteutui
Joensuun Kodit Oy	Sähköautojen latausinfra rakentaminen	Rakentaminen tehtiin kahteen kohteeseen yhteensä 7 latauspaikkaa: Suvikatu 2 ja Myllytie 1.	toteutui
Joensuun Pysäköinti Oy	Metropolin pysäköintitalon valaistuksen muutos led-valaistukseksi ja valaistuksen älykäs ohjaus	Suunnittelu tehtiin, mutta valaistuksen uusiminen toteutetaan keväällä/kesällä 2024	toteutui osittain
Joensuun Satama Oy	Maasähkön rakentaminen	Maakaapelointi toteutettiin laajennusalueelle ja Caruna rakentaa uuden muuntamon satama-alueelle keväällä 2024.	toteutui osittain
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Korkeakoulujen päästöläskennat	Vuoden 2022 hiilijalanjälkilaskennan tulos: 1310,6 t CO ₂ e	toteutui
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Peruskorjauksessa asennettiin uudet energiatehokkaammat ikkunat ja huoneistokohtainen ilmanvaihtokone lämmöntalteenotolla.	toteutui
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Sähköautojen hankkiminen	Hankittiin huollon ja remontin käyttöön yhteensä 2 kpl täyssähköpakettiautoja. Toteutui heinäkuussa.	toteutui
Puhas Oy	Itsepalvelujäteaseman rakentaminen uusiomateriaaleja hyödyntäen	Rakentamisessa hyödynnettiin uusiomateriaaleja.	toteutui
Puhas Oy	Energiatehokkaiden valaistusratkaisujen toteuttaminen jätekeskuksella	Energiatehokkaita valaistusratkaisuja on hyödynnetty eri tavoin jätekeskuksella.	toteutui
Puhas Oy	Biokaasun käyttö liikennepolttoaineena yhtiön omissa autoissa	Biokaasua käytetään yhtiön omissa autoissa.	toteutui
Puhas Oy	Uusiutuvan energian tuotanto uudisrakennuksessa	Toimistorakennuksen yhteydessä tuotetaan uusiutuvaa energiaa (mm. maalämpöä).	toteutui
Puhas Oy	Jätteiden kierrätysasteen nostaminen	Jätteiden kierrätysastetta on pyritty nostamaan eri keinoin (esim. pakkausjätteiden erilliskeräyksen laajentaminen ja jätehuollon palvelujen kehittäminen).	toteutui
Puhas Oy	Biokaasun käyttö pakkausjätteiden kuljetukseen, astiapaalvelussa sekä muissa jätekeskuksen urakoitsijan pakettiautolla tehtävissä ajoissa.	Biokaasu on käytössä sekä pakkausjätteiden kuljetusurakassa että jätekeskuksen koneurakoitsijan toteuttamissa ajoissa.	toteutui osittain
Yrityskiinteistöt Oy	Maalämpöjärjestelmien käyttöönotto ja muut energiatehokkuutta parantavat toimet kiinteistöissä	Maalämpöjärjestelmä on asennettu. Teknisistä syistä johtuen käyttöönotto vuoden 2024 alkupuolella	toteutui osittain

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet päivitettiin vuonna 2023. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asiakirjan 2.10.2023 § 96. Riskienhallintasuunnitelma oli päivitettävänä ja on kaupunginhallituksen käsiteltävänä 18.3.2024.

Näiden lisäksi vuonna 2023 laadittiin kaupungille uudet eettiset ohjeet, jotka kaupunginhallitus hyväksyi 25.9.2023 § 357. Eettisten ohjeiden pohjalta kaupungin johtoryhmä antoi syksyllä 2023 tarkemmat toimintaohjeet. Eettiset ohjeet käytiin läpi esihenkilöinfossa ja tämän lisäksi toimialojen johtoryhmät ovat käsitelleet eettiset ohjeet ja ohjeita on käyty läpi työyksiköiden omissa palaverissa. Eettisten ohjeiden tavoitteena on edistää eettistä käyttäytymistä ja ehkäistä epäeettistä toimintaa. Ohjeiden tavoitteena on luoda toiminnasta entistä oikeudenmukaisempaa ja läpinäkyvää ja näin edistää kunnallishallinnon arvojen toteutumista sekä lisätä kuntalaisten luottamusta. Eettiset ohjeet ohjeistavat toimintaa muun muassa vieraanvaraisuuksissa, lahjojen ja etujen vastaanottamisessa, ulkopuolisille toimijoille annettavissa lahjoissa ja henkilöstön muistamisessa, tilaisuuksissa ja matkoissa ja hankinnoissa.

Vuonna 2023 laadittiin ohjeistus lähipiirikartoituksesta. Lähipiirikartoitus tehdään sen varmistamiseksi, ettei kaupungin tilinkäyttäjillä tai viranhaltijapäätöksistä tekevillä ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa hankintojen tekemiseen. Kartoituksen tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä tilanteet, joissa esteellinen henkilö osallistuu hankintojen valmisteluun, tilaamiseen tai laskujen hyväksyntään. Kartoitus tehdään jatkossa vähintään vuosittain. Lähipiirikartoitus on osa sisäistä valvontaa ja sen tekeminen on osa sisäisen valvonnan toimintaohjetta. Ensimmäinen lähipiirikartoituksen kysely on toteutettu vuoden 2024 alkupuolella ja sen tulokset käsitellään kevään 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana myös merkittävimmissä tytäryhtiöissä tehdään lähipiirikartoitukset.

Näillä edellä mainituilla asiakirjoilla ja toimenpiteillä luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmä, vahvistetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa ja ehkäistään väärinkäytöksiä. Eri toimijoiden tehtäviä ja vastuita sekä konkreettisia toimintatapoja sisäisen valvonnan osalta määritetään myös kaupungin hallintosäännössä, sisäisen valvonnan toimintaohjeessa, kaupungin riskienhallintasuunnitelmassa sekä hyvän valmistelun ohjeissa. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on noudatettava Joensuun kaupungin konserniohjetta.

Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset ja nämä ilmoitukset ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla.

Kaupungin toimialoja ja konserniyhtiöitä on pyydetty raportoimaan, miten toimialat ja konserniyhtiöt ovat noudattaneet annettuja ohjeistuksia ja huomioineet korruption ja lahjonnan torjunnan omassa toiminnassaan. Lisäksi on pyydetty raportoimaan, onko korruptiota tai lahjontaa havaittu toimialalla tai konserniyhtiössä vuoden 2023 aikana. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat vastauksissa kertoneet noudattaneensa annettuja ohjeistuksia eikä toimialoilla tai konserniyhtiöissä ole havaittu korruptioon tai lahjontaan viittaavaa toimintaa. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat kertoneet keskittäneensä hankinnat tehtäväksi hankintatoimen kautta, jolloin hankintaprosessiin vaikuttamisen mahdollisuudet pienentyvät. Toimialat kertoivat myös eettisten ohjeiden perehdyttämisestä henkilöstölleen.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin henkilöstö- ja työllisyysjaostossa 20.6.2023. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koottiin kaupungin sisäisenä monialaisena työnä. Suunnitelman laatimiseen osallistui toimialueiden johtajia ja asiantuntijoita sekä henkilöstön edustaja. Suunnitelma sisältää kaupungin palveluja sekä henkilöstöä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet.

1.7.2 Hyvinvointi ja terveys

Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset ylläpitävät kaupungin elinvoimaisuutta ja kestäväää taloutta. Päätöksenteossa ja toiminnassa tulisi kohdistaa erityistä huomiota kaupunkilaisten eriarvoisuuden kaventumiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä kestäväää hyvinvointiin. Varhainen tuki ja ehkäisevä toiminta tukee parhaiten kaupunkilaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn säilymistä ja vähentää raskaiden palveluiden tarvetta.

Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteita ohjaa tieto asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta. Joensuun Hyvinvointikertomus -ja suunnitelma 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 121. Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu joensuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta, ja suunnitelmassa on asetettu kaupunkilaisten hyvinvointia edistävät tavoitteet vuoteen 2025 saakka. Toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi asetetaan vuosittain talousarvion- ja toimintasuunnitelman yhteydessä. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan valtuustokauden lopussa.

Tavoitteet on pyritty asettamaan pääsääntöisesti määrälliseen muotoon, jolloin niiden arviointi on läpinäkyvää. Lähtötasoa kuvaavana mittarina on käytetty vuonna 2020 saatavilla ollutta tuoreinta tietoa. Suurin osa lähtötason mittareista on peräisin kansallisista tilastolähteistä tai laajoista kyselytutkimuksista, joihin tiedot päivittyvät viiveellä. Viive heijastuu täten myös vuoden 2023 toteuman arviointiin.

Alla olevaan taulukkoon on koottu Joensuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

- tavoitteet vuoteen 2025 mennessä
- tavoitetta kuvaavan mittarin lähtötaso (suluissa vuosiluku miltä mittarin tieto on)
- tavoitteen toteuma vuonna 2023 (suluissa vuosiluku miltä mittarin tieto on) sekä
- tavoitteen vastuutaho kaupungilla.

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2023	Vastuutaho kaupungilla
Kestävä talous ja elinvoima			
Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrä kasvaa vähintään 150 henkilöllä vuosittain.	2 390 ulkomaan kansalaista (2019)	3213 ulkomaan kansalaista (2022) Määrä kasvanut vuodessa 477 henkilöllä	Konserni-palvelut
Vuonna 2023 kaupunki on saanut Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.	Unicefin ja Joensuun yhteistyö käynnistyi Unicefin koulutuksilla ja Joensuun koordinaatioryhmän järjestäytymisellä (2020)	Kaupunki on saanut Unicefin Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen vuonna 2023.	Hyvinvoinnin toimiala

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2023	Vastuutaho kaupungilla
Vuoteen 2025 mennessä ikäihmisten kohtaamispaikkojen määrä kasvaa tai säilyy vähintään ennallaan. Kohtaamispaikoista tehty tiedotus-suunnitelma, joka toteutunut.	13 ikäihmisille sopivaa kohtaamispaikkaa, joissa henkilökuntaa aina läsnä. (2020)	Kohtaamispaikkoja 14 kpl. Verkkosivut ja kartta otettu päivityksen alle. (2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vähintään 2 järjestötapaa/vuosi ja vähintään 60 järjestöä osallistuu. Laadittu kaupunkijärjestö yhteistoiminnan asiakirja, jossa kuvattu yhteistoiminnan rakenteita ja toimintoja. Kaupungin yhdistystoiminnan viestintää kehitetään yhdessä järjestöjen kanssa.	Yksi järjestötapaa pidetty, jossa 64 osallistujaa (2020)	Kolme tapaamista pidetty, osallistujamäärät 57, 27 ja 37. Yhdistykset yhdessä Joensuussa-hanke käynnistynyt 5/2023, jossa tavoitteena yhdistysten välisen yhteistyön edistäminen & kaupungin ja järjestöjen välisen yhteistyön kehittäminen. (2023)	Hyvinvoinnin toimiala

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2023	Vastuutaho kaupungilla
Eriarvoisuuden kaventuminen ja syrjäytymisen ehkäisy			
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 77 % 1-5-vuotiaista osallistuu varhaiskasvatukseen.	74,5 % (2018)	86 % (31.12.2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 0-17-vuotiaista kodin ulkopuolelle on sijoitettu enintään 2 %.	2,2 % (279 lasta vuonna 2018)	2,0 % (271 lasta vuonna 2022)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 83 % viidesluokkalaisista on luetun ymmärtämisessä ikäistensä tasolla tai ikäisiään parempia.	79,17 % (51,61 % ikäistensä tasolla ja 27,56 % ikäisiään parempia, vuosi 2019)	71 % (51 % ikäistensä tasolla ja 20 % ikäisiään parempia, vuosi 2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuonna 2025 vähintään kerran viikossa kiusattujen 4. ja 5. luokan oppilaiden osuus on enintään 4,5 %.	6,5 % (2019)	6,2 % (2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 2-6-vuotiaista ylipainoisia on enintään 12 % tytöistä ja 22 % pojista.	tytöt 13 % pojat 23 % (2018)	tytöt 16 % pojat 25 % (2021)	Hyvinvoinnin toimiala

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2023	Vastuutaho kaupungilla
Suurimmalla osalla hammastarkastetuista ikäluokista on puhtaat hampaat ja terveet ikenet (eli CPI=0).	DMF-indeksin keskiarvo on 12-vuotiailla Pohjois-Karjalassa 0,5, kun koko Suomen keskiarvo on 0,9. (Vuonna 2018) CPI – indeksissä eri ikäluokissa hampaiden puhautaudessa ja ikenien terveydessä hajontaa (2018) Poispudokas-malli on käytössä. (2018)	DMF-keskiarvo 11-vuotiailla koko Pohjois-Karjalassa 0,63: Joensuu 0,36. (2022) Puhdashampaisten osuus kasvanut kaikissa tarkastettujen ikäryhmissä paitsi 1- ja 3-vuotiaiden, joissa osuus laskenut (vuonna 2022) Poispudokas-mallin uudistuminen keväällä 2023. Uusi toimintamalli otettu käyttöön.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen päivitän nuuskaa käyttävien miesopiskelijoiden osuus on enintään 15 %.	21,9 % (2019)	9,6 % (2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Työttömyysaste laskee vuoden 2023 loppuun mennessä väh. valtakunnalliselle tasolle.*	Joensuu 13,4 (2019) Koko maa 9,2 (2019)	Joensuu 15,5 (joulukuu 2023) Koko maa 11,2 (joulukuu 2023)	Konserni-palvelut
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 200 myönnettyä EU:n vammaiskorttia ja vähintään 16 vammaiskorttikohdetta.	Kortteja myönnetty 146 kpl ja kohteita 8 (2020)	Kortteja myönnetty 324 kpl ja kohteita 28 (2023)	Konserni-palvelut

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2023	Vastuutaho kaupungilla
Kestävä hyvinvointi			
Tyytyväisyys juomaveden laatuun säilyy vähintään ennallaan.	4,71 (2020)	4,76 (2022) Kysely tehdään joka toinen vuosi	Kaupunki-ympäristön toimiala
Vuoteen 2024 mennessä jalankulun ja pyöräilyn yhteismäärä Pielisjoen ylittävien siltojen mitauspisteissä on yhteensä vähintään 2,7 miljoonaa.	2,5 milj. (2018)	2,26 milj. (2022)	Kaupunki-ympäristön toimiala
Vuoteen 2024 mennessä joukkoliikenteen matkamäärä JOJO-alueella vuosittain vähintään 2,8 miljoonaa matkaa. **	2,3 milj. (2018)	2,4 milj. (2019) 1,7 milj. (2020) 1,9 milj. (2021) 2,3 milj. (2022) 2,7 milj. (2023)	Kaupunki-ympäristön toimiala

* Huom! Koronapandemian johdosta tavoitetta tarkistettu strategiaan siten, että tavoitetilä vuonna 2025 valtakunnan keskiarvo

** Huom! Koronapandemian johdosta tavoitetta tarkistettu strategiaan 2,6 miljoonaan matkaan vuonna 2025

Vuonna 2020 Joensuussa valmisteltiin Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 yhdessä Kontiolahden kunnan ja Siun soten keskisen alueen kanssa. Lapsiin ja nuoriin liittyvät tavoitteet sisällytettiin Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmaan 2021–2025 ja on esitetty edellä olevassa taulukossa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2021–2025 vuoden 2023 toteumaraportti käsiteltiin kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 24.10.2023 § 86 sekä lähetettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle 30.10.2023 § 405.

Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmassa 2021–2025 asetettujen tavoitteiden lisäksi kaupungin toimialoilla ja palveluissa oli vuodelle 2023 myös muita toiminnallisia tavoitteita, jotka tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on arvioitu osavuosikatsauksissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut siirtyivät vuoden 2023 alusta Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana yhteinen työ on käynnistynyt kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteissa ja alueelle on loppuvuodesta yhdessä hyvinvointialueen, maakuntaliiton, kuntien ja järjestöjen kanssa alettu valmistella yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2023 merkitsi kaupungin talouteen, kuten yleisesti kuntatalouteen historiallisen suurta muutosta. Kaupungin menot sekä verotulot ja valtionosuudet alenivat merkittävästi sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä pois kuntien järjestämisvastuulta. Muutoksen myötä kaupungin talouden rakenne muuttui. Toimintamenojen pienentyessä kaupungin vastuulle kuuluva tehtäväkenttä on aiempaa pienempi ja mahdollisuudet sopeuttaa taloutta nykyiseen nähden heikommat. Toisaalta velkaantumiseen liittyvät riskit kasvoivat, koska toimintamenojen pienentymisestä huolimatta velat ja vastuut jäivät kaupungille. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin (toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) kasvoi 51,5 %:sta 87,3 %:iin ja kasvaa tulevina vuosina edelleen. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat jo konkretisoituneet korkotason nousun myötä – korkomenot ovat kasvaneet ja kaventavat talouden liikkumavaraa.

Uudistukseen liittyvät vaikutukset konkretisoituvat kuntien talouteen viiveellä. Kunnat saivat vuonna 2023 verotuloja vielä sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien veroprosenttien mukaisesti yhteensä 1,4 mrd. euroa. Myös valtionosuuksia kertyi kuntiin nykytilannetta enemmän, sillä kuntien valtionosuusrahoitusta tarkistetaan takautuvasti uudelle, pysyvästi alemmalle tasolle vuodesta 2024 alkaen. Joensuun osalta tämä merkitsi sitä, että kaupunki sai aiempien vuosien korkeampien veroprosenttien perusteella verotuloja arviolta 16–17 milj. euroa. Lisäksi sote-uudistukseen liittyvän valtionosuuksien tarkistuksen myötä valtionosuuksien taso alenee vuodesta 2024 alkaen 16 milj. eurolla. Ilman näitä poikkeavia eriä, verotulojen ja valtionosuuksien määrä olisi ollut yli 32 milj. euroa alempi ja kaupungin tulos olisi jäänyt jo vuonna 2023 yli 10 milj. euroa alijäämäiseksi.

Verotulojen ja valtionosuuksien tason vakiintuessa vuodesta 2024 alkaen sote-uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle kaupungin talous painuu alijäämäiseksi. Talouteen muodostuu yli 20 milj. euron sopeutustarve, joka uhkaa kasvaa ilman toimenpiteitä. Talouden sopeutustyö käynnistettiinkin vuoden 2023 aikana. Vuoden 2024 talousarvio sisältää sopeutustoimenpiteitä, joilla tavoitellaan menokasvun pysäyttämistä. Talousarvio on toimenpiteistä huolimatta kuitenkin yli 16 milj. euroa alijäämäinen. Laaja sopeutustoimenpiteiden kokonaisuus valmistuu maaliskuun loppuun ja valtuuston on määrä päättää talouden tasapainon varmistavista toimenpiteistä kesäkuussa. Talouden tasapainotustoimenpi-

teissä onnistumiseen liittyy epävarmuutta, mikä luo kaupungin talouteen merkittävän epävarmuustekijän.

Yleisessä toimintaympäristössä on myös useita epävarmuustekijöitä, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen. Suomen talous on taantumassa ja talouden kehitys oli vuonna 2023 ennakoituakin heikompaa. Talouden toipuminen on kuluvana vuonna hidasta kuluttajien varovaisuuden, maailmantalouden jännitteiden sekä yhä heikkenevän investointikysynnän vuoksi. Myös alkuvuoden työtaistelut heikentävät ennusteita ja edelleen jatkuva Ukrainan sota varjostaa talouden näkymää. Työttömyysasteen odotetaan nousevan tilapäisesti. Myös julkisen talouden näkymä on osoittautunut odotettua haasteellisemmaksi. Talouden kehitys heijastuu kaupungin talouteen erityisesti verotulokehityksen ja työttömyysmenojen myötä. Julkisen talouden heikko näkymä ja mittavat sopeutuspaineet merkitsevät myös kaupungin talouteen epävarmuustekijää.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus on vireillä ja uudistuksen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2026 alusta lukien. Käytännössä uudistus koskee peruspalvelujen valtionosuusperusteita. Perusteiden muutokset vaikuttavat suoraan kaupungin valtionosuuksien määrään ja luovat epävarmuustekijän tulevien vuosien tulokehitykselle. Valtionosuuksien tasoon vaikuttaa myös sote-uudistuksen siirtolaskelmien tarkistus, joka johti täysin ennakoimattomaan, pysyväksi ilmoitettuun koko maan tasolla yli 400 milj. euron lisäleikkaukseen kuntien valtionosuuksista. Hallituksen erillisellä päätöksellä 20.11.2023 leikkaus siirrettiin alkavaksi vuodesta 2025 alkaen. Mikäli leikkaus toteutuu ennakoitun mukaisesti, se vähentää myös kaupungin saamia valtionosuuksia edelleen vuodesta 2025 alkaen ja ennakoitu 20 milj. euron sopeutus ei ole riittävä. Kaupungin tulokertymään vaikuttaa myös vireillä oleva kiinteistöverouudistus, jonka vaikutuksia ei tässä vaiheessa ole vielä mahdollista täysin ennakoida.

Vuoden 2025 alusta toteutuva TE-palveluiden järjestämistä vastaava muutos tuo kunnille välineitä edistää työllisyyttä ja kasvattaa elinvoimaa, mutta uudistuksen toteuttamiseen liittyy merkittävä riski. Tämän hetken laskelmien mukaan TE-uudistuksen rahoitusmalli on leikkaamassa edelleen Pohjois-Karjalan kuntien rahoitusta, mikä asettaa lisää haasteita kuntien taloudelle. Ennakollisten laskelmien mukaan Joensuun siirtyvät menot ovat lähes 2 milj. euroa suuremmat kuin kaupungin saama valtionosuus. Koko maakunnallisen työllisyysalueen osalta ero on lähes 7 milj. euroa. Uudistuksen toimeenpanoon liittyy siten epävarmuustekijöitä rahoituksen riittävyyden johdosta.

Sote-uudistukseen liittyvän kiinteistöjen vuokraamista koskevan siirtymäajan päättymisen tuo myös kaupungin talouteen riskejä. Siirtymäkauden jälkeen tilojen vuokraamisesta ei voi vastata kunta vaan vuokraustoiminta tulee yhtiöittää. Kiinteistöjen vuokraamiseen liittyy taloudellisia riskejä, mikäli hyvinvointialue päättää luopua kaupungin omistamien kiinteistöjen käytöstä palvelutoiminnassaan.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Syksyllä 2023 päivitettiin Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirja. Joensuun kaupungin riskienhallinta on järjestetty vuonna 2023 siirtymävaiheen tarpeiden mukaisesti. Riskienhallintaa on merkittävilta osin toteutettu kuten aiemminkin, eli johtoryhmät ja niitä alemmat tasot ovat käsitelleet riskejä osana normaalia toimintaa. Etenkin strategian päivitys mahdollisti ajankohtaisempien riskien huomioimisen. Riskejä tunnistetaan hyvin strategian tavoitteiden avulla, ja näiden vuoropuhelua halutaan edistää riskienhallintaa kehitettäessä. Uutena toimintamallina otettiin käyttöön valmiusjohtoryhmän valmistelu- ja seurantaryh-

män toiminta, joka kokoaa turvallisuusraportin kuukausittain riskienhallinnasta vastaavalla viranhaltijalle. Siten käynnissä on jatkuvasti seuranta erilaisten riskien havaitsemiseksi ja uusien tunnistamiseksi. Lisäksi otettiin käyttöön valmiustaso-ajattelu, joka jännevöittää erilaisten riskienhallintakeinojen käyttöönottoa toimintaympäristön muuttuessa.

Vuoden aikana merkittävimiksi tunnistetut riskit eivät realisoituneet. Toimintaympäristön tilassa ei tapahtunut sellaisia pysyviä muutoksia, jotka olisivat vaatineet valmiusjohtoryhmän säännöllistä kokoontumista. Vuoden aikana valmiusjohtoryhmä lopetti säännölliset kokoukset kesäkuussa, ja loppuvuonna se kokoontui muutamia kertoja. Työsuojelutoimikunnan toiminta on ollut säännöllistä ja sen toiminta on perustunut suurelta osin työpaikkaselvityksiin ja -tarkastuksiin, sekä työn riskien arvioinnissa havaittuihin puutteisiin.

Riskienhallinnan järjestämisestä raportoidaan tarkemmin luvussa 2.2. Alle on kuvattu merkittävimmät riskit ryhmiteltynä ne uhkan kohteen mukaisesti.

Demokratiaan, päätöksentekoon ja yhteistyöhön liittyy riski, että tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat lainvastaisia tai virheellisiä. Päätöksenteossa haasteen aiheuttavat esimerkiksi palveluverkon ja talouden realiteettien epäsuhta. TE-uudistuksessa riskinä on kuntien välisen yhteistyön toimimattomuus sekä laajan verkoston sitoutumattomuus työllisyyttä edistävään toimintaan. Nopeasti muuttuva toimintaympäristö sekä ennakoimattomat lainsäädäntömuutokset haastavat kuntasektorin toimintaa.

Asukkaat, palvelut -alueelle kohdistuvia merkittävimpiä riskejä ovat palvelutarpeen kasvu kaupunkikeskuksen alueella tietyissä palveluissa (kuten varhaiskasvatus), palveluverkoston harveneminen muualla, henkilöstön kuormittumisen kautta tulevat palveluiden saatavuuden ongelmat, ja osin myös osaavan (vara)henkilöstön vähäisyys. Yleinen talouden heikkeneminen vaikuttaa palvelujen kysyntään, ja mahdollinen kaupungin vetovoiman väheneminen voi vaikuttaa opiskelijamääriin.

Kaupunki turvaa merkittävää osaa yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista suoraan tai välillisesti, ja osa kaupungin ydintehtävistä tulee pystyä tuottamaan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Näihin liittyy haaste oikeasuhtaisen varautumisen resurssoinnin ja taloudellisten realiteettien välille.

Henkilöstön saatavuus on merkittävä riski Joensuun kaupunkikonsernille ja alueellisesti. Osaavasta henkilöstöstä on pula. Alueellinen vaikutus näkyy esimerkiksi urakoitsijoiden ammattitaitoisen henkilöstön saatavuusongelmissa. TE-palvelujen valtiolta kunnalle siirtymiseen liittyy riski, ettei siirtyvä henkilöstö pysy uuden työnantajan palveluksessa. Henkilöstön kuormittuneisuus on riski toimittaessa pienillä tai pienenevillä resursseilla työmäärän säilyessä tai kasvaessa. Osin myös henkilöstön vaihtuvuuteen ja terveyteen liittyvät ilmiöt vaikuttavat resurssi- ja osaamistilanteeseen. Kouluissa merkittävän riskin opettajien työhyvinvoinnille aiheuttavat henkiseen ja fyysiseen väkivaltaan liittyvät uhkat ja tapahtumat. Osa kaupungin tehtävistä vaatii osaamista, johon ei ole selkeää koulutusta, jolloin osaavan henkilöstön saaminen vaatii onnistunutta rekrytointia tai pitkäjänteistä panostusta uuden työntekijän perehdyttämiseen.

Talous, Omaisuus -osioihin kohdistuu kaupungin suurimmat riskit, koska talous mahdollistaa toiminnan järjestämisen. Talouskehitys kytkeytyy olennaisesti kaikkiin kaupungin toimintoihin, joten kansantalouden sekä julkisen talouden kehitys on olennaista myös kaupungin talouden näkökulmasta. Yleinen kustannustason nousu vaikuttaa kaupungin talouteen kulujen noustessa. Talouden heikko kehitys ja julkisen talouden sopeutuspaineet ovat merkittäviä riskejä kaupungin talouden

kannalta. Osalla asiakasyrityksistä on taloudellisia vaikeuksia, joka lisää riskiä kaupungille. Korko- ja sijoitusmarkkinoiden kehitys vaikuttaa myös olennaisesti kaupungin talouteen. TE-uudistukseen kohdistuu taloudellinen riski, koska kunnille maksettava valtionosuus vähenee vuoteen 2027 mennessä 6,8 milj. euroa, mikä aiheuttaa riskin työllisyyspalvelujen sekä lakisääteiselle että riittävän laadukkaalle toteuttamiselle. Myös koulutuksen valtionosuuksien muutokseen liittyy riski, ettei rahoitusta saada tarpeen mukaisesti.

Omaisuusriskien puolella riskin aiheuttavat toimitilojen ennalta-arvaamattomat käytöstä poistumiset. Myös omaisuusvahingot aiheuttavat merkittävän riskin, mutta ne ovat hallittavissa useimmissa tapauksissa vakuuttamalla. Tyhjien tilojen määrä kasvaa, jos suojeltuja rakennuksia ei korjata käyttöön. Myytävänä oleviin kiinteistöihin liittyy riski, etteivät ne mene kaupaksi.

Tieto, kyber, järjestelmät -ryhmään kohdistuu etenkin kyberriskejä, jotka voivat pahimmillaan estää tietokoneiden käytön päivien ajaksi. Pahimmillaan jotkin järjestelmät voivat olla pois käytöstä viikkojen ajan. Kyberuhkat ovat selkeästi suurin ja merkittävin riski tietohallinnon toiminnassa. Kyberuhkien alle kuuluu mm. palvelunestohyökkäykset, tiedostojen ja sähköpostitilien kaappaukset. Toteutuessaan ne voivat halvaannuttaa kaupungin palvelutuotantoa merkittävästi ja pitkäksi aikaa. Myös taloudelliset sekä imago vaikutukset voivat olla suuret. Lisäksi henkilöstön toimilla on merkittävä vaikutus siihen, että kuinka onnistumme torjumaan tietoturvauhkia. Lisäksi tulipalo ICT-tiloissa voi aiheuttaa merkittävästi haittaa kaupungin toiminnoille.

Maine-riskit liittyvät sekä kaupungin toimintaan että alueella tapahtuviin ilmiöihin. Siten vaikeimmin hallittavia maineriskejä ovat ilmiöt, jotka ovat muiden kuin kaupungin toiminnasta johtuvia, kaupungin strategisten tavoitteiden vastaisia tai niihin negatiivisesti vaikuttavia. Omassa toiminnassa tehdyt virheet ja luottamushenkilöiden toimintaan liittyvät negatiiviset tapaukset ovat todennäköisimmät maineriskin aiheuttajat.

Ympäristö -riskeihin liittyy paljon ja moninaisia veden saastumiseen, erilaisten järjestelmien ja rakenteiden vaurioitumisiin, sähkökatkoihin, luonnonilmiöihin sekä inhimillisiin virheisiin liittyviä riskejä.

Epävarmuustekijät

Maailmanpoliittiseen tilanteeseen liittyy paljon epävarmuuksia. Itä-Suomen ja etenkin Pohjois-Karjalan rooli suomalaisessa yhteiskunnassa on tilanteessa, jossa konkreettiset panostukset voivat painottua maantieteellisesti muualle. Digitalisaatio sekä tekoälyn hyödyntäminen on suuri mahdollisuus, mutta se voi samalla olla uusi riskikin. Tekoälyn käyttöönotto tuo mukanaan aivan uudenlaisia riskejä niin kaupungin sisäisessä toiminnassa kuin ulkopuolisten uhkien osalta. Päätöksenteon merkittävät suunnanmuutokset voivat muuttaa toimintaa ja tavoitteita pitkäjänteisten toteutusmallien kustannuksella.

Strategiset riskit

Strategian toimeenpanoon liittyy jonkin verran tunnistettuja riskejä. Yleisesti itärajan tilanne ja muut Venäjään kytkeytyvät turvallisuusuhat ovat muuttaneet Joensuun toimintaympäristöä merkittävästi. Avoimessa demokraattisessa yhteiskunnassamme myös strategian toimeenpanoon voi kohdistua riskejä, mikäli strategian tavoitteet ovat ristiriidassa lainsäädännön kanssa tai otetaan käyttöön tavoitteita toteuttavia toimenpiteitä, jotka ovat lainsäädännön vastaisia. Suomen hallituksen linjauksilla voi olla vaikutusta aluepolitiikkaan ja Joensuunkin päätöksentekoon, mikä voi hidastaa strategian toimeenpanoa.

Vuoden 2023 aikana valmistui viimeisetkin suunnitellut konsernistrategian toimeenpano-ohjelmat. Ohjelmia on kaikkiaan yhdeksän. Riskinä on, että ohjelmien toteutus jää (suunnittelemattomasti) puutteelliseksi, kaupunki ja tytäryhtiöt tekevät päällekkäistä työtä tai että jokin oleellinen toimenpide jää toteuttamatta.

Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu: Strategiset riskit liittyvät demokratian ja osallisuuden kokemuksen heikentymiseen, maineenhallintaan ja puutteelliseen tiedonkulkuun organisaatiossa sekä sisäiseen ja ulkoiseen viestintään. Maahanmuutto lisää asukasmäärää, mutta lisää palveluntarvetta, joka keskittyy muutoinkin väestörikkaimmille alueille. Maahanmuuton seurauksena lasten ja nuorten kotoutumiseen on panostettava ja on olemassa viitteitä, että maahanmuuttaja nuoret porukoituvat, jolloin kielellinen kotoutuminen hidastuu ja sillä on vaikutusta kulttuurilliseen kotoutumiseen.

Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu -tavoitelinjauksia haastaa tila- ja resurssitarpeet sekä muuttuva asiakaskunta. Vähenevässä lapsimäärässä opetuksen tuotantokustannusta voidaan laskea ainoastaan keskittämällä palveluita. Maahanmuuton seurauksena myös tukea tarvitsevien ja kehitysvammaisten sekä valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on kasvanut. Lisääntyvä maahanmuutto aiheuttaa koulutus- ja nuorisopalveluilla tarvetta lisätä valmistavan opetuksen resurssointia. Valmistava opetus vaatii opetus- ja tilaresurssia. Maahanmuuttajien valmistava opetus keskittyy kantakaupungin alueelle.

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu -painopistettä uhkaa erityisesti henkilöstön liiallinen kuormittuminen. Kuormitusta lisää suurentuneet asiakasmäärät (työllisyyspalvelut), lisääntyneet tehtävät suhteessa resursseihin (tilakeskus, varhaiskasvatus, opetuspalvelut). Myös itse strategian laajuus koetaan kuormittavaksi sen laajuuden vuoksi. Riskiksi koetaan mahdollisuus, että strategiassa on osin epäonnistuttu tunnistamaan oikeat ongelmat ja siten toimenpiteet olisivat vääriä tai tarpeettomia. Esimerkiksi työvoiman saatavuuteen vaikuttaa merkittävästi, saadaanko koko perhe mukaan. Digitalisaation edistäminen vaatii henkilöstöltä uutta osaamista, joka vaatii panostusta koulutukseen ja muutoksen johtamiseen. Sama koskee myös muita toimintaa läpileikkaavia osaamistarpeita muuttuvassa ja julkishallinnon palvelujen tuottamisen kannalta vaativammaksi muuttuvassa yhteiskunnassa.

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu: Maailman tapahtumat heijastuvat alueelle siten, että tietyt (esim. ympäristöön ja ilmastoon liittyvät) strategiset tavoitteet saattavat jäädä priorisoinnissa alisteiseksi muille teemoille.

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu -tavoitelinjausten uhkana on yleinen julkistalouden tilanne. Useat strategian painopisteet edellyttävät taloudellisia panostuksia, mutta toiminnasta joudutaan talouden realiteettien vuoksi todennäköisesti supistamaan. Kansallisten ja globaalien muutosvoimien vuoksi kulutustottumuksetkin ovat muuttuneet, joka voi vaikuttaa negatiivisesti palveluiden käyttöön, joista kaupunki saisi tuottoja. Kuntatalouden heikentyminen ja lapsimäärän vähentyminen aiheuttavat merkittävän riskin Joensuun koulutus- ja nuorisopalveluiden toimintaan, ja taloudellinen paine näyttäytyy tarpeena sopeuttaa palveluverkkoa. Osana talouden sopeuttamista Joensuun on kartoitettava ja arvioitava myös muiden koulutuksenjärjestäjien toimintaa kunnassa.

Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu -tavoitelinjauksia uhkaa kasvamaan lähtenyt työttömyys. Alueellisten ja paikallisten yritysten hyödyntämismahdollisuudet ovat riippuvaisia siihen,

että strategian taustaoletukset pitävät paikkansa ja paikalliset yritykset säilyttävät kilpailukykynsä muuhun markkinaan nähden.

Lähiaikojen haaste voi olla, ettei työnantaja pysty muokkaamaan työtä suomen kieltä vasta opettelevan tarpeiden mukaiseksi. Siten ulkomailta muuttavat eivät saa tilaisuuksia harjoitella suomen kieltä arjessa, työpaikoilla ja harrastuksissa.

Tulevat lakimuutokset työttömyys- ja sosiaaliturvassa voivat johtaa tilanteeseen, jossa työttömän arjen perusturva kapeutuu, toimintamahdollisuudet heikkenevät sekä työllistymisen kynnys kasvaa aikaisempaa korkeammaksi. Riskinä on, että kahtia jakautuminen työelämän ulkopuolella olevien ja siihen osallistuvien välillä kasvaa vaikuttaen sekä kaupungin työllisyyden edistämiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen että kuntalaisten hyvinvointiin ja osallistumisen mahdollisuuksiin. Strategian tavoitteleva kaupungin väestön kasvu tapahtuu tällä hetkellä ainoastaan maahanmuuton ansiosta.

Työttömyyden kasvusta huolimatta on havaittu, että avoimia työpaikkoja on edelleen hankalaa saada täytetyksi. Riskinä on työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksien ja työnantajien tarpeiden ajautuminen entistäkin kauemmaksi toisistaan.

Investointien priorisoinnin periaatteisiin kohdistuviksi riskeiksi tunnistetaan mahdollinen toimitilojen investointiprioriteettien sivuuttaminen päätöksenteossa, jolloin ei keskityttäisi kouluihin ja päiväko-teihin sekä olemassa olevan arvon säilymiseen ja korjausvelan poistamiseen. Lähivuosina peruskorjaustarve kasvaa kiinteistöissämme ja tarvitaan lisää lainaa. Lainanhoitokulut kasvavat ja siitä huolimatta on pidettävä vuokrat kilpailukykyisinä ja houkuttelevina Joensuuhun tuleville opiskelijoille. Asunnot on pidettävä myös laadullisesti kilpailukykyisinä.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kaupungissa järjestetty. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu Kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selonteko perustuu konsernipalvelujen (hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut), kaupunkirakennepalvelun, Joensuun Tilakeskuksen, hyvinvoinnin toimialan sekä lupa- ja viranomaistoimintojen antamiin selvityksiin. Joensuun Vesi -liikelaitoksen selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on esitetty erikseen tilinpäätösasiakirjassa.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisti selonteon sisäisestä valvonnasta sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Joensuun kaupungin riskienhallinta on eriytetty osaksi kaupungin Strategisen suunnittelu yksikön toimintaa.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa kaupungille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan ollessa taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation johtamista, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on myös varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja, että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena sekä väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla.

Erityisesti vuoden 2023 aikana Joensuun kaupungin sisäiseen valvontaan liittyen nostetaan esille seuraavat ohjeet:

- Joensuun kaupungin eettiset ohjeet (KH 25.9.2023 § 357). Ohjeistus koskee kokonaisuudessaan Joensuun kaupungin toimintaa ja kaikkia toimijoita (viranhaltijat, työntekijät, luottamushenkilöt). Koko kaupunkikonsernin edellytetään toimivan ohjeistuksen mukaisesti.
- Kaupunginhallitus hyväksyi 27.11.2023 § 450 muutetun kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen, jonka osana on lähipiirikartoituksen tekeminen. Lähipiirikartoituksen ohjeistus koskee kaupungin tilinkäyttäjiä ja/tai hankintavaltuudet omaavia viranhaltioita ja työntekijöitä. Tarkoituksena on selvittää mahdolliset sidonnaisuudet, jotka ovat viranhaltijan tai työntekijän työn kannalta olennaisia. Lähipiiriltä tavaroiden ja palveluiden hankkiminen on kiellettyä. Tämä kartoitus tullaan tekemään jatkossa vähintään vuosittain.
- Kaupunginvaltuusto 2.10.2023 § 96: Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden päivitys

- Kaupunginhallitus 11.12.2023 § 475: Joensuun kaupungin sopimushallinnan ohjeiden hyväksyminen.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii kaupunginhallituksen/kaupunginjohtajan alaisuudessa. Yksikkö avustaa kaupungin johtoa sen valvontavelvollisuuden toteuttamisessa arvioimalla ja tarkastamalla sisäisen valvonnan, toimintojen lain- ja päätöksenmukaisuutta sekä tarkoituksenmukaisuutta. Yksikkö raportoi toiminnastaan sisäisen tarkastuksen toimikunnalle. Lisäksi yksikkö avustaa tarkastuslautakuntaa sekä ylläpitää sen tehtävänä olevaa sidonnaisuusrekisteriä.

Vuosittain toimialojen/Joensuun Vesi -liikelaitoksen on laadittava oma sisäisen tarkastuksen suunnitelma. Toimialan/liikelaitoksen toimielimen tulee hyväksyä ao. tarkastussuunnitelma viimeistään tarkastuskauden helmikuun loppuun mennessä. Suunnitelman mukaista tarkastusta tulee tehdä koko tarkastuskauden ajan. Tarkastuksista toimialojen/liikelaitoksen on laadittava kirjallinen tarkastusraportti, joka tulee viedä ao. toimialan toimielimelle tiedoksi (pl. salaiset asiat ja pl. yksiköt, joilla ei ole omaa toimielintä). Toimialojen/ liikelaitoksen tulee lähettää tekemänsä tarkastusraportti kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikköön viimeistään tarkastuskautta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kaupungin Sisäisen tarkastuksen yksikkö toteaa, että toimialat ja Joensuun Vesi-liikelaitos ovat vuosittain noudattaneet yllä mainittua ohjetta.

Valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteet

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin valvontatoimenpiteitään (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimuksen hallinta)

Toimialat tekevät itse vuosittain omia sisäisiä tarkastuksiaan ja raportoivat niistä Sisäisen tarkastuksen yksikölle erillisellä raportilla. Tarkastusten kohteet toimialat määrittelevät itse vuosittain. Vuonna 2023 valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteisiin on kirjattu muun muassa:

- henkilöiden tehtäväkuvauksien ylläpito vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä → kunkin toimiminen tehtävänsä mukaisesti.
- kattavat tiedonohjaussuunnitelmat
- tilinkäyttäjien ja vastuuhenkilöiden nimeäminen
- viranhaltijapäätösten jatkuva seuranta
- toimivallan delegointipäätökset
- hankintojen toteutus pääosin Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta
- työasia- ja koulutusmatkojen määritellyt hyväksymiskäytännöt sekä matkalaskujen tarkastus- ja hyväksymiskäytännöt
- uusi sopimushallintaohjeistus
- käyttöoikeusvalvonta
- työajanseuranta Nepton -järjestelmä
- laskujen asiatarkastus ja hyväksymiskäytännöt
- vuosittain tehtävä sisäinen tarkastus, josta suoritetaan raportointia
- talous- ja tulosraportointiin liittyvä talouden ja toiminnan seuranta
- ICT-laitteiden ja järjestelmien suojaukset ja valvonta Meita Oy:n ja kaupungin määrittelyjen mukaisesti

Tieto ja tiedonvälitys, sekä niiden seuranta

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin toimialansa tiedonvälitystä (avoimuutta, raportointia, viestintää sekä niiden seuranta).

Tilakeskus tuo raportoinnissaan esiin runsaasti esimerkkejä tiedonvälityksestään. Heillä on käytössä muun muassa Tilakeskuksen johtajan katsaus -kokoukset. Näissä infotilaisuuksissa käydään läpi koko Tilakeskuksen henkilökunnalle ajankohtaisia tiedotettavia asioita (viimeisimpänä mainittakoon kaupungin eettiset ohjeet). Tilaisuuksista jaetaan esitysmateriaali koko henkilökunnalle, jotta tiedon saavat myös ne, jotka eivät ole paikalla.

Kaupunkirakennepalveluista kerrotaan tietosuojaohjeistuksesta, johon liittyy esimerkiksi riskien arviointi ja näiden perusteella tapahtuva tietojen suojaaminen. Todetaan, että toiminnasta ja taloudesta raportointi on suppeampaa kuukausiraportoinnin yhteydessä, mutta osavuosikatsauksissa laajempaa.

Yleisesti toimialojen tiedonvälityksessä hyödynnetään intranettia, kokousmuistioita, teamsia ja säännöllisiä palaverikäytäntöjä. Raporteista nousee esiin myös tiedonvälityksen sujuvuus ja yhteistyö kaupungin viestintäpalvelujen kanssa.

Kehittämiskohteiden tuloksellisuuden seuranta

Hyvinvoinnin toimialan raportissa kerrotaan: "kaikilla kouluilla yhteiset strategiaan ja vuosittaisiin toiminnallisiin tavoitteisiin pohjautuvat lukuvuoden tavoitteet, joiden toteutuksen koulut suunnittelevat syksyin vuosisuunnitelmassaan ja arvioivat keväällä vuosisuunnitelmansa arviointiosassa". Nämä vuosisuunnitelmat väliarviointineen ovat käytössä myös varhaiskasvatuksen puolella sekä Konservatoriolla. Kaupunkirakennepalveluista tuodaan esiin kehittämiskohteiden säännöllinen seuranta ja raportointi. Myös sisäistä kehittämistä seurataan niin työpaikkakokouksissa kuin myös kaupunkiympäristön johtoryhmässä.

2.2 Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportointiseksi. Vuoden 2023 aikana riskienhallinta on siirtynyt Strategisen suunnittelun yksikölle. Tässä selonteossa on kuitenkin vielä pyydetty toimialoilta vastauksia riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 § 97 Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan, jonka kohdan 8.2. mukaan konsernivalvontalaitosten, hyvinvoinnin ja kaupunkiympäristön, Joensuun Vesi -liikelaitoksen ja merkittävimpien tytäryhtiöiden on raportoitava merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä riskienhallinnan toimenpiteistä, sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset ja muutoksista riskeissä, riskienhallintasuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitukselle raportoinnista vastaa riskienhallinnasta vastaava viranhaltija. Toimialat ja merkittävimmät tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnasta vuotta 2023

koskien helmikuussa 2024. Raportointi vuoden 2023 riskienhallinnasta tapahtuu kaupunginhallitukselle helmi-maaliskuussa 2024.

Vastuutus ja asiantuntemus

Toimialat ottavat kantaa, onko heidän toimialalla riskienhallinta ja seuranta selkeästi vastuutettua, sekä onko siihen riittävä asiantuntemus/osaaminen.

Lupa- ja viranomaistoimintojen puolelta todetaan riskienhallinnan olevan vastuutettu niille tulosalueille, jossa asiaan liittyvä asiantuntemuskin on. Tämä tulee ilmi myös muiden toimialojen raporteissa. Kaupunkirakennepalveluista kerrotaan, että toimialalla käydään vuosittain riskienarviointia yhdessä henkilöstön kanssa. Lisäksi riskien hallinnassa määritetään ja raportoidaan riskejä säännöllisesti Riski-Arvi -ohjelmiston avulla. Toimialan riskejä arvioidaan ja raportoidaan vuosittain kaupungin määrittämän riskikartoitusmallin mukaan. Toimialalta tuodaan esiin myös yhteistyö valmius- ja turvallisuuspäällikön kanssa. Hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan aiempien vuosien tapaan, hyvinvointijohtajalla olevan kokonaisvastuun ja että palvelualueista vastaavilla johtajilla on tehtäviinsä riittävä osaaminen. Vastuut on määritelty riskienhallintasuunnitelmassa. Konsernipalvelut toteavat, että riskienhallinnan toteuttamiseen on riittävä asiantuntemus ja riskienhallintaa tuetaan selkeillä tehtävänkuvilla.

Toimialojen riskienkartoituksen ajantasaisuus ja kattavuus

Monet toimialoista raportoivat edelleen muuttuvan toimintaympäristön tuovan tarkistustarpeita sekä riskikartoituksen ja kuvatut riskikohteet olevan ajantasalla. Hyvinvoinnin toimialueelta todetaan myös riskienkartoituksen olevan ajantasaista, koska se päivitetään vuosittain ja toteutetaan nykyisin sähköisesti. Kaupunkirakennepalvelut tuovat esiin koko kaupungin toiminnot kattavan riskienkartoituksen konsernipalveluiden johdolla. Tähän liittyy myös kaupunkiympäristön toimialan riskienhallintaa kaupungin valmius- ja turvallisuuspäällikön johdolla.

Toteutuvien riskien ennakointitoimet

Toimialat kertovat, ovatko he onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa, sekä miten asiaan on reagoitu, jos on ollut puutteita?

Konsernipalvelut kertovat, että ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on pääsääntöisesti onnistuttu. Heidän selonteossaan tuodaan kuitenkin esiin se, ettei kaikilta osin kustannusten ja korkeiden kehityksen vaikutukseen ole pystytty ennakoimaan. Myös soteuudistuksen kuntataloutta heikentävän vaikutuksen todetaan olevan ennakoitua suurempi.

Kaupunkirakennepalvelut raportoivat edelleen pääosin onnistuneen, mutta riittävästi eivät ole pystyneet ennakoimaan maailmantilanteesta johtuvaa energiahinnan ja rakennuskustannusten äkillistä nousua. Yksikkö tuo esiin edelleen haasteet rekrytoinnissa.

Tilakeskus raportoi, että suurin osa riskeistä on kohtuullisesti ennakoitavissa ja että he ovat onnistuneet toiminnan volyyymiin verrattuna hyvin riskien ennakoinnissa. He tuovat kuitenkin esiin sen, että suurin osa kaupungin riskienhallinnan ja toimenpiteiden seurannassa havaituista riskeistä on sellaisia, jotka ovat konsernihallinnon toimenpiteiden varassa, joihin he eivät yksistään voi vaikuttaa. Tilakeskus raportoi hyvin kattavasti riskeistään. Raportoinnissa tuodaan esiin muun muassa

toimintaan liittyvät riskit, joihin ei ennakolta ole pystytty varautumaan. Riskien toteutuessa Tilakeskus pyrkii sopeuttamaan toimintaansa niin, että talousarvio pysyisi tasapainossa. Varaus muutoksiin ja/tai muihin häiriöihin on aina sisällytetty investointihankkeissa hankkeen kustannusarvioon. Kustannusten arvioinnin todetaan edelleen olevan hyvin vaikeaa (hintojen nousu) ja tämän vuoksi he joutuvat mahdollisesti tekemään jatkossa entistä suurempia hankevarauksia, koska talous ei ole vielä normalisoitumassa. Tilakeskus raportoi myös, että energian hintaa pyritään ennustamaan ja arvioimaan sekä omin voimin että ulkopuolisten (markkinat) avulla. Investointihankkeiden puolelta tuodaan esiin kuten aiempana vuonna tavarantoimituksen saatavuuteen vaikuttavat ongelmat.

2.3 Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan Joensuun kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Kaupunkirakennepalveluista kerrotaan tulosaluiden vastuuhenkilöiden kehittävän toimintaa valmius- ja turvallisuuspäällikön kanssa. Näin saadaan paremmat valmiudet riskien ennakointiin. Hyvinvoinnin toimialalta kerrotaan, että keskeiset riskit on huomioitu sisäisen valvonnan suunnitelmassa ja raporttiin tulevat huomiot käydään läpi palvelualueiden kanssa. Konsernipalvelut tuovat esiin perehdytyksestä huolehtimisen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa liittyvissä asioissa. Tarvittaessa käytetään ulkoista koulutusta.

Tilakeskuksen henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti vastaamaan alati muuttuviin kiinteistöalan vaatimuksiin ja näin ollen varautumaan paremmin myös riskeihin. Lisäksi raportissa tuodaan esiin henkilöstöresurssien puutteet, jonka vuoksi Tilakeskus on pyrkinyt laajentamaan resurssia ostopalveluilla, jotta annetut tehtävät tulevat hoidetuksi määräajassa.

Mahdollisten väärinkäytösten ehkäiseminen

Kaupunki on määritellyt eettiset ohjeet, joihin on tehty kaupunkitasoisia tarkennuksia, minkä avulla toiminta on aiempaa selkeämpää, todetaan kaupunkirakennepalveluista. Konsernipalvelut sekä Lupa- ja viranomaistoiminnot raportoivat, ettei vuoden 2023 aikana ole havaittu väärinkäytöksiä. Hyvinvoinnin toimiala toteaa, että tunnistetuissa väärinkäytöksissä on toimittu ohjeiden mukaisesti. Toimialalta tuodaan esiin myös ohjeistuksen ja valvonnan tärkeys.

Toimialan merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentoinnin, seuranta- ja raportointikäytännöt

Konsernipalvelut raportoivat, että riskeistä raportoidaan kuukausittain ja yleisesti noudatetaan koko kaupungin ohjeistusta riskienhallinnasta, dokumentoinnista, seurannasta ja raportoinnista.

Hyvinvoinnin toimialan puolelta kerrotaan, että merkittävimmät riskit dokumentoidaan MyDay:n vaara- ja uhkatilanneilmoituksiin kuin myös riskiarviointeihin. Raportissa tuodaan esiin myös seuranta- ja raportointikäytänteet. Kaupunkirakennepalveluista kerrotaan lisäksi, että kemikaaleille on omat järjestelmät, joka sisältää dokumentaation käytettävistä kemikaaleista, niistä mahdollisesti aiheutuvien riskienkuvaukset ja niiden riskien ehkäisytoimista. Muutoin toimialalla noudatetaan kaupungin määrittämiä käytäntöjä niin seurannassa kuin raportoinnissa. Lupa- ja viranomaistoiminnot kertovat raportoivansa toiminnasta lautakuntaa.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaitut puutteet ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet

Konsernipalvelut ja kaupunkirakennepalvelut raportoivat, ettei vuoden 2023 aikana puutteita ole havaittu. Hyvinvoinnin toimiala toteaa, että sisäisessä valvonnassa esiin tulleet epäkohdat on korjattu ja havaintojen perusteella on parannettu toimintoja. Myös Lupa- ja viranomaistoiminnoista todetaan, että sisäisessä valvonnassa esiin tulleet vähäiset puutteet tai väärinkirjaukset on korjattu.

Tilakeskus tuo esiin, että toimintavuoden aikana yksittäisissä laskuissa on havaittu virheellistä laskutusta, joista on pyydetty hyvitykset sekä tehty tarvittavat oikaisut. Työaikaleimuksissa todetaan olleen vain yksittäisiä puutteita, jotka nekin on korjattu ja virheelliset leimaustavat korjaantuneet huomioiden jälkeen. Raportissa tuodaan esiin, että matkalaskut ovat annettujen ohjeiden mukaisesti tehty.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Kaupunkirakennepalvelujen puolella pyritään yhä paremmin tarkastelemaan eri osa-alueita vallitsevan häiriötilanteen huomioimiseksi. Konsernipalvelut kertovat, että sisäisen valvonnan kohteiden valinnassa huomioidaan tarkentuneita ohjeistuksia. Hyvinvoinnin toimialalta riskienhallinta ja valvonta tullaan kohdistamaan palvelualueen todennäköisimpiin riskeihin.

Johtopäätökset

Selonteko perustuu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa annettuihin aihealueisiin, joihin ei vuosittain ole tullut paljoa muutoksia. Tämän vuoksi kysymystenasettelun on täytynyt olla muiden vuosien kaltainen. Huomioitavaa on kuitenkin, että selontekoihin vastataan vuosi vuodelta hyvin samantapaisesti. Vastauksiin voi vaikuttaa toki myös se, että miltei samaan aikaan strategisen suunnittelu yksikkö lähetti toimialoille kyselyn riskienhallinnan järjestämisestä, jossa oli vielä samankaltaisuuksia selontekojen kanssa. Vuoden 2024 aikana tullaan kehittämään kyselyjä niin aikataulullisesti kuin myös kysymystenasettelun saralla, hyvän kokonaiskuvan saamiseksi, niin selontekoja varten kuin myös riskienhallintaan. Toki huomioitavaa on, että tulevaisuuden ennakointi on edelleen hyvin haastavaa, ja monet asiat vaativat useamman vuoden korjaantuakseen.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toteaa kuitenkin, että kaupungin toimialojen toimintaa kehitetään jatkuvasti ja yritetään aktiivisesti vastata muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Toimialojen selonteot eivät nosta esille suuria puutteita ja toiminta koetaan luotettavaksi. Myös vuoden 2023 aikana päivitetyt ja lisätyt ohjeet/ohjeistukset koetaan tarpeellisiksi.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot yhteensä	77 654	78 266
Valmistus omaan käyttöön	4 290	5 096
Toimintakulut	-253 054	-542 713
Toimintakate	-171 110	-459 351
Verotulot	170 738	313 083
Valtionosuudet	56 313	175 268
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 113	386
Muut rahoitustuotot	8 768	4 140
Korkokulut	-4 621	-1 245
Muut rahoituskulut	-2 871	-8 275
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 389	-4 994
Vuosikate	58 330	24 006
Poistot ja arvonalentumiset	-37 432	-33 253
Tilikauden tulos	20 898	-9 247
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys	-8 718	-1 836
Poistoeron vähennys	2 848	2 429
Varausten lisäys	-2 780	0
Varausten vähennys	9 298	1 836
Rahastojen lisäys	-668	0
Rahastojen vähennys	4	4
Tilikauden yli-/alijäämä	20 882	-6 814
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	31,2	14,6
Vuosikate / Poistot (%)	155,8	72,2
Vuosikate euroa / asukas	747,2	309,7
Asukasmäärä 31.12.	78 060	77 521

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 20,9 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä oli 30,1 milj. euroa edellisen tilikauden tulosta parempi. Tilikauden ylijäämä oli tuloksenkäsittelyerien jälkeen 20,9 milj. euroa, kun alijäämä vuonna 2022 oli -6,8 milj. euroa. Tilikautta leimasi hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamat muutokset kaupungin taloudessa. Sosiaali- ja terveystalouden rahoitus siirtyi kunnilta valtiolle ja kaupungin saama verorahoitus putosi merkittävästi. Vuodelta 2022 aiheutuneet verohännät ja rahastojen positiivinen kehitys kuitenkin vaikuttivat positiivisen tuloksen muodostumiseen. Lisäksi hyvinvointialueiden perustamisen vaikutus valtionosuuksissa ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023.

Toimintatuottoja kertyi 77,7 milj. euroa, kun edellisvuonna toimintatuottojen määrä oli 78,3 milj. euroa. Muutos oli -0,6 milj. euroa eli -0,8 %. Toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista ja muista toimintatuotoista.

Myyntituotot laskivat 0,7 milj. euroa edellisvuodesta. Myyntituotoista eniten kasvoivat joukkoliikenteen myyntituotot, 0,8 milj. euroa, pakolaisten toimeentulokorvaukset 0,2 milj. euroa ja yhteistoimintakorvaukset toimintaan 0,3 milj. euroa. Joukkoliikenteen myyntituottoja nosti koronasta palautuneet matkamäärät, jotka kasvoivat lähes viidenneksen 2,7 miljoonaan matkaan. Eniten laski tarvikkeiden ja palvelujen myynti -2,1 milj. euroa, mikä johtui siitä, että hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ei enää myydä kuljetus- ja joukkoliikenteen palveluita Siun Sotelle vaan nämä palvelut on järjestetty Polkka - Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy:n kautta. Maksutuotot laskivat -1,3 milj. euroa edellisvuodesta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut laskivat lähes 0,6 milj. euroa 1.3.2023 voimaan tulleen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen vuoksi. Maankäyttökorvaukset laskivat 0,8 milj. euroa johtuen siitä, että asemanseudun ja Itärannan maankäyttösopimuskorvaukset on maksettu aiempina vuosina, eikä niitä enää kerry. Myös rakentamisen hiljentyminen näkyy maksutuottokertymässä, kun rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut pienentyivät 0,2 milj. euroa edellisvuodesta. Opetuspalveluiden asiakasmaksut kasvoivat 0,2 milj. euroa, mikä tulee pääasiassa kansalaisopiston kasvaneesta opiskelijamäärästä. Kansalaisopiston opiskelijamäärä palautui lähes koronavuosia edeltäneelle tasolle. Koronasta palautuminen näkyi myös pääsymaksutuotoissa, ne kasvoivat 0,1 milj. euroa. Tuet ja avustukset kasvoivat merkittävästi edellisvuoteen nähden, 1,2 milj. euroa eli 9,4 %. Eniten kasvoivat muut tuet ja avustukset, 0,7 milj. euroa. Myös koulumatkatuki kasvoi 0,3 milj. euroa, mikä johtui maksuttoman toisen asteen laajentumisesta uuteen ikäryhmään. Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä kasvoi 0,1 milj. euroa. Palkkatuki laski 0,1 milj. euroa. Muut toimintatuotot kasvoivat vain hieman, 0,2 milj. euroa. Tämän tiliryhmän sisällä tapahtui paljon muutoksia, jotka johtuivat hyvinvointialueuudistuksesta. Asuntojen vuokratuotot laskivat 2,5 milj. euroa, koska asuntotoimen välivuokratut kohteet siirtyivät hyvinvointialueen hallinnoitavaksi. Muiden rakennusten sekä maa- ja vesialueiden ja muut vuokratuotot kasvoivat 2,9 milj. euroa.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelmassa kuluja oikaiseva erä, joka esitetään toimintatuottojen jälkeen ennen toimintakuluja. Tällä erällä aktivoidaan taseeseen kuluissa olevat investointimenot. Valmistus omaan käyttöön oli vuonna 2023 4,3 milj. euroa, joka oli 0,8 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, mikä kertoo siitä, että investointeja rakennettiin hieman vähemmän omalla työvoimalla.

kuin edellisvuonna. Peruskaupungin osuus oli 3,4 milj. euroa ja Joensuun veden osuus 0,9 milj. euroa.

Toimintakuluja kertyi 253,1 milj. euroa, joka oli 289,7 milj. euroa eli 53,4 % edellisvuotta vähemmän. Tämä johtui valtaosin hyvinvointialueuudistuksesta. Hyvinvointialueuudistuksessa sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitusvastuu siirtyi kunnilta valtiolle, pois lukien ympäristöterveydenhuollon menot. Myös verotuskustannuksia siirtyi kunnilta valtiolle. Siirtyvien sote-kustannusten vaikutus oli 296,4 milj. euroa. Verotuskustannuksia siirtyi valtiolle runsas 0,7 milj. euroa. Vertailukelpoinen kaupungin toimintojen menokasvu oli noin 3 % edellisvuoteen nähden. Kasvu kohdistuu kokonaan peruskaupungin menoihin. Joensuun Veden toimintakulut laskivat 0,4 milj. euroa.

Tiliryhämätasolla vertailukelpoisia ovat henkilöstömenot, jotka kasvoivat 5,1 milj. euroa. Henkilöstömenoja kasvattivat virka- ja työehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset. Palvelujen ostot olivat 82,9 milj. euroa, mikä oli 291,5 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vertailukelpoiset palvelujen ostot (poistettu Siun Soten maksuosuus, sisältää ympäristöterveydenhuollon) vuonna 2022 olivat 83,5 milj. euroa. Palvelujen ostoista merkittävimmät erät ovat kuljetuspalvelut (15,5 milj. euroa, -0,8 milj. euroa edellisvuodesta), majoitus- ja ravitsemuspalvelut (8,5 milj. euroa, +2,6 milj. euroa), asiakaspalveluiden ostot valtiolta eli kotikuntakorvaukset (8,5 milj. euroa, -0,2 milj. euroa), alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut (8,3 milj. euroa, -0,3 milj. euroa), muut yhteistoimintaosuudet (5,9 milj. euroa, -7,9 milj. euroa) ja ICT-palvelut (5,6 milj. euroa, +0,4 milj. euroa). Vuodesta 2022 muuttui eniten asiakaspalveluiden ostot kuntayhtymiltä, -287,5 milj. euroa. Tämä johtuu hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymisestä, eli vuonna 2022 sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuosuudet kirjattiin asiakaspalveluiden ostoihin, mutta vuonna 2023 kyseiset menot kuuluivat valtion rahoitusvastuulle. Vastaavasti muiden yhteistoimintaosuuksien tilien toteutumaan vaikutti pelastustoimen maksuosuuksien siirtyminen pois kaupungin rahoitusvastuulta.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot vähenivät 2,9 milj. euroa. Eniten menoja vähensi elintarvikelaskujen siirtyminen kaupungilta Polkka Pohjois-Karjalan tukipalvelut Oy:lle. Aiemmin koulujen elintarvikelaskut tulivat suoraan kaupungille, mutta vuonna 2023 laskut siirrettiin Polkalle ja Polkka veloittaa elintarvikkeet osana kouluruuan hintaa. Elintarvikemenojen muutos oli -1,2 milj. euroa. Koronapandemian suojaustoimien päättymisen näkyi myös tarvikeostoissa; suojavarusteiden ja hoitotarvikkeiden ostot olivat 0,07 milj. euroa, joka laski edellisvuoteen 0,16 milj. euroa. Lämmityskulut olivat 4,6 milj. euroa, kasvua edellisvuoteen 0,6 milj. euroa, kun vastaavasti sähkön ja kaasun ostot laskivat 1,7 milj. euroa ja olivat 4,1 milj. euroa. Kaluston hankinnat olivat 0,8 milj. euroa, laskua edellisvuoteen 0,2 milj. euroa ja rakennusmateriaaleja ostettiin 1,5 milj. eurolla, joka oli 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Avustukset pysyivät lähes entisellä tasolla ja olivat 17,3 milj. euroa vuonna 2023. Avustusten tiliryhmään kirjattavista menoista suurin on työmarkkinatuen kuntaosuus, joka oli 10,65 milj. euroa vuonna 2023, kasvua edellisvuoteen 0,3 milj. euroa. Avustukset yhteisöille olivat 3,7 milj. euroa, mikä laski 0,5 milj. euroa edellisvuodesta. Avustusten tasoa laski eniten suur tapahtumatukien pienentyminen ja kaupunginhallituksen tulosalueelle kirjattujen jäsenmaksujen pienentyminen edellisvuodesta. Vastaavasti osallisuus- ja vetovoimalautakunnan jakamien avustusten määrä kasvoi. Avustuksiin kirjataan myös lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon kuntalisä, jotka pysyivät vuoden 2022 tasolla.

Muut toimintakulut olivat 17,2 milj. euroa, laskua edellisvuodesta -0,16 milj. euroa. Muista toimintakuluista suuri erä ovat vuokrat. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat olivat 13,4 milj. euroa, 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Rakennusten vuokrien lisäksi muita vuokria oli 1,5 milj. euroa.

Kaupungin yhdistelty toimintakate oli -171,1 milj. euroa, joka on 288,2 milj. euroa, 62,7 % edellisvuotta pienempi. Kuten jo edellä on kuvattu, muutos johtuu soteuudistuksen aiheuttamasta menojen siirtymisestä hyvinvointialueelle. Toimintakatteen kasvu oli noin 9 milj. euroa, +5,5 %, kun sote-erien vaikutukset puhdistetaan vertailuluvuista pois. Peruskaupungin vertailukelpoinen toimintakatteen kasvu oli 5,3 %.

Verotulot laskivat edellisvuodesta 142,3 milj. euroa (-46 %) soteuudistuksen vuoksi ja olivat 170,7 milj. euroa. Soteuudistuksen vuoksi kaikkien kuntien kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64 %-yksikköä vuodelle 2023 ja Joensuun veroprosentti oli 7,86 %. Lisäksi kuntien yhteisöverotuloista siirrettiin kolmannes valtiolle. Vuonna 2023 kunnille tilittyi vielä verotuloja aikaisemmilta vuosilta uudistusta edeltäneiden veroperusteiden mukaisesti yhteensä noin 1,4 miljardia euroa (ns. verohännät). Joensuun verotulojen muutos vastasi kokonaisuutena koko maan muutosta. Verohännät nostivat Joensuun verotulokertymää arviolta 16-17 milj. euroa. Verotulojen muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 56,3 milj. euroa, mikä oli 119 milj. euroa (-68 %) edellisvuotta vähemmän. Jälleen muutos johtui soteuudistuksesta. Valtionosuuksien muutos oli koko maan tasolla 66 %. Valtionosuuksien muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Rahoitustuottojen ja kulujen toteuma oli 2,4 milj. euroa, mikä oli 7,4 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja kertyi 9,9 milj. euroa. Isoin osa tuotoista kertyi rahastojen hyvän tuloksen kautta. Erityisesti loppuvuosi oli rahastojen kehityksen kannalta erinomainen. Kohonnut korkotaso toi kaupungille 0,7 milj. euroa enemmän tuloja. Korkotulot olivat 1,1 milj. euroa. Vastaavasti kohonnut korkotaso vaikutti kaupungin korkokuluihin, joita kertyi 3,4 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Korkokulut olivat 4,6 milj. euroa. Muita rahoituskuluja kertyi 2,9 milj. euroa, mikä oli 5,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Tätä muutosta selittää vuoden 2022 rahastojen kehitys, minkä vuoksi rahastoihin jouduttiin kirjaamaan merkittävästi arvonalentumisia, joita vuonna 2023 päästiin purkamaan.

Kaupungin vuosikate oli 58,3 milj. euroa, 34,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Vuosikate on kaupungin rahoitustulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli pysyvien vastaavien poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikateprosentiksi muodostui 156 %, kun se edellisvuonna oli 72 %. Vuosikatteen riittävyyden mittarina pidetään kuntasektorilla 100 %:n tasoa, jos poistotaso vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate kattoi poistot.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 33,7 milj. euroa, kun edellisvuonna niiden määrä oli 32,97 milj. euroa. Talousarviossa poistojen määräksi arvioitiin 34,97 milj. euroa. Poistot toteutuivat alle talousarvion johtuen investointien ajoittumisesta vuoden aikana ja osan investoinneista siirryttyä vuoden 2024 puolelle. Arvonalentumisia kertyi 3,7 milj. euroa, kun vuonna 2022 arvonalentumisia kirjattiin 0,3 milj. euroa. Erityisesti arvonalentumisia tehtiin sellaisiin rakennuksiin, joiden tulontuottamiskyky ja jäljellä oleva poisto-aika eivät enää kohtaa. Merkittävät tällaiset kohteet ovat Reijolan koulu ja Reijolan päiväkot, joiden molempien tasearvoa kirjattiin alas 0,6 milj. euroa. Jäljellä jäänyt tasearvo poistetaan poisto-ohjelman mukaisesti jäljellä olevana pitoaikana vuoteen 2028 mennessä.

Tilikauden tulokseksi muodostui 20,898 milj. euroa. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 20,882 milj. euroa. Peruskaupungin tilikauden ylijäämä oli 16,7 milj. euroa, rahastojen yhteenlaskettu ylijäämä oli 3,9 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen ylijäämä 0,3 milj. euroa. Koko kaupungin tuloksen muodostuminen eroteltuna peruskaupungin, liikelaitoksen ja rahastojen osuuksiin tuloslaskelmamuodossa on esitetty luvussa 6.2. Tilikauden ylijäämä kasvattaa taseen kertynyttä ylijäämää.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$=100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Tunnusluku osoittaa sen, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan laskuttamilla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

$$=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa / asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasluku}$$

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Sinällään luvulla ei ole kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 330	24 006
Tulorahoituksen korjauserät	-544	-145
	<u>57 785</u>	<u>23 861</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-51 180	-40 190
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	3 095	1 222
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	718	1 990
	<u>-47 368</u>	<u>-36 978</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 418	-13 117
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-3	-440
Antolainasaamisten vähennys	1 333	1 450
	<u>1 330</u>	<u>1 010</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000	35 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 196	-35 007
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-3 580	237
	<u>-11 776</u>	<u>231</u>
Oman pääoman muutokset		-5 419
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-341	-634
Saamisten muutos	3 804	-205
Korottomien velkojen muutos	-15 472	18 879
	<u>-12 009</u>	<u>18 040</u>
Rahoituksen rahavirta	-22 455	13 863
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	110 059	122 096
Rahavarat 1.1.	122 096	121 351
	<u>-12 038</u>	<u>746</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	12 702,1	-7 206,4
Investointien tulorahoitus (%)	121,3	61,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,9	0,8
Lainanhoitokate	1,7	0,7
Kassan riittävyys (pv)	118	72
Asukasmäärä	78 060	77 521

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston erät.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2023 toiminnan rahavirta oli 57,8 milj. euroa, 33,9 milj. edellisvuotta parempi vuosikatteen parantumisen seurauksena. Vuodelle 2023 ei kirjattu satunnaisia eriä. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot huomioiden pakollisiin varauksiin kirjatut erät. Vuonna 2023 myyntivoittojen osuus oli 0,6 milj. euroa. Vuonna 2023 ei kirjattu uusia pakollisia varauksia eikä purettu aiemmin muodostettuja pois.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointimenojen toteutuma oli 51,2 milj. euroa, kun edellisenä vuonna investointimenot olivat 40,2 milj. euroa. Vuoden 2023 investointimenot jäivät 1,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi. Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 3,1 milj. euroa. Rahoitusta saatiin Ukonnieman sataman laajennukseen, Itäranta-kadun korjaukseen, Pekkalan pelastusaseman rakentamiseen ja Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaukseen ja laajennukseen sekä Sirkkalan liikuntatiloihin. Lisäksi rahoitusosuuksiin on kirjattu Joensuun Vesi-liikelaitoksen saamat yhteisviemäröintisopimuskumppaneiden rahoitusosuudet 0,3 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kertyi 0,7 milj. euroa, kun niitä edellisvuonna oli 1,99 milj. euroa. Rakentamisen hiljentyminen näkyy erityisesti tässä, koska myyntivoittoja on kirjattu aiempina vuosina maanmyynneistä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 10,4 milj. euroa positiivinen, kun se edellisvuonna oli 13,1 milj. euroa negatiivinen.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella -22,5 milj. euroa negatiivisena.

Antolainasaamiset vähentyivät 1,3 milj. euroa tytäryhtiöiden maksamien lainanlyhennysten vuoksi. Vuonna 2023 nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 25,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 33,2 milj. euroa lainaohjelmien mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 3,6 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä kaupungilla oli lyhytaikaista kuntatodistuslainaa 8,0 milj. euroa, kun edellisvuonna sitä ei ollut lainkaan. Lyhytaikaisten lainojen määrän vähentyminen johtuikin konsernitilivelan pienentymisestä, eli kaupungin tytäryhtiöillä oli konsernitilillä 11,6 milj. euroa vähemmän rahaa kuin vuotta aiemmin. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta laski 11,8 milj. euroa. Lainakanta jäi arvioitua pienemmäksi vuoden 2024 puolelle siirtyneen Siun soten palkkaharmonisaatiokorvauksen maksun vuoksi.

Muita maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Toimeksiantojen varoihin on kirjattu Ely-keskuksen

avustuksen osuudesta North Karelia Growth Fund-rahastoon maksettu 0,5 milj. euroa. Saamisten muutos oli 3,8 milj. euroa. Vuonna 2023 kaupungin ostoreskontra siirtyi uuteen versioon ja tämän uuden ostoreskontraportaalin vuoksi Tilakeskuksen ostolaskuja ei voida maksaa erillisenä aineistona kaupungin muista ostolaskuista. Tämän vuoksi Tilakeskuksen maksut on kirjattu yhdystilin kautta ja tämä näkyy rahoituslaskelman saamisissa 4,8 milj. euron saamisena ja korottomien velkojen muutoksen tiliryhmässä lyhytaikaisissa sisäisissä muissa veloissa vastakirjauksena.

Korottomat velat vähenivät 15,5 milj. euroa, mistä suurin osa tuli siirtovelkoihin kirjatusta Siun Soten alijäämän maksusta 16,8 milj. euroa, joka kirjattiin vuoden 2022 tilinpäätöksessä siirtovelaksi ja maksettiin vuoden 2023 aikana. Korottomissa veloissa toinen iso erä ovat muut siirtovelat muille, joka kasvoi edellisvuodesta 0,9 milj. euroa. Muut siirtovelat muille sisältää tilinpäätöshetkellä avoinna olleet, tililtä maksamattomat osto- ja muut velat.

Kaupungin vuoden 2023 rahavarojen muutos toteutui -12,0 milj. euroa negatiivisena. Kaupungin rahavarojen tilanne sisältää peruskaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen sekä rahastot ja oli vuoden lopussa 110,1 milj. euroa. Rahavaroihin lasketaan rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Peruskaupungin rahavarat vähenivät 15,7 milj. euroa. Rahastojen rahavarat kasvoivat 4,6 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen rahavarat vähenivät 0,9 milj. euroa. Tunnusluku kassan riittävyys 118 päivää sisältää yhteenlaskettuna kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastojen rahavarat.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, (%)

$=100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, pysyvien vastaavien myynneillä tai kassavarojen määrää alentamalla. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoito kate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Vastaavaa	2023 1 000 €	2022 1 000 €	Vastattavaa	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Pysyvät vastaavat	521 358	525 055	Oma pääoma	325 971	317 230
Aineettomat hyödykkeet	1 720	1 782	Peruspääoma	210 232	223 037
Aineettomat oikeudet	59	229	Arvonkorotusrahasto	4 733	4 733
Muut pitkävaikutteiset menot	1 661	1 553	Muut omat rahastot	65 637	64 973
Aineelliset hyödykkeet	443 668	433 054	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	24 487	31 301
Maa- ja vesialueet	71 549	70 798	Tilikauden yli-/alijäämä	20 882	-6 814
Rakennukset	192 568	190 380	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	44 039	44 687
Kiinteät rakenteet ja laitteet	151 392	148 644	Poistoero	33 131	27 260
Koneet ja kalusto	7 350	5 927	Vapaaehtoiset varaukset	10 909	17 427
Muut aineelliset hyödykkeet	6 035	6 031	Pakolliset varaukset	10 155	10 155
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	14 775	11 275	Muut pakolliset varaukset	10 155	10 155
Sijoitukset	75 971	90 219	Toimeksiantojen pääomat	7 827	8 086
Osakkeet ja osuudet	57 974	70 892	Valtion toimeksiannot	2 764	3 192
Muut lainasaamiset	17 290	18 622	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 558	2 383
Muut saamiset	707	704	Muut toimeksiantojen pääomat	2 505	2 510
Toimeksiantojen varat	5 686	5 604	Vieras pääoma	268 310	295 601
Valtion toimeksiannot	2 764	3 192	Pitkäaikainen	174 178	182 198
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 660	1 670	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	168 650	176 394
Muut toimeksiantojen varat	1 262	742	Saadut ennakot	1 996	2 275
Vaihtuvat vastaavat	129 257	145 099	Liittymismaksut ja muut velat	3 483	3 483
Saamiset	19 198	23 002	Siirtovelat	50	47
Pitkäaikaiset saamiset	600	1 300	Lyhytaikainen	94 133	113 402
Muut saamiset	600	1 300	Joukkovelkakirjalainat	8 000	
Lyhytaikaiset saamiset	18 598	21 702	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 744	33 196
Myyntisaamiset	8 358	9 584	Lainat muilta luotonantajilta	13 991	25 571
Lainasaamiset	1 384	1 442	Saadut ennakot	309	1 491
Muut saamiset	1 746	1 854	Ostovelat	12 905	12 634
Siirtosaamiset	7 110	8 822	Liittymismaksut ja muut velat	2 065	1 916
Rahoitusarvopaperit	105 071	99 989	Siirtovelat	24 119	38 595
Osakkeet ja osuudet	244	244	Vastattavaa yhteensä	656 301	675 757
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 563	12 478	Taseen tunnusluvut		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 471	57 517	Omavaraisuusaste (%)	56,6	53,9
Muut arvopaperit	38 792	29 749	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	87,3	51,5
Rahat ja pankkisaamiset	4 988	22 108	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), (1000 euroa)	45 368,4	24 486,6
Vastaavaa yhteensä	656 301	675 757	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	581	316
			Lainakanta (milj.euroa)	223,4	235,2
			Lainakanta, euroa / asukas	2 862	3 034
			Lainat ja vuokravastuut (milj. euroa)	373,8	382,9
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 789	4 939
			Lainasaamiset 31.12. (1 000 euroa)	17 290	18 622
			Asukasluku 31.12.	78 060	77 521

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston omaisuus- ja pääomaerät. Taseessa on kaksi puolta, vastaavaa ja vastattavaa. Yksinkertaistettuna vastaavaa tarkoittaa kaupungin omaisuutta ja varoja ja vastattavaa tarkoittaa kaupungin omaa ja vierasta pääomaa.

Kaupungin taseen loppusumma vuoden 2023 lopussa oli 656,3 milj. euroa, mikä oli 19,5 milj. euroa vähemmän kuin edellisen vuoden vaihteessa.

Taseen vastaavaa puolen merkittävin omaisuuserä on pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet, jotka muodostavat 67,6 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden vuoden lopun tasearvo kasvoi edellisvuoteen nähden 10,6 milj. eurolla. Rakennusten arvo nousi 2,2 milj. euroa edellisvuoteen nähden ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo nousi 2,8 milj. euroa, koneet ja kalusto -ryhmän arvo nousi 1,4 milj. euroa ja keskeneräisiin hankkeisiin kirjautui 3,5 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Tämä johtui siitä, että investointihankkeita oli enemmän kesken vuoden 2023 lopussa kuin vuotta aiemmin.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien määrä oli 57,97 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 70,9 milj. euroa. Laskua selittää soteuudistuksesta aiheutunut Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän purkautuminen, jonka vuoksi kaupungin osakkeisiin kirjaama kuntayhtymän omistusosuus on kirjattu alas vuoden 2023 avaavassa taseessa. Kuntayhtymäosuudet olivat siten 6,9 milj. euroa, kun ne vielä vuonna 2022 olivat 19,7 milj. euroa. Tytäryhteisöosakkeissa aiheutui muutos KOY Enon Jäähallin lakkaamisesta. Lainasaamiset, 17,3 milj. euroa, pienenevät 1,3 milj. eurolla tytäryhtiöille annettujen lainojen lyhennysten myötä. Muut saamiset sisältävät Tilakeskuksen ja Joensuun Vesi –liikelaitoksen siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja.

Toimeksiantojen varat olivat 5,7 milj. euroa ja ne muodostuvat kaupungin hoitamista toimeksiantojen välitystehtävistä (aravalainat). Lisäksi toimeksiantojen varat sisältävät erityiskatteiset rahastot (Turtiaisen rahasto ja kaupungin lahjoitusrahasto) ja perintönä saatuja varoja.

Vaihtuvat saamiset olivat 19,2 milj. euroa, 3,8 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Pitkääikaisten saamisten määrä pieneni 0,7 milj. eurolla ollen 0,6 milj. euroa, joka on asemanseutuun liittyvä maankäyttökorvaus VR-Yhtymältä. Lyhytaikaisten saamisten määrä väheni 3,1 milj. euroa ja oli 18,6 milj. euroa. Myyntisaamisten määrä väheni 1,2 milj. euroa, mikä johtui siitä, että tilinpäätöshetkellä oli hieman vähemmän avoimia saatavia kuin vuoden 2022 lopussa. Lainasaamiset ja muut saamiset olivat samaa tasoa kuin vuoden 2022 lopussa. Siirtosaamisten määrä väheni 1,7 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Eniten siirtosaamisten vähentymiseen vaikutti varhaiskasvatuksen palveluseteliyhtiön Vaana Oy:n laskutuksen muutos siten, että laskutus kirjataan suoraan tulosvaikutteisesti tuloslaskelmaan eikä siirtosaamisten kautta. Rahoitusarvopaperit kasvoivat 5,1 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Tämä johtui sijoitusmarkkinoiden hyvästä kehityksestä erityisesti vuoden 2023 loppupuolella, jonka vuoksi elinkeino- ja tulevaisuusrahaston varat kasvoivat.

Tilinpäätöshetkellä rahat ja pankkisaamiset kaupungin taseessa olivat 4,99 milj. euroa, 17,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka oli 325,97 milj. euroa ja 49,7 % taseen loppusummasta. Oman pääoman määrä kasvoi vuoden aikana 8,74 milj. euroa. Muutos johtui tilikauden ylijäämästä 20,9 milj. euroa ja peruspääoman muutoksesta -12,8 milj. euroa. Soteuudistuksen vuoksi purkautuneen Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymän jäsenosuus 12,8 milj. euroa ja hyvinvointialueelle siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelka 0,04 milj. euroa kirjattiin vuoden 2023 avaavassa taseessa kaupungin peruspääomaa vastaan (KV 11.12.2023 § 127). Muiden omien rahastojen rahastopääomat kasvoivat tilinpäätöksessä tehtyjen rahastosiirtojen 0,66 milj. euron verran. Kaupungin omavaraisuusaste oli 56,6 %, mikä jää kuntatalouden hyvästä 70 %:n tavoitetasosta. Taseen kertynyt ylijäämä oli 45,4 milj. euroa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset vähenivät 0,6 milj. eurolla poistoeron ja investointivarausten pientymisen seurauksena ja olivat 44,0 milj. euroa. Uusia investointivaroja muodostettiin 2,78 milj. euroa, joista 2,2 milj. euroa Joensuun Vedelle Niinivaaran ylävesisäiliön rakentamiseen ja 0,58 milj. euroa peruskaupungille Karjalankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymän rakentamiseen. Entisiä varauksia purettiin 9,3 milj. euron verran. Nämä on kuvattu tarkemmin luvussa 5.1.

Pakolliset varaukset olivat 10,15 milj. euroa, saman verran kuin vuonna 2022. Tämä on kokonaisuudessaan varausta Siun Soten palkkaharmonisaatiokulujen Joensuun osuuden maksuun. Palkkaharmonisaatiokulujen piti tulla maksuun vuoden 2023 lopulla, mutta tämä siirtyi vuoden 2024 puolelle, joten varaus tulee purettavaksi vasta maksun toteutuessa.

Toimeksiantojen pääomat olivat 7,8 milj. euroa, joka oli 0,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Toimeksiantojen pääomiin on kirjattu kaupungin hoitamien toimeksianto- ja välitystehtävien osalta velan (vastuun) määrä, josta kaupunki vastaa toimeksiantajalle. Toimeksiantojen pääomat muodostuvat välitetyistä lainoista (aravalainat) sekä lahjoitusrahastojen pääomista. Lisäksi toimeksiantojen pääomiin on kirjattu Ely-keskuksen kaupungille maksama avustus 2,5 milj. euroa, joka sijoitetaan edelleen North Karelia Growth Fund -pääomasijoitusrahastoon.

Vieraan pääoman määrä väheni 27,3 milj. euroa edellisvuodesta. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuus väheni 8,0 milj. eurolla ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä väheni 19,3 milj. euroa. Vuoden 2022 tilinpäätöshetkellä taseen pitkäaikaiset lainat olivat 168,7 milj. euroa. Lainakantaan luetaan lisäksi lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretty vuonna 2024 erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (32,7 milj. euroa, -0,4 milj. euroa ed. vuoteen verrattuna), kuntatodistustalainat (8,0 milj. euroa) sekä konsernitilirahoitus (13,99 milj. euroa, -11,6 milj. euroa ed. vuoteen verrattuna). Lainakannaksi muodostui 223,4 milj. euroa, 2 862 euroa/asukas. Lainakanta laski edellisvuoteen nähden 11,8 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta aleni 172 euroa. Lainakanta jäi talousarviossa ennakoitua alhaisemmalle tasolle, koska loppuvuonna 2023 ei nostettu toista pitkäaikaista lainaa Siun Soten palkkaharmonisaatiokustannusten maksun siirryttyä vuoden 2024 puolelle. Talousarviossa oli varauduttu 62 milj. euron uuteen pitkäaikaiseen lainaan, kun uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vain 25 milj. euroa. Koko lainakanta (sis. kuntatodistukset ja konsernitilin käyttö) huomioiden keskiporkko oli 2,44 %, kun se edellisvuonna oli 1,58 %. Kiinteäkorkoisten lainojen (lainat, joiden korko pysyy muuttumattomana vähintään yhden vuoden ajan) osuus oli 56,39 % ja vaihtuvakorkoisten (lainat, joiden korko muuttuu vähintään kerran vuodessa) osuus 43,61 %. Keskimääräinen pääomapainotettu korkositoumus oli 2 vuotta. Lainakannan lisäksi kaupungin talonrakennusinvestointeja on rahoitettu kiinteistöleasingrahoituksella. Vuoden 2023 lopussa kiinteistöleasingvastuu huomioiden sopimuksiin sisältyvä vastuu jäännösarvosta oli 67,95 milj. euroa. Kaupungin kiinteistöleasingrahoitus on vaihtuvakorkoista. Rahoitussopimusten yhteenlaskettu suojausaste (lainakanta ja leasingvastuut) on noin 43,2 %. Suhteellinen velkaisuusaste oli 87,3 %, mikä tarkoittaa sitä, että

koko vuoden käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin 87,3 % kaupungin vieraan pääoman maksamiseksi. Edellisvuonna suhteellinen velkaantuneisuus oli 51,5 %. Näin merkittävä muutos johtuu soteuudistuksen aiheuttamasta laskusta kaupungin verorahoitukseen.

Lyhytaikaisen vieraan pääoman vähentymistä 19,3 milj. euroa edellisvuoteen nähden selittää siirtovelkojen pienentyminen 14,5 milj. euroa. Tätä muutosta selittää eniten vuoden 2023 aikana Siun Sotelle maksettu kuntayhtymän purkautumishetkellä ollut kertynyt alijäämä. Joensuun osuus Siun Soten kertyneestä alijäämästä oli 16,85 milj. euroa.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste- %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt yli- /alijäämä euroa

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)})$

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas,

= $((\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä})$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainakanta ja lainakanta euroa/asukas

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainkanta euroa/asukas saadaan jakamalla lainakanta asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja lainat ja vuokravastuut euroa/asukas

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainat ja vuokravastuut per asukas saadaan jakamalla lainojen ja vuokravastuiden määrä asukasmäärällä.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat, ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	77,65	12,83 %	Toimintakulut	253,05	86,51 %
Verotulot	170,74	51,32 %	- valmistus omaan käyttöön	-4,29	-0,81 %
Valtionosuudet	56,31	28,73 %	Korkokulut	4,62	0,20 %
Korkotuotot	1,11	0,06 %	Muut rahoituskulut	2,87	1,32 %
Muut rahoitustuotot	8,77	0,68 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	0,00	-0,09 %
- Pysyv.vastaavien hyödykk. myyntiv.	-0,62	-0,16 %	- Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-0,08	-0,04 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,09	0,20 %	Investointimenot	51,18	6,41 %
Pysyv.vastaavien hyödykk.luov. tulot	0,72	0,33 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	1,33	0,24 %	Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,07 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25,00	5,74 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	33,20	5,58 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,04 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	3,58	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	0,00	0,86 %
Kokonaistulot yhteensä	344,11	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	344,14	100,00 %

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Joensuu-konserniin kuului vuoden 2023 lopussa 13 tytäryhtiötä ja viisi tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Konsernitilinpäätöksen on yhdistetty emoyhteisön (Joensuun kaupunki) lisäksi 13 tytäryhtiötä (omistusosuus >50 %), viisi tytäryhtiön tytärtä ja yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär sekä kaksi kuntayhtymää, joiden toiminnassa kaupunki on jäsenenä.

Kaupungilla on 10 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20 – 50 % välillä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhtiö VisitKarelia Oy:n toiminta on lakkaamassa vuoden 2024 aikana, joten yhtiö ei laatinut tilinpäätöstä 31.12.2023 tilanteesta eikä yhtiötä sen vuoksi yhdistellä konsernitilinpäätökseen.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
<i>Yhtiöt</i>		
<i>Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	6 + 1*	
<i>Muut yhtiöt</i>	7 + 5**	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	10	1***

* tytäryhtiön tytär Koy Jokikadun pysäköinti

** tytäryhtiön tytär Joensuun Satamarakennus Oy, Niskaparkki Oy, Photonics Center Oy, Joensuun Startup Kehitys Oy ja Startup -Rahasto Joensuu Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär

*** Visit Karelia ei laadi tilinpäätöstä 31.12.2023 tilanteesta

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Joensuun kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänten enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
3. kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisöissä.

Konserniohjauksen välineet ovat omistajapolitiikka, konserniohjeet, talousarviossa asetetut yhtiökohtaiset tavoitteet, tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa, omistajaohjaus sekä konsernivalvonta.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline, joka luo puitteet konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle sekä konsernirakenteen määrittelylle kuten yhtiöiden perustamiselle, myymiselle, lopettamiselle,

fuusioimiselle. Joensuun kaupungin omistajapoliittinen ohjelma on hyväksytty valtuustossa 18.12.2017 § 156.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeen tavoitteena on kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kaupungin yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 25.2.2019 § 25 (muutos 30.9.2019 § 121). Konserniohje on käsitelty ja hyväksytty myös kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Näin tytäryhteisö on sitoutunut konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kaupunginvaltuusto päättää konserniohjeiden hyväksymisen lisäksi, konserniin kuuluvan yhteisön perustamisesta, emon vakuuksien antamisesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei talousarvion sitovuusohjeista muuta johdu.

Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2022–2023 on hyväksytty kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa alkuvuonna 2022. Myös yhtiöiden hallitukset ovat käsitelleet ja hyväksyneet sopimukset. Sopimusten seuranta on tehty suunnitelman mukaisesti kevättalvella 2023.

Kaupunginhallitus päättää kuntalain, hallintosäännön ja talousarvion puitteissa myös osakkeiden hankinnasta, myynnistä ja vaihtamisesta. Kaupunginhallitus päättää yhteisöjen pääomarakenteen muuttamisesta sekä antaa luvan tytäryhteisön käyttöomaisuuden luovuttamiseen silloin, kun kyseessä on tytäryhteisön kannalta merkittävä luovutus.

Kuntalain (410/2015) 48 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto mm. vastaa konsernin omistajapolitiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltujen yritysten osalta, hyväksyy tytäryhteisöjen kanssa tehtävät tavoite- ja tulossopimukset ja huolehtii muutoinkin omistaja- ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olivat vuonna 2023 seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy
- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto on antanut ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Efetta Oy
- Polkka-Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy
- VisitKarelia Oy

Muut yhteisöt olivat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä tai määräämällään konsernipalvelujen viranhaltijalla on ollut oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ja hallintopalvelujen ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä kansliapäällikölle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Kansliapäälliköllä on ollut oikeus pyytää tytäryhteisön toimitusjohtajalta selonteko kokouksen asialistalla olevasta asiasta ennen kokousta.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajat voivat toimialallaan antaa yleisohjeita konserniohjeiden toteuttamiseksi.

4.3 Strategiasta johdettujen valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteumat

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö toimii merkittävänä alueen asiantuntija-ammattien kouluttajana sekä työ- ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttajana.	Valmistuneiden määrä • Amk-tutkinnot, tavoitetaso 740 kpl • Yamk-tutkinnot, tavoitetaso 120 kpl	toteutui pääosin AMK 696 YAMK 122
Alueen kehittämiseen suunnattu TKI-toiminta.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatorahoitus. Tavoitetaso 4,7 milj. euroa.	TKI-rahoitus 4,9 milj. euroa
Yhtiö luo kasvun mahdollisuuksia ja tuo merkittävää lisäarvoa opiskelijakaupunki Joensuulle.		Strategisen kumppanuussopimuksen solmiminen Jns kaupungin kanssa, TKI alueen organisaatioiden kanssa, opiskelijatapahtumat, Yrittäjäyysakatemia
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Mahdollinen aiempien tilikauden alijäämä tulee kattaa ja tilikauden tulee olla ylijäämäinen.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; liikevoittotavoite 0,3 milj. euroa.	toteutui Tilikauden voitto 1,3 milj. euroa

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiön järjestämä liikunta-alan koulutus on Suomen kärkeä. Yhtiö tukee kaupungin asukkaiden hyvinvointia ennaltaehkäisevästi ja tarjoaa mahdollisuuksia oman hyvinvoinnin edistämiseen. Yhtiö on vahvasti mukana Urheilukaupunki Joensuu -kehitysohjelmassa.	Opiskelijavuosien määrä/v, Tavoitetaso; 115 opiskelijavuotta Tavoitetaso; 22 500 VST-opiskelijapäivää	toteutui pääosin Opiskelijavuosikertymä 108. Vapaan sivistystyön opiskelijapäiviä 23 768. toteutui Päätoimenpiteet: Liikkuva Joensuu -verkoston ja liikuntaaktiivisuuden edistämisen työryhmän käynnistäminen, Kehittämisen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema –hankkeen käynnistyminen, valmennuskeskuksen toimintamallin ja palveluiden kehittäminen yhdessä Urheiluakatemiaan kanssa.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman talouden kehityksestä siten, että tulorahoitus mahdollistaa toiminnan ja yhtiön kehityksen kannattavasti.	Ohjelma on laadittu. Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0 – 0,01 milj. euroa	toteutui Ohjelma on laadittu. Tilikauden voitto 0,08 milj. euroa

Joensuun Kodit Oy

Joensuun Kodit Oy omistaa ja vuokraa hallinnoimiaan vuokra-asuntoja. Yhtiö tarjoaa asuntoja kuntalaisille kaikissa elämän vaiheissa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö tukee toiminnallaan Joensuun kasvua ja elinvoiman kehittymistä. Yhtiö toteuttaa omalta osaltaan asuntopoliittista ohjelmaa.	Asuntojen saatavuus. Tavoitetaso; Yhtiö kykenee tarjoamaan alueelle työn vuoksi muuttavalle asunnon vähintään kuukauden kuluessa, mikäli hakija täyttää asukkaan valintakriteerit.	toteutui Yhtiö on pystynyt tarjoamaan asunnon työn vuoksi alueelle muuttaneelle 67 hakijalle. (Asuntohakemuksia jätettiin yhteensä 117 kpl) Yhtiö toteuttaa osaltaan asuntopoliittista ohjelmaa.

Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman talouden kehityksestä, korjausvelan vähentämisestä ja tulevien uudisinvestointien toteuttamisesta.	Ohjelma on laadittu. Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 milj. euroa	toteutui osittain Ohjelmaa ei ole laadittu. Tulos: 0 euroa

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli

Yhtiö rakentaa, ylläpitää ja vuokraa asuntoja joensuulaisille peruskoulun jälkeisille opiskelijoille.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö palvelee opiskelijoita kilpailukykyisin asumisratkaisuin. Soluasuntojen määrä sopeutetaan vastaamaan kysyntää.	Tilojen käyttöaste. Tavoitetaso: Tilojen käyttöaste on korkea ja asuntoverkko vastaa kysyntää. Tavoitetasot: - soluasunnot 80 % - kaikki asunnot 94,4 %	toteutui - Solujen käyttöaste 89,5 % - Kaikkien asuntojen käyttöaste 94,6 % Mäntyläntien peruskorjauksessa muutettiin 12 soluhuoneistoa 12:sta yksiöksi ja kaksioksi. Valmistui elokuussa 2023.
Yhtiö tukee opiskelijakaupunki Joensuun imagoa.		Mukana toteuttamassa opiskelijakaupunki Joensuuta
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 1,4 milj. euroa	ei toteutunut -0,278 milj. euroa, korkotason nousua ei ole osattu ennakoida riittävästi
Pitkäaikaisten lainojen määrä laskee.	Pitkäaikaisten lainojen määrä. Tavoitetaso: 91,8 milj. euroa	toteutui 91,6 milj. euroa

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö edistää kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta. Yhtiö edistää toiminnallaan kaupungin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.	Yhtiön ydinliiketoimintaan liittyvän energiatehokkuuden parantaminen ja hiilineutraaliuden edistäminen. Tavoitetaso: Hallien valaistuksen vaihto LED valoihin sekä sähkö/hybridiautojen hitaiden latausasemien rakentaminen Hallitien pysäköintitaloon (10 paikkaa).	toteutui osittain Metropolin pysäköintitalon valaistuksen vaihto LED valoihin. Kohteen suunnittelu valmistui pääosin vuoden loppuun mennessä, ainoastaan pieniä tarkennuksia jäi vuodelle 2024. Hallitien pysäköintitalon sähkö-/hybridiautojen hitaiden latausasemien rakentamiseksi neuvottelu aloitettu mahdollisten operaattoreiden kanssa. Sopivaa operaattoria ei löytynyt ja soveltuvan operaattorin etsintä jatkuu.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso: 0,08 milj. euroa	toteutui Vuosi on ollut kohtuullinen pysäköintihallien vuosipysäköintien osalta. Yleispysäköintikorttien kysyntä laskee vuosi vuodelta. Kokonaisuudessaan pysäköintien määrä ei ole romahtanut viime vuodesta, mutta kadunvarsipysäköinti vähenee koko ajan. Vähennemistä selittää osittain 1-vyöhykkeen pysäköintipaikkojen vähäinen määrä.

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö edistää toiminnallaan kaupungin hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista. Yhtiö toimii yhteistyökumppanina uusien bio- ja kiertotalousliikemahdollisuuksien edistämässä.	Toteutetut toimenpiteet ja niiden vaikutukset. Tavoitetaso; Yhtiön sisäiset ajot (2 omaa + 3 urakoitsijan autoa) toteutetaan biokaasulla 1.1.2023 alkaen. Pakkausjätteiden kuljetukset toteutetaan biokaasulla 1.7.2023 alkaen. Yhteistyö alalla toimivien yritysten kanssa (esim. Bio-Kymppi ja Wega)	toteutui Yhtiön omat autot, yksi koneurakoitsijan sekä kaksi pakkausjäteurakoitsijan jäteautoa siirtyivät vuoden aikana biokaasulle. toteutui Yhtiö toteutti yhteistyössä Bio-Kympin kanssa biojättekampanjan kesällä 2023. Lisäksi BioKympin ja Wegan kanssa toteutettiin mainos- ja viestintäyhteistyötä biokaasun käytön edistämiseksi.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Jätehuollon toiminnan kehittäminen ja investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella.	Tilikauden yli-/ alijäämä. Tavoitetaso; budjetoidun mukaisesti -0,06 milj. euroa.	toteutui Tilikauden tulos oli 0,802 milj. euroa. Tulos oli seurausta arvioitua suuremmasta liikevaihdosta sekä talletuskorkotuotoista, itsepalveluaseman aukeamisen viivästymisestä (mm. poistot), kustannussäästöistä (esim. sähkön kulutuksen vähentäminen) sekä henkilöstökulujen kasvun hillitsemisestä. Liikevaihdon kasvun taustalla oli muun muassa poltettavan jätteen polttokapasiteetin ennakoitua suurempi myynti.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari	Toteutuma 2023
Yhtiö tuo lisäarvoa yrittäjyyskaupunki Joensuulle. Yhtiö edistää Joensuussa jo toimivien ja meille sijoittuvien uusien yritysten kilpailukykyä tarjoamalla vetovoimaisia toimitiloja.	Yritysten tarpeisiin räätälöidyt ja muokatut toimitilat asiakkaiden toiveiden mukaan, kilpailukykyinen vuokrataso. Tavoitetaso v. 2023 on 6,00 €/m ²	toteutui Yhtiö tuottaa omin toimin lisäarvoa yrityskaupunki Joensuulle. Pamilonkatu 9:n uudisrakentaminen jatkui ja uudisosa valmistui 12/2024. Palossa vaurioitunut rakennuksenosa valmistuu 2/2024. Ao. tilat on suunniteltu asiakkaiden toiveiden mukaisesti. GreenParkin teollisuushallin rakentamisesta ei ole vielä saatu asiakasyrityksen hallituksen rakentamispäätöstä. Vuokrataso keskimäärin 6,68 €/m ² /kk.
Talouden tavoitteet	Mittari	Toteutuma 2023
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Tilikauden yli-/alijäämä	toteutui Budjetoitu tulos -0,139 milj. euroa, toteuma 0,110 milj. euroa

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiö tuo lisäarvoa yrittäjyyskaupunki Joensuulle. Yhtiö edistää Joensuun elinvoimaa työpaikkojen ja osaavan työvoiman sijoittumisella seudun yrityksiin	Tuloksekkaat palvelut ja toimintamallit työnantajien houkuttelevuuteen, työnantajaosaamiseen ja rekrytointeihin sekä osaajien houkutteluun maailmalta. Tavoitetaso; Yrityksissä 200 työpaikkaa täytetty.	toteutui Uusien työpaikkojen määrä 206
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 2023
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Yhtiön liikevaihto ja tulos. Tavoitetaso; Yhtiön liikevaihto tilivuodelle 2023 on budjetoidun mukaisesti 12,3 milj. euroa ja liikevoitto 0,9 milj. euroa	toteutui Liikevaihto 12,96 milj. euroa Tilikauden tulos 1,29 milj. euroa

Konserniyhtiöiden talouslukuja

Luvuista ei ole eliminoitu yhtiöiden ja kaupungin keskinäisiä eriä.

Yhtiö (1 000 euroa)	Liikevaihto 2023	Voitto/tappio 2023	Taseen loppusumma 2023	Lainakanta 31.12.2023	Takaukset 31.12.2023
Tytäryhteisöt					
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	2 358,8	82,3	852,9	0,0	0,0
Jns Kodit Oy	32 094,9	0,0	187 511,2	150 494,6	39 978,2
Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	25,2	-37,8	463,3	0,0	0,0
Jns Pysäköinti Oy	1 156,5	190,4	9 917,3	0,0	0,0
Joensuun Niskaparkki Oy	121,4	-355,2	5 232,8	0,0	0,0
Joensuun Satama Oy	470,0	29,2	640,7	22,8	0,0
Jns Satamarakennus Oy	58,6	0,03	444,8	0,0	0,0
Puhas Oy	12 209,3	801,7	23 769,2	0,0	0,0
Business Joensuu Oy	12 690,5	1 291,0	35 836,7	10 191,2	6 397,3
Jns Startup Kehitys Oy	50,0	28,7	120,3	0,0	0,0
Startup -Rahasto Joensuu Ky	0,0	-64,9	1 646,6	0,0	0,0
Photonics Center Oy	2,3	-96,2	162,1	0,0	0,0
Jns Yrityskiinteistöt Oy	3 063,9	110,3	23 270,3	13 935,6	9 339,3
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	22,1	0,5	468,7	0,0	0,0
Opisk.asunnot Oy Jns Elli	17 249,6	-0,6	118 877,6	91 629,9	87 654,7
Ki Oy Uimaharjunhaka	150,8	0,0	594,3	351,3	351,3
As Oy Enon Tuuliharju	84,6	-4,1	1 304,5	0,0	0,0
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	72,1	-9,8	524,6	0,0	0,0
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	32 381,0	1 328,4	18 617,6	0,0	0,0
YHTEENSÄ	114 261,6	3 294,0	430 255,3	266 625,4	143 720,8

Konserniyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 114,3 milj. euroa (107,4 milj. euroa vuonna 2022). Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli kokonaisuudessaan 3,3 milj. euroa (-0,8 milj. euroa vuonna 2022). Konserniyhtiöiden lainakanta oli 266,6 milj. euroa (277,7 milj. euroa vuonna 2022). Tästä 90,8 % kohdistuu vuokrataloyhtiöihin. Kaupungin takaukset tyttärille olivat 143,7 milj. euroa (150,2 milj. euroa vuonna 2022). Laskua edellisvuoteen nähden oli 6,5 milj. euroa.

Tytäryritysten yhteenlaskettu taseen loppusumma pieneni edellisvuoteen nähden 4,8 milj. euroa ja oli 430,3 milj. euroa vuoden 2023 lopussa.

4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuoden 2023 aikana VisitKarelia Oy:n rahoitusperusta muuttui ja osakaskunnat käynnistivät keskustelut VisitKarelia Oy:n toiminnan jatkosta ja siitä, miten maakunnallista matkailumarkkinointia jatkossa hoidettaisiin. Asiaa valmisteltiin koko vuosi ja uudeksi tavaksi järjestää Pohjois-Karjalan maakunnan matkailun markkinointi valikoitui malli, jossa jatkossa matkailumarkkinointiin liittyvistä tehtävistä vastaa Business Joensuu Oy. Vuoden 2023 aikana omistajakunnat tekivät kukin periaatepäätöksen siitä, että maakunnallista yhteistyötä jatketaan Business Joensuu Oy:n toimesta. Varsinainen matkailumarkkinoinnin palvelusopimus hyväksyttiin vuoden 2024 puolella (KH 22.01.2024 § 14). VisitKarelia Oy:n operatiivinen toiminta lakkaa ja liiketoiminta luovutetaan Business Joensuu Oy:lle keväällä 2024.

Kiinteistöosaakeyhtiö Enon Jäähallin toiminta lakkasi ja yhtiö lakkautettiin vuoden 2023 aikana.

Toukokuussa kaupunki päivitti tulevaisuus- ja elinkeinorahaston sijoituspolitiikan (OMOHJ 8.5.2023 § 58). Lisäksi omistajaohjausjaosto totesi kesäkuussa (5.6.2023 § 71), että Joensuun kaupungin sijoitustoiminnan perusteet ja tulevaisuus- ja elinkeinorahaston sijoituspolitiikka toimivat suosituk-
sena tytäryhtiökohtaisille sijoitusohjeille.

Elokuussa 2023 hyväksyttiin konsernistrategian päivitys. Myös kaikki konsernistrategian toimeen-
pano-ohjelmat saatiin valmiiksi. Ohjelmat ohjaavat strategisia tytäryhtiöitä.

Joensuun kaupunginhallitus käynnisti talouden sopeutustyön lokakuussa 2023 (KH 09.10.2023 § 384). Osana talouden sopeutussuunnitelmaa laaditaan myös konsernirakenneselvitys, jonka tavoit-
teena on kartoittaa konkreettisia toimenpiteitä Joensuun kaupunkikonsernin rakenteen tehosta-
miseksi, edistää konsernikokonaisuuden tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä löytää tarkoituksenmu-
kaisimmat ratkaisut konserniyhtiöiden vastuulla olevien tehtävien hoitamiseen jatkossa siten, että ne
tukevat parhaalla mahdollisella tavalla myös kaupungin toimintaa ja taloutta. Osana konserniraken-
neselvitystä hyödynnetään lokakuun lopulla valmistunutta Inspira Oyj:n toteuttamaa vuokratilayhti-
öiden talouden näkymiä kartoittavaa selvitystyötä (OMOHJ 23.10.2023 § 104). Koko kaupungin ta-
louden sopeutuspaketin sisällöstä päätetään kesäkuussa 2024.

Valtuusto päätti lokakuun lopulla (KV 30.10.2023 § 107), että Joensuun kaupunki järjestää Pohjois-
Karjalan maakunnan kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla
maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun
kaupunki. Maakunnallinen työllisyysalue jakautuu työnhakijoiden palvelujen osalta neljään palvelu-
alueeseen. Valmistelutyö jatkuu vuoden 2024 loppuun saakka Joensuun kaupungin yhteisvalmiste-
luyksikön toimesta.

Työ kaupunkikonsernin riskienhallintaprosessin- ja suunnitelman uudistamiseksi jatkui. Valtuusto
hyväksyi lokakuussa (KV 2.10.2023 § 96) Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen
valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Uudistus vaikuttaa merkittävästi myös yhtiökohtaisiin ris-
kienhallintasuunnitelmiin.

4.5 Arvio tulevasta kehityksestä

VisitKarelia Oy:n yhtiökokous on päättänyt lopettaa operatiivisen toiminnan vuoden 2024 aikana ja
tätä ennen toteuttaa liiketoiminnan siirron uudelle toimijalle, Business Joensuu Oy:lle. Liiketoiminnan
siirto toteutuu kevään 2024 aikana.

Joensuun kaupungin talouden sopeutustyö jatkuu tiiviinä koko kevätkauden 2024. Talouden sopeu-
tuspaketista, joka sisältää myös mahdollisen uuden konsernirakenteen, on tarkoitus päättää valtuus-
tossa 17.6.2024. Talouden sopeutustyöllä on erittäin merkittävä vaikutus kaupunkikonsernin toimin-
taan ja talouteen.

TE2024-valmistelutyö jatkuu Pohjois-Karjalan kuntien yhteisen TE2024-valmisteluyksikön (KH
13.02.2023 § 47) toimesta. Valmisteluyksikkö on sijoittunut Joensuun työllisyyspalvelujen yhteyteen.
Keväällä 2024 toteutetaan Joensuun kaupungin hallintosääntömuutos, joka mahdollistaa

maakunnallisen työllisyyslautakunnan perustamisen sekä toimielimen valmistautumisen tulevaan uudistukseen sekä mm. talousarvioesityksen laatimisen vuodelle 2025.

Hyvinvointialueyhteistyö jatkuu keväällä 2023 hyväksytyn sopimuksen ”Pohjois-Karjalan kuntien, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton sopimus yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta” mukaisesti (KH 17.4.2023 § 140).

Joensuun kaupunki osallistuu aktiivisesti Valtioneuvoston kanslian asettamaan hankkeeseen, jonka tehtävänä on kootusti valmistella toimeenpano pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmakirjauksesta ”Hallitus käynnistää valtioneuvoston kanslian johdolla Pohjoisen ohjelman ja perustaa sen työn tueksi neuvottelukunnan, sekä jatkaa Itäisen Suomen kehittämisvisiota uudessa geopolitiisessa tilanteessa.” Molemmille alueille laadittavien ohjelmien tavoitteena on pohjoisen ja itäisen Suomen mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntämisen edistäminen erityisesti taloudellisen kasvun, alueellisen elinvoiman, investointien vauhdittamisen, osaamisen kehittämisen ja työvoiman saatavuuden näkökulmista. Lisäksi ohjelmien tavoitteena on edistää Suomen huoltovarmuutta ja omavaraisuutta muuttuneessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa sekä vahvistaa turvallisuutta pohjoismaisessa, EU- ja NATO-yhteistyössä niin, että uusi geopolitiikka ja reittimme länteen otetaan huomioon. Joensuun kaupunginhallitus on nimennyt kokouksessaan 12.2.2024 § 54 jäseneksi Itäisen Suomen ohjelman neuvottelukuntaan kaupunginjohtaja Jere Penttilän varajäsenenään kansliapäällikkö Jenni Jokelan. Neuvottelukunnan työ huomioidaan mahdollisuuksien mukaan Joensuun kaupungin toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Joensuun kaupungin omistajapolitiittisen ohjelman uudistustyö aloitetaan, kun kaupungin talouden sopeutuspaketista on päätetty.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuodelta 2023

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon laatimisevelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö.

Konserniohjauksen välineet ovat konsernistrategia, omistajapolitiikka, konserniohjeet, yhtiöille valtuuston asettamat tavoitteet, omistajaohjausjaoston hyväksymät tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa sekä hallitusehdokkaiden nimeäminen kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kaupunginvaltuusto saa tytäryhteisöjä koskevia tietoja käyttöönsä mm. talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävimmät investoinnit ja lainakannan muutokset. Valtuusto on asettanut talousarviossa vuodelle 2023 yhtiökohtaiset strategiset kehittämistavoitteet sekä talouden tavoitteet omistajapolitiittisessa ohjelmassa strategisiksi mainituille sekä kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa oleville yhtiöille. Lisäksi vuonna 2023 edellä mainittujen yhtiöiden tulee huomioida kaikessa toiminnassaan työllisyysnäkökulma.

Tytäryhteisön taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Yksityiskohtaisemmista tytäryhteisölle asetettavista tavoitteista sovitaan yhteisön kanssa tehtävässä tavoite- ja tulossopimuksessa. Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2022 - 2024 on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa alkuvuonna 2022. Omistajaohjausjaostossa seurataan näiden sopimuksien toteutumista konserniyritysten talouden ja toiminnan seurantaraportilla maaliskuu-, heinä- ja syyskuun lopun tilanteista sekä tarkemmalla tasolla tilinpäätöksen yhteydessä.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on mm. määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa heille toimiohjeet siltä osin, kun yhteisöt ja säätiöt ovat konserniohjeiden mukaan jaoston ohjauksessa tai jaosto konserniohjeen mukaan muuten vastaa edustajien määräämisestä ja toimiohjeiden antamisesta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto ja hallintopalvelut päättävät hallitusehdokkaiden nimeämisestä ohjauksessaan olevien tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsenehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Kansliapäällikön tehtävänä on valmistella tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallintoelinten jäsenen valinta ja kaupungin puhevallan käyttö yhtiö- ja vuosikokouksissa.

Omistajaohjausjaosto antoi 9.4.2018 § 35 sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet osalle tytäryhteisöjä siitä, että kukin tytäryhteisö laatii vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, joka käsitellään tytäryhteisön hallituksessa. Tarkastuksesta raportoidaan sekä tytäryhteisön hallitukselle että sisäisen tarkastuksen toimikunnalle tarkastuskauden lopussa, kuitenkin viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat sisäisestä valvonnasta yhtiönsä osalta. Tarkastus tehdään yhtiön omana työnä. Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö toteaa, että tytäryhteisöt ovat noudattaneet vuosittain omistajaohjausjaoston antamaa ohjetta.

Konserniohjeen mukaan sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 § 97 Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan, jonka kohdan 8.2. mukaan mm. merkittävimpien tytäryhtiöiden on raportoitava merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä riskienhallinnan toimenpiteistä, sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset ja muutoksista riskeissä, riskienhallintasuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitukselle raportoinnista vastaa riskienhallinnasta vastaava viranhaltija. Merkittävimmät tytäryhteisöt raportoivat riskienhallinnasta vuotta 2023 koskien helmikuussa 2024. Raportointi vuoden 2023 riskienhallinnasta tapahtuu kaupunginhallitukselle helmi-maaliskuussa 2024.

Selonteko pohjautuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen johdon itsearviointeihin (Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli, Joensuun Kodit Oy, Puhas Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy, Business Joensuu Oy ja Joensuun Pysäköinti Oy).

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Yhtiöiden mukaan ohjeiden anto, tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittävät

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että lisäohjeita on saanut pyytämällä. Tiedonkulku yhtiölle on ollut riittävää ja toimivaa, viestintä on parantunut myös hallituksen puheenjohtajan suuntaan. Konsernikirje, konsernipäivät jne. olleet hyviä lisäyksiä viestintään. Myös konserniohjeet ovat olleet riittävät ja lisäohjeita on tämänkin osalta saanut hyvin tarvittaessa.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että ohjeiden anto yhtiölle on riittävää, samoin tiedonkulku. Konserniohjeet ovat riittävät yhtiön toiminnan toteuttamiseksi. Joensuun kaupungin konserniohjeet vahvistettiin käytettäväksi yhtiössä yhtiökokouksessa 2019. Business Joensuu Oy on tuonut lisää selkeyttä työnjaon vastuualueisiin elinvoimatoimijoiden välillä.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Yhtiöiden mukaan yhtiöille asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista ja riittävää sekä myös konsernijohdon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että tavoiteasettelu on riittävä ja tarkoituksenmukainen. Joensuun kaupunki ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy ovat tehneet tavoite- ja tulossopimuksen vuosille 2022–2023, josta on tehty toinen väliarviointi huhtikuussa 2023.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiön tavoitteenasettelu on tarkoituksenmukainen ja linjassa ISLOn strategisten tavoitteiden kanssa. Yhtiölle asetettu tavoiteasettelu on ollut riittävä ja täyttää hyvän tavoitteenasettelun kriteerit eli on sopivan haastavia, mutta saavutettavissa. Yhtiö selvittää kysymykseen, onko konsernijohdon ohjaus tavoiteasettelussa ollut riittävää, että voimassa oleva tavoite- ja tulossopimus laadittiin huolellisesti, ja kuluvana vuonna ohjauksen tarvetta on ollut hyvin vähän – joten aivan riittävää on ollut.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointi

Yhtiöiden mukaan toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä

Business Joensuu Oy toteaa, että yhtiössä lokakuussa 2022 käyttöönotettu Netvisor -taloushallinnon ohjelmisto ja 1.1.2023 alkaen vaiheittain käyttöönotettu Hubspot - ohjelmisto (asiakkuudenhallinta ja markkinointi) ovat osaltaan kehittäneet tilannetta parempaan suuntaan, mutta kehittämistarvetta on edelleen. Konserniraportointi voisi tapahtua yhdellä raportilla usean sijaan.

Joensuun Pysäköinti Oy selventää, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja pääsääntöisesti riittäviä. Uusia analysointi ja seurantamittareita sekä helppoja seurantajärjestelmiä mietitään ja etsitään. Uuteen taloushallintajärjestelmään siirtyminen kesällä 2022 helpotti paljon talouden seuraamista sekä laskuttamista.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiön taloudellisen toiminnan seurannassa ja raportoinnissa oli vuonna 2023 edelleen haasteita, johtuen uuden ohjelman käyttöönotosta, mutta tilanne on parantunut vuoden 2023 aikana. Taloushallinnon hoitaa Efetta Oy, jonka kautta yhtiön taloushallinto kytkeytyy Joensuun konsernin taloushallintoon ja raportointiin. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta valvoo yhtiön hallitus, jonka kokouksissa on yhtenä pykälänä kunkin kuukauden tuloslaskelma.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy mainitsee, että se mitä konsernin suuntaan tulee, niin kyllä ovat olleet toimivia ja vähintäänkin riittäviä. Raportoinnin rytmi on myös koettu sopivaksi. ISLOn sisäisiä menettelmiä on kehitetty ja näidenkin osalta käytänteet ovat toimivia.

Yhtiöiden mukaan konsernijohdolle raportoidaan investointisuunnitelmasta

Business Joensuu Oy tuo esille, että yhtiö raportoi konsernijohdolle investointisuunnitelmista budjetoinnin ja toimintasuunnittelun yhteydessä ja mahdollisista budjettiin sisällyttämättömistä suurista investoinneista vielä erikseen.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy selventää, että konsernille raportoidut investointisuunnitelmat ovat arvioita ja investointien määrä saattaa vaihdella huomattavasti riippuen toimitilojen kysynnästä. Suunnitteilla olevat investoinnit ja kiinteistöjen myyntisuunnitelmat informoidaan Joensuun kaupunkikonsernin johdolle, jonka edustaja osallistuu yhtiön hallituksen kokouksiin.

Yhtiöiden mukaan pitkän aikavälin suunnittelu on nähty riittäväksi

Puhas Oy kertoo, että pitkän aikavälin suunnittelua on lisätty yhtiössä.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli tuo esille, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut osittain riittävää, vuoden 2024 aikana suunnitelmallisuutta kehitetään eteenpäin.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy selventää, että vuoden 2022 alussa julkaistiin ISLOn uusi strategia vuosille 2022 - 2025. Strategiakausi on puolessa välissä ja yhtiön toiminta sekä talous ovat edenneet valittujen suuntaviivojen ja tavoitteiden mukaisesti. ISLOn toiminnan suunnitelmallisuus on kasvanut ja pidemmän aikavälin suunnittelu vähintään riittävällä tasolla.

Business Joensuu Oy tuo esille, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut pääosin riittävää. Yhtiön vuosittain tarkasteltava strategia antaa suuntaviivat toiminnalle. Yhtiön rahoitusta on arvioitu/ennustettu pitkällä aikavälillä. Kiinteistöön liittyvää korjaus- ja investointitarvetta ennustetaan/suunnitellaan myös pitkälle aikajaksolle tulevaisuuteen.

Joensuun Pysäköinti Oy selvittää, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelussa parannettavaa löytyy. PTS kehitetään, mutta jotta PTS olisi todellinen, pitäisi konsernin pysäköintilinjaukset olla riittävästi tiedossa oman toiminnan suunnitteluvaiheessa.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiön strategiassa konserniohjeistuksen pohjalta. Suunnittelu on riittävää, mutta suunnitelmiin voi tulla merkittäviäkin muutoksia, mikäli jollekin asiakasyritykselle tulee uusia, suuria toimitilatarpeita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Yhtiöt ilmoittivat käyttävänsä mm. seuraavia keskitettyjä konsernitoimintoja ja -palveluja: Pohjois-Karjalan hankintatoimi, konsernitili, ICT-palvelut ja taloushallintopalvelut Meidän IT ja talous Oy sekä talouspalvelut Efetta Oy. Palveluja ostetaan myös Joensuun Vedeltä (vesi- ja jätevesipalvelut), Puhas Oy:ltä (jätehuoltopalvelut) ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elliltä (isännöinti-, asiakaspalvelut ja vuokranvalvontapalvelut). Lisäksi käytetään kaavoituksen, kadunrakennuksen, tonttipalvelujen, rakennuslupaviranomaisen, kaupungin lakimiehen, tilakeskuksen sekä Joensuun Pysäköinnin palveluita.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy mainitsee, että yhtiö tekee Business Joensuu Oy:n kanssa tiivistä yhteistyötä mm. Invest in Joensuu-toimintaan liittyvien toimitilatarpeiden tyydyttämiseksi.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Yhtiöiden mukaan riskienkartoitus yhtiöissä on katsottu olevan ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toteaa, että yhtiön taloudellisen riskin suunnittelua kehitetään vuoden 2024 aikana edelleen.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että strategian mukaisesti yhtiö rakentaa kohtuullisen hintaisia toimitiloja yrityksille siten, että yhtiö ei ota suuria taloudellisia riskejä. Riskinä voidaan pitää mahdollista pitkäaikaista ja syvää talouslamaa, joka vaikuttaisi vuokralaisyritysten talouteen ja vuokranmaksukykyyn sekä laskisi kiinteistöjen arvoa. Rakennusalan yrityksiä kohdanneet vaikeudet eivät ole vaikuttaneet yhtiön rakennushankkeisiin, mutta joidenkin vuokralaisyritysten toimintaan rakennusalan heikot näkymät vaikuttavat negatiivisesti.

Yhtiön lainojen korkoriski on varauduttu tasapainottamalla yhtiön lainasalkku muuttuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on kiinteäkorkoisissa lainoissa. Kiinteäkorkoisia lainoja on 86 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja on 14 % yhtiön lainakannasta. Korkojen noustessa on 86 % yhtiön lainojen koroista vakioitu kiinteiksi kuluiksi. Kiinteä korko on sovittu lainakohtaisesti useimmiten kymmeneksi vuodeksi eteenpäin.

Yhtiöiden mukaan riskienhallinta- ja seuranta on vastuutettu selkeästi ja riskienhallintaan on nähty olevan riittävä asiantuntemus

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli tuo esille, että riskienhallintaan riittävä asiantuntemus. Lisäksi todetaan, että kuulevat asiantuntijoita rahoituksesta ja käyttävät kaupungin riskienhallintapäällikön asiantuntemusta.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa, onko riskienhallintaan riittävä asiantuntemus, että ISLOn nykyisen toiminnan tasoa ajatellen on.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön riskienhallinta ja -seuranta vastuutettu selkeästi, koska yhtiössä on yksi palkattu henkilö. Asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi edelleenkin hyväksi.

Yhtiöiden mukaan toteutuneiden riskien ennakoinnissa on onnistuttu ajallisesti ja rahamääräisesti

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toteaa, että korkoriskin hallinnassa hieman epäonnistuimme vuonna 2023.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu. Riskejä ei ole toteutunut ennakoitua enemmän.

Business Joensuu Oy mainitsee, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on pääosin onnistuttu.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy selventää, että kyllä siinä mittakaavassa, mitä tässä kriisien ja muutosten täyteisessä maailmassa on mahdollista.

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin.

Onko yhtiöiden sisäisessä valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja jos on, niin mitä ja onko ne korjattu? Kuinka kehittäisitte voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa?

Joensuun Kodit Oy selventää, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita. Yhtiö kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa seuraavasti: talouden riskienhallinnan asiantuntemusta hankitaan lisää mm. tilintarkastajilta, konsernin taloushallinnolta ja rahoittajilta. Kiinteistöjen riskienhallinnassa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista ja asiantuntijoita. Konsernissa on otettu käyttöön Apollo lainaohjelma, jolla lainasalkun hallinnointia ja raportointia on parannettu.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita kuluneella tiikaudella. Yhtiö toteaa myös, että tällä hetkellä ei ole tunnistettuja kehitystarpeita sisäistä valvontaa koskien.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy toteaa, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita ja virheitä kuluneella tiikaudella. Yhtiö kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa kohdistamalla sisäistä valvontaa edelleen erityisesti niihin kohteisiin, jotka ovat tuloksellisuuden näkökulmasta avainprosessien riskialteimpia vaiheita.

Business Joensuu Oy kertoo, että yhtiön edellisen sisäisen tarkastuksen raportin (2022) yhteenvedossa on todettu seuraavaa: Tarkastuksessa ei ilmennyt varsinaisia virheitä, lukuun ottamatta yksittäisiä havaintoja, joihin on hyvä kiinnittää jatkossa huomiota. Nämä on tuotu esille kunkin tarkastettavana olevan kohteen kohdalla. Tarkastuksen perusteella yhtiön toimintaa voidaan pitää

tavoitteiden, päämäärien, toimintaperiaatteiden, säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisena. Uusien työntekijöiden osalta korostuu järjestelmällinen ja yksityiskohtainen perehdytys ja ohjaus. Projektien toteutuksen osalta korostuu projektipäälliköiden lisäksi myös projektinomistajien eli yksikön johtajien rooli esim. ohjeiden ja säädösten noudattamisessa. Vuoden 2023 sisäinen tarkastus suoritetaan 2/2024. Yhtiö myös toteaa, että sisäistä tarkastusta tullaan jatkamaan aiempien vuosien tapaan.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tiikaudella. Toiminta on jo nykyään erittäin läpinäkyvää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että vuosittain toteutetaan yhtiön sisäistä tarkastusta, jossa tarkastetaan ja valvotaan valitun kohteen riskit ja toiminnot. Vuonna 2023 tarkastuksen kohteena oli kiinteistöjen lukitus- kulunvalvonta- ja kameravalvontajärjestelmien nykytila ja niille kehittämissuunnitelma. Tarkastuksesta laaditaan raportti, joka annetaan/ käsitellään hallituksessa helmikuussa 2024 ja annetaan tiedoksi kaupungille. Yhtiön hallitus käsittelee uuden tarkastussuunnitelman vuodelle 2024 helmikuun kokouksessa.

Puhas Oy toteaa, että yhtiö on tehnyt sisäistä valvontaa, eikä siinä ole havaittu puutteita, mutta yhtiön prosesseja pyritään parantamaan koko ajan. Sisäisessä valvonnassa ei tällä hetkellä ole havaittuja kehittämistarpeita.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli kertoo, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita ja virheitä kuluneella tiikaudella. Yhtiö kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa ostamista tai ennemminkin hankintoja kehittämällä.

Johtopäätökset

Monien tytäryhtiöiden vastaukset selontekoon toistuvat tietyiltä osin vuosittain. Tämä johtuu osittain siitä, että Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeet selonteon laatimisesta ovat muuttuneet vain vähän vuosien aikana.

Merkittävimmät ja raportoivat tytäryhtiöt ovat raportoineet omana työnä tehdystä sisäisestä tarkastuksesta vuotta 2023 koskien omistajaohjausjaoston päätöksen mukaisesti. Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö vie nämä tytäryhtiöiden raportit sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi keväällä 2024 ja antaa ne myös tilintarkastajille tiedoksi.

Merkittävimmissä tytäryhtiössä tehdään hankintoihin liittyen lähipiirikartoitus keväällä 2024. Tämä kartoitus tullaan tekemään jatkossa vuosittain.

Muutetun kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen on kaupunginhallitus hyväksynyt 11/2023, jossa on ohje mm. merkittävimpien tytäryhtiöiden vuosittaisesta omasta sisäisestä tarkastuksesta.

Kaupunki edellyttää koko kaupunkikonsernin toimivan kaupunginhallituksen 9/2023 hyväksymien Joensuun kaupungin eettisten ohjeiden mukaisesti.

4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toimintatuotot	161 265	394 705
Toimintakulut	-358 924	-877 432
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	-368	-193
Toimintakate	-198 027	-482 921
Verotulot	170 738	313 083
Valtionosuudet	114 322	230 631
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	966	705
Muut rahoitustuotot	9 458	4 645
Korkokulut	-8 830	-4 229
Muut rahoituskulut	-2 770	-10 162
Vuosikate	85 858	51 752
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-53 161	-72 160
Arvonalentumiset	-3 799	-309
Tilikauden tulos	28 897	-20 717
Tilinpäätössiirrot	-927	352
Tilikauden verot	-804	-816
Laskennalliset verot	-91	-97
Vähemmistöosuudet	-226	-53
Tilikauden ylijäämä	26 850	-21 330

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / Toimintakulut (%)	44,9	45,0
Vuosikate / Poistot, (%)	150,7	71,4
Vuosikate, euroa / asukas	1 099,9	667,6
Asukasmäärä	78 060	77 521

4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	85 858	51 752
Tilikauden verot	-804	-816
Tulorahoituksen korjauserät	5 014	7 794
Toiminnan rahavirta yhteensä	90 067	58 730
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-71 846	-76 220
Rahoitusosuudet investointeihin	3 418	4 297
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1 579	2 837
Investointien rahavirta yhteensä	-66 849	-69 086
Toiminnan ja investointien rahavirta	23 218	-10 356
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	-7	-107
Antolainsaamisten vähennykset	1	91
	-6	-15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 846	64 140
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 722	-52 212
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 992	-4 532
	-7 884	7 396
Oman pääoman muutokset	70	-5 516
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-858	-1 032
Vaihto-omaisuuden muutos	2	1 158
Saamisten muutos	-1 064	-1 164
Korottomien velkojen muutos	-16 023	12 687
	-17 943	11 650
Rahoituksen rahavirta	-25 763	13 515
Rahavarojen muutos	-2 545	3 159
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	149 795	177 808
Rahavarat 1.1.	152 340	174 649
	-2 545	3 159
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-928,8	-66 312,2
Investointien tulorahoitus (%)	125,5	72,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	0,8
Lainanhoitokate	1,8	1,0
Kassan riittävyys (pv)	112,2	63,6

4.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2023 1 000 €	2022 1 000 €	Vastattavaa	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Pysyvät vastaavat	771 861	856 924	Oma pääoma	376 634	363 574
Aineettomat hyödykkeet	5 899	10 563	Peruspääoma	210 232	223 037
Aineettomat oikeudet	2 802	4 705	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma		22
Muut pitkävaikutteiset menot	3 097	5 858	Arvonkorotusrahasto	6 592	6 592
Aineelliset hyödykkeet	748 930	826 449	Muut omat rahastot	80 477	80 109
Maa- ja vesialueet	91 193	89 772	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	52 484	75 144
Rakennukset	459 299	525 066	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	26 850	-21 330
Kiinteät rakenteet ja laitteet	157 763	154 962	Vähemmistöosuudet	10 134	10 287
Koneet ja kalusto	14 783	25 898	Pakolliset varaukset	20 463	22 269
Muut aineelliset hyödykkeet	9 085	6 408	Eläkevaraukset		46
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	16 808	24 342	Muut pakolliset varaukset	20 463	22 223
Sijoitukset	17 031	19 912	Toimeksiantojen pääomat	10 902	9 447
Osakkuusyhteisöosuudet	7 552	8 157	Vieras pääoma	537 898	696 274
Muut osakkeet ja osuudet	5 702	7 971	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	407 241	505 282
Muut lainasaamiset	2 982	2 986	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 739	6 029
Muut saamiset	795	799	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	54 061	53 449
Toimeksiantojen varat	6 742	4 284	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	70 857	131 513
Vaihtuvat vastaavat	177 427	240 642	Vastattavaa yhteensä	956 030	1 101 851
Vaihto-omaisuus	13	1 752	Konsernitaseen tunnusluvut		
Saamiset			Omavaraisuusaste, %	40,6	34,1
Pitkäaikaiset saamiset	895	2 185	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	119,8	73,6
Lyhytaikaiset saamiset	26 724	58 897	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	79 334	53 814
Rahoitusarvopaperit	124 520	118 242	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	1 016	694
Rahat ja pankkisaamiset	25 276	59 566	Konsernin lainat, euroa / asukas	5 910	7 209
Vastaavaa yhteensä	956 030	1 101 851	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	461 302	558 840
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	615 599	723 299
			Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	7 886	9 330
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2 982	2 986
			Asukasmäärä 31.12.	78 060	77 521

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 20 898 165,82 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- investointivaroja muodostetaan yhteensä 2 780 000 euroa seuraavasti:
 - Niinivaaran ylävesisäiliö 2 200 000,00 euroa,
 - Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä 580 000,00 euroa
- investointivaroja puretaan yhteensä 9 298 036,59 euroa seuraavasti:
 - Joensuun asemanseutu 442 447,63 euroa
 - Koulukadun kehittäminen 1 073 817,08 euroa
 - Ratapihan melusuojaus 1 975 771,88 euroa
 - Rantakylän kirjaston ja nuorisotilojen peruskorjaus 1 200 000,00 euroa
 - Pekkalan pelastusasema 1 299 000 euroa
 - Sirkkalan liikuntakeskus 3 307 000 euroa
- tehdään edellä mainittuihin investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 8 717 899,40 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 2 847 541,98 euroa
- Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston tilikauden käyttö 3 500,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi
- taseyksikkönä käsitellyn tulevaisuusrahaston tilikauden ylijäämästä siirretään rakennuskustannusindeksin muutosta vastaava summa 667 540,82 euroa rahastopääomaan
- tilikauden ylijäämä 20 881 804,17 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätillille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Joensuun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilta vuosilta kertynyttä ylijäämää oli 24,5 milj. euroa. Tilikauden 2023 ylijäämä oli 20,9 milj. euroa ja siten ylijäämää jää 45,4 milj. euroa alkaneelle vuodelle.

Kaupungintalous vahvistui vuonna 2023 sote-uudistukseen liittyvien kuntataloutta väliaikaisesti vahvistavien vaikutusten seurauksena. Verotulojen ja valtionosuuksien tason vakiintuessa sote-uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle kaupungin talous heikkenee voimakkaasti vuodesta 2024 alkaen. Kaupungin taloudessa on yli 20 milj. euron sopeutustarve. Vuoden 2024 talousarvio sisältää talouden sopeutustoimenpiteitä, mutta laajempi talouden sopeutustoimien kokonaisuus valmistuu maaliskuun loppuun mennessä ja kaupunginvaltuuston on määrä päättää tulevien vuosien talouden tasapainon varmistavista toimenpiteistä kesäkuun kokouksessaan.

6 Talousarvion toteutuminen

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Tilivelvollinen: kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Vuoden 2023 aikana järjestettiin eduskuntavaalit. Ennakkoäänestys pidettiin 2.–28.3.2023 välisenä aikana ja varsinainen vaalipäivä oli 2.4.2023.

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2023 aikana 12 kertaa. Iltakouluja vuoden 2023 aikana pidettiin kuusi. Lisäksi pidettiin valtuuston strategiaseminaari keväällä ja talousseminaari syksyllä.

Lisäksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.6.2023 jätettiin aloite tilapäisen valiokunnan perustamisesta. Valtuusto päätti kokouksessaan 28.8.2023 perustaa tilapäisen valiokunnan. Valiokunta koontui syksyn 2023 aikana kuusi kertaa.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	141 700	0	141 700	149 803	8 103
Toimintakulut	-508 100	0	-508 100	-644 407	-136 307
Toimintakate	-366 400	0	-366 400	-494 604	-128 204

Sitovuustason ylityksen selitys:

Talousarvion ylitys johtuu siitä, että vuoden 2023 aikana pidettiin ylimääräisiä valtuuston kokouksia (kolme kokousta enemmän kuin vuonna 2022), enemmän iltakouluja verrattuna aikaisempaan vuoteen ja vuoden 2023 aikana toimi kaupunginvaltuuston perustama tilapäinen valiokunta, joka kokoontui kuusi kertaa. Edellä mainittuja ei oltu huomioitu vuoden 2023 talousarviossa.

Edellä mainituista syistä kokouksiin liittyvät kustannukset ylittivät talousarvion määrärahat. Ylitykset koskivat kokouspalkkioita, erilliskorvauksia, kilometrikorvauksia, kokousjärjestelykuluja (ravitsemuspalvelut ja ICT-kulut) ja ilmoituskuluja.

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Tavoitteet ja toimenpiteet 2023	Toteuma	
Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa.		
• Kaupungin strategian seuranta	Kuultu strategiajohtaja Sami Laakkosta 16.11.2023 strategian toimeenpano-ohjelmista.	toteutui
• Kaupunkialueiden (sis. maaseutualueet) palveluverkon seuranta	Seuranta toteutunut kuulemisten ja tilinpäätösseurannan kautta.	toteutui osittain
• Toimialueiden tavoitteiden ja investointiohjelmien seuranta	Seuranta toteutunut kuulemisten ja tilinpäätösseurannan kautta.	toteutui
• Toiminnallisten tavoitteiden tarkoituksenmukaisuuden laajempi seuranta	Seuranta toteutunut kuulemisten ja tilinpäätösseurannan kautta.	toteutui
• Tuloksellisuuden arviointi johdon tueksi	Kuultu laajasti sekä kaupungin viranhaltijoita että luottamushenkilöitä.	toteutui
• Henkilökunnan jaksamisen ja henkilöstöresurssien seuranta	Seuranta tehty kuulemisten ja tilinpäätösseurannan kautta. Tilannetta tulee seurata jatkossa laajemmin.	toteutui
• Lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä koulukiusaamisen seuranta	Kuultu Niittylahden ja Pataluodon koulun rehtoreita Jaakko Sivosta ja Tuija Huovista 13.2.2024.	toteutui
• Erityisopetuksen riittävyyden seuranta	Kuultu Niittylahden ja Pataluodon koulun rehtoreita Jaakko Sivosta ja Tuija Huovista 13.2.2024.	toteutui

Tavoitteet ja toimenpiteet 2023	Toteutuma	
- Elinvoimaisuuden ja osallisuuden seuranta - Ikäihmisten ennaltaehkäisevän työn seuranta - Rakennetun ympäristön kokonaisvaltainen sekä rakentamisen seuranta - Joukkoliikenteen seuranta	Seuranta toteutunut kuulemisten ja tilinpäätösseurannan kautta. Kuultu liikuntajohtaja Timo Heinosta 21.3.2024 ikäihmisten liikuntamahdollisuuksista. Kuultu liikuntajohtaja Timo Heinosta 21.3.2024 Hammaslahden urheilukentästä, Mehtimäen urheilukeskuksesta, Sirkkalan liikuntakeskuksesta ja uimahallihankkeesta. Kuultu joukkoliikennelogistikko Marja-Leena Inkinen-Remestä 16.11.2023 Joensuun seudun joukkoliikenteestä.	toteutui osittain toteutui toteutui toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	3 283	3 283
Toimintakulut	-116 000	0	-116 000	-115 718	282
Toimintakate	-116 000	0	-116 000	-112 435	3 565

Kaupunginhallitus

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Kari Karjalainen 31.8.2023 saakka, vs. kaupunginjohtaja Jenni Jokela 1.–30.9., kaupunginjohtaja Jere Penttilä 1.10.2023 alkaen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana, vastaa asuntopolitiikasta, päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta sekä määrittelee alueen, jolla vesihuoltolaitos huolehtii hulevesien viemäroinnistä.

Lisäksi kaupunginhallitus johtaa markkinointia, tiedottamista ja viestintää, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä.

Strategiassa määriteltujen avainmittareiden toteutuminen

Strategian puolivälitarkastelu tehtiin vuonna 2023 ja kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn strategian 28.8.2023 § 83. Päivityksessä hyväksyttiin myös strategian avainmittareiden päivitys. Tässä toteutumisessa on esitetty päivityksen mukaiset avainmittarit. Uudet ja muokatut mittarit on merkitty *-merkillä. Uusilla mittareille ei ole asetettu tavoitetilaa vuodelle 2023.

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
tilikauden yli/alijäämä	tilinpäätös 4,5 M€ ylijäämäinen (2020)	talous tasapainossa	toteutui tilinpäätös 20,9 M€ ylijäämäinen	tasapainossa tai ylijäämäinen
nettomenojen muutos-%	nettomenot 396 M€ ja verorahoitus 445 M€ (2020)	nettomenot 170,6M€ ja verorahoitus 200 M€	toteutui nettomenot 171,1 M€ kasvoi alkupe- räiseen talousarvioon nähden 0,3 % ja verorahoitus 227,1 M€ 3,4 %	korkeintaan verorahoituksen muutoksen verran
kaupungin laina- ja vuokravastuut €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut 4650 €/asukas (2020), toteuma 2021 4847 €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut 4942 €/as	toteutui lainakanta ja vuokravastuut 4776 €/as	lainakanta ja vuokravastuut €/as ei kasva vuoteen 2021 nähden

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
kunnallisveroprosentti	20,50 % (2021) 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 18,00-22,00 %, KA 20,43 % (ei painotettu)	7,86 % Joensuun asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene	toteutui Joensuun kunnallisveroprosentti oli 7,86 % ja C21 keskiarvo 7,81 %	Joensuun suhteellinen asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene
korjausvelan määrä	toimitilat 36,7 M€ (2020) kadut 12,5 M€ (2020 arvio)	enintään 36 M€ enintään 12,4 M€	toteutui osittain Tilakeskuksen korjausvelan määrä 35,891 M€ Katujen tarkempi korjausvelkalaskelma valmistuu vuonna 2024.	korjausvelan määrä alenee
voimassa olevien hankintasopimusten vuositason kokonaismyynnin joensuulaisten ja pohjoiskarjalaisten toimittajien osuus *	V. 2022 voimassa olevien hankintasopimusten, joissa Joensuun kaupunki oli mukana, myynti oli yhteensä n. 59,3 M€. Tästä Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus n.20 M€ (33,7 %). Joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 17,8 M€ (30,0 %).		Myynti oli yhteensä n. 108,9 M€. Tästä pohjoiskarjalaisten toimittajien osuus n. 43,8 M€ (40,2 %) ja joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 33,9 M€ (31,1 %).	kasvaa lähtövuodesta
kaupungin tyhjien tilojen lukumäärä *	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjien tilojen määrä 16 757 h-m ² (2022)		36 943 h-m ²	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjien tilojen määrä 10 000 h-m ²

Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
väkiluku	76 935 (2020)	77 797	toteutui Ennakkotilaston mukainen väkiluku oli 78 060	80 000

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
työttömyysaste	17,1 (2020)	11,0	ei toteutunut Työttömyysaste ka. 13,6 % vuonna 2023	valtakunnan keskiarvo
työllisyysaste	63,2 (2019)	65,0	toteutui 65,4 % (2022)	nousee merkittävästi
nettomuutto kotimaassa *	188 (2019)	500	ei toteutunut -134	vähintään 300
nettomaahanmuutto *	278 (2019)		toteutui 1 161	500
viikkolento-vuorot *	10 (2023)		toteutui osittain 10. Vuorojen määrä oli riippuvainen käytettävissä olevan ostoliikennemäärärahasta riittävyydestä ja lentokerosiinin hintaindeksistä. Keskimäärin noin 10 vuoroparia viikossa.	15
junavuorot Joensuusta Helsinkiin, Pieksämäelle ja Nurmekseen *	arkisin 11 (2021)	11	toteutui osittain 10. Kuusi suoraa Joensuu-Helsinki vuoroa. Lisäksi kaksi vuoroa Nurmekseen ja kaksi vuoroa Pieksämäelle. Pieksämäen kautta vaihtoyhteys edelleen Helsinkiin Savon radan kautta.	11
työpaikat	34 321 (2019)	35 500 (33 597 v.2020)	ei toteutunut 35 453 (2022)	vähintään 37 000
yriytysten liikevaihto	4 973 M€ (2019)	inflaatio + 3 %	ei toteutunut Joensuun seutukunta 6 887 M€, kasvu 9,2 %, inflaatio 7,1 (2022)	nousee reaalisesti
yrittäjien kuntabarometri (sijoitus yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa)	4. (2020)	3.	ei toteutunut Vuonna 2022 tehdyn kyselyn sijoitus 10.	1. – 3.

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
uusien Joensuuhun sijoituneiden yritysten investoinnit ja työpaikat *			Seudulle tulleita investointeja 18,7 M€ Seudulle tulleista yrityksistä uusia työpaikkoja 114 kpl Tarkempaa laskentaa ei tehty v.2023, koska Joensuun osuus ei ollut talousarvion tavoitteena.	Business Joensuun tulosohejauksen mukaisesti

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
CO2 päästöt ja hiilitase	661 kt CO ² -ekv (2007)	389 kt CO ² -ekv	toteutui Viimeisin saatavilla oleva virallinen tieto on vuoden 2022 toteutuma: 384,6 kt CO ² -ekv. Vuoden 2022 tavoitetila oli 432 kt CO ² -ekv. Saavutimme siis vuoden 2023 tavoitetilan jo vuonna 2022.	265 kt CO ² -ekv
jojo-matkustajamäärät	1 688 367 (2020)	2 500 000 (ta-muutos)	toteutui 2 693 155	2 600 000
luovutetut tontit	73 (2020)	25 (ta-muutos)	ei toteutunut 23	80
tonttivaranto*	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa useamman vuoden kysyntää (2022)		toteutui tonttivaranto vastaa 4 vuoden kysyntää	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään
keskustan tyhjät liikehuoneistot	59 (4/2021)	54	ei toteutunut 63 (laskettu 5/2023)	enintään 40

Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
elämäänsä erittäin tai melko tyytyväisten lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 85,1 % 8. ja 9. lk 71,7 % lukio 1. ja 2. lk 71,1 % Aol 1. ja 2. lk 75,6 % (2021)	Vuoden 2021 taso +5 %	toteutui osittain 4-5 lk 86,8 % 8-9 lk 65,7 % lukio 68,1 % Amm. 74,8 %	nousee merkittävästi
terveydentilansa erittäin tai melko hyväksi kokevien lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 91,7 % 8. ja 9. lk 76,3 % lukio 1. ja 2. lk 77,3 % Aol 1. ja 2. lk 73,1% (2021)	4. ja 5. lk 92 % 8. ja 9. lk 78 % lukio 1. ja 2. lk 80 % Aol 1. ja 2. lk 77 %	toteutui osittain 4-5 lk 86,8 % 8-9 lk 65,7 % lukio 68,1 % Amm. 74,8	4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 79 % lukio 1. ja 2. lk 82 % Aol 1. ja 2. lk 80 %
sijoittuminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin	99,5 % (2021)	100%	toteutui 100 %	100 %
syrijintää koulussa tai vapaa-ajalla kokevien nuorten %-osuus ikäluokasta	8. ja 9. lk 25,8 % lukio 1. ja 2. lk 19,9 % Aol 1. ja 2. lk 16,3 % (2021)	Vuoden 2021 taso -10%	ei toteutunut 8-9 lk 31,4 % lukio 18,4 % Amm. 19,6 %	nollatoleranssi
opiskelukaupunkien nettosuositelluuden sijointi	11. (2020)	sijoitus 10.	Vuoden 2023 tietoa ei saatavilla	sijoitus vähintään 8.

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
vakituisten rekrytointien täyttö-% ja hakijamäärän keskiarvo	100 % (2020) 18 (2020)	100 % säilyy vähintään vuoden 2021 tasolla	toteutui osittain vakituisten rekrytointien täyttöaste 97 %, hakijamäärä ka. 20	100 % säilyy vähintään vuoden 2020 tasolla
kaupungin henkilöstön lähtöpoistuma *	9 % (2022)		toteutui 9 %	ei kasva

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
työkyvyttömyyskustannukset ja suhteutus verrokkikaupunkeihin	4,1 % palkkasummasta / verrokkien keskiarvo 5,5 % palkkasummasta (2020)	4,05 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon	Toteumaa ei vielä saatavilla tilinpäätöksen laadintahetkellä.	4,0 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon
sairauspoissaolot / htv, vertailu omaan ja verrokkikaupunkien kehitykseen	13 päivää/ htv (2020)	13 päivää/ htv	toteutui 12,3 pv/htv	12 päivää/htv

Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
äänestys-% kaikissa vaaleissa *	eduskuntavaalit 2023: 68,0% aluevaalit 2022: 43,6% kuntavaalit 2021: 47,6% europarlamenttivaalit 2019: 37,7% presidentinvaali 2018 (1. kierros, toista ei järjestetty): 66,4%	ei kuntavaaleja	ei toteutunut äänestys-% eduskuntavaaleissa 68,0 valtakunnan keskiarvo 72,0	valtakunnan keskiarvo
tapahtumien lkm	3 315 (2019)	2 000	ei toteutunut 1812	3 500
tapahtumien kävijämäärä	1 124 885 (2019)	675 000	toteutui 766 500	1 200 000
liikunta-aktiivisuus	liikuntasuosituksen mukaan liikkuu 18,4 %	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2023 (seuraava liikunta-aktiivisuuskysely 2025)	ei toteumaa vuodelle 2023	liikuntasuosituksen mukaan liikkuu 19,5 %

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2023	Toteutuma	Tavoitetila 2025
tea-viisarin pistemäärät**	pisteet 70	pisteet 71	toteutui pisteet 74, liikunnan tea-viisari (vuoden 2022 aineisto päivitetty 7.12.2023, seuraava tiedonkeruu 2024)	pisteet 73
rekisteröidyt majoitusyöpymiset	179 000 (2019)	176 000	toteutui 201 000 rekisteröityä yöpymistä (+0,3 %), joista kotimaisia oli 180 000 (+1 %) ja ulkomaa-laisten tekemiä 20 600 yötä (-8 %).	> 220 000
kirjastojen lainausmäärät asukasta kohden ja vertailu koko maahan	2 112 588 lainausta (2022) 18,38 lainausta/as, koko maan ka 14,58 lainausta/as		kokonaislainausmäärä 2 136 370, 18,55 lainausta/as. koko maan tietoja ei vielä saatavilla	lainausten määrä/asu on 4 korkeampi kuin koko maassa

**THL:n vertailutietojärjestelmä, jonka tiedot kuvaavat terveydenedistämisasiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

120 Yleishallinto

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, vanhus- ja vammaisneuvoston kulut, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määrärahavaraus myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Talouden seuranta tiivistettiin vuoden 2023 aikana talouden kehitykseen liittyvien epävarmuustekijöiden ja ennakoitun talouden sopeutustarpeen johdosta. Omistajaohjausjaosto seurasi ja ohjasi tiiviisti kaupungin käyttötaloutta ja toimitilainvestointien toteutumista. Omistajaohjausjaosto seurasi myös kaupungin kahdeksan strategisen tytäryhtiön toimintaa ja taloutta sekä kävi vuoropuhelua yhtiöiden toimitusjohtajien sekä hallituksen puheenjohtajien kanssa. Omistajaohjausjaosto osallistui konserniseminaareihin sekä Yrityskaupunki Joensuu- ohjelman valmisteluun. Lisäksi jaosto ohjasi omalta osaltaan TE2024-valmistelua sekä Visit Karelia Oy:n muutostilannetta.

Ilmastotyössä edistettiin kaupungin ilmasto-ohjelmaa sekä laadittiin talousarviotavoitteiden mukaisesti kaksi eri raporttia (Sustainable Energy and Climate Action Plan, sopeutumissuunnitelman ilmastomuutokseen). Vuoden aikana valmisteltiin myös Kestävän kehityksen toteutuminen Joensuussa –raportti. Ilmastotyössä alkoi keväällä uusi Ilmastokaupunki Joensuu 2025 –hanke, joka keskittyy joensuulaisten yritysten ilmastotyön vauhdittamiseen. Syksyllä päättyi vuonna 2022 käynnistynyt Hiilineutraali kiertotalouskaupunki suunnitellen ja rakentaen –hanke, joka kehitti kaupunkiympäristön toimialan ilmasto- ja kiertotaloustoimintaa.

Vuoden aikana jatkettiin päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin jalkauttamista osaksi asioiden valmistelua ja eri vaikutusarviointeja tehtiinkin vuoden aikana noin 50 kpl. Joensuun kaupungin eettiset ohjeet valmisteltiin, hyväksyttiin ja niistä on tiedotettu esihenkilöitä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla ja kaikkiin ilmansuuntiin sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään Saimaan kilpailukykyisimmäksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilö- ja pitkämatkainen joukkoliikenne sekä teollisuuden kuljetukset. Venäjän läheisyys hyödynnetään.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun lentoliikenne jatkuu ostoliikenteenä heinäkuun loppuun saakka, jonka jälkeen palataan kaupalliseen toimintaan.	Kaupallinen operaattori on löytynyt. Arkipäivien lentovuoroja on kaksi päivittäin. Tehty aktiivista edunajamistyötä valtion ja lentoyhtiöiden suuntaan.	Konserni-palvelut	Kaupallista operaattoria ei ole löytynyt. Lentoliikenne on aktiivisen edunajamisen tuloksena jatkunut ja jatkumassa edelleen katkeamattomasti valtion 100-prosenttisella rahoituksella maaliskuun loppuun 2026 saakka. Kilpailutuksen voittanut Finnair jatkaa operaattorina. Maaliskuun 2026 jälkeiselle ajalle on kilpailutettu kahden vuoden optio, jonka rahoituksesta ei ole vielä varmuutta.	toteutui osittain
Itärata Oy toimii tehokkaasti ja Porvoo-Kouvola linjauksen suunnittelu etenee. Joensuun junamatkustajamäärät ovat kasvussa. Imatra-Joensuu ratayhteyden investoinnit etenevät.	Itärata Oy on saanut rekrytoitua osaavan henkilöstön ja suunnittelutyön ensivaikutteet etenevät. Vähintään kaksi yhteistoimintatapaa VR:n kanssa. Imatra-Joensuu yhteysvälin ratasuunnittelu on käynnissä.	Konserni-palvelut	Yhtiön henkilöstö on rekrytoitu (toimitusjohtaja, suunnittelujohtaja, talous- ja hallintojohtaja, viestintäpäällikkö). Liikenneselvitys, lähiliikenneselvitys, investointihankkeen taloudellinen mallinnus, kiinteistötaloudellinen mallinnus ja pääsuuntaselvitys ovat valmistuneet. Tavaraliikenneselvitys ja suurnopeusjunakalustoseelvitys ovat käynnissä ja valmistuvat vuoden 2024 aikana. Lisäksi vuonna 2023 valmisteltiin mm. YVAN käynnistämistä sekä tarvittavia luontoselvityksiä. VR:n kanssa pidettiin kaksi yhteistoimintatapaa. Imatra-Joensuu -yhteysvälin alkuvaiheen suunnittelutoimenpiteet ovat käynnistyneet.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun rahtisatama selviytyy Ukrainan sotaan ja Saimaan kanavaan liittyvistä vaikeuksista ja säilyttää tulevaisuuden kilpailukykyä Suomen vientisatamien joukossa.	Joensuun sataman strategia on uudistettu ja alueelle on saatu uusia yrityksiä ja logistista toimintaa.	Konsernipalvelut	Joensuu Satama Oy uudisti strategiansa. Vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta sataman tulos vuodelta 2023 kääntyi voitolliseksi, mikä on aktiivisten satamayhtiön toimenpiteiden ansiota. Erityisesti puukuljetukset ovat lisääntyneet voimakkaasti ja Joensuun satama on vahvistanut asemaansa kaikkien liikennemuotojen logistiikkakeskuksena. Geopoliittisen tilanteen takia ulkomaankaupan laivojen liikennöinti Saimaan kanavassa jatkuu estyneenä nähtävissä olevassa tulevaisuudessa useiden vuosien ajan. Toimintaympäristö jatkuu vaikeana.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Laadimme yrityskaupunki Joensuu -ohjelman ja ohjelman toimenpiteet huomioidaan kaupungin talouden ja toiminnan suunnittelussa.	Yrityskaupunkiohjelma valmistuu kestäkuuhun mennessä. Asetettu kriteeristö medianäkyvyyden tavoitetasoille. Ohjelman tavoitteet huomioitu vuoden 2024 talousarvion valmistelussa.	Konsernipalvelut	Yrityskaupunki Joensuu – ohjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 25.9.2023 ja viety tiedoksi kaupunginvaltuustolle 2.10.2023. Yrityskaupunki Joensuu -ohjelmasta johdetut toiminnalliset tavoitteet on asetettu vuoden 2024 talousarviossa elinvoimapaalveluiden tulosalueelle. Tavoitteeksi ei ole asetettu kriteeristöä medianäkyvyydelle.	toteutui

Tavoitelinjaus: Turvaamme työvoiman saatavuuden ja edistämme paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuuksia. Edistämme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa ja kotoutumista keskitetyllä toimintamallilla.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Käynnistämme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman toteutuksen.	Ohjelman toimenpiteet sekä vastuut on määritelty ja toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta. Asetettu kriteeristö medianäkyvyyden tavoitetasoille.	Konsernipalvelut	Opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman voimallinen toteutus on viivästynyt riittämättömien voimavarojen takia. Joulukuussa 2023 käynnistettiin EU-hankkeen rahoitushakemuksen valmistelu. Tavoitteena on löytää soveltuva rahoituslähde ja jättää rahoitushakemus mahdollisimman pian.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Tavoitelinjaus: Olemme ilmastopolitiikan edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Pyrimme ilmastoviisaan rakentamisen mallikaupungiksi ja turvaamme luonnon monimuotoisuutta.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Laaditaan arvio Joensuun ilmastoriskeistä ja paikallinen suunnitelma ilmastomuutokseen sopeutumiseksi.	Arvio ilmastoriskeistä ja suunnitelma ilmastomuutokseen sopeutumiseksi on laadittu ja hyväksytty	Konsernipalvelut	Arvio Joensuun ilmastoriskeistä ja paikallinen sopeutumis suunnitelma ilmastomuutokseen sopeutumiseksi on hyväksytty kaupunginhallituksessa 4.12.2023 § 465.	toteutui
Laaditaan Kestävän kehityksen vapaaehtoinen paikallinen raportti (Voluntary Local Review) kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumisesta Joensuussa.	Kestävän kehityksen raportti on laadittu ja hyväksytty	Konsernipalvelut	Kestävän kehityksen toteutuminen Joensuussa -raportti valmisteltiin vuoden 2023 aikana ja se hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 15.1.2024 § 2024. Raportti on toimitettu YK:lle.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Valmistelemme Urheilukaupunki Joensuu -ohjelman. Mehtimäen aluetta kehitetään Suomen hienoimmaksi keskellä kaupunkia sijaitsevaksi toiminnan ja palvelujen keskittymäksi.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toteutamme Urheilu-kaupunki Joensuu -ohjelmaa. Joensuu tunnetaan monipuolisena liikuntakaupunkina ja menestyvänä urheilu-kaupunkina.	Ohjelman toimenpiteet sekä vastuut on määritetty ja toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta Asetettu kriteeristö medianäkyvyyden tavoitetasoille.	Konsernipalvelut	Vuoden 2023 aikana keskeinen toimenpide oli Mehtimäen testausaseman EU-hankkeen käynnistäminen. Hanke on käynnistynyt ja toimenpiteet ovat käynnissä. Lisäksi haettu aktiivisesti urheilun ja liikunnan tapahtumia. Tuloksena mm. lentopallon PowerCup saapuu Joensuuhun ja uutena lajina SnowCrossin MM-osakilpailu huhtikuussa 2024 Joensuun raviradalla. Urheilukaupungin medianäkyvyyttä ja -seurantaa on toteutettu viestintäyksikön suunnitelmien mukaisesti.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta kokonaisuutena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Käynnistetään turvallisuussuunnitelman päivittäminen	Suunnitelman päivittäminen käynnistetty	Konsernipalvelut	Turvallisuussuunnitelman päivittäminen käynnistettiin laajalla turvallisuuskyselyllä kuntalaisille. Työtä jatkettiin yhdessä sidosryhmien kanssa. Suunnitelman päivitys valmistuu kevään 2024 aikana.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kokeilemme osallistavaa budjetointia.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotto	Ennakoarviointia käytetään osana asioiden valmistelua ja päätöksentekoa	Konsernipalvelut	Päätösten vaikutusten ennakoarviointi on otettu käyttöön osana asioiden valmistelua ja päätöksentekoa.	toteutui

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupungin arvoihin pohjautuva eettisyys ohjaa kaupungin toimintaa	Joensuun kaupungin eettiset ohjeet ovat valmiit ja ne viedään käytäntöön	Konsernipalvelut	Kaupunginhallitus on hyväksynyt Joensuun kaupungin eettiset ohjeet 25.9.2023. Tarkentava ohje on hyväksytty johtoryhmässä ja ohjeista on tiedotettu esihenkilöitä.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 857 737	-1 000 000	1 857 737	5 153 124	3 295 387
Toimintakulut	-8 555 137	0	-8 555 137	-11 283 725	-2 728 588
Toimintakate	-5 697 400	-1 000 000	-6 697 400	-6 130 601	566 799

140 Työllisyyspalvelut

Tilivelvollinen: työllisyyspäällikkö Riikka Vartiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Työllisyyspalvelujen toiminnan tehtävänä on edistää kaupungin työllisyyttä ja elinvoimaa sekä vaikuttaa työttömyyden ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähenemiseen. Työllisyyspalvelut tarjoavat matalan kynnyksen neuvontaa ja ohjausta työllistymiseen ja kouluttautumiseen liittyvissä asioissa Luotsin sekä nuorille suunnatun Ohjaamon palvelupisteissä. Työllisyyspalvelujen ESR-hankkeet Luotsi ja Topakka ovat tarjonneet henkilökohtaista valmennuspalvelua sekä työkykykoordinaattorin palveluita työttömille joensuulaisille. ESR-rahoituksella on hankittu myös yksilökohtaisia ostopalveluita. Työllisyyspalvelujen asiakkaan yhtenä palvelumuotona on työllistyminen kaupungin varoin palkkatuella eri toimialueille tai työllisyyspalvelujen ylläpitämään Taitamoon. Taitamossa tarjotaan monipuolisia, avoimien työmarkkinoiden kysyntää vastaavia työtehtäviä, joiden tarkoituksena on kehittää työnhakijan osaamista tai selvittää työkykyä. Työnhakijoiden palvelujen lisäksi työllisyyspalvelut tarjoavat yksilöllistä tukea työnantajille sekä maksavat työnantajille työllistämisen kuntalisää työttömän joensuulaisen työllistämisestä.

Joensuu on toiminut Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun vastuukuntana vuodesta 2021 lähtien vastaten noin 9000 asiakkaan lakisääteisistä työvoimapalveluista. Kuntien rooli lakisääteisten työvoimapalvelujen järjestämisessä vahvistuu vuonna 2025, jolloin palveluvastuu siirtyy valtiolta kuntien muodostamalle maakunnalliselle työllisyysalueelle. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Muutosta valmistellaan työllisyyspalvelujen yhteyteen perustetussa TE2024-valmisteluyksikössä.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Työllisyyspalvelujen ESR-hankkeet Luotsi ja Topakka päättyivät vuoden 2023 loppuun. Luotsin lopputuloksena 3400 asiakasta eteni työhön avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen sekä Topakan toiminnan myötä 230 asiakasta saavutti eläkkeen tai muun tilanteeseensa sopivan ratkaisun. Työttömyyden katkaisevia siirtymiä palveluihin tai muihin toimenpiteisiin asiakkailla oli yli 5800. Luotsin palvelupisteellä oli 30 000 asiakaskäyntiä sekä hankkeen järjestämiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistui yli 10 000 henkilöä. Hankkeet osallistivat noin 300 verkostokumppania. Hankkeiden toiminnan myötä päätettiin resursoida kaupungin omaksi toiminnaksi Luotsin palvelupiste sekä duuniagentin, yritysagentin sekä työkykykoordinaattorin palveluita.

Työllisyyspalvelujen muu palvelukokonaisuus toteutui ennakoidun mukaisesti sekä toiminnan että resurssien osalta. Taitamon toimintaa kehitettiin opinnollistamalla työtehtäviä sekä tekemällä yhteistyösopimus Puhaksen kanssa tekstiilikierrätyksen järjestämisestä. Työllistämisen kuntalisää maksettiin 92 työsuhteesta 65 työnantajalle. Työllistämiseen suunnatuilla määrärahoilla mahdollistettiin työjaksoja kaupungin yksiköissä tai Taitamossa 196 avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen suunnatuille työllisyyspalvelujen asiakkaille tai velvoitetyöllistetyille. Nuorille suunnatussa Ohjaamossa asioi 840 nuorta työhön, koulutukseen tai hyvinvointiin liittyvissä asioissa.

Vuonna 2023 työllisyyspalvelujen yhteyteen perustettu maakunnallinen TE2024-valmisteluyksikkö valmisti kahta eri vaihtoehtoa Pohjois-Karjalan työvoimapalvelujen järjestämiseksi. Kunnat päätyivät valitsemaan malleista maakunnallisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Joensuun

kaupunki. Uudistusta on valmistelu tiiviissä yhteistyössä kuntien, TE-toimiston, ELY-keskuksen ja KEHA-keskuksen sekä valtakunnallisten toimijoiden, kuten työ- ja elinkeinoministeriön sekä Kuntaliiton kanssa. TE-uudistuksen tueksi alettiin valmistella maakunnallista ESR-rahoitteista TNO -tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi -ryhmähanketta.

Työmarkkinatuen kuntaosuus toteutui edellistä vuotta hieman korkeammalla tasolla. Ylitystä ennakointiin toimintavuoden aikana vähentämällä työllistämiseen suunnatuista määrärahoista. Työmarkkinatuki toteutui 0,7 milj. euroa suurempana arvioituun nähden. Työllisyyden tulosalue ylittyi työmarkkinatuen nousun takia 0,1 milj. euroa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme valmiina kasvaviin työllisyyden edistämisen vastuisiin. Parannamme työllisyyttä kohti valtakunnan keskiarvoa ja pidämme kuntalaisten työttömyysjaksot lyhyinä. Panostamme osaamista ja työkykyä parantaviin palveluihin.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työttömyys vähenee	Työttömyyspro-sentti 12/2023 11,5 % Pitkäaikaistyöttö-mien määrä laskee Joensuun vuoden 2022 keskiarvoon verrattuna 10 %	Työllisyys-palvelut	Työttömyys 12/2023 15,5 % Pitkäaikaistyöttö-mien määrä noussut vuoden 2022 keskiarvoon 2 %.	ei toteutunut ei toteutunut
Kaupungin työllisyyttä edistävä toiminta on vaikuttavaa	Luotsi-hankkeen asiakkuus katkai-see työttömyyden 6 kk:n sisällä asiakkuuden alkami-sesta 80 %:lla asi-akkaista 75 % työllisyyspal-velujen päättäneistä etenee avoimille työmarkkinoille, tut-kintoon johtavaan koulutukseen, yrit-täjyyteen tai muu-hun työttömyyden päättävään ratkai-suun (esim. eläke) Työllisyyspalvelu-jen asiakastyytyväi-syys NPS 75	Työllisyys-palvelut	Luotsi-hankkeen asi-akkuus katkaisi tyt-tömyyden 6 kk:n si-sällä asiakkuuden alkamisesta 79 %:lla asiakkaista. 48 % työllisyyspalve-lujen päättäneistä eteni työttömyyden päättäneeseen rat-kaisuun vuonna 2023. (Huomioitava että hankkeiden vii-meisenä toiminta-vuotena asiakkaista aikaisempaa suu-rempi osa haasta-vassa työmarkkinati-lanteessa.) Asiakastyytyväisyys NPS 74 (Luotsi NPS 79, Kuntakokeilu ym. TyPa NPS 67)	toteutui osittain ei toteutunut toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Edistämme työllisyyttä tiiviissä verkostoyhteistyössä	Luotsin, Topakan ja kuntakokeilun tavoitteet toteutuvat hankesuunnitelmien mukaisesti. Valmistaudutaan TE2025-siirtymään asetetun aikataulun mukaisesti siten, että uudistuksessa huomioidaan työllisyyspalvelujen asiakkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet sekä verkostokumppanuudet. Avoimiin työpaikkoihin liittyvät työnantajakontaktit 1300 kpl ja niiden kautta työllistymiset 250 kpl.	Työllisyyspalvelut	Luotsin kokonaisasiakasmäärä jäi arvioitua pienemmäksi. Osittain ESR-hankkeiden tulokset ylittivät arvioidun. Kuntakokeilussa suuri asiakasmäärä haastanut lakisääteisen palvelun toteuttamista. Valmisteltu maakunnallista työllisyysaluetta edistämällä lakisääteisten työvoimapalvelujen ja henkilöstön siirtymistä sekä käynnistämällä Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemin kehittämis-työ. Työnantajakontaktit 2126 kpl ja niiden kautta tapahtuneet työllistymiset 244 kpl.	toteutui osittain toteutui toteutui osittain
Vauhditamme työhön perustuvaa muuttoa Joensuuhun sekä tuemme kaupunkiin muuttavia työllistymisessä sekä alueelle kiinnittymisessä.	Uusien työn vuoksi muuttavien asukkaiden määrä Luotsin palveluissa. Tavoitetaso: 60 uutta muuttajaa Luotsin palveluissa.	Työllisyyspalvelut	Luotsin muuttoagentin asiakkuudessa 79 asiakasta.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 375 000	0	1 375 000	1 594 184	219 184
Toimintakulut	-16 325 400	0	-16 325 400	-16 638 900	-313 500
Toimintakate	-14 950 400	0	-14 950 400	-15 044 716	-94 316

Sitovuustason ylityksen selitys:

Työllisyyspalvelujen tulosalue ylittyi talousarvioon nähden 94 000 euroa. Ylitys johtui työmarkkinatuen kuntaosuudesta, joka nousi arvioidusta 686 000 euroa. Työmarkkinatuen ylitykseen varauduttiin toimintavuoden 2023 aikana vähentämällä työllisyyden tulosalueen muita menoja.

150 Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela, talousjohtaja Satu Huikuri, vs. henkilöstö- ja yhteysjohtaja Satu Huikuri 4.9.2023 saakka, henkilöstöjohtaja Mari Pitkänen 5.9.2023 alkaen, strategiajohtaja Sami Laakkonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja.

Hallintopalvelujen tehtäviin kuuluu konsernin omistajaohjaus sekä kaupungin lakipalveluiden tuottaminen. Hallintopalvelut vastaa kaupungin asianhallinnan, asiakirjahallinnon sekä arkistotoimen järjestämisestä sekä kehittämisestä. Myös asuntotoimen lakisääteiset tehtävät, kuten asunto-olojen kehittäminen kuuluu hallintopalvelujen vastuualueelle. Lisäksi hallintopalvelujen palveluvalikoimaan sisältyy International House Joensuu-yksikön palvelut. International House Joensuu toimii asiantuntijatahona maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä kysymyksissä sekä edistää työperäistä maahanmuuttoa, elinvoimaisuutta ja hyviä väestösuhteita. Maahanmuuttajapalveluihin liittyviä asioita käsitellään kaupunginhallituksen alaisessa henkilöstö- ja työllisyysjaostossa.

Talouspalvelut vastaavat kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, taloushallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, sijoitustoiminnasta ja konsernirahoituksesta. Talouspalvelut vastaa myös tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta sekä talouden raportointijärjestelmistä.

Henkilöstöpalvelut johtaa ja valvoo kaupungin henkilöstöhallintoa, vastaa henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstösuunnittelusta, huolehtii henkilöstön uudistumiskyvystä ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön motivointi- ja kannustusjärjestelmistä. Henkilöstöpalvelut vastaa myös palvelussuhdeasioita koskevista työnantajaneuvotteluista, virka- ja työehtosopimusten tulkinnasta ja täytäntöönpanosta sekä vastaa henkilöstöpalveluiden, työhyvinvointiasioiden ja työsuojelun järjestämisestä. Lisäksi henkilöstöpalveluiden vastuulle kuuluu työterveyshuollon hankkiminen ja ohjaus sekä henkilöstöasioiden viestintä sekä johdon ja henkilöstön yhteistoiminnan kehittäminen.

Strategiajohtajan vastuualueelle kuuluu kaupungin strateginen suunnittelu sekä valmius- ja turvallisuusasiat.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Hallintopalveluissa asianhallintatiimi vastasi koko kaupungin asianhallinnasta. Asianhallintatiimi laati asianhallinnan kehittämisen suunnitelman yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa ja järjesti asianhallintaan liittyvää koulutusta Dynasty-asianhallintajärjestelmän käyttäjille. Lisäksi laadittiin sopimushallinnan ohje ja yhdenmukaistettiin sähköisen allekirjoituksen prosessia.

Kaupunginlakimies tuotti lakipalveluja sekä kaupungin omalle organisaatiolle että merkittävimmille tytäryhtiöille.

Asuntotoimessa hoidettiin alkuvuonna erityisryhmien asumiseen liittyviä selvittelyjä (mm. vuokrasuoritusten ohjaaminen hyvinvointialueelle ja jälkilaskelmat). Asuntopoliittinen ohjelma valmisteltiin yhteistyössä hallintopalvelujen, asuntotoimen sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa (kv 27.3.2023 § 28). Hissiavustuksia myönnettiin ja maksatettiin kahdelle uudelle hankkeelle. Osa hissiavustusmäärärahasta kohdennettiin esteettömyysavustuksiin. Kaupunginhallitukselle valmisteltiin lausuntoja annettavaksi Ara:lle korkotukilainahakemuksiin, käyttö- ja luovutusrajoitusten poistamishakemuksiin ja vuokratalojen purkamishakemuksiin. Asumisoikeuden haltijoiden hyväksyntä ja järjestysnumeroiden antaminen hoidettiin asuntotoimessa elokuun loppuun saakka, jonka jälkeen tehtävät siirtyivät Aran hoidettavaksi. Myytiin kolme osakehuoneistoa. Asuntotoimi selvitti asuntopoliittisen ohjelman toimenpiteenä asumisneuvonnan tilannetta Joensuussa sekä anoi Aralta tehdyn selvityksen pohjalta avustusta asumisneuvontapalvelun laajentamiseksi kaikille joensuulaisille. Asumisneuvonnan kumppanina maaliskuussa 2024 aloittaa Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli ja pilottiin haetaan kumppaniksi mm. hyvinvointialue ja muita sidosryhmiä.

Vuoden 2023 keväästä lähtien Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainasta paenneilla, tilapäistä suojelua saavilla on ollut mahdollisuus siirtyä kuntaan ja saada palvelut kunnalta. Vuoden loppuun mennessä Joensuuhun oli siirtynyt 226 tilapäistä suojelua saavaa. Tämä näkyy IHJ:n asiakasmäärän kasvuna. Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa tilapäistä suojelua saavien, kuntaan siirtyvien vuoksi on entistäkin tärkeämpää ja siihen panostettiin käymällä tiiviitä keskustelua sosiaalipalvelujen kanssa. IHJ osallistui Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen aloitteesta Work In North Karelia (WINK) ESR+ rahoitteen ryhmähankkeen valmisteluun. WINK-hanke edistää työvoiman saatavuutta vahvistamalla ulkomailta muuttavien työntekijöiden palveluja, alueen vetovoimaa sekä ulkomailta muuttavien kiinnittymistä alueelle. Joensuun kaupunki/IHJ valmisteli ryhmähankkeen asettautumis- ja kotoutumispalveluja vahvistavaa maakunnallista osiota, Stay and Live in North Karelia – Elä ja osallistu Pohjois-Karjalassa-hanketta. Hankevalmistelun ajurina on kuntien väestön ikärakenne ja syntyvyyden lasku, jotka heikentävät työvoiman saatavuutta sekä palvelujen järjestämisen edellytyksiä merkittävästi. Lähivuosina Pohjois-Karjalassa tarvitaan maahanmuuttoa ja ulkomailta muuttavien kiinnittymistä alueelle alueen elinvoiman ja palvelujen turvaamiseksi. Lisäksi kunnille tulee vuoden 2025 alusta voimaan tulevan kotoutumista edistävän lain myötä uusia lakisääteisiä tehtäviä.

Talospalveluissa valmistauduttiin toimialojen talouden tehtävien keskittämiseen vuoden 2024 alusta lukien talospalveluiden alaisuuteen. Talospalvelut osallistuivat keskeisesti myös kaupungin talouden sopeutustyön valmisteluun. Vuoden 2023 aikana tietohallinnossa edistettiin digiohjelmaan kirjattuja tavoitteita ja teemoja. Yhtenä keskeisenä toimintona käynnistyi Digitaalinen Joensuu 3.0 -hanke, jonka päätavoitteena on edistää digitalisaation eri osa-alueita mahdollistaen uusien palveluiden ja liiketoiminnan muodostaminen kuntalaisille ja yksityiselle sektorille. Kesällä toteutettiin asukas- ja yrityskysely sekä työpaja, jossa kartoitettiin heidän tarpeitaan ja toiveitaan kaupungin sähköisten palveluiden osalta. Tämän pohjalta laadittiin tiekartta sähköisten palveluiden kehittämiseen sekä tietopääoman tehokkaampaan käyttämiseen. Tietojohdamisen osalta toteutettiin nykytilakartointus sekä laadittiin etenemissuunnitelma tietojohdamisen edistämiseen kaupungilla.

Henkilöstöpalveluissa alkuvuonna päivitettiin kaupungin tehtävänvaativuuden arviointijärjestelmää ja sekä siihen liittyvät tehtäväkuvat. Pohjatyötä järjestelyeräneuvotteluiden valmistelua varten tehtiin yhteistyössä esihenkilöiden ja henkilöstön edustajien kanssa. Järjestelyeräneuvottelut etenivät suunnitellussa aikataulussa ja järjestelyerät toimeenpantiin kesäkuusta lukien. Neuvotteluissa

saavutettiin yksimielisyys ja järjestelyerien ja yleiskorotusten muutokset toimeenpantiin kesäkuun palkka-ajoon.

Kesän ja syksyn aikana aloitettiin henkilöstöhallinnon lomakkeiden sähköistäminen, tavoitteena prosessien yksinkertaistaminen ja virheiden vähentäminen sekä paperiarkistoista luopuminen. Kaupungin päivitetty intra julkaistiin vuoden vaihteessa ja henkilöstöetuja sähköistettiin Myday-sovelluksen kautta käytettäväksi. Työajanseurannan välineeksi otettiin käyttöön Nepton vuoden 2022 loppupuolella ja sen käyttöönottoa on jatkettu vuoden 2023 aikana. Rekrytointiohje ja rekrytointiin liittyvien asiakirjojen arkistointia koskeva ohje päivitettiin alkuvuodesta, ja esihenkilöt koulutettiin muutoksista.

Säännölliseen ja systemaattiseen tiedottamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Esihenkilöille kuukausittain pidettävät ajankohtaisinfot ovat vakiinnuttaneet paikkansa. Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilöstöä ja esihenkilöitä kuukausittain.

Kesätyöprosessi on toteutunut suunnitellusti kaupungin omien työpaikkojen suhteen, mutta vuokra-työfirman kautta ei vuonna 2023 työllistynyt toivottua määrää nuoria. Nuoria on kuitenkin työllistetty erilaisilla tukimuodoilla kaupungin omien työpaikkojen lisäksi yhdistyksiin, yrityksiin ja kotitalouksiin sekä nuorten harjoitusyrittäjien toimintaa on tuettu. Liikkumispolitiikan käyttöönotto valmisteltiin ja liikkumistukien käyttöönotto tiedotettiin henkilöstölle loppuvuodesta.

Työtyytyväisyyskyselyt vuoden 2022 osalta valmistuivat alkuvuonna. Tulokset käsiteltiin henkilöstöpalveluiden toimesta johtoryhmissä ja ohjeistettiin tulosten käsittelyprosessi työpaikoilla. Henkilöstöpalvelut on tukenut muutamia työyksiköitä esihenkilön pyynnöstä käsittelyprosessissa. Marraskuussa tehtiin vuotta 2023 koskeva työtyytyväisyyskysely ja tulosten käsittely siirtyi seuraavan vuoden alkuun. Tulokset ovat olleet positiivisia.

Työhyvinvoinnin tueksi työpaikoille on perustettu työhyvinvointiparitoiminta, jossa työparina toimii esihenkilö ja henkilöstön valitsema edustaja työhyvinvointi- ja työsuojeluasioissa. Tyhypareja on perehdytetty henkilöstöpalveluiden toimesta järjestämällä kolme samansisältöistä koulutusta, joista viimeisin toukokuussa 2023. Hyvän työkäyttämisen ohje hyväksyttiin vuoden 2022 lopussa ja ohjeen jalkauttamista on tehty vuonna 2023 esihenkilöiden kautta.

Työterveyshuollon järjestäminen kilpailutettiin ja uudeksi toimijaksi valittiin Mehiläinen 1.9.2023 alkaen. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tehtiin Mehiläinen Oy:n kanssa. Esihenkilöiden työn tueksi otettiin käyttöön esihenkilökompassi, jossa käsitellään henkilöstön työkykyasiat ilman terveys-tietoja.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin yhteistyössä palvelualuejohtajien ja asiantuntijoiden kanssa. Suunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa henkilöstö- ja työllisyysjaostossa.

Henkilöstön kehittämisen alueella toiminta eteni suunnitellusti. Pääpaino oli henkilöstökoulutuksissa, mentorointimallin ja sähköisen perehdytysalustan käyttöönotossa sekä uuteen hallintotaloon muut-tavan henkilöstön valmennuksessa. Pitkäkestoisena johtamis- ja henkilöstökoulutuksena on käyn-nissä Rupimanteri -projekti. Uusien työntekijöiden ja uusien esihenkilöiden perehdytystilaisuuksia järjestettiin suunnitelman mukaan. Esihenkilöille järjestettiin esihenkilökoulutuksena strategian vä-liarviointipäivä huhtikuussa. Syksyllä toteutettiin kaksipäiväiset esihenkilöseminaarit, joista konser-nipalvelujen ja kaupunkiympäristön seminaari pidettiin syyskuussa ja hyvinvoinnin seminaari loka-kuussa. Seminaarin aiheina olivat mm. strategia, talous, tietosuoja, valmius- ja turvallisuus, digi- ja

hankinta-asiat sekä henkilöstöasiat. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin keskitetysti yli 600 henkilöstökoulutusta. Lupakoulutukset kilpailutettiin.

Osallistuimme Työterveyslaitoksen tutkimukseen, johon sisältyi henkilöstöpalveluiden toteuttamana kaksi henkilöstölle suunnattua osaava ja uudistuva työura -valmennussarjaa. Lisäksi olemme toteuttaneet monimuotoinen työyhteisö -pilottia. Tavoitteena on lisätä työyhteisöjen valmiuksia vastaanottaa ja tukea ulkomaalaistaustaisen henkilön työllistymistä kaupungin työpaikoille.

Hallintotalon muuttoa tuettiin erilaisin valmennuksin. Tähän liittyen järjestettiin työpaikkakierrokset sekä esihenkilöille muutosvalmennusta. Työpaikkakäynnillä kuultiin henkilöstön tunnelmia muuton suhteen, vastattiin askarruttaviin kysymyksiin, keskusteltiin hallintotalon pelisäännöistä, pohjapiirustuksista ja muista käytännön asioista.

Lokakuussa järjestettiin pitkään palvelleille työntekijöille yhteinen juhlatilaisuus (yli 25 vuotta kaupungin palvelusta). Vuonna 2023 ei järjestetty yhteisiä pikkujouluja, vaan pikkujouluihin varattu raha siirrettiin yksiköiden käyttöön yhteisen toiminnan tukemiseksi. Toiminta tuli suunnitella yhdessä henkilöstöä osallistaen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja tarkastelemalla toimintaa sekä prosesseja digitalisuuden mahdollisuudet huomioiden ja edistämme tietojohtamisen jalkautumista. Digikyvyykkyden kehittämiseksi laaditun Digiohjelman keskeisiä teemoja edistetään. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toiminnan ja prosessien kehittäminen digitaalisuus huomioiden	Yhteistyössä valitujen prosessien tarkastelu tehty ja kehittämistoimenpiteen tarkennettu	Henkilöstöpalvelut Talouspalvelut/tietohallinto	Tarkasteltiin useita prosesseja ja niitä kehitettiin niiltä osin kuin niissä nähtiin tarpeita. Sähköistä asiointia tuotiin mukaan prosesseihin, mikäli sille todettiin olevan käyttöä.	toteutui
Tietojohtamisen osaamista organisaatiossa parannetaan	Tietojohtamisen tiekartta on laadittu Tietojohtamista tukevan raportoinnin määrä kasvanut vuoteen 2022 nähden Kaupungin oman henkilöstön PowerBI -osaaminen kehittynyt/raportointia tekevien määrä kasvaa	Konsernipalvelut ja toimialat yhdessä	Toteutettu selvitys tietojohtamisen edistämiseksi jonka yhteydessä laadittu tiekartta tulevista toimenpiteistä. Henkilöstön Power BI -osaamista on kasvatettu koulutuksilla ja tietoa jakamalla. Uusi raportteja on toteutettu muutamia.	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Sähköisen asianhallinnan kehittäminen	Dynasty 10:n sähköinen arkisto on käyttöön otettu ja sähköisen allekirjoituksen prosessi yhdenmukaistettu	Hallintopalvelut	Molemmat prosessit ovat edelleen käynnissä ja ovat toteutuneet osittain.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Hankintojen suunnittelmallisuuden kehittäminen	Hankintojen vuosisuunnittelun sekä hankintaprosessin kuvaaminen koko hankinnan sopimuskauden ajalta.	Konsernipalvelut	Hankintojen vuosisuunnittelua sekä hankintaprosessin ohjeistusta on tarkennettu. Ohjeistus on saatavilla intrassa. Joensuun kaupunkikonsernin hankintaohjeiden päivittäminen on vuoden 2024 talousarviotavoitteena.	toteutui

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tavoitelinjaus: Turvaamme työvoiman saatavuuden ja edistämme paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuuksia. Edistämme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa ja kotoutumista keskistetyllä toimintamallilla.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tuetaan Ukrainasta paenneiden, tilapäistä suojelua saavien ja muiden pakolaisina Joensuuhun saapuneiden kotoutumista ja työllistymistä varmistamalla tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen riittävä saatavuus.	Uusien asiakkaiden määrä vähintään 160, toteutuneiden ryhmäinfojen ja suomen kielen nonstop kurssien osallistujien tarjontaa kysyntää vastaavasti	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	Uusia asiakkaita 196 Suomen kielen nonstop kursseja on toteutettu tarjonta vastaavasti. Kurseille on osallistunut yhteensä 480 opiskelijaa. Tilapäistä suojelua saavia, kuntaan siirtyneitä henkilöitä oli 61 henkilöä aktiivisessa asiakkuudessa. Lisäksi tilapäistä suojelua saavia henkilöitä käy kyselemässä neuvoja erilaisissa asioissa palvelupisteellä viikoittain. Kuntaan siirtynyt vuoden loppuun mennessä 226 tilapäistä suojelua saavaa henkilöä.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Edistetään työn vuoksi Joensuuhun muuttavien kotoutumista ja kiinnittymistä alueelle vahvistamalla IHJ:n tunnettuutta työnantajien parissa ja tavoittamalla kattavammin työn vuoksi muuttavat muun kuin suomenkieliset uudet kuntalaiset	Työoleskeluluvalla Joensuussa asuvien uusien asiakkaiden määrä 60 henkilöä. Verkkosivujen kävijämäärä, tavoite 10 000 katsomiskertaa	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	Työoleskeluluvalla vuoden loppuun mennessä 6 henkilöä. Työperäisiä ja työssä olevia asiakkaita on myös erityisesti EU rekisteröityneissä ja perheistä tulleissa asiakkaissa. Verkkosivuilla yhteensä vuoden alusta 18 300 katselukertaa.	toteutui osittain
Edistetään kansainvälisten opiskelijoiden kiinnittymistä alueelle vahvistamalla edelleen yhteistyötä työllisyyspalvelujen ja oppilaitosten kanssa	Toimivat yhteistyömallit ja -rakenteet valmisteltu ja tavoitetaso määritetty	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	IHJ on mukana Itä-Suomen yliopiston johdolla toteutettavassa Itä-Suomen oppilaitosten yhteisessä Talent Hub Eastern Finland -hankkeessa, jossa tavoitellaan opiskelijoiden kiinnittymistä alueelle. IHJ myös valmistelee Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen pyynnöstä maakunnallista hanketta, jonka tavoitteena on asettautumispalvelujen juurruttaminen alueelle sekä oleskelulupaosaamisen ja neuvonnan saatavuuden parantaminen.	toteutui osittain
Kotoutumista tukevien palvelujen yhdyspinnan selkeyttäminen ja yhteistyön vakiinnuttaminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa	Toimivat yhteistyömallit ja -rakenteet valmisteltu ja tavoitetaso määritetty	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	Yhteistyötä SiunSoten ja KELA:n kanssa tiivistettiin ja toteutettiin säännölliset yhteistyöpalaverit. Toimijoiden roolit ja vastuut selkiytyivät.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Kyvykkään ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme vetovoimainen kaupunkityönantaja. Hyödynnämme etätöiden mahdollisuuksia.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Huolehdimme henkilöstöä koskevan liikkumispolitiikan käyttöönoton valmistelusta vuoden aikana	Ohjeistus on valmiina vuoden 2023 aikana ja käyttöönotto huomioidaan vuoden 2024 talousarviossa	Konsernipalvelut	Liikkumispolitiikan käyttöönotto valmisteltu ja tiedotettu henkilöstöä	toteutui
Osallistamme henkilöstömme löytöpalkkioin rekrytointeihin	Löytöpalkkioirekrytointia on toteutettu ja tuloksia arvioitu	Henkilöstöpalvelut	Toteutettiin 4 kertaa, ei johtanut rekrytointeihin	toteutui
Tavoitelinjaus: Edistämme jatkuvasti henkilöstön työssä kehittymistä ja työhyvinvointia. Tarjoamme laadukkaita työterveyspalveluita.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tuemme henkilöstön tiedonsaantia ja vuorovaikutteista osallistumista sekä digitaalisten kehittymistä uudistamalla sisäisen viestinnän toimintamallin ja varmistamme henkilöstön perehtymisen ja ohjauksen uusiin toimintatapoihin.	Sisäisen viestinnän uudistus on toteutettu ja henkilöstö on perehdytetty ja ohjattu uusiin toimintamalleihin Digimentoritoiminta on pilotoitu ja sen mahdollisesta jatkamisesta on tehty päätös ja sille on suunniteltu jatkotoimenpiteet. Vuonna 2023 Joensuun kaupungilla on 15 digimentoria eri toimialoilla.	Viestintäpalvelut Tietohallinto Henkilöstöpalvelut	Sisäisen viestinnän uudistus on toteutettu, uusi intra ja sähköinen perehdytysalusta on otettu käyttöön. Digimentoreita on koulutettu 17 kpl	toteutui
Pilotoidaan mentorointimalli	Mentorointimalli on pilotoitu 10 työyhteisössä	Henkilöstöpalvelut	Mentorointimalli on otettu käyttöön 23 työyhteisössä	toteutui
Tavoitelinjaus: Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Osallistuvan budjetoinnin keinoin toteutetaan henkilöstön koulutuksia ja työhyvinvointitoimintaa	Osallistuvan budjetoinnin toimintamallin vakiinnuttaminen	Henkilöstöpalvelut	Osallistuvaa budjetointia toteutettiin tyhyrahan osalta kaikissa työyksiköissä	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Jatkamme osallistavan johtamisen kehittämi-sen prosessia	Esihenkilöt sekä henkilöstö tuottanut aktivointitehtävien kautta kehittämis-ideoita, joita prosessin myöhemmissä vaiheissa ja-lostetaan eteen-päin kehittämisrat-kaisuiksi	Henkilöstöpal-velut	Rupimanteri-projek-tia on toteutettu suunnitelmallisesti. Aktivointien määrää muutettiin ja akti-voinneista tehtiin koko työyksiköjä osallistavampia.	toteutui osittain
Valmistelemme yhtei-sen toimintamallin uu-sissa hallinnon tiloissa toimimista varten	Muutosvalmennus toteutettu Pelisäännöt luotu	Konsernipalve-lut	Muutosvalmennus toteutettiin ja yhtei-set toimintamallit ta-loon muuttaville val-misteltiin yhteistoi-minnassa	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 848 243	20 000	1 868 243	2 333 643	465 400
Toimintakulut	-6 538 643	-40 000	-6 578 643	-6 553 354	25 289
Toimintakate	-4 690 400	-20 000	-4 710 400	4 219 710	8 930 110

174 Ympäristöterveydenhuolto

Tilivelvollinen: talousjohtaja Satu Huikuri

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamisesta annetun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoitaa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain (410/2009) 1 §:ssä tarkoitetut ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Sopimuksen piiriin kuuluvat seuraavat tehtävät:

- terveydensuojelulain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan terveydensuojeluviranomainen),
- elintarvikelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan elintarvikevalvontaviranomainen),
- tupakkalain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- lääkelain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- eläinlääkintähuoltolain ja eläinsuojelulain mukaiset kunnan tehtävät.

Sopimus on voimassa voimaansaattolain mukaisesti 1.1.2023-31.12.2027 ja tämän jälkeen se on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen maksuosuudet määräytyvät jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueen osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Sopimuksen piiriin kuuluvien toimintojen kustannukset kasvoivat vuoteen 2022 nähden yhteensä 7,9 %. Muutosta selitti osaltaan yhteistoiminta-alueen laajentuminen Heinäveden kuntaan. Joensuun maksuosuuksien kasvua selitti asukaslukuperusteisesti jaettavien terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten palvelujen kustannusten nousu vuoteen 2022 nähden.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 236 000	0	-1 236 000	-1 243 265	-7 265
Toimintakate	-1 236 000	0	-1 236 000	-1 243 265	-7 265

Sitovuustason ylityksen selitys:

Tulosalue ylitti talousarvion noin 7 000 eurolla. Ylitystä selittää erityisesti sopimuksen mukaan kunnan vastuulle kuuluvat kustannukset, jotka aiheutuivat hyvinvointialueen osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripalvelusta aiheutuviin kustannuksiin.

184 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelujen tulosalueen määrärahat koostuvat pääasiassa Business Joensuu Oy:n ostopalveluista. Business Joensuu Oy on seudullinen yrityskehitysorganisaatio, joka tuottaa yleisen edun mukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita Joensuun alueella. Joensuun kaupunki omistaa Business Joensuu Oy:stä 89,89 %. Muita omistajia ovat Itä-Suomen Yliopisto (6,55 %), Joensuun Yliopiston tukisäätiö (1,86 %), Riveria koulutuskuntayhtymä (0,85 %) ja Karelia Ammattikorkeakoulu Oy (0,85 %). Vuonna 2023 Joensuun kaupungille perustettiin uusi elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikön virka, joka sijoittui elinvoimapalvelut -tulosalueelle.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Business Joensuu Oy:n ostopalvelut toteutuivat pääosin kaupungin asettamien tavoitteiden mukaisesti. Toimivien yritysten liiketoiminnan kasvu- ja kehityspalvelujen kasvuvalmennukseen osallistuvien yritysten määrä ylitti merkittävästi arvioidun. Kasvupalvelut koostuvat kohdistetuista yksilö- ja ryhmävalmennuspalveluista ja tukevat eri siirtymävaiheissa olevien yritysten kasvua ja kilpailukykyä. Uutena kasvuvalmennuksena, Grow-, ja Lead- kasvuvalmennuksien lisäksi, Virtaa-valmennus on saanut positiivisen vastaanoton yrittäjiltä. Kasvuvalmennukseen osallistuneiden yritysten liikevaihto on kasvanut seurantajaksolla 46% lähtötilanteeseen verrattuna ja tuotettujen kasvuvalmennuksien asiakaspalautteet ovat olleet erinomaiset (NPS >60). Kasvuvalmennukseen suorittaneita yrityksiä on aktiivisesti ohjattu Business Joensuun muihin palveluihin, kuten kansainvälistymispalveluihin. Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta kansainvälistymispalveluun osallistuneiden yritysten uudet vientiavaukset lisääntyivät.

Uusien yritysten perustaminen ja kasvu -palvelut toimivat aktiivisesti. Palveluilla tuettiin yrittäjiksi aikovia yritysten perustamisessa ja liiketoiminnan suunnittelussa, yrityksen alkuvaiheen käynnistämisessä sekä uuden yrityksen kasvun edistämisessä. Business Joensuun palvelujen kautta perustettujen yritysten lukumäärä ylitti sekä talousarviovuoden tavoitteen että edellisvuoden toteutuman (v. 2022 89 kpl). Uusien työpaikkojen määrä Business Joensuun palveluista oli 206 kpl (v. 2022 244 kpl). Palvelun piirissä oli niin startup-yrityksiä kuin alueen veturiyrityksiä. Vastaavasti myös toimialakirjo oli laaja ja mm. seuraavia toimialoja palveltiin: muovi, metalli, metsäbio, teknologia, rakentaminen, majoitus- ja ravitsemus, kauppa- ja palvelu.

Joensuun seudulle sijoittui 108 yritystä vuonna 2023 (v. 2022 103 kpl) ja sijoittuneiden yritysten investoinnit olivat yhteensä noin 18.7 milj. euroa (v. 2022 22.5 milj. €). Savon Voiman tontille rakentuva Joensuu Biocoal Oy:n biohiilitehdashanke etenee suunnitellusti, Neoen Renewables Finland Oy päätti käynnistää toimet teollisen mittakaavan aurinkovoimalaitoksen rakentamiseksi Biotien alueelle ja P2X Solutions Oy käynnisti esiselvityksen vihreän vedyn teollisen mittakaavan tuotantolaitoksen rakentamisesta samaiselle alueelle, Savon Voiman kaukolämpölaitoksen välittömään läheisyyteen.

Innokaupunki Joensuu projektissa Business Joensuulla on ollut keskeinen rooli valittujen painopistealueiden (metsäbio- ja kiertotalous sekä fotonikka) strategiatyön ja invest-in työn osalta. Sijoittuneiden yritysten osalta päästiin tavoitteeseen ja erityisesti fotonikan kansainvälistyneet yritykset lisäsivät henkilöstöään vuoden viimeisellä neljänneksellä. Innokaupunki Joensuu projektissa

tavoitellaan yhdessä kaupungin ja oppilaitoksien kanssa maailmanluokan tunnettuutta ja tutkimuksesta lähtevää uutta liiketoimintaa.

Business Joensuun rahoituspalvelut ovat olleet yritysten tukena kokoamassa erilaisia rahoituskonaisuuksia investointien, kehittämisen ja sijoittumisen tueksi. Investoinnit koostuvat yleisesti useista eri rahoituslähteistä esim. julkinen tuki- ja kehittämisrahoitus ELY, Business Finland, pankkirahoitus, Finnveran lainat ja takaukset sekä Business Joensuun rahastot. Business Joensuun asiantuntijoiden edistämänä julkista rahoitusta generoitiin yrityksille yli 26,6 milj. euroa (v. 2022 13,5milj. €). Business Joensuun rahoituspalvelut on yritysten tukena vuosittain Joensuun kaupunkiseudulla lähes puolessa kaikista Pohjois-Karjalan ELY- keskuksen myöntämistä yritysrahoituksista.

Rahastoista Start-Up Rahasto Joensuu Ky:n sijoituskausi päättyi vuoden 2023 loppuun ja rahastosijoituksilla saavutettiin yli kymmenkertainen vipuvaikutus kansasijoituksien muodossa. North Karelia Growth Fundin sijoituskausi jatkuu ja yhteistyössä on käynnistetty uuden – aiempia suuremman - rahaston valmistelu.

Toimintasuunnitelmassa ollut kaupunkikeskusta kehittämiseen keskittyvä hanke ei saanut Maakuntaliitolta rahoitusta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osaajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Seudun yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät	Business Joensuu Oy:n (jatkossa BJOEn) kasvuvalmennuksissa olevien yritysten lukumäärä, tavoitetaso 250 kpl Uusia vientiyrityksiä BJOEn palveluista, tavoitetaso 10 kpl Uusia vientiavauksia nykyisillä vientiyrityksillä BJOE palveluista 10kpl	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Kasvuvalmennuksissa olevien yritysten lukumäärä 294 kpl Uusia vientiyrityksiä BJOEn palveluista 6 kpl Uusia vientiavauksia nykyisillä vientiyrityksillä BJOE palveluista 16 kpl	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Seudulle perustetaan uusia yrityksiä ja syntyy uusia työpaikkoja	Seudulla perustettujen yritysten lukumäärä, tavoitetaso 500 kpl, joista BJOEn palveluiden kautta, tavoitetaso 110 kpl Uusien työpaikkojen määrä BJOEn palveluista, tavoitetaso 200 kpl	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Seudulla perustettujen yritysten lukumäärä 471 kpl, joista BJOEn palveluiden kautta 134 kpl Uusien työpaikkojen määrä BJOEn palveluista 206 kpl	toteutui osittain
Seudulle tulee uusia yrityksiä ja investointeja maakunnan ulkopuolelta	Seudulle tulleita investointeja, tavoitetaso 10 milj. euroa Seudulle tulleet uudet yritykset, tavoitetaso 65 kpl Seudulle tulleista yrityksistä uusia työpaikkoja, tavoitetaso 85 kpl	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Seudulle tulleita investointeja 18,7 milj. euroa Seudulle tulleet uudet yritykset 107 kpl Seudulle tulleista yrityksistä uusia työpaikkoja 114 kpl	toteutui
Fotoniikka-liiketoiminnassa (kärkiala) synnytetään seudulle uutta liiketoimintaa	Photonics Center Oy:n ja BJOEn palveluiden avulla Joensuun seudulle syntyy fotoniikka -liiketoimintaan uusia yrityksiä, tavoitetaso 3-5 kpl (tulevat ja uudet käynnistyvät) Fotoniikka -liiketoiminnan yrityksiin syntyy uusia työpaikkoja, tavoitetaso 40 kpl	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Uusia yrityksiä syntynyt 5 kpl Uusia työpaikkoja 28 kpl	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Metsäbio- ja kiertotalouteen (kärkiala) synnytetään seudulle uutta liiketoimintaa	Metsäbio- ja kiertotalouteen synty/tu-lee uusia yrityksiä, tavoitetaso 5 kpl (tulevat ja uudet käynnistyvät) Metsäbio- ja kiertotalouteen synnytetään uutta liiketoimintaa, toimiala kasvaa yli 10% vuodessa	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Uusia yrityksiä syn-tynt 5 kpl Toimialan toteutunut kasvu -18,6% (H1 on viimeisin josta tieto saatavilla) (Laskettu H1/23 vs. H2/22), kausivaihtelulla on vaikutusta toteumaan	toteutui osittain
Joensuun keskustaan saadaan lisää kaupan- ja palvelualojen toimijoita	Keskustan tyhjen liikehuoneistojen määrä; Tavoite-taso; tyhjät liikehuoneistot vähenevät, tavoitteena enintään 54 tyhjää liikehuoneistoa	Konsernipalvelut/ Business Joensuu Oy	Valtakunnallisen elinvoimalaskennan ja toukokuussa 2023 suoritettun laskennan mukaan Joensuun keskustan tyhjen liikehuoneistojen määrä on 64 kpl. Lisäystä vuoden takai-seen on 1 kpl ja kolmen vuoden takai-seen 5 kpl.	ei toteutunut

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 350 400	-20 000	-2 370 400	-2 388 397	-17 997
Toimintakate	-2 350 400	-20 000	-2 370 400	-2 388 397	-17 997

Sitovuustason ylityksen selitys:
Ylityksen syynä on elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikön rekrytointi, jota ei ollut huomioitu tulosalueen talousarviossa. Vastaava määräraha säästyi konsernipalvelujen tulosalueelta.

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tilivelvollinen: hankintapäällikkö Mika Purmonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 45 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee.

Tavoitteemme on edistää kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla).

Katsaus toimintavuoteen 2023

Kilpailutusten määrä vuonna 2023 laski hieman edellisvuodesta, mutta hankintojen arvo puolestaan nousi. Hankintatoimi kilpailutti vuonna 2023 362 kilpailutusta, joiden ennakoitu arvo oli noin 292 milj. euroa. Tarjouksia hankintatoimen julkaisemiin kilpailutuksiin saapui noin 5,2 tarjousta per kilpailutus, joka on merkittävästi parempi kuin Suomessa tutkimusten mukaan keskimäärin, sillä julkisiin hankintoihin saadaan keskimäärin tarjouksia 2 tai alle. Hankintatoimen yhtenä vuodelle 2023 asettamista tavoitteista oli tietopyyntöjen ja markkinavuoropuhelujen aktiivinen hyödyntäminen hankinnan laadukkaassa valmistelussa ja hankintatoimi hyödynsi tietopyyntöjä ja/tai markkinavuoropuhelua noin 14 % hankinnoissa, kun lukema oli edellisvuonna alle 9 %. Hankintojen laadukas valmistelu lisää myös tarjousten määrää.

Hankintatoimi osallistui aktiivisesti vuoden 2023 aikana Keino-akatemian Hankintojen vaikuttavuuden johtamisen kehittämisohjelmaan sekä Hankinta-Suomen toimintaan sekä toimi pilottiorganisaationa Hankinta-Suomen Johdon hankintanäkymän pilotointiin.

Hankintatoimen henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2023 aikana ja hankintatoimessa oli vuoden lopussa yhteensä 20 henkeä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti ja innovatiivisesti.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Osallistumme aktiivisesti Keino-akatemian Hankintojen vaikuttavuuden johtamisen kehittämishjelmaan	Kaikki akatemian kehittämistehtävät on suoritettu ja saavutettuja tuloksia on soveltuvien osin otettu käyttöön päivittäisessä toiminnassa	Hankintatoimi	Kaikki akatemian kehittämistehtävät on suoritettu ja saavutettuja tuloksia on soveltuvien osin otettu käyttöön päivittäisessä toiminnassa. Pohjois-Karjalan hankintatoimi on saanut todistuksen Keino-akatemian kehittämishjelman suorittamisesta.	toteutui
Osallistumme pilottio-rganisaationa Hankinta-Suomi -toimenpideoh- jelman Johdon hankin- tanäkymän pilotointiin	Pilotointi suoritettu ja pilotoinnissa saatuja tietoja hyö- dynnetään hankin- tatoimen oman analytiikan rakenta- misessa	Hankintatoimi	Pilotointi on suori- tettu ja pilotoinnista on saatu useita ide- oita oman analytiikan kehittämiseen, joista osa on sovel- taen toteutettu han- kintatoimen omassa analytiikassa.	toteutui
Hyödynnämme aktiivi- sesti tietopyyntöjä ja markkinavuoropuhelua hankinnan laaduk- kaassa valmistelussa	12 % hankinnoista on käytetty tieto- pyyntöä ja/tai markkinavuoropu- helua	Hankintatoimi	Noin 14 % hankin- noista on käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhe- lua.	toteutui
Hankintatoimen verkko- sivujen kehittäminen	Verkkosivuille on kehitetty asia- kasportaali, jossa mm. toimeksiannon tekeminen ja yh- teishankintoihin il- moittautuminen on vaivatonta	Hankintatoimi	Sisäisten ja ulkois- ten verkkosivujen kehittämismallia käy- tiin läpi vuoden 2023 aikana, mutta hanke ei edennyt vielä to- teutusvaiheeseen.	toteutui osittain

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 304 470	0	1 304 470	1 332 417	27 947
Toimintakulut	-1 304 470	0	-1 304 470	-1 301 732	2 738
Toimintakate	0	0	0	30 685	30 685

Kaupunginhallitus yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 385 450	-980 000	6 405 450	10 413 369	4 007 919
Toimintakulut	-36 310 050	-60 000	-36 370 050	-39 409 374	-3 039 324
Toimintakate	-28 924 600	-1 040 000	-29 964 600	-28 996 005	968 595

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta

310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut

Tilivelvollinen: vs. henkilöstö- ja yhteysjohtaja Satu Huikuri 4.9.2023 saakka, hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö Heini Lehtikoinen ja markkinointijohtaja Markku Pyykkönen 5.9.2023 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Osallisuus- ja vetovoimapalveluiden tehtävänä on vastata kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta sekä kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista. Osallisuus- ja vetovoimapalveluihin sijoittuvat myös tapahtumapalvelut, Carelicumin ja pitäjien palvelupisteet sekä maaseutuhallinnon viranomaispalvelujen yhteistyön järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Osallisuus, palvelupisteet ja maaseudun kehittäminen

Vuoden 2023 aikana osallisuus- ja vetovoimapalvelut panosti kaupungin eri toimialojen tukemiseen yksiköiden osallisuustyössä. Kaupungin työntekijöiden käyttöön rakennettiin sähköinen osallisuusmenetelmien työkalupakki ja käytännön apua asukasosallisuustyöhön annettiin mm. rakennusten hankesuunnittelun valmisteluissa, lapsivaikutusten arviointiprosessin ja sähköisten osallistumismenetelmien kehittämisessä sekä Oravantaipaleen ja Hietajärven uimarannan kunnostusprojekteissa. Lisäksi toimialoja tuettiin järjestämällä keskustelutilaisuuksia talouden sopeutustoimien vaikutuksista. Aukkaita tavattiin myös mm. kahdeksassa asukasillassa, viidessä järjestötapaamisessa, vapaaehtoistoiminnan messuilla, Tuupovaaran Ullakon kohtaamispaikassa, uusien joensuulaisten illassa, sekä kansallisten juhlapäivien ja Joensuu-päivän tilaisuuksissa ja palvelupisteillä eri puolilla kaupunkia. Kaupungin vanhus- ja vammaisneuvostolle järjestettiin yhteinen kehittämisiltapäivä osana YAMK-opinnäytetyötä, jossa tarkastellaan ja tuotetaan kehittämisideoita kaupungin ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintaan. Uudistetun asukasosallisuuden avustuskokonaisuuden kautta tuettiin 84 yhdistystä yhteensä 169 000 eurolla. Järjestöille suunnattujen tilaisuuksien ja avustusten lisäksi järjestöyhteistyötä on kehitetty mm. kartoittamalla kaupungin tiloja järjestöjen käyttöön.

Viestintä

Viestinnässä keskityttiin vuonna 2023 työkalujen ja prosessien kehittämiseen. Uusi intra julkaistiin 5.1. Palaute oli erinomaista, arvosana oli 4,3 asteikolla 1–5. Tiedotuslehti Joensuun Uutisten painon ja jakelun kilpailutus toteutettiin alkuvuonna ja jakelu kilpailutettiin uudelleen helmikuussa. 1/2023-lehti julkaistiin 22.3. vaaliteemaisena, 2/2023 lehti 24.5. ja 3/2023-lehti 11.10. Lisäksi julkaistiin Silvanumero 6.9. Sosiaalisen median markkinointi siirrettiin pääsääntöisesti ostopalveluista omaan työhön ja näin säästettiin kustannuksia sekä saatiin lisää näkyvyyttä omille kanaville. Markkinointiviestinnässä kokeiltiin uusia, kaupungin brändiä edistäviä mainosvälineitä. Hakukonelöydettävyyttä parannettiin jatkamalla projektia viestintätoimisto Tavarin kanssa. Sisäiseen ja ulkoiseen käyttöön avattu kuvapankki otettiin käyttöön. Valtakunnallisesta näkyvyyttä ja viestinnän mittaamista kehitettiin ottamalla käyttöön tiedotejakelupalvelu ePressi. Joensuun verkkosivujen analytiikka siirrettiin GDPR-ystävälliseen Matomoon. Selkokielikoulutus toteutettiin 22.9. ja saavutettavuuskoulutus 8.12. Mediaseuranta-, tiedotejakelu ja sosiaalisen median hallinta kilpailutettiin ja päätettiin vuodelle 2024. Verkkosivu-uudistuksen suunnittelu sekä työnantajamielikuvan kehittäminen käynnistettiin

loppuvuonna. Viestintä osallistui sisäisen viestinnän prosessin kehittämiseen, Teamsin pelisääntöjen ja digitaalisten ohjeiden laadintaan ja julkaisuun.

Markkinointi

Innokaupunki Joensuu –hankkeessa valmisteltiin metsäpääkaupunki Joensuu –ohjelma, muotoiltiin fotoniiikan ja metsäbiotalouden viestinnän kärkiä ja kohderyhmiä, käynnistettiin Kukkilinnunpuiston yrityspotentialin selvitys, suunniteltiin Silva-metsänäyttelyn messuosasto ja metsäpääkaupunki Joensuu –ohjelman jalkauttamisen toimenpiteet. Samalla hankkeessa tehtiin viestinnän sisällöntuotantoa. Kaupunki toteutti Ilosaarirock-festivaalin kanssa valtakunnallisen yhteismarkkinointikampanjan Testaa Joensuu -nimellä. Kampanjan avulla saatiin hakemuksia 966 kappaletta ja 200 suoraan yhteydenottoa muuttoagenteille. Samalla heinäkuussa toteutettiin Helposti Joensuuhun –hankkeen kanssa Testaa Joensuu –piste Ilosaarirock-festivaalin yhteydessä ja käynnistettiin uusien joensuulaisten tilaisuuksien suunnittelu. Loppuvuoden aikana tehtiin kaksi joulukorttikampanjaa sekä erilliset muuttajamarkkinointikampanjat Kaisa Mäkräisen ja Rookiecom Oy:n kanssa. Matkailumarkkinoinnin puitteissa toteutettiin uudenlainen kaksi lomaa kerralla – kampanja Kolin kanssa. Tämän lisäksi Joensuu osallistui Yleisradion Puoli Seitsemän -televisio-ohjelman talvikaupunkikilpailuun. Kaupunki jalkautui 27.-28.5.2023 pidetyille Vesille-messuille Kokkolassa. Tämän lisäksi kaupunki jalkautui Power Cup –tapahtumaan Imatralla 8.-11.6.2023 markkinoimaan urheilukaupunki Joensuuta ja vuoden 2024 Powercupia Joensuussa. Työmahdollisuuksia Joensuussa markkinoitiin myös Rekry, työelämä ja koulutusmessuilla Joensuu Areenassa 21.9.2023. Kaupunki jalkautui Itä-Suomen yliopiston Kampusrysäykseen ja kaupunkisuunnistukseen sekä Lehtiä Ilosaareissa –opiskelijafestivaaliin. Myös valtakunnallisille Studia-messuille osallistuttiin alueen oppilaitosten sekä Kuopion kaupungin kanssa.

Matkailun edistäminen

Talvimatkailun ja tapahtumatuotantojen uusi kasvusuunta –hankkeen tehtävänä oli Joensuun Lumipuiston järjestelyjen suunnittelu ja toteutus Laulurinteeseen. Lumipuiston toimintaan saatiin 15 yrittäjää ja yleishyödyllistä toimijaa mukaan. Hanke järjesti myös Yleisradion Puoli seitsemän -ajankoh- taisohjelman kisakatsomon suoran televisiolähetysten ajaksi. Kaupunki avusti valtakunnallisen VelloFinland-kongressin järjestämistä Joensuussa 22.-23.9.2023. Hanke toteutti myös fotoniiikan ja kansainvälisen OPD2023-tapahtumaan kävijätutkimuksen sekä järjesti Tapahtumat muuttuvassa maailmassa –seminaarin kokous- ja kongressitoimijoille 4.9.2023. Kaupunki valmisteli Pohjoinen Lakeland –alueen matkailuyhteistyön koordinaatiohanketta yhteistyökumppaneiden kanssa. Hanke sai positiivisen rahoituspäätöksen ja hanke käynnistyy vuoden 2024 alussa. Tämän lisäksi VisitKarelia Oy:n kanssa jatkettiin yhteistyötä vuoden 2023 toiminnan suunnittelun merkeissä ja yhtiön perusrahoitus sekä ajankohtaiset asiat esiteltiin osallisuus- ja vetovoimalautakunnassa. Visit Joensuun hakukonelöydettävyyden edistämiseksi toteutettiin projekti yhteistyössä viestintätoimisto Tavarin kanssa. Kaupungin matkailuneuvonta uudistettiin kesän kokemusten jälkeen vuodelle 2024 Matexpro Oy:n kanssa. Lisäksi matkailukartta päivitettiin. Kaupunki oli mukana valtakunnallisessa 100 syytä matkailla Suomessa –kampanjassa.

Tapahtumien edistäminen

Kaupunki toteutti suur tapahtumakumppanuushaun, jonka tuloksena kaupunginhallitus päätti 18 suur tapahtuman kumppanuuksista 27.2.2023. Tämän lisäksi toteutettiin pientapahtumatukien ja Torien Timantti -tapahtumatukien hakuja. Pientapahtumatukihakemuksia saatiin kolmessa avoimessa haussa yhteensä 37 kappaletta, joista 22 sai hakukriteereiden mukaisesti pientapahtumatukea yhteensä 37 600 euroa. Torien Timantti –tukihakemuksia saatiin kahdessa avoimessa haussa yhteensä yhdeksältä (9) tapahtumalta ja tukea myönnettiin kuudelle (6) tapahtumalle yhteensä 3000 euroa. Kaupunki solmi yhteistyösopimuksen Suomen Voimisteluliitto ry:n kanssa Gymnastradan

järjestämisestä Joensuussa vuonna 2026. Talvimatkailun ja tapahtumatuotantojen uusi kasvusuunta -hankkeen toimenpiteinä edistettiin kokous- ja kongressitoimijoiden järjestäytymistä ja käynnistettiin alueen vakiintuneiden tapahtumajärjestäjien kanssa keskustelu yhteistuottajuudesta.

Tapahtumapalvelut

Kaupunki edisti koulujen tilapäismajoituskäyttöä suur tapahtumassa laatimalla 12 koulutusta tarvittavat suunnitelmat, periaatteet, käyttöehdot ja sopimusmallin. Eduskuntavaalien järjestelyjä edistettiin laatimalla eduskuntavaalien vaalimainnon ohjeet. Lisäksi järjestettiin viranomaisten ja tapahtumajärjestäjien yhteiset tiedonsiirtopalaverit niin vuoden 2024 Powercup-tapahtumasta kuin myös Ilosaari-rock-festivaalista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta kokonaisuutena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Maaseutualuiden palvelupisteiden toimintaa monipuolistetaan asukaslähtöisesti	Digituen vahvistaminen pitäjissä Asukkaiden kuuleminen palvelupisteiden toiminnan sisältötoiveista Kohtaamispaikka-toiminnan vakiinnuttaminen	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Kehitämme henkilöstön digitaitoja ja etsimme uusia yhteistyökumppaneita Pohjois-Karjalan digituki-verkostosta. Palvelumuotoilun opinäytetyö palvelupisteiden kehittämiseksi on käynnistetty. Kohtaamispaikka Tuupovaaran Ullakolla on vakiintunut ja tavoitti 586 kävijää.	toteutui
Asukasosallisuuden avustuskokonaisuus muodostettu ja otettu käyttöön. Avustuksia jakaa kaupunki ja hyvinvointialue, avustustoiminnan kokonaisuus arvioidaan	Tiedotettu monikanavaisesti Hakijat ovat löytäneet uudet avustukset, nykyinen hakijataso säilyy	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Asukasosallisuuden avustusten hakuaika oli 1.-31.3.2023 ja hakeuksia tuli 102 kpl. Mukana oli myös sellaisia hakijoita, jotka eivät ole aikaisemmin olleet kaupungin avustusten piirissä. Pohjois-Karjalan järjestökyselyyn 2023 vastanneista yhdistyksistä suuri osa oli hakenut ja saanut avustusta kaupungilta. Moni vastaajista toi esille, etteivät hyvinvointialueen avustukset tai niihin liittyvät käytännöt ole vielä tuttuja.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kokeilemme osallistavaa budjetointia.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Osallistuvan budjetoinnin Joensuun malli otettu käyttöön	Osallistuvan budjetoinnin toimintaperiaatteet vakiinnutettu asteittain ja arviointia jatkettu	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Toimintaperiaatteista käyty keskustelut toimialojen kanssa, toimialoja tuetaan asukasosallisuuden edistämässä ja toimialojen vuoden -24 osallistuvan budjetoinnin kohteet kartoitettu.	toteutui
Edistämme alueellista osallisuutta uusien menetelmin	Uusia toimintamalleja löydetty asukkaiden ja sidosryhmien kuulemiseen ja yhteissuunnitteluun	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Kaupungin henkilöstölle suunnattu osallistamismenetelmien työkalupakki on julkaistu Moodle-oppimisympäristöön. Työkalupakista löytyy 40 menetelmää ja niiden jalokauttaminen on aloitettu.	toteutui
Vaikuttamistoimielinten toimintaa kehitetty	Selvitetty hyviä käytäntöjä ja kehitetty yhteistyötä hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten kanssa	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Sekä kaupungin että hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimille on pidetty kehittämisiltapäivät. Tavoitteeseen liittyvä YAMK-opinnäytetyö on valmistunut ja tuloksia esitelty vammaisneuvostolle.	toteutui
Tavoitelinjaus: Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Joensuu onnistuu yhdistämään kovan ja pehmeän infrastruktuurin siten, että kulttuurin luomat tarinat vahvistavat kaupungin ainutlaatuisuutta, uusien muuttajien vastaanottokykyä ja yrittäjyyttä.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Viestimme yhteisistä teemapäivistä	Kaupungin osallistumisen periaatteet erilaisiin teemapäiviin ja -viikkoihin on laadittu ja julkaistu	Viestintä- ja tapahtumapalvelut Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Kaupungin periaatteet ja osallistumistavat erilaisiin teemapäiviin ja viikkoihin julkaistu kaupungin verkkosivulla.	toteutui
Sisäisen viestinnän uudistaminen	Prosessi uudistettu Intra valmis Teamsin käytölle on luotu pelisäännöt	Viestintä- ja tapahtumapalvelut Konsernipalvelut	Sisäisen viestinnän prosesseja on uudistettu ja Teamsin pelisäännöt ja digitaalisen työskentelyn ohjeistus on julkaistu. Kaupungin työntekijöiden intra otettiin käyttöön 5.1.2023. Uusi intra on saanut positiivista palautetta ja käyttäjiltä arvostuksen 4,3.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vahvistamme Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin. Yhdessä viestimme Joensuun hyvistä asioista ja onnistumisista sekä kannustamme kuntalaisia mukaan positiiviseen viestintään	Laadittu muuttajamarkkinointiin suunnitelma ja käynnistetty muuttajamarkkinointi Käynnistetty opiskelijakaupunki Joensuun markkinointi opiskelijakaupungin ohjelman valmistuttua	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Muuttajamarkkinoinnille laadittiin suunnitelma vuodelle 2023 ja käynnistettiin toimet. Kaupunki osallistui alueen opiskelijatapahtumiin, toimi yhteistyökumppanina erilaisten tempauksien muodossa ja jalkautui kumppaneiden kanssa valtakunnallisille Studia-messuille.	toteutui
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun matkailutalvi on huomattu laajalti eri puolilla Suomea, ja Joensuu on nostanut selkeästi profiiliaan ja mielenkiintoaan talvimatkailukohteena	Yöpymis- ja matkailijamäärissä havaittavaa 5 %:n kasvua helmi-maaliskuun aikana verrattuna aikaisempien vuosien 2017–2019 yöpymis- ja matkailijamääriin. Vuosien 2017–2019 ka 38 500 rekisteröityä yöpymistä Joensuussa.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Alkuvuoden aikana tarkasteltiin asetetun toiminnallisen tavoitteen tavoitetasoa. Vuonna 2023 helmi-maaliskuussa rekisteröityjen yöpymisten määrä Joensuussa oli 28 100, mikä on -16 % asetetusta tavoitteesta. Visitoryn mukaan Joensuussa tapahtui helmi-maaliskuussa 2023 0,37 %:n kasvu verrattuna 2017–2019 vastaavan ajanjaksoon, kun huomioidaan myös rekisteröimättömät yöpymiset. Yhteensä rekisteröityjä ja rekisteröimättömiä yöpymisiä Joensuussa helmi-maaliskuussa 2023 oli 36 800. Rekisteröimättömien yöpymisten osuus on noussut vuoden 2017 helmikuun 4,9 %:sta vuoden 2023 maaliskuun 24 %:iin.	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
VisitJoensuu-sivusto-vierailujen määrän kasvattaminen	Sivustovierailujen määrän kolminkertaistaminen talven 2023 aikana (1.1–31.3). Vertailulukema on tammi-maaliskuulta 2022 (11 000).	Viestintä- ja tapahtuma-palvelut	Sivustovierailujen määrä visitjoensuu.fi:ssä ei aivan kolminkertaistunut. Vertailulukema ajalta tammi-maaliskuu on 26 000. Visitjoensuu.fi -verkkosivustolla vierailujen määrä huomioi vaan evästekäytännöt hyväksyneet vierailijat ja näin ollen todellista sivustovierailua on tapahtunut enemmän. Visit Joensuun Google-näkyvyyttä parannettiin syväoptimoinnilla ja hakukonemainonnalla. Orgaaninen hakukonenäkyvyys (visitjoensuu.fi hakutuloksissa) 1,28 miljoonaa kertaa. Näkyvyys kaksinkertaistui vuoteen 2022 verraten. Orgaanisista hakutuloksista siirryttiin sivustolle 21 000 kertaa. Sivustovierailu oli kolminkertainen verrattuna viime vuoteen. Visit Joensuun sijoitus hakutuloksissa parantunut selvästi kokonaisuudessaan sekä moninkertaisesti teemoissa: tapahtumat, tekemistä, ravintolat ja majoitus.	toteutui osittain
Rakennamme Kaksi lomaa kerralla -yhteistyötä maakunnan muiden karkimatkailukohteiden kanssa	Toteutettu vähintään yksi yhteinen markkinointikampanja	Viestintä- ja tapahtuma-palvelut	Alkuvuoden aikana talvilomakampanjointia tehtiin kolmella eri sisällöllä (Laulurinteen Lumipuisto + Talvikaupunki + Joensuu&Koli). Lisäksi toteutettiin Kaksi lomaa kerralla –teemainen matkailumarkkinointikampanja pääkaupunkiseutalaisille.	toteutui

Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvieraaisuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunki etsii joustavia toimintamalleja kaupungin koulutilojen hyödyntämiseen suur tapahtumissa	Koulutilojen tilapäisestä käytöstä on luotu toimintamallit ja ohjeet, jotka on julkaistu tapahtumajärjestäjille.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Koulujen tilapäisestä majoituskäytöstä laadittiin toimintamalli, sopimusmalli, koulumajoituksen ehdot ja ohjeet. Koulumajoituksen järjestämisestä on julkaistu tiedot joensuuevents.fi/koulumajoitus -verkkosivuilla.	toteutui
Joensuu löydetään merkittävien kokousten ja konferenssien järjestämispaikaksi entistä useammin. Joensuuhun syntyy kokous- ja kongressituotannon yhteistyöverkosto	Yhden kansainvälisen kongressin saaminen Joensuun seudulle Kolmen valtakunnallisen suuren kokouksen, konferenssin tai muun suur tapahtuman saaminen Joensuun seudulle	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Alkuvuoden aikana neuvoteltiin Suomen Voimisteluliitto ry:n kanssa valtakunnallisen voimistelun ja liikkeen Gymnaestrada -tapahtuman toteuttamisesta Joensuussa vuonna 2026. Kaupunginhallitus päätti yhteistyösopimuksesta 27.2.2023 ja Joensuu järjestämiskaupunkina julkaistiin 15.3.2023. Suur tapahtumakumppanuushaun kautta Joensuussa toteutettiin uusina tapahtumina Kalevan Rasti ry:n järjestämä suunnistuksen pitkän matkan suomenmestaruuskilpailut 2.-3.9.2023 Ahvenisella, Joensuun Maila Ry:n järjestämä pesäpalloilun valtakunnallinen Suurleiri 18.-23.7.2023 ja Hilla Groupin järjestämä rakentamisen ja sisustamisen Kotona-messut Joensuu Areenassa 22.-23.4.2023.	toteutui

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	199 500	0	199 500	301 038	101 538
Toimintakulut	-2 774 500	-36 000	-2 810 500	-2 735 607	74 893
Toimintakate	-2 575 000	-36 000	-2 611 000	-2 434 569	176 431

Hyvinvoinnin toimiala

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen 31.8.2023 saakka, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jani Kaasinen 1.9.2023 alkaen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2023 määritelty toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Digiohjelma on edennyt projektikorttien mukaisesti.	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Tuemme lapsia ja nuoria terveelliseen ja turvalliseen elämään sekä edistämme elinikäisen oppimisen valmiuksia varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta -mallin eteenpäin vieminen toteutuu	Toimenpiteet on tehty Unicefille esitetyn tavoiteohjelman mukaisesti	Koko kaupungin hallinto, koordinoiti HEP	Joensuu sai Unicefin Lapsiystävällinen kunta statuksen.	toteutui
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2023 jatko-opintoihin	Koulutuspalvelut (koulutusjohtaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi), HEP	Toteuma 100%. Oppivelvollisuuslain mukaisesti opiskelupaikka osoitettu ilman opiskelupaikkaa jääneille.	toteutui
	Jokainen koulutuspalvelujen esihenkilö on kirjannut päivitetyn version omasta johtamisen käytöteoriastaan, jolla tukee koulutuspalvelujen arvojen toteutumista ja sen myötä yhteisen toimintakulttuurin kehittymistä	Koulutuspalvelut (koulutusjohtaja ja koulutuspalvelujen esihenkilöt)	Esihenkilöt ovat kirjanneet päivitetyn version. Koulujen vuosisuunnitelmiin kirjattu koulujen arvot.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologiaavusteisen oppimisinnovaation	Koulutuspalvelut (rehtori ja Mediakeskus)	Kaikki koulut ovat kehittäneet ainakin yhden teknologiaavusteisen oppimisinnovaation. Innovaatiot on tallennettu yhteiseen Teamsiin toisilta oppimiseksi.	toteutui
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen	Koulutuspalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen. Koulujen vuosisuunnitelmiin on kirjattu koulujen käyttämät yrittäjäyskasvatuksen menetelmät.	toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	Koulutuspalvelut (globaalikasvatustiimi ja rehtorit)	Koulut kirjanneet vuosisuunnitelmiin osallistavan menetelmän ja kaikkien koulun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetään 1.11.2023 mennessä.	toteutui
Tuetun leikin määrän lisääntyä päiväkodeissa	Tuetun leikin määrä kasvaa 10 % vuoden 2022 tasosta	Varhaiskasvatus	Selkeästi tuetun leikin määrän kasvua mittaavaa mittaria ei ole, koska vaatii objektiivista havainnointia. Tuettu leikki on varhaiskasvatuksen painopisteenä toimintavuonna 22–23 ja 23–24. Työntekijät ovat osallistuneet ja ohjanneet tuettua leikkiä enemmän 2023 kuin 2022 (ilmenee yksiköiden Vuosisuunnitelmista 2022–2023). Avainmittari muuttuu 1.8.2024 alkaen: Tuetun leikin määrä kasvaa.	toteutui osittain

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousee	Osallistumisaste 83 %	Varhaiskasva-tus	Osallistumisaste 2023: 0–6-vuotiaat 75 % ja 1–6-vuotiaat 87 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	toteutui osittain
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen pysyy hyvällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli kaupungin omissa päiväkodeissa (asteikko 1–5)	Varhaiskasva-tus	Huoltajien tyytyväi-syys varhaiskasva-tuksen laatuun 4/2022 oli 4,4 ka ja eriteltynä kaupungin päiväkodit 4,5 ja yksityiset päiväkodit 4,3. Tulokset 4/2023 eli huoltajien tyytyväi-syys varhaiskasva-tuksen laatuun oli 4,3 ka (4,25) ja eri-teltynä kaupungin päiväkodit 4,4 ka ja yksityiset päiväkodit 4,1 ka.	toteutui
Ylipainoisten lasten osuus vähenee	2–6-vuotiaat tytöt enintään 14 % 2–6-vuotiaat pojat enintään 23 %	Varhaiskasva-tus	Poikien luvut: 2019 --> 22,1 %, 2020 --> 24,3 %, 2021 --> 24,8 % ja 2022 --> 24,7 % tyttöjen luvut: 2019 --> 13,6 %, 2020 --> 15,3 %, 2021 --> 15,7 % ja 2022 --> 15,1 % eli luvut ovat kasvaneet vuodesta 2019 vuo-teen 2021, mutta vuonna 2022 lähte-neet laskuun ja ty-töillä voimakkaam-min kuin pojilla. Suunta on nyt oikea. Tämä avainmittari poistuu 1.8.2024, sillä se on mittarina Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitel-massa.	ei toteutunut

Tavoitelinjaus: Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yhdyspintarakenteet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa valmistuvat	Rakenteiden mukainen toiminta on aloitettu	Koko kaupungin hallinto, hyvo	Yhteistyösopimus yhdyspintarakenteista hyväksytty kaikkien osapuolten kesken.	toteutui
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaisia harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	HEP, koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalvelut	Toimintaa kaikissa kouluissa.	toteutui

Tavoitelinjaus: Pidämme asemamme vahvana opiskelukaupunkina. Opiskelukaupunki Joensuun imago nostetaan uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Lisäämme harjoittelupaikkayhteistyötä ja panostamme opiskelijarekrytointiin.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Sähköisen harjoittelupaikkajärjestelmän käyttöönotto varhaiskasvatuksessa	Sähköisen harjoittelujärjestelmän prosessi toimii 90 % tasolla	HEP/Varhaiskasvatus	Järjestelmä käytössä.	toteutui
Oppilaitosyhteistyön tiivisty	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	HEP	Toteutunut	toteutui

Strateginen painopiste: Kyvykkään ja innostuneen henkilöstön Joensuu

Tavoitelinjaus: Edistämme jatkuvasti henkilöstön työssä kehittymistä ja työhyvinvointia.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen tuetun johtajuusprosessin keinoin	Sairauspoissaolosten määrä vähenee 10 % vuoden 2022 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, henkilöstöyksikkö	Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot henkilötyövuotta kohden vuonna 2020 olivat 22 päivää ja vuonna 2021 edelleen 22 päivää. Vuonna 2022 sairauspoissaoloja henkilötyövuotta kohden oli 24 päivää eli suunta oli nouseva. Vuonna 2023 varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot olivat henkilötyövuotta kohden 15 päivää eli sairauspoissaolot olivat laskeneet peräti 38 % vuoden 2022 tasosta.	toteutui

400 Hyvinvointipalvelujen talous- ja hallintopalvelut

Tilivelvollinen: talouspäälikkö Matti Karttunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Talous- ja hallintopalvelut vastaavat talouden ja hallinnon prosesseista toimialalla ja tuottaa hyvinvoinnin toimialan talouden ja toiminnan ohjauksessa tarvittavaa tietoa yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Lisäksi se vastaa hyvinvoinnin toimialan taloushallintoa koskevien päätösten toimeenpanosta, hyvinvoinnin toimialan hankintojen valmistelusta ja toteuttamisesta sekä osallistuu hyvinvoinnin toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosesseihin.

Talous- ja hallintopalveluihin kuuluvat hyvinvoinnin taloustiimi, hyvo-tiimi sekä hyvinvoinnin toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Yksi vuoden isoimmista muutoksista oli se, että Tiedepuistolla työskennellyt talous- ja hallintopalveluiden henkilöstö siirtyi työskentelemään joulukuun alussa uuteen hallintotaloon. Tiedepuiston kalusteet hyödynnettiin joko uudessa hallintotalossa tai muissa kaupungin toimitiloissa.

Taloustiimissä yhtenäistettiin toimialan talouskäytänteitä edelleen ja jatkettiin toimintatapojen kehittämistä sekä otettiin uusia yhteisiä menettelytapoja käyttöön. Taloustiimissä vahvistettiin ja laajennettiin tiimin osaamista. Taloustiimi osoitti vuoden aikana työhön sitoutumisen ja yhteisen vastuun töiden aikatauluissa pysymisessä.

Hyvo-tiimissä prosesseja parannettiin useilla eri osa-alueilla. Esimerkiksi sähköisten lomakkeiden käyttöä tiedonkeruussa laajennettiin, ohjeita/tukimateriaaleja täydennettiin sekä luotiin tukikanava, mitä kautta apua työasioiden hoitoon oli kollegoilta helposti ja nopeasti saatavissa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Toimintatulot	1 024 141	918 000	918 000	932 159
Toimintamenot	-2 051 339	-1 730 000	-1 797 000	-1 827 553
Toimintakate	-1 027 198	-812 000	-879 000	-895 394
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	37	32	32	34

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	918 000	0	918 000	932 159	14 159
Toimintakulut	-1 730 000	-67 000	-1 797 000	-1 827 553	-30 553
Toimintakate	-812 000	-67 000	-879 000	-895 394	-16 394

Sitovuustason ylityksen selitys:

Ylitys tulee pääosin hallintotaloon muuttoon liittyvistä koko toimialan kertaluonteisista kuluista.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut

Tilivelvollinen: kehittämisjohtaja Jani Kaasinen 30.8.2023 saakka, koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen 1.9.2023 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin edistämisen palveluiden palvelualueeseen kuuluu kasvun ja oppimisen tuen kokonaisuus. Oppimisen tuen muodostaa erityisopetus, koulunkäynninohjaajat, aamu- ja iltapäivätoiminta, opiskeluhuollon koordinaatio, varhaiskasvatuksen avustajat sekä kesäleikkikenttätoiminta. Palvelualueeseen kuuluu nuorisopalvelut, toimialan hankekoordinaatiota, hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta mm. hyvinvointikoordinaattorin tehtäväkentän muodossa, Yhteisötila Satama ja kerhotalo Rupla, koulutusvienti, oppilaitosyhteistyötä. Palvelualueen erityinen painopistealue on kunta- ja laisten hyvinvointi ja sen tukeminen.

Palvelualueelle tehtiin organisaatiouudistus 1.8.2023 alkaen, jolloin hyvinvoinnin edistämispalvelut ja koulutuspalvelut yhdistettiin koulutus- ja nuorisopalveluiksi. Hyvinvoinnin edistämisen palveluiden talouden ja toiminnan raportointi tehdään vuoden 2023 loppuun saakka omana palvelualueenaan.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Yhteisötila Satamalla oli vuonna 2023 3000 käyntiä ja kerhotalo Ruplan tilavarauskalenteri lähes täynnä. Ruplalle saatiin alkuvuodesta 2023 sähkölukot, mikä helpottaa eri käyttäjien koordinoitua.

Lapsiystävällinen kunta -työskentelyn ensimmäinen toimintakausi (2021–2023) saatiin päätökseen ja Joensuu sai työstään Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.

Tammikuussa 2023 käynnistyi uusi valtion erityisavustuksen rahoituskausi varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi (Korona III) vuosille 2023–2024. Avustusta saatiin 709 000 euroa, josta varhaiskasvatukselle 226 880 ja esi- ja perusopetukselle 482 120, ja sitä käytettiin ylimääräisiin tukiopetustunteihin sekä suomi toisena kielenä -ohjaajien ja opettajien palkkaamiseen.

Kaupunki sai lukuvuodelle 2022–2023 opetushallituksen tukea kerhotoiminnan järjestämiseen 15 000 euroa. Avustuksen käyttöä jatkettiin vielä syksyllä 2023. Kerhotoiminta nivottiin yhteen kokonaisuuteen, johon kuuluu myös Harrastamisen Suomen malli.

Ehkäisevää päihdetyötä on toteutettu suunnitelman (2022–2025) mukaisesti. Vuonna 2023 keskityttiin erityisesti määrittelemään työnjakoa hyvinvointialueen kanssa ja otettiin käyttöön Pakka-mallin mukaisia työkaluja (päihdetilannekyselyt, huoltajaillat, päihteen festarimajoitus, kampanjat). Lisäksi toteutettiin lukuvuoden mittainen päihdekasvatuskokonaisuus kaupungin yläkouluissa.

Varhaiskasvatuksessa käytettiin valtion erityisavustusta varhaiskasvatukseen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 1 890 000 € (sis. omavastuuosuuden). Sitä käytettiin lisähenkilöstön palkkaamiseen (varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi, lastenhoitaja tai avustaja) sekä lapsiryhmien kokojen pienentämiseen. Tällä rahoituksella työskentelivät mm. mitoituksen ulkopuoliset kahdeksan lastenhoitajaa (lumikit ja lumiukot), kaksi perheohjaajaa sekä yksi kieli- ja kulttuuriryhmien opettaja.

Esi- ja perusopetuksessa käytettiin valtion erityisavustusta tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen 1 512 500 € (sis. omavastuuosuuden), jonka rahoituksesta normaalikoululle ohjautui 14,5 %. Rahoitusta käytettiin opettajien palkkaamiseen samanaikaisopettajiksi, ryhmien jakamiseen sekä avustajien palkkaamiseen. Rahoitusta käytettiin kohdennetusti mm. koulua käymätömien oppilaiden opetusjärjestelyihin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Joensuulle perusopetukseen vuosille 2022–2023 sitouttavan kouluyhteisötyön rahoitusta 118 705 euroa (sis. omavastuuosuuden). Hankkeessa työskenteli kolme hankekuraattoria, jotka työstivät yhdessä koulujen kanssa koulupoissaoloja ehkäiseviä malleja erityisesti luomalla toimenpiteitä kouluyhteisöön kiinnittymiseksi. Lisäksi kehitettiin poissaolojen seurannan, riskiryhmien tunnistamisen, syiden selvittämisen ja varhaisen puuttumisen keinoja yhteistyössä oppilaiden ja kotien kanssa. Myös joustavia palveluihin ohjautumisprosesseja sekä toimenpiteiden koordinaation käytänteitä kehitettiin yhteistyössä oppilaiden, kotien ja monialaisen verkoston kanssa. Hankkeen avulla tuotettiin kouluille myös videomateriaalia koulupoissaolomallin käytänteistä. Hankkeen pohjalta 1.8.2023 astui voimaan perusopetuslain 26§ muutos, jonka mukaisesti opetuksen järjestäjä on velvollinen poissaolojen seurannan lisäksi myös ennaltaehkäisemään ja puuttumaan poissaoloihin suunnitelmallisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Joensuulle valtionavustusta 328 710 € (sis. omavastuuosuuden) esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittämiseksi. Rahoituksella palkattiin viisi hyvinvointiohjaajaa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista tarkasteltiin Siun soten ja Kontiolahden kunnan kanssa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyörakenteita valmisteltiin edelleen kuntaneuvottelukierroksella ja kumppanuusryhmään nimettiin kaupungin edustajat.

Nuorisopalvelut aloitti tammikuun 2023 alusta käyttöönsä valtakunnallisen nuorisotyön dokumentointijärjestelmän NuoDon. NuoDosta saa kootusti nuorisotyön tilastot. Joensuu on ollut haluttu yhteistyökumppani tilastoinnin ja nuorisokortin kehittämisessä.

Nuorisovaltuusto aloitti tammikuussa uuden kaksivuotisen toimintakautensa. Vuoden painopisteenä nuorisovaltuuston toiminnassa olivat nuorten hyvinvointi, tasa-arvo, päihdetyö sekä mielenterveys. Vuoden 2023 alusta alkoi kokeilu nuorisovaltuuston kaupungin valtuuston edustuspaikasta. Vuonna 2023 nuorisovaltuusto teki erityisen aktiivista vaikuttamistyötä päättäjätapaamisen, vaalipaneelin, koulujen vesopäivien, opettajienkokousten, säännöllisten oppilas- ja opiskelijakuntatapaamisten merkeissä. Lisäksi nuorisovaltuusto järjesti kaksi tapahtumaa: sateenkaaridiskon ja kirjastoyön.

Avoimessa nuorisotyössä tavoitettiin yli 25 000 nuorta. Painopiste avoimessa nuorisotyössä oli avoimissa nuorten ja alakoululaisten junnujen illoissa sekä koulunuorisotyössä. Reijolassa osallistuvan budjetoinnin rahoituksella järjestettiin kokeilu, jossa nuorisotila oli auki Hammaslahdessa tai Reijolassa joka lauantai ja perjantai. Kokeilu oli onnistunut, mutta rahoituksen loputtua sen jatkaminen ei ollut mahdollista. Lisäksi Reijolassa kokeiltiin osallistuvan budjetoinnin rahoituksella 5–6. luokkalaisten Spessu-perjantaita, jolloin myös heille voitiin järjestää perjantainuokkaria yhdestä kahteen kertaan kuukaudessa. Vaarojen alueella kokeiltiin onnistuneesti nivelvaiheen yönuokkaria, jossa koko ikäryhmä kutsuttiin nuorisotalolle tutustumaan toisiinsa. Enossa ja Uimaharjussa järjestettiin kaksi yönuokkaria.

Nuorisokeskus Whisper avasi ovensa kauppakeskus Iso Myyn yläkerrassa 1.2.2023. Avajaisia vietettiin 22.3., jolloin tilat olivat avoinna nuorten lisäksi kaiken ikäisille ja paikalle löysi nuorten lisäksi runsaasti yhteistyökumppaneita, uusia tiloja katsomaan. Lisäksi osana päihdekasvatuskokonaisuutta järjestettiin iso tapahtuma nuorille, johon järjestettiin kuljetukset muilta nuorisotiloilta. Syksyllä 2023 Whisperin tiloissa aloitti Ote-opetus koulua käymättömille nuorille.

Sirkkalan liikkumiskeskus avasi ovensa syyskuussa 2023 ja avajaisia vietettiin syyslomaviikolla useamman tapahtuman merkeissä. Lisäksi liikkumiskeskuksessa järjestettiin avoimia esittelytilaisuuksia, joissa tiloihin pääsi tutustumaan. Ensimmäinen vuorojen jako päättyi 30.11. ja liki kaikki arki-iltojen vuorot jaettiin hakemusten mukaisesti. Sirkkalan liikkumiskeskuksessa työskentelee kaksi nuorisotyöntekijää. Työntekijäresurssi on neliöihin ja työmäärään nähden vähäinen.

Harrastepankin toiminta kasvoi merkittävästi Sirkkalan liikkumiskeskuksen aukeamisen jälkeen. Harrastepankille sinne saatiin useita uusia viikoittaisia vuoroja liikkumiskeskukseen. Harrastepankkia järjestettiin 237 kertaa ja osallistumiskertoja oli 1958. Suosituimpia lajeja olivat salibandy, kiipeily ja koripallo. Harrastepankin vuosittainen kesän suuri ponnistus on Metsähallituksen kanssa yhteistyössä toteutettu Koloveden lammaspaimen kokonaisuus, jossa ensin leireilevät yläkouluikäiset nuoret ja loppuviikosta Harrastepankin osallistujat.

Rantakylän nuorisotilan remontti valmistui kesällä 2023 ja ovet aukesivat nuorille syyskuun alussa ja avajaisia vietettiin 11.10. Remontoidussa tiloissa aloitti syksyllä myös maahanmuuttajien opetusryhmä, joten tilojen käyttöaste on arkisin todella korkea.

Sinkkolan kotieläinpiha vietti erilaisen kesän, kun päärakennus oli remontissa. Kahviotoiminta pyörítettii pihalla olleissa konteissa ja askartelupaja siirtyi navetan ylisille. Kesän aikana pihassa kävi noin 40 000 vierasta. Sinkkolan kotieläinpiha työllisti kesän aikana kaupungin kesätyöohjelman kautta 29 nuorta, 6 kausityön tekijää Luotsin kautta, 4 NY-yritystä ja 7 opiskelijaa (TEO-jaksoja).

Poliisin Ankkuri-ryhmän erityisnuorisotyöntekijän työnkuvaa päivitettiin uuden henkilön rekrytoinnin yhteydessä. Työ poliisin kanssa on tiivistynyt ja selkeytynyt, vaikka poliisilla itsellään on ollut resursivajetta.

Yhdessä Sirkkalassa ja Nepenmäellä -hanke sai 110 000 euron koulunuorisotyön mallin kehittämiseen Nepenmäen ja Pielisjoen kouluilla. Hanke jatkuu lukuvuoden 2023–2024.

Harrastamisen Suomen malli on saanut avustusta lukuvuodelle 2023–2024 175 000 euroa. Kerhoja on käynnistynyt 110. Suosituimpia kerhoja ovat olleet laskettelu ohella erilaiset liikuntakerhot, kädentaitoihin ja kuvataiteeseen liittyvät kerhot sekä koodaus ja e-urheilu. Lukuvuoden aikana Sirkkalan liikkumiskeskus on vakiinnuttanut asemansa yläkoululaisten harrastuspaikkana ja siellä järjestetään Harrastamisen Suomen mallin toimintaa neljänä päivänä viikossa. E-urheilu, parkour, boulderointi ja pallopelit ovat liikkumiskeskuksen suosituimmat lajit.

NYT Nopean nuorisotyöyksikkö sai jatkohankeavustuksen aluehallintovirastolta jalkautuvan työn kehittämiseen Joensuussa. Harrastava joensuunlainen -hanke sai paikallista harrastustoiminnan kehittämisrahaa lukuvuodelle 2023–2024. Rahoituksella järjestettiin kerhotoimintaa Heinävaarassa, Enossa, Tuupovaarassa, Hammaslahdessa ja Sinkkolassa. Nuorisopalvelut sai rahoituksen yhteensä seitsemään eri Mahis-projektiin. Mahis-projektit ovat nuorten omia projekteja ja rahoituksen

voi käyttää projektin toteutuskuluihin. Yhteensä näihin kolmeen yllä mainittuihin hankkeisiin saatiin rahoitusta noin 47 000 euroa.

Etsivä nuorisotyö aloitti uusissa tiloissa kauppakeskus Ison myyssä. Wintin tilat palvelevat etsivän nuorisotyön yksilötapaamisissa sekä etsivän ja erityisnuorisotyön toimistotöissä aiempia tiloja huomattavasti paremmin. Etsivän nuorisotyön kautta tavoitettiin 480 nuorta, joista vakituinen asiakkuus muodostui 201 nuoren kanssa. Syksyllä aloitettiin uusia etsivän nuorisotyön asiakkaiden ryhmätöitä, jotka tukivat nuorten sosiaalisia taitoja. Etsivässä nuorisotyössä oli vuoden aikana useampia henkilöstömuutoksia.

Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustusta myönnettiin 12 eri järjestölle yhteensä 61025 euroa. Toimintaryhmäavustuksia jaettiin 22 järjestölle, koulutusavustusta jaettiin kolmelle järjestölle, leiriavustusta jaettiin 11 järjestölle ja tapahtuma-avustusta yhdeksälle järjestölle.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Kehittämispalvelut				
Toimintatulot	15 233	8 000	8 000	30 551
Toimintamenot	-548 481	-1 065 500	-1 070 500	-938 878
Toimintakate	-533 248	-1 057 500	-1 062 500	-908 327
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	3 727 754	4 203 100	4 203 100	4 724 212
Toimintamenot	-3 728 600	-4 203 100	-4 203 100	-4 722 171
Toimintakate	-845	0	0	2 041
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	206 911	192 500	200 000	216 244
Toimintamenot	-1 817 013	-1 874 000	-1 891 000	-1 835 403
Toimintakate	-1 610 102	-1 681 500	-1 691 000	-1 619 159
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	468	467	467	452
€/lapsi	-1 079	-1 748	-1 369	-950
Toimintatulot	77 793	60 400	245 400	105 589
Toimintamenot	-582 641	-876 900	-884 900	-534 991
Toimintakate	-504 848	-816 500	-639 500	-429 402
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	516 057	363 000	363 000	730 833
Toimintamenot	-12 232 985	-12 945 500	-13 848 500	-13 513 741
Toimintakate	-11 716 929	-12 582 500	-13 485 500	-12 782 908
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	362	397	397	310
Toimintatulot	4 543 747	4 827 000	5 019 500	5 807 430
Toimintamenot	-18 909 719	-20 965 000	-21 898 000	-21 545 184
Toimintakate	-14 365 972	-16 138 000	-16 878 500	-15 737 755

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut sisältää 15 htv:tä hanketyötä, jotka vakituisesti ovat koulutuspalveluissa htv toteumat tulosalueiden välillä eivät tule järjestelmästä täysin oikein

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 827 000	192 500	5 019 500	5 807 430	787 930
Toimintakulut	-20 965 000	-933 000	-21 898 000	-21 545 184	352 816
Toimintakate	-16 138 000	-740 500	-16 878 500	-15 737 755	1 140 745

410 Koulutuspalvelut

Tilivelvollinen: koulutusjohtaja Olli Kauppinen 31.07.2023 saakka, koulutus- ja nuorisajohtaja Jani Kaasinen 1.8.–31.8.2023 ja koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen 1.9.2023 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen esiopetus, perusopetus (pois lukien erityisopetus) ja lukiokoulutus. Tehtävänä on oppilaiden kasvatus ja opetus yhteistyössä kodin kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen.

Palvelualueelle tehtiin organisaatiouudistus 1.8.2023 alkaen, jolloin hyvinvoinnin edistämispalvelut ja koulutuspalvelut yhdistettiin koulutus- ja nuorisopalveluiksi. Koulutuspalveluiden talouden ja toiminnan raportointi tehdään vuoden 2023 loppuun saakka omana palvelualueenaan.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Vuonna 2023 koulutuspalvelujen talouden kehittämisen keskiössä on ollut talouden vakauttaminen ja talouden seurantaan tukevan budjetoinnin kehittäminen, joissa edistyttiin huomattavasti. Kehittämistä jatketaan 2024.

Vuoden 2023 toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan.

Vuonna 2023 kaupungin peruskouluissa oli yhteensä 5367 oppilasta, joista 159 valmistavan opetuksen oppilasta. Koulujen yhteydessä olevassa esiopetuksessa oli 51 oppilasta. Kaupungin lukioissa oli 1387 opiskelijaa sisältäen aikuislukion 128 lukiotutkinnon opiskelijaa. Aikuisten perusopetuksessa (AIPE) opiskelijoita oli 54 ja tutkintoon valmentavan koulutuksessa (TUVA) 56 opiskelijaa.

Peruskouluissa oppilaita oli 24 ja lukioissa 5 opiskelijaa vähemmän kuin vuonna 2022. Tutkintoon valmentavassa koulutuksessa opiskelijoita oli 18 enemmän kuin vuonna 2022. Opiskelijamäärissä on käytetty tilastopäivän 20.9.2023 lukuja.

Lukioiden yhteishaun aloituspaikat kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti säilyttää samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Aloituspaikkoja oli yhteensä 404. Kevään 2023 yhteishaussa seuraavat keskiarvot oikeuttivat sisäänpääsyyn: Lyseon lukio 7,75, Yhteiskoulun lukio 8,17 ja Pyhäselän lukio 6,67. Lyseon lukioon ja Yhteiskoulun lukioon hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja, myös lukioiden erikoislinjoille. Pyhäselän lukion aloituspaikat eivät tulleet täyteen.

Koulutuspalvelujen opetushenkilöstön määrä oli syksyllä 2023 yhteensä 644. Opetushenkilöstö koostuu lehtoreista, luokanopettajista sekä pää- ja sivutoimisista tuntiopettajista. Opettajien määrä vaihtelee vuosittain etenkin määräaikaisten opettajien osalta (sijaiset, muut määräaikaiset).

Toistaiseksi ja määräaikaaisesti palkattavat opettajat lukuvuodelle 2023–2024 rekrytoitiin maaliskuu-kesäkuussa. Keväällä 2023 yleis- ja erityisopetuksen toistaiseksi täytettäviä virkatehtäviä oli avoimessa haussa 56, joihin haastateltiin 191 hakijaa. Hakemuksia tehtäviin tuli yhteensä noin 780.

Koronavuosien jälkeen kouluissa päästiin viettämään poikkeusoloihin verrattuna tavanomainen vuosi. Maahanmuuttaja taustaisten oppilaiden kasvu on jatkunut Ukrainan sodan seurauksena, ja sitä on edelleen lisännyt Riverian aloittamat koulutukset vieraskielisille. Riverian koulutuksiin on tullut paljon opiskelijoita Kaukoidästä ja heidän lapsensa ovat Joensuun kouluissa.

Oppilaiden ja henkilöstön sairauspoissaolot olivat etenkin loppuvuodesta 2023 korkealla tasolla. Sijaisia saatiin kouluihin kuitenkin hyvin ja opetus pystyttiin järjestämään opettajien sairauspoissaoloista huolimatta mallikkaasti.

Valmistavan opetuksen (VALO) oppilasmäärä pysyi edelleen suurena, enimmillään oppilaita oli samaan aikaan valmistavissa yli 200. Valmistavassa opetuksen ryhmien (10–12) lisäksi syksyllä vasta valmistavista luokkiin siirtyneiden yläkouluoppilaiden tueksi perustettiin kielellisen tuen KIETU-ryhmiä kolmeen yläkouluun. Oman äidinkielen opetuksessa aloitettiin uutena kielenä dari ja ukrainan opetukseen perustettiin tarvittavia lisäryhmiä.

Perhekoulutoimintaan kävi tutustumassa muutamien eri kuntien opetuksenjärjestäjiä. Perhekoulutoiminnassa kävi vuoden aikana säännöllisesti useita kymmeniä valmistavan opetuksen perheitä ja satunnaisesti kaikki valmistavan opetuksen perheet ja muita perheitä, joille tuki kotoutumisessa on ensiarvoisen tärkeää. Äideille ja lapsille järjestettiin myös säännöllisesti omaa toimintaa, jonka tarkoituksena on tukea erityisesti kotiäitien ja koulun yhteistyötä kasvatuksessa ja opetuksessa. Kesätoiminnassa tuettiin valmistavan opetuksen oppilaiden kotoutumista ja kielitaidon kehitystä erilaisilla päivätoiminnoilla ja kielikursseilla. Aikuisille järjestettiin nonstop-kursseja yhteistyössä International House of Joensuun (IHJ) kanssa.

KIEKU-tiimissä tuotettiin koko vuoden ajan edelleen opetukseen suunnattua materiaalia, josta suurin osa on digitaalista. Sanasto-opetuksen videoita ja muita materiaaleja käytetään valmistavassa opetuksessa läpi Suomen ja jopa kansainvälisesti. Osa materiaaleista tuotettiin osana valtakunnallista OKM:n, OPH:n ja Karvin KIEPPI-hanketta ja Joensuun KIEKU-opetus sai omaan Mind the Gap -hankkeeseensa avustuksen Opetushallitukselta.

Lähes koko kaupungin kaikille perusasteen opettajille järjestettiin kieli- ja kulttuuritietoisuuden opetuksen koulutukset syksyn aikana, viimeinen koulutus toteutetaan kevään 2024 aikana. Koulutuksissa oli kielitietoisuuden asiantuntijoita luennoimassa sekä oman KIEKU-tiimin järjestämä toiminnallinen osuus.

Kuudennen vuosiluokan arviointiin laaditut kriteerit otettiin käyttöön kouluissa 1.8.2023, ja niitä käytetään ensimmäistä kertaa kuudesluokkalaisten lukuvuosiarvioinnissa keväällä 2024. Kouluilla on jalkautettu ja otettu käyttöön myös koululäsnäolon vahvistamiseen, suunnitelmalliseen poissaolojen seurantaan sekä puuttumiseen liittyvää toimintamallia. Koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ovat päivitetty vuoden 2023 aikana. Lakimuutoksen mukaisesti opetuksen järjestäjän

opiskeluhuoltosuunnitelma korvasi aiemmat oppilaitoskohtaiset opiskeluhuoltosuunnitelmat 1.8. 2023. Perusopetuksen tuntijakoon lisätään valtioneuvoston asetuksella ruotsin opetukseen (B1-kieli) yksi lisätunti 1.8.2024 alkaen 7. vuosiluokalle. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti 24.10.2023 ja 19.12.2023, miten asetuksen edellyttämät muutokset toteutetaan Joensuussa.

Oppivelvollisuuden laajennuksen vaikutukset alkavat näkymään voimakkaasti vuonna 2023. Suurin vaikutus oppivelvollisuuden laajennuksella on ollut tutkintoon valmentavassa koulutuksessa, jonka opiskelijamäärä on kasvanut koko ajan ja uusia ryhmiä on jouduttu perustamaan. Syksyllä 2023 lukioden kolme alinta vuosikurssia olivat oppivelvollisuuden laajennuksen ja päivitetyn opetussuunnitelman piirissä. Ainoastaan neljännen vuoden opiskelijat suorittivat lukiotutkintoaan vanhan opetussuunnitelman mukaisesti.

Joensuun kaupungin digiohjelmaan liittyen Mediakeskus päivitti koulutuspalvelujen digiopetuksen linjauksen vuosille 2023–2026. Linjauksen mukaisesti lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025 koulut luovat omat innovaationsa teknologia-avusteisen pedagogiikan käytöstä ja jakavat innovaationsa toistensa tarkasteltaviksi sekä soveltavat mahdollisuuksien mukaan toistensa innovaatioita omiin toimintakulttuureihinsa. Kaikissa Joensuun kouluissa käytetään perinteisen oppimateriaalin rinnalla myös sähköisiä oppimateriaaleja ja jokainen opettaja työskentelee useiden teknologia-avusteisten työmenetelmien avulla. Mediakeskus on ylläpitänyt laitekantaa sekä mahdollistanut opettajien täydennyskouluttautumisen teknologian alati muuttuviin vaatimuksiin.

Koulutuspalveluissa hankerahoitusta on vuonna 2023 saatu yhteensä 2 320 000 eurolla. Hankerahoituksella on tarjottu lisätukea oppilaille koronan vaikutusten minimoimiseksi Korona III-hankkeessa. Sitouttava kouluyhteistyö-hankkeessa on kehitetty menetelmiä sekä koulutettu henkilöstöä koulupoissaolojen vähentämiseksi sekä koottu nepsy-apuvälineitä koulujen käyttöön. Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamisen ja kehittämisen hankkeessa palkattiin hyvinvointiohjaajia kouluille tarjoamaan oikea-aikaista tukea ja matalan kynnyksen kohtaamista lapsille ja nuorille.

Tasa-arvoa ja laatua kehittävässä hankkeessa on tuettu varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa olevia tukea tarvitsevia lapsia ja kehitetty uudenlaisia toimintatapoja heidän tukemisekseen. Lisäksi on kehitetty Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen omaa laadunhallintaa ja arviointia Karvin laatuindikaattoreita hyödyntäen.

Joensuun lukioden hankkeissa on tavoitteena aikuisten lukiokoulutuksen saavutettavuuden ja laadun parantaminen, koronan vaikutusten tasaaminen Joensuun lukioissa, laadun lisääminen Itä-Suomen laatuhankeen puitteissa sekä Tuva- koulutuksessa tehostetun S2-kielen opettaminen Ukrainalaisille pakolaisille.

Lisäksi toimialalla on toteutettu useita pienempiä hankkeita kuten kansainvälisiä erasmus-hankkeita.

Karsikon uusi koulu valmistui ja luovutettiin käyttäjälle 28.7.2022. Koulutoiminta käynnistyi kalustamisen ja varustamisen jälkeen viikolla 43.

Karsikon koulun siirryttyä uusiin tiloihin, käynnistyi Sirkkalan koulukiinteistössä Karsikon koululta vapautuneissa tiloissa välittömästi II-vaiheen muutostyöt Pielisjoen koulun yläkoulukäyttöön. Muutostöiden aikana Sirkkalan B-osaan tehtiin taloteknisiä muutostöitä, tilajakoja muutetaan yläkoulu opetusta palvelevaksi ja rakennukseen lisättiin yksi uusi sisäänkäynti ja toista sisäänkäyntiä laajennettiin. Pielisjoen koulun II-vaiheen muutostyöt valmistuivat 30.6.2023 ja koulutyö käynnistyi laajentuneessa koulussa syyslukukauden 2023 alusta alkaen. Tässä yhteydessä Pyhäselän koulun Reijolan ja

Niittylahden alueella asuvat oppilaat siirtyivät Pielisjoen koulun oppilaiksi lukukauden 2023–2024 alkaessa.

Pielisjoen koulun viereistä niin sanottua Riikosen hallia remontoitiin Sirkkalan liikuntakeskukseksi vuosien 2022 ja 2023 aikana. Liikukumiskeskuksessa on Pielisjoen koulun liikunnan ja musiikin opetuksen tilat. Liikuntakeskuksessa on lisäksi telinevoimistelusalii, nuoripalveluiden tiloja ja yhteiskäyttöinen black box näyttämötaiteen ja tanssin harrastamista varten. Sirkkalan liikuntakeskus valmistui 31.8.2023. Pielisjoen koulu otti tilat syyskuussa käyttöön kalustamisen ja varustamisen jälkeen.

Karhunmäen koululle tuli kesällä 2022 lisää moduulikoulutiloja. Tilojen toimittaja toi tontille kerralla sekä I-vaiheen että II-vaiheen moduulit. I-vaiheen kolmen opetustilan, erityisopetuksen ja ryhmätyötilan kokonaisuus otettiin käyttöön syyslukukauden alusta 2022. II-vaiheen yksi opetustila ja pienryhmätila otettiin käyttöön 1.8.2023.

Enon koulun suunnittelu saatiin valmiiksi vuoden 2022 aikana. Enoon rakennetaan uusi koulu ja vanha lukiorakennus saneerataan käsityöluokiksi. Rakennustyöt alkoivat kesäkuussa 2023 aikana ja uusi koulu otetaan käyttöön syylukukauden alusta 2024.

Hammaslahden koulun hankesuunnitelma vahvistettiin syksyllä 2022 ja joulukuussa aloitettiin koulun varsinainen suunnittelu. Koulun rakentaminen alkoi marraskuussa 2023 ja uusi koulu ja liikuntahalli valmistuvat syyslukukauden 2025 alkuun mennessä.

Koulutuspalvelut järjestivät yhteistyökumppaneiden kanssa monipuolisia tapahtumia ja koulutuksia vuoden 2023 aikana. Perinteinen Suomen suven avaus järjestettiin Laululavalla. Koulut järjestivät painopisteisiin liittyviä teema ja tapahtumapäiviä pitkin vuotta.

KIEKU-tiimi oli mukana uusille joensuulaisille suunnattujen tilaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa. Omana, erityisesti maahanmuuttajille suunnattuna tilaisuutena järjestettiin Monikulttuurinen Suomi -juhla Sirkkalan uusissa tiloissa joulukuussa. Tilaisuuden avauspuheen yli 300 juhluvieraalle piti kaupunginjohtaja Jere Penttilä. Tilaisuudessa esiintyivät monikulttuuriset tanssi- ja teatteriryhmät sekä KIEKU-opetuksen omat toimijat.

Globaalin kestävän tulevaisuuden -tiimissä suunniteltiin ja toteutettiin erilaisia tapahtumia koko vuoden aikana kaikille kouluasteille, henkilöstölle sekä kuntalaisille. Suurin tapahtuma, ”Ystävyysvalot”, Kuhasalossa keräsi paikalle yli 2000 joensuulaista. Osa tapahtumista toteutettiin yhteistyössä kulttuuripalvelujen kanssa.

Ukrainalaiset aktiivit järjestivät Ruusupuistossa kirsikkapuiden istutuksen kiitollisuuden osoituksena Joensuun kaupungille ja joensuulaisille yhteistyössä KIEKU-tiimin kanssa. Ukrainan suurlähettilään vierailu Joensuuhun oli Joensuun Kauppakamarin järjestämä. Joensuun kaupungin isännöimässä iltatilaisuudessa esiteltiin koulutuspalvelujen opetusjärjestelyjä ja muita toimintoja suurlähetystön vieraille.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	788 525	600 000	800 000	862 826
Toimintamenot	-7 882 565	-8 871 500	-9 780 500	-10 068 968
Toimintakate	-7 094 040	-8 271 500	-8 980 500	-9 206 142
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut*	79	65	65	66
Oppilaat, omat koulut*	5 391	5 429	5 429	5 527
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 299	1 300	1 300	1 300
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-7 675	-8 159	-8 393	-8 258
Toimintatulot	883 695	765 000	765 000	1 009 103
Toimintamenot	-52 836 786	-56 199 500	-57 240 500	-57 386 416
Toimintakate	-51 953 091	-55 434 500	-56 475 500	-56 377 313
Lukio				
Opiskelijat	1 392	1 470	1 470	1433
€/opiskelija	-7 042	-7 210	-7 154	-7 215
Toimintatulot	144 451	100 000	100 000	139 013
Toimintamenot	-9 947 393	-10 698 000	-10 617 000	-10 478 314
Toimintakate	-9 802 942	-10 598 000	-10 517 000	-10 339 301
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	485	492	492	519
Toimintatulot	1 816 671	1 465 000	1 665 000	2 010 943
Toimintamenot	-70 666 743	-75 769 000	-77 638 000	-77 933 698
Toimintakate	-68 850 072	-74 304 000	-75 973 000	-75 922 756

* Perusopetus sisältää valmistavan opetuksen 202 oppilasta.

** Lukio sisältää aikuisten lukiokoulutuksen varsinaiset (143), aikuisten perusopetuksen (50) ja nivelvaiheen TUVA (53) opiskelijat.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 465 000	200 000	1 665 000	2 010 943	345 943
Toimintakulut	-75 769 000	-1 869 000	-77 638 000	-77 933 698	-295 698
Toimintakate	-74 304 000	-1 669 000	-75 973 000	-75 922 756	50 244

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Irja Seppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen osallistumisesta päättävät lapsen huoltajat. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja avoimen varhaiskasvatuksen ryhmissä (Joensuun kaupungin päiväkodeissa 31.5.2024 saakka). Varhaiskasvatusta Joensuussa antavat kunnallisten yksiköiden ohella myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Vuonna 2023 kaupungin varhaiskasvatus keskittyi erityisesti talouteen. Varhaiskasvatukseen perustettiin tammikuussa ”Talousnyrkki”, joka pohti yhdessä varhaiskasvatuksen esihenkilöiden kanssa omien palveluiden suurimpia taloudellisia haasteita eli henkilöstökuluja, sairauspoissaoloja, tukea tarvitsevien lasten suurta määrää sekä määrän kasvua sekä siihen liittyvää rakenteellisen tuen järjestämistä ja loma-aikojen päivystyksiä. Tämän jälkeen näihin taloudellisiin haasteisiin etsittiin ratkaisuja talouden lähi-iltakoulussa helmikuussa. Yksi ratkaisu oli päivystysaikojen tarkempi suunnittelu ja toiminnan tehostaminen, joka tuottikin tulosta kesällä ja syksyllä. Huhti-toukokuussa päällimmäiseksi talouskysymykseksi nousi: Miten pysymme talousarviossa 2023 ja mitä se meiltä vaatii? Vastauksen saamiseen helpotusta toi omalta osaltaan se, että kevään aikana varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot vähentyivät huomattavasti. Varhaiskasvatuksen hallinto ja esihenkilöt laativat yhdessä huhtikuussa toimenpiteet, joiden avulla talousarviossa pysyminen mahdollistuisi. Silloinkin todettiin, että lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ja varhaiskasvatustalain 3a:n rakenteellisesta tuesta pidetään kiinni kaikissa tilanteissa. Haasteita talousarviossa 2023 pysymiseen toivat korona, vatsatauti ja kausiflunssa, jotka lisäsivät loka-marraskuussa työntekijöiden sairauspoissaoloja. Edellä mainitusta sekä toimiviin työterveyspalveluihin siirtymisen takia varhaiskasvatuksen työterveyskustannukset nousivat marraskuussa voimakkaasti aikaisempiin kuukausiin ja marraskuuhun 2022 verrattuna. Marraskuussa aloitettiin talouden 2024–2025 tasapainottamiseen liittyvä aktiivinen työskentely ja niiden toimenpiteiden pohtiminen, joilla menoja olisi tulevinä vuosina mahdollista vähentää.

Vuoden 2023 alussa varhaiskasvatuksen hallinto järjesti useita omia koulutuksia varhaiskasvatuksen työntekijöille: lasten kehotunnekasvatukseen ja turvataitoihin liittyviä koulutuksia, ulospäin oireilevan lapsen kohtaamiseen ja tukeen liittyvän koulutuksen, tunnejohtamisen sekä talousjohtamisen koulutukset esihenkilöille ja viimeisen eli kolmannen osion POMPedasens-koulutuksista (pieni oppiva mieli eli POM ja pedagoginen sensitiivisyys eli PedaSens on ajattelutapa, jota Joensuun kaupungin varhaiskasvatus on sitoutunut edistämään). Vuoden aikana Joensuun kaupungin

varhaiskasvatus tiivisti edelleen yhteistyötään Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen kanssa. Yhteisiä tapaamisia oli useita. Ensimmäinen Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen ja Itä Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen yhteinen pedagoginen kahvila järjestettiin toukokuussa, jolloin kasvatustieteen professori Päivi Pihlaja piti ensin alustuksen inklusiosta sekä tuen asioista ja tämän jälkeen oli yhteinen keskustelu aiheesta. Toukokuussa myös varhaiskasvatusjohtaja kutsuttiin vierailulle Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajakoulutuksen kehittämispäivään. Toinen pedagoginen kahvila järjestettiin syyskuussa aiheesta POMPedasens-toimintatavan juurruttaminen. Luennoitsijana ja tilaisuuden alustajana toimi varhaiskasvatuksen professori Nina Sajaniemi. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen yhteistyökumppani eli Kuopion kaupungin varhaiskasvatus vieraili Joensuussa toukokuussa. Yhteisessä tapaamisessa jaettiin ajankohtaista tietoa ja vertailtiin toimintatapoja sekä suunniteltiin myös tulevaa yhteistyötä.

Tammikuussa Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa oleville lapsille järjestettiin laaja laatukysely ensimmäistä kertaa. Kyselyyn osallistui 220 lasta ja kyselyn kautta lapset saivat sanoa mielipiteensä päiväkodista tai perhepäivähoidosta. Kyselyssä huoltajat toimivat lapsensa haastattelijoina. Lasten laatukysely antoi tietoa siitä, mikä Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa on lasten mielestä hyvin ja sitä on ylläpidettävä sekä siitä, mihin on kiinnitettävä erityistä huomiota ja parannettava. Tulosten mukaan lapset pitivät erityisesti ulkoilusta, leikkimisestä ja jumpparadoista, mutta odottaminen ja kiire tuntuivat lapsista ikävältä. Lasten antamista vastauksista tehdystä yhteenvedosta nostettiin yksi asia varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteeksi seuraavalle toimintavuodelle 2023–2024 ja se oli ruokakasvatus ja siinä erityisesti lasten osallisuuden vahvistaminen. Huhti-toukokuussa tehdyssä huoltajien Asiakastutkimuksessa Joensuun kaupungin varhaiskasvatus sai jälleen hyvät tulokset. Esimerkiksi kysymyksen, Olen tyytyväinen varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun, keskiarvoksi kaupungin päiväkodeissa tuli 4,4 (vaihteluväli 1–5, vuonna 2022 ka 4,5) ja väitteen, Koen, että varhaiskasvatus edistää lapseni kasvua ja kehitystä, vastausten keskiarvo Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa oli 4,6 (vaihteluväli 1–5, vuonna 2022 ka 4,6). Tutkimuksessa kaupungin varhaiskasvatus sai kiitosta henkilökunnan ammattitaidosta (ka 4,5) ja pysyvyydestä. Kehitettäviä asioita oli muun muassa päivälepoaika, välipalat sekä päiväkotien tilat ja pihat. Kiitokseksi laadukkaasta varhaiskasvatustyöstä kaikille kaupungin varhaiskasvatuksen työntekijöille tarjottiin taas Laatukahvit viikoilla 35–37.

Tammikuussa Joensuun kaupungin päiväkodit aloittivat yhteistyön Karvin eli Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen kanssa Valssi-pilotissa. Valssi on varhaiskasvatuksen valtakunnallinen laadunarviointijärjestelmä, joka otettiin käyttöön kaikissa Suomen kunnissa 1.8.2023 alkaen. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus valittiin mukaan Valssin pilottiin, jossa testattiin muutamien kuntien kanssa kyseisen laadunarviointijärjestelmän toimivuutta. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen arviointikohteena kevään 2023 toimintakauden aikana oli leikki. Pilottia luotsasi eteenpäin varhaiskasvatuksen laatuohjaaja (hankerahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä).

Vuoden 2023 aikana alle 3-vuotiaiden lasten määrä lisääntyi kaupungin päiväkodeissa noin 60 lapsella verrattuna vuoteen 2022. Eniten lisääntyi alle 1-vuotiaiden määrä, joka kasvoi noin 30 lapsella verrattuna vuoteen 2022. Alkusyksy oli haastavaa alle 3-vuotiaiden ryhmissä, sillä varhaiskasvatukseen tulleiden vauvojen piti tottua toiminnan rakenteeseen ja päivästrukturiin sekä uuteen ryhmään ja uusiin aikuisiin. Eri yksiköihin alle 3-vuotiaiden ryhmiin palkattiin syyskuussa lisäresurssina kahdeksan varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Myös joihinkin isompien eli yli 3-vuotiaiden ryhmiin palkattiin lisäkasvatusvastaullisia tai varhaiskasvatuksen avustajia lasten ei toivottavan käyttäytymisen lisääntymisen vuoksi.

Enossa avattiin elokuussa kolmas ryhmäperhepäiväkotito Harjutielle tilapäiseen paikkatarpeeseen, sillä Enon Metsätähden päiväkodista tai kahdesta muusta ryhmäperhepäiväkodista ei ollut osoittanut uusille tulijoille varhaiskasvatuspaikkoja. Loppuvuodesta 2023 jouduttiin perustamaan lisäryhmä Pa-jakadun päiväkotito, koska kaupungin varhaiskasvatuksesta vähentyi paikkoja kesällä noin 60 Mutalan päiväkodin, Pikkaraisten-ryhmän ja yksityisen Hulivilin suljettua ovensa. Myös Riihisärkänkädun ryhmäperhepäiväkotito eli Riihis, joka perustettiin erityisesti ukrainalaisia lapsia varten, lopetti toimintansa kesäkuussa. Niittylahdenrannan päiväkotito aloitti toimintansa Joensuun kaupungin päiväkotina elokuussa. Päiväkodin aloitus ei kuitenkaan tuonut lisäystä varhaiskasvatuspaikkojen kokonaismäärään, koska se oli toiminut jo aikaisemmin yksityisenä päiväkotina Pilke Päiväkodeilla. Avoin varhaiskasvatus päättyi Hukanpesän ja Hammaslahden päiväkodeista kesällä ja Hukanpesän avoimen tiloissa aloitti elokuussa pieni sisarusryhmä.

Joulukuussa 2023 varhaiskasvatuksessa oli lapsia yhteensä 3 088. Näistä lapsista yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 721 lasta eli 26 % kaikista päiväkotipaikoista. Kaikista varhaiskasvatuspaikoista yksityisiä paikkoja oli 23 %. Esioppilaita varhaiskasvatuksessa oli joulukuussa 2023 yhteensä 590, joista 472 oli kaupungin päiväkodeissa ja 118 yksityisissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lapsia oli joulukuussa 215 ja avoimessa varhaiskasvatuksessa 28. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia kaupungin päiväkodeissa työskenteli joulukuussa yhteensä 20 ja varhaiskasvatuksen avustajia noin 60 (vuoden 2022 luku oli noin 90). Perheohjaajia varhaiskasvatuksessa työskenteli kaksi, joista yksi oli palkattu hankerahoilla, lumikkeja ja lumiukkoja oli kuusi, jotka kaikki olivat palkattu hankerahoilla. Yhteensä varhaiskasvatuksessa työskenteli joulukuussa 2023 noin 750 työntekijää. Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi vuonna 2023. Sairauspoissaolot vuonna 2022 olivat 24 päivää / htv ja vuonna 2023 vastaava luku oli 15 päivää / htv eli vähennystä oli peräti 38 %.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	147 133	54 700	150 000	291 847
Toimintamenot	-2 593 872	-2 297 300	-2 392 600	-2 324 662
Toimintakate	-2 446 739	-2 242 600	-2 242 600	-2 032 815
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	51	49	32	36
€/lapsi	-3 749	-2 902	-4 444	-5 123
Toimintatulot	13 599	15 000	15 000	9 017
Toimintamenot	-204 783	-157 200	-157 200	-193 444
Toimintakate	-191 183	-142 199	-142 200	-184 428
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	267	282	260	241
€/lapsi	-9 632	-10 188	-10 553	-10 816
Toimintatulot	310 163	283 000	183 000	123 253
Toimintamenot	-2 881 981	-3 155 900	-2 926 900	-2 729 935
Toimintakate	-2 571 818	-2 872 900	-2 743 900	-2 606 682

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 083	2 205	2 207	2 137
€/lapsi	-13 479	-13 619	-14 109	-14 376
Toimintatulot	1 819 585	1 289 300	1 289 300	1 389 037
Toimintamenot	-29 896 945	-31 318 600	-32 427 600	-32 110 424
Toimintakate	-28 077 359	-30 029 299	-31 138 300	-30 721 387
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	702	645	680	672
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 286 104	-1 991 000	-2 291 000	-2 260 665
Toimintakate	-2 286 104	-1 991 000	-2 291 000	-2 260 665
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	788	777	762	743
€/lapsi	-8 845	-9 153	-9 858	-10 654
Toimintatulot	2 260	3 000	3 000	12 271
Toimintamenot	-6 972 249	-7 115 000	-7 515 000	-7 928 421
Toimintakate	-6 969 989	-7 112 000	-7 512 000	-7 916 150
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	590	600	600	627
Toimintatulot	2 292 741	1 645 000	1 640 300	1 825 424
Toimintamenot	-44 835 933	-46 035 000	-47 710 300	-47 547 552
Toimintakate	-42 543 193	-44 390 000	-46 070 000	-45 722 128

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 645 000	-4 700	1 640 300	1 825 424	185 124
Toimintakulut	-46 035 000	-1 675 300	-47 710 300	-47 547 552	162 748
Toimintakate	-44 390 000	-1 680 000	-46 070 000	-45 722 128	347 872

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 855 000	387 800	9 242 800	10 575 956	1 333 156
Toimintakulut	-144 499 000	-4 544 300	-149 043 300	-148 853 987	189 313
Toimintakate	-135 644 000	-4 156 500	-139 800 500	-138 278 031	1 522 469

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Riitta Huurinainen 31.8.2023 saakka, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Jani Kaasinen 1.9.2023 alkaen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2023 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalu-eet	Opas-työaikajärjestelmä otettiin käyttöön. Muut projektit jatkuvat v. 2024 puolella.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	HEP, koulutus, liikunta- ja kulttuuripalvelut	Toimintaa kaikissa kouluissa	toteutui
Liikkumisaktiivisuuden lisäämisen tähtäävän suunnitelman jalkauttaminen	Yhden kuntosalin päivittäminen	Liikuntapalvelut	Kiihtelysvaaran kuntosali päivitetty	toteutui
Yhteistyön tiivistäminen Itä-Suomen Liikuntaopiston kanssa	Yhteisen, liikkumisaktiivisuutta lisäävän hankkeen käynnistäminen	Liikuntapalvelut	Perustettu ohjausryhmä Itä-Suomen Liikuntaopiston ja liikuntapalvelujen yhteisten asioiden käsittelemiseksi. Käynnistetty Ikäihmisten liikuntaneuvonta -hanke sekä Mehtimäen testiasema -hanke.	toteutui
Liikuntatietoisuuden kasvattaminen	Liikunta-aktiivisuuskyselyn tulosten saattaminen toimialojen päätöksenteon pohjaksi	Liikuntapalvelut	Liikunta-aktiivisuuskyselyn tuloksia jalkautettu varhaiskasvatukseen ja kaupunkirakennepalveluihin.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun mainetta ja tekoja tapahtumakaupunkina.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuurin unelmavuoden tapahtumien ja osallistujien lukumäärä	Tapahtumia 100 ja kävijöitä 35 000	Kulttuuri-palvelut	Tapahtumia 178 Kävijöitä 187 025	toteutui
Tavoitelinjaus: Kulttuuri lisää hyvinvointia ja elinvoimaa. Joensuussa kulttuurin puroista kasvaa elämän virta. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Joensuussa yhdistetään kova ja pehmeä infrastruktuuri siten, että kulttuurin sisällöt vahvistavat kaupungin ainutlaatuisuutta, yrittäjyyttä ja työllisyyttä sekä uusien muuttajien kotoutumista. Karjalaisen kulttuurin omaleimaisuutta tuodaan esille.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuurista hyvinvointia	Tapahtumien lukumäärä 5% enemmän	Kulttuuri-palvelut	Toteutunut Kulttuurin Unelmavuosi 2023 – hankkeen myötä.	toteutui
	Kulttuuripalvelujen kuntalaiskyselyn tulokset analysoitu ja suunniteltu toimenpiteet tulosten pohjalta	Kulttuuri-palvelut	Tulokset ovat koottu ja prosessoitu kulttuuripalveluiden yksiköissä.	toteutui
	Kulttuurin TEA-viisarin tavoitetaso kuntakeskiarvo 66.	Kulttuuri-palvelut	TEA-viisarin tulokset julkistettiin lokakuun 2023 ensimmäisellä viikolla. Valtakunnallinen keskiarvo oli 71 ja Joensuu sai 83.	toteutui
Kulttuurista elinvoimaa	Kulttuurin unelmavuosi mahdollistaa ulkoiset tapahtumat	Kulttuuri-palvelut	Kyllä.	toteutui
	Ulkopuolisten tuotantojen määrä kasvaa yhdellä eli 2	Kulttuuri-palvelut	Kyllä. Joen Yö ja Karjalan Kurmee.	toteutui
Mahdollisuuksia kulttuurille	Yleisömäärät lisääntyvät 5 %	Kulttuuri-palvelut	Kyllä.	toteutui

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kulttuurijohtaja Katriina Leppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kulttuuripalvelut mahdollistavat toiminnallaan jokaiselle ihmiselle kulttuurin ja taiteen elämyksellisen kohtaamisen ja kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Kulttuuri on tärkeä osa-alue ihmisten kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa.

Kulttuuripalveluiden yksiköiden toiminta oli varsin virkeää ja kehityssuuntaista vuonna 2023. Yhteistyötä kehitettiin yksiköiden kesken ja pyrittiin avaamaan kulttuuripalveluiden tehtävää vielä paremmin kaupunkilaisille ja asiakaskunnalle. Edellä mainittua tuki suuresti Joensuun kulttuurin

unelmavuosi 2023 –hanke, joka nosti kulttuurin estradille vuoden ajaksi. Vapaa pääsyiset kulttuuri-tapahtumat työpajoineen, esityksineen, konsertteineen ja jopa filosofisine luentoineen keräsivät yhteen huimat 187 025 ihmistä vuoden aikana. Hankkeen lupaus oli järjestää sata vapaa pääsyistä tapahtumaa, mutta järjestikin 178 maksutonta kulttuuritapahtumaa.

Joensuun kaupunki täytti 175 vuotta, jonka juhlallisuuksista vastasi kulttuuripalvelut. Joensuu Areenalla järjestettiin kansalaisjuhla, joka myös striimattiin kotitalouksiin. Juhla oli vaikuttava näyte useiden kulttuuritoimijoiden, koulutoimen ja kaupunginorkesterin kesken tehdystä yhteistyötapahtumasta. Illan tähtiesiintyjinä toimivat artistit Saija Tuupanen ja Vesterinen yhtyeineen. Areena oli täynnä ja striimien äärellä oli laskureiden mukaan tuhansia ihmisiä.

Kulttuuripalveluiden tulosalue muodostuu seuraavien yksiköiden toiminnoista: Yleinen kulttuurityö, Lastenkulttuurikeskus, Joensuun konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun seutukirjasto, Joensuun kaupunginorkesteri sekä Joensuun museot sisältäen toimintayksiköt Pohjois-Karjalan museo Hilma, Joensuun taidemuseo Onni, Joensuun bunkkerimuseo ja Tuupovaaran galleria Annamajja.

Seutukunnallinen yhteistyö ja vastuutehtävät ovat osa Joensuun kulttuuripalveluiden toimintaa. Joensuun seudun kansalaisopiston sekä seutukirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämiskirjastona. Joensuun museot toimivat puolestaan Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona tarjoten palveluita museoviraston valvonnassa. Seutukunnallista yhteistyötä tekee myös konservatorio myyden musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle. Joensuun konservatorio vastaa musiikin laajan oppimäärän opetuksesta sekä musiikin ammatillisen toisen asteen koulutuksen toteuttamisesta. Taiteen perusopetuksesta sekä yleisestä sivistystyöstä vastaa puolestaan Joensuun seudun kansalaisopisto. Alueellisena toimijana toimii myös Joensuun kaupunginorkesteri, joka saa toimintaansa tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä niin kuin myös muut kulttuurin yksiköt saavat tukea toimintaansa valtiolta mm. valtiosuosijärjestelmän kautta yleistä kulttuurityötä lukuun ottamatta.

Lastenkulttuurikeskus koordinoi aktiivisesti maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa. Kulttuuripalveluiden yhtenä hyvin tärkeänä tehtävänä on lasten ja nuorten kulttuurikasvatuksellinen työ niin Kulttuurin Puro ja Kulttuurin Virta –ohjelmien kuin kirjastopalveluiden koululaisvierailuiden kautta. Myös yhdistyksien ja järjestöjen sekä taiteilijoiden ja luovan alan työryhmien tukeminen on kulttuuripalveluiden yksi tärkeä tehtävä. Yleisen kulttuurityön kautta tuetaan eri tahoja jakamalla mittava määrä vuosittain kulttuuriavustuksia, joiden piiriin lanseerattiin kolmivuotiset kumppanuussopimukset alkaen tästä vuodesta. Kumppanuussopimuskumppanuuksia on 21 tahoja, joiden kumppanuussopimukseen kuuluu vapaa pääsyisen tapahtuman järjestäminen kerran vuodessa. Tämä on mahdollistava toimentapade kulttuurin saavutettavuuden ja osallistavuuden parantamiseksi kaupungissa osana kulttuurilain velvoittavaa toimintaa.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta jakoi 22.2.2023 kulttuuriavustuksia yhteensä 258 027 euroa ja myönnteisen päätöksen sai 44 hakemusta. Talousarvion laadintavaiheessa ei voitu vielä ennakoida avustustuudistuksen vaikutusta myönnettyjen avustusten määrään ja koska hakuaikoja on nyt vuodessa van yksi, hakemuksia on määrällisesti vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Yleinen kulttuurityö on mukana osatoteuttamassa Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimaa IHKU- Ikämiehille hyvinvointia kulttuurista hanketta. Kulttuurisihteeri työskentelee hankkeessa 30 % työajasta maaliskuu 2023 – marraskuu 2024.

Yleinen kulttuurityö on myös vastannut Joensuun kaupungin osalta keskustan alueen kansalaisjuhlista yhdessä Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunnan kanssa. Vuoden aikana perinnetoimikunta järjesti kansallisen veteraanipäivän ja kaatuneitten muistopäivän juhlallisuudet perinteisin menoin sekä itsenäisyyspäivänä kunnianosoituksen sankarihaudoilla. Yleinen kulttuurityö vastasi itsenäisyyspäivän päiväjuhlan järjestämisestä konservatorion konserttisalissa.

Kevään aikana toteutettiin keskustelutilaisuuksia; vaalipaneeli järjestettiin 20.3. ja Kulttuuri Joensuussa-keskustelutilaisuus 10.5.

Joen Yö järjestettiin 18.8. ja yleinen kulttuurityö osti tapahtuman järjestämisen Joensuun Virta Oy:tä ostopalveluna. Tapahtuma oli erittäin onnistunut ja yleisöä oli arviolta yli 26 000.

Kulttuuripalveluilla oli koordinaatiovastuu Joensuu-päivän järjestämisestä. Kokonaisuutena kaikissa Joensuu-päivänä järjestetyissä tilaisuuksissa kävijöitä oli yhteensä 5964. Toteutusvastuuna Areenan suurtuotannon lisäksi oli taidemuseolla aamukahvitilaisuus sekä kaupungin palkintojenjako. Tilaisuudessa palkittiin kulttuuripalkinnolla Janne Mertanen sekä kunniainnoilla Popkatu ry, Ohvanan kulttuuritalo sekä Ilja Teppo. Lisäksi järjestettiin kulttuuriohjelmaa jokaisen pitäjän Joensuu-päivän aamukahvitilaisuuksiin.

Perinteinen joulukorttikeräys kutsui kaikki joensuulaiset lähettämään tonttupostia, tuoden iloa ikäihmisten joulun odotukseen. Joulukorttikeräys oli käynnissä 7.11.-5.12.2023 välisen ajan. Yleinen kulttuurityö järjesti joulukorttikeräyksen yhteistyössä Taitamon ja Siun Soten kanssa, joiden avustuksella kortit toimitettiin ikäihmisille muun muassa palvelukoteihin ja kotihoidon asiakkaille. Keräykseen kortteja tuli noin 4 000.

Kulttuurisen yhteisötyön kokonaisuus painottuu saavutettaviin ja matalan kynnyksen palveluihin. Jokaiseen Joensuun ikääntyneiden hoito- tai hoivayksikköön toimitettiin keväällä kuvakirjasia, joihin on koottu kuvia Pohjois-Karjalasta tukemaan esim. muistelutyötä. Keväällä on myös järjestetty Vaarakollektiivin kahdeksan esityksen kiertue hoivakoteihin Tarinoita ilman sanoja-tilausesityksellä. Määräaikainen yhteisötaiteilija työskenteli kulttuurisessa yhteisötyössä ja toteutti omiin juuriin liittyviä matalan kynnyksen draamatyöpajoja laajalti Joensuun alueella sekä usean eri kohderyhmän parissa. Työpajoja järjestettiin marraskuun loppuun mennessä yhteensä 30 kpl ja niitä toteutettiin mm. Enon ja liksenvaaran alakouluissa, International House Joensuun ryhmälle sekä ikääntyneille Velmujen ja Settlementin ryhmissä. Lisäksi oli myös kaikille avoimia ryhmiä.

Lastenkulttuurikeskus tavoitti toimintakertomusvuonna 9 398 osallistujaa, joista lapsia 8 387. Ohjelmassa oli kaikkiaan 275 tapahtumaa, joista työpajoja 57 % ja esityksiä 21 %. Valtaosa (87 %) toiminnasta kohdistui Joensuun koulujen ja varhaiskasvatuksen opetusryhmille. Kulttuurin virta kulttuurikasvatusohjelman sisältöjen lisäksi tarjolla oli muuta täydentävää ohjelmaa.

Lastenkulttuurikeskus koordinoi maakunnallisen lastenkulttuuriverkoston toimintaa. Oppilaita maakunnan kouluilta osallistui myös kaupunginorkesterin konsertteihin ja Taidemuseon työpajoihin.

Kulttuurin virta kulttuurikasvatusohjelma toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kulttuuri- ja taidelaitosten kanssa. Lastenkulttuurin saama yleisavustus kattoi taidelaitosvierailujen kuljetuskustannukset ja kulttuurikasvatusohjelma tavoitti tasa-arvoisesti koululaiset eri puolilta kaupunkia.

Alakoulujen kulttuurikasvatusohjelmaan sisältyi ekaluokkalaisten kirjastokäynnit, orkesterin muusik-
kovierailut 2.-luokissa, kaupunginorkesterin ja Mimmit yhtyeen konsertti sekä kirjavinkkauksia kol-
masluokkalaisille. Viidesluokkalaisten vierailivat Bunkkerimuseolla ja kuudesluokkalaisten Taidemuse-
ossa. Lisäksi sisältöjä ostettiin Motoralta (4-luokkalaisten tanssityöpajat Katrillien kiemuroissa) ja
Dokkinolta (ala- ja yläkoulujen elokuvaesitykset Tapiossa).

Yläkouluilla 7.-luokkalaisten osallistuivat mediapajoihin. Vaikuttava video työpajat olivat lastenkulttuu-
rikeskuksen omaa tuotantoa. Kaikki yläkoululaiset saivat kulttuuri- ja liikuntaetuihin oikeuttavat K789-
edut, jotka liitettiin nuoripalveluiden toteuttamaan mobiilikorttiin. Dokkinon toteuttamat elokuvanäy-
tökset yläkoululaisille teemana Upean omanlainen toteutettiin marraskuussa elokuvateatteri Tapi-
ossa. Orkesterin yhtyeet vierailivat maaseutualueiden yläkouluilla vuorovuosin.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen eskarit kutsuttiin Eskarifestareille Joensuu Areenaan. Sisältötuotan-
nosta vastasivat kansalaisopiston opettajat. Konservatorion varhaisiän musiikkikasvattajat koulutti-
vat päiväkotien henkilöstöä kymmenellä päiväkodilla. Musiikkia päivään koulutustuokioissa rohkais-
taan ja tuetaan henkilöstöä musiikkikasvatuksen toteutuksessa.

Lastenkulttuuri osallistui keväällä Suomen Kansallisoopperan ja Puolustusvoimain Joensuu-vierai-
lujen kulttuuritarjonnan järjestelyihin. Taikahuilu minioopperan kolmeen esitykseen konservatoriolla
pääsi osallistumaan 240 lasta kaupungin päiväkodeista ja perheille avoimet Vauvamuskarit täyden-
sivät poikkeuksellisen laadukasta lastenkulttuuritarjontaa. Puolustusvoimain konsertti Marssi seitse-
mään ihmeeseen keräsi Areenalle yli 1200 yläkoululaista.

Lastenkulttuurikeskus toteutti kulttuuritoimintaa maahanmuuttaja lapsille yhteistyössä Kieli- ja kult-
tuuriopetuksen kanssa. Kohti valoa –hankkeet saivat rahoitusta lastenkulttuurikeskusten liiton kautta
Suomen kulttuurirahastolta.

Museot

Joensuun museoiden vuoden 2023 toimintaa leimasivat useat muutot, eri hankesuunnitelmien laa-
dinta sekä monet henkilöstönvaihdokset. Nykyisessä kokoelmakeskuksessa aloitettiin keväällä mu-
seo-objektien pakkaaminen. Uuden kokoelmakeskuksen tilojen suunnittelu ja hyllyjärjestelmien kil-
pailutus työllistivät henkilökuntaa koko vuoden ajan. Alkuperäinen muuttoaikataulu siirtyi, kun ns.
uusi puoli valmistui marraskuun lopulla ja hyllyjärjestelmien pystytys aloitettiin joulun alla. Careli-
cumin näyttelyt purettiin syksyllä ja toimisto- ja tukitilat tyhjennettiin, myös Koskikatu 7 A kolmannen
kerroksen työhuoneet tyhjennettiin. Keväällä tehtiin taidemuseossa suuri perussiivous ja vuosikym-
menten aikana kertyneen tavaran poistaminen. Samaan aikaan suunniteltiin M_tä biennaalia ja Sata
vuotta ilmaillua Pohjois-Karjalassa-näyttelyä sekä osallistuttiin taidemuseon perusparannuksen
suunnitteluun. Lokakuussa 2023 kaupunginvaltuusto hyväksyi taidemuseon perusparannuksen han-
kesuunnitelman ja kustannusarvion. Uuteen Hallintotaloon muuttavista työyksiköistä noudettiin tai-
deteoksia sekä kaupungintalolta että Muuntamontie 5:sta ja 6:sta. Lisäksi teoksia haettiin tyhjenty-
västä Pyhäselän terveyskeskuksesta.

Suurin alkava hanke oli Kaupungintalosta museoksi uusien näyttelyjen suunnittelutyö. Kaupungin-
talon kunnostus museoksi alkoi joulukuussa. Syksyllä kutsuttiin kaupungintalon näyttelysuunnittelun

sparraajaksi työelämäprofessori Sami Sykkö ja hänen kanssaan pidettiin yhteisiä suunnittelupalaveria. Seitsemän vuoden mittainen kaupunkihistorian urakka päättyi marraskuussa, kun Joensuun kaupungin 175-vuotissyntymäpäivänä julkaistiin Joensuun historia VIII Vuodet 1954–2020. Pienempiä hankkeita olivat Raitti sekä Aineeton kulttuuriperintö.

Taidemuseo Onnissa avattiin vuoden alussa Eeva Tiisalan ja Tarja Malisen ja Hilmassa Jouni Erolan ja Jarno Artikan näyttelyt. Kesällä molempien museoiden tilat täytti M_ä nykytaiteen biennaali. Syksyllä Onnissa avautui pääasiassa omista kokoelmista koottu yhteisnäyttely Sirkus Supiaisen kanssa, Hilmassa avattiin Carelicumin viimeisenä näyttelynä Sata vuotta ilmailua Pohjois-Karjalassa. Museoiden kävijämäärä lisääntyi edellisestä vuodesta ollen 41 919 asiakasta.

Hilman esinekokoelmaan kuuluu noin 30 190 esinettä ja kuvakokoelmaan noin 227 400 kuvaa. Onnin taidekokoelmissa oli lähes 6500 taideteosta.

Alueelliseen vastuumuseotoimintaan kirjattuja toimenpiteitä toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Painopisteinä alueellisessa museotoiminnan edistämässä oli alueellinen neuvontatyö erityisesti kokoelmatyö ja kotiseutuarkistot sekä alueellisten museopalveluiden kehittäminen. Alueellisessa kulttuuriympäristötehtävässä hoidettiin lausuntojen ohella viranomaisneuvotteluita, valvottiin hankeavustusten käyttöä ja tehtiin maastokatselmuksia. Alueellisen taidemuseotyön asiantuntijatehtävissä annettu neuvonta keskittyi pääosin taideteosten alkuperän selvittämiseen, teosten säilyttämiseen sekä teosten tekijänoikeuksiin ja toisintamiseen liittyviin kysymyksiin. Lisäksi neuvontaa annettiin Joensuun keskustan alueen julkiseen taiteeseen. Uutena digitaalisena palveluna toteutettiin Joensuun taidemuseon podcast Kuuntelukuvia, jossa lähestyttiin taidetta taiteilijoiden henkilökohtaisten kertomusten kautta.

Vuoden alussa Tuupovaaran palvelupiste siirtyi uusiin toimitiloihin. Galleria Annamaijan toiminta päättyi palvelupisteellä, mutta teoksia siirrettiin esille uusiin tiloihin. Saimaa-ilmion kulttuuripääkaupunki 2026 hausta jäi elämään IMU – Itä-Suomen museoiden yhteistyöverkosto. Verkosto piti Joensuussa syksyllä kaksipäiväisen kokouksen.

Kaupunginorkesteri

Joensuun kaupunginorkesterin vuoden 2023 kävijämäärät kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Myytyjen konserttilippujen määrä kasvoi 22,57 % vuoden 2022 myytyjen lippujen määrään verrattuna. Pääsymaksullisia konsertteja ja tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 47 kappaletta, joissa vieraili yhteensä 16 503 kuulijaa. Vuoden 2023 tulotavoite saavutettiin hienosti.

Viime vuoden aikana kaupunginorkesterilla oli myös ilahduttava määrä yhteistyökonsertteja. Pohjois-Savon liiton ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton sekä kaupunginorkesterin yhteistyönä toteutettiin Ruikonperän Sinfonia Jaakko Tepon 70-vuotisjuhlan kunniaksi, yhteistyökonsertit tehtiin myös yhdessä Rajaton taide –festivaalin sekä Joensuun Musiikkijuhlien kanssa. Koronapandemian väistyttyä kaupunginorkesterille mahdollistui myös jälleen yhteistyökonsertit toisten kaupunginorkesterien kanssa ja niinpä kevätkauden sinfoniakonsertit päättyivät juhlallisesti Jyväskylä Sinfonian kanssa ja syyskausi vastaavasti alkoi Kuopion kaupunginorkesterin kanssa. Edellisten lisäksi kaupunginorkesteri oli vahvasti mukana Joensuun kaupungin 175-vuotisjuhlissa Areenalla.

Orkesteri toteutti kahdeksan verkkokonserttia ja ne tavoittivat verkon välityksellä yli 7400 kuulijaa. Maksuttomia verkkokonsertteja päätettiin jatkaa korona-ajan jälkeen, tavoitteena parantaa orkesterin saavutettavuutta. Osaaminen verkkokonserttien toteutukseen löytyy orkesterin toimiston sisältä,

joten videokuvausta ei tarvitse hankkia ostopalveluna. Verkkokonserttien lisäksi kouluille tuotettiin opetusmateriaaliksi videotallenteita mm. elokuvamusiikin ja -äänen synnystä.

Orkesterin muusikot tekivät maksutonta kulttuurihyvinvointityötä kouluilla, päiväkodeissa, palvelutaloilla sekä Honkalampi-keskuksessa. At your service -jalkautumisviikot touko- ja joulukuussa veivät muusikot esiintymään kauppakeskuksiin, kahviloihin ja ravintoloihin.

Taidetestaajat -hankkeen konserteissa yli 800 kahdeksaluokkalaista pääsi kuulemaan elokuvamusiikkia ja tietovisailemaan Joensuun suurimmassa taidevisailussa. Taidetestaajat on Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, jota rahoittaa Suomen kulttuurirahasto, Svenska kulturfonden ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Kaupunginorkesterin toteuttama 'Elokuvamusavisa' arvioitiin Taidetestaajien taholta Suomen parhaimmiston kuuluvaksi Taidetestaajakokemukseksi. Myös yleisökonserttina konserttikonsepti saavutti täyden salin.

Yhteistyö Joensuun lastenkulttuurikeskuksen koululaisten kulttuuripolku Kulttuurin virran kanssa koki satoja 2.-, 3.- ja 8.-luokkalaisten musiikkiseikkailujen pariin. Muusikot vierailivat 2.-luokkalaisten luona 'Muusikko pulpetissa' -otsikolla, toteutimme Mimmit -yhtyeen kanssa 3.-luokkalaisten konsertit Joensuussa ja Kiteellä sekä vierailimme maakunnan 8.-luokkalaisten luona konsertoiden jousten ja TeamArin (puhaltajat ja lyömäsoittaja) voimin.

Pääsymaksuttomat tapahtumat ja tilaisuudet tavoittivat vuoden aikana yli 20 000 kävijää. Kokonaisuudessaan orkesteri tavoitti toiminnallaan vuoden 2023 aikana yli 47 000 henkilöä.

Koronapandemiasta johtuvaa trendiä konserttilipun ostamisen siirtymisestä melko lähelle konserttipäivää on edelleen havaittavissa suurimmassa osassa konsertteja. Tämän takia konserttiyleisön määrän ennakoarviointi on käynyt entistäkin haastavammaksi.

Orkesterimme taiteellisessa johdossa toimi Duo Tikson, Antti Tikkanen ja Minna Pensola. Vuoden aikana saimme lukuisia korkeatasoisia taiteellisia vierailijoita Duo Tikson kontaktien ansiosta. Myös ohjelmiston raikkaus on saanut paljon kiitosta erityisesti vakituisten konserttikävijöidemme keskuudessa. Ohjelmistosuunnitteluun oman arvokkaan panostuksensa antaa myös orkesterin muusikoista koostuva ohjelmistotoimikunta.

Kaupunginorkesteri haki Live 2 -hankerahaa Konserttikeskuksesta ja teatterikeskuksesta. 6000 € rahoitus saatiin interaktiivisen konserttikonseptin rakentamiseen kohteena erityislapset ja -nuoret. Hankeraha käytetään kokonaisuudessaan vuonna 2024.

Orkesteri otti myös ensimmäisen askeleen digiaikaan kaupungin strategian mukaisesti hankkimalla OPAS-asiainhallintajärjestelmän, joka on suunniteltu nimenomaan orkestereita varten. Näin paperiset työlistat jäivät historiaan.

Seutukirjasto

Vuosi 2023 oli odotettu paluu normaaliin arkeen pandemian jälkeen. Tapahtumien määrässä päästiin normaaliin tasoon ja pandemiasta lisäpotkua saanut e-aineistojen käyttö jatkoi voimakasta kasvuaan. Fyysisten käyntien määrän väheneminen on valtakunnallinen ilmiö, mutta kirjastopalvelujen käytön voidaan katsoa kasvavan – asiakaskäyttäytyminen on muuttunut verkkopainotteiseksi. Kouluyhteistyö ja yleisestikin nuoremmat asiakasryhmät tekivät vuonna 2023 paluun.

Rantakylän remontoitavat tilat valmistuivat syksyllä ja kirjasto avattiin lokakuussa. Rantakylän kirjasto toimii kaikkien Joensuun uusien lähikirjastojen tavoin omatoimikirjastona. Hammaslahden koulu- ja kirjastorakennus eteni hankesuunnittelusta toteutukseen ja työt työmaalla alkoivat marraskuussa.

Koha-kirjastojärjestelmä päivitetään nykyisin vuosittain mikä parantaa ohjelman toimivuutta ja tietoturvallisuutta. Päivitys aiheuttaa 1–2 kiinniolo päivää ja jatkossa niiden yhteyteen järjestetään koko maakunnan kirjastohenkilökunnan yhteinen koulutuspäivä.

Vaara-kirjastojen perusopetukselle suunnattu kirjastopolku otettiin vuoden aikana käyttöön kaikissa maakunnan kirjastoissa ja saadun palautteen myötä aloitettiin heti kirjastopolun jatkokehittäminen. Hanketyössä painopistealueena oli demokratiatyö ja toisen asteen kouluyhteistyö. Amisagentit hankkeessa toteutettu Suuri amisopas julkaistiin syksyllä ja sai valtakunnallista huomiota. Toisen asteen huomioinen kirjastotyössä näkyi selkeästi ko. ikäryhmän lukuinnon kasvussa.

Konservatorio

Konservatorion osalta vuosi 2023 oli joka suhteessa onnistunut. Hakijoita musiikkiopistossa ja ammatillisessa koulutuksessa oli selkeästi edellisvuosia enemmän. Musiikkiopistossa aloitti syksyllä 94 oppilasta ja ammatillisessa koulutuksessa 27 opiskelijaa. Myös musiikkileikkikoulun oppilasmäärä on noussut ilahduttavasti koronapandemian aiheuttamasta oppilasmäärän laskusta.

Konserttitoiminta oli aiempien vuosien tapaan aktiivista koko vuoden ajan. Konsertteja järjestettiin vuoden aikana yhteensä 190, joissa yleisöä oli yhteensä yli 14 000 henkeä. Hanketoimintaa toteutettiin vuoden aikana Otsakorven säätiön rahoituksella. Otsakorven säätiön rahoittamana toteutettiin Konsa Ensemble orkesterin Varsovan konserttimatka, 15 mestarikurssi-/workshop-vierailua, kehitettiin ammattiopiskelijoiden yhteisömuusikkous-opintojaksoa ja toteutettiin James Bond – musiikin suurproduktio. James Bond – produktiossa oli mukana n. 70 esiintyjää konservatoriolta, minkä lisäksi mukana oli näyttelijäryhmä Teatteri traktorilta sekä ryhmä Riverian media- ja äänitekniikka-alojen opiskelijoita toteuttamassa ääni-, valo – ja videotekniikkaa. Vuoden normaalitoiminnasta poikkeavista produktioista voidaan mainita myös ”Kylälaulajat” -opperaproduktio maaliskuulta, puhallinorkesterien osallistuminen puolustusvoimien sotilasmusiikkialan ”Marssi seitsemään ihmeeseen” -produktioon sekä jousiorkesterien mukana olo Joensuun 175-vuotisjuhlakonsertissa Areenalla.

Keväällä 2023 yhteishaussa yli kymmenen konservatorion ammatillisen koulutuksen opiskelijaa sai jatko-opiskelupaikan Sibelius-Akatemiasta, ammattikorkeakoulujen musiikkipedagogi-koulutuksista tai Jyväskylän yliopiston musiikkikasvatuksen koulutusohjelmasta. Tämä on positiivinen viesti opetuksen laadusta.

Syksyllä 2023 aloitettiin Konsa 2028 – visiotyö, jossa henkilökunnan kanssa luodaan suuntaviivat konservatorion seuraaville viisivuotiskaudelle. Vision julkistetaan huhtikuussa 2024.

Kansalaisopisto

Vuoden 2023 aikana opiskelijat palasivat vapaan sivistystyön opintojen pariin lähes koronavuosia edeltäneeseen tapaan. Kursseille osallistujia oli vuoden aikana yhteensä 23 324, joka oli 3992 enemmän kuin edellisenä vuotena. Osallistujien määrässä olla jo hyvin lähellä pandemiaa edeltänyttä tasoa. Kursseja toteutui yhteensä 2152, joka oli 297 enemmän kuin edellisenä vuotena ja tunteja puolestaan toteutui yhteensä 42 490, joita oli 3 790 enemmän kuin edellisenä vuotena. Erilaisia yleisölle avoimia ja maksuttomia tapahtumia vuoden 2023 aikana järjestettiin 15 kpl ja niissä oli yhteensä n. 3200 kävijää.

Edellisen lukuvuoden aikana uudistettiin opiston markkinointi ja viestintä kokonaisuudessaan. Tavoitteena oli lisätä Joensuun seudun kansalaisopiston näkyvyyttä ja tunnistettavuutta sekä kannustaa toiminta-alueen ihmisiä osallistumaan, kehittymään ja vaikuttamaan. Uudistustyöhön osallistui koko opiston henkilöstön lisäksi kaupungin viestintä sekä ulkopuolisena toimijana mainostoimisto Hurry Oy. Samalla myös pyrittiin lisäämään markkinoinnin ja viestinnän monikanavaisuutta sekä ekologisuutta. Uudistus on saanut hyvän vastaanoton ja myönteistä palautetta iloisesta ja raikkaasta ilmeestä. Toki jotkin ovat vielä kaivanneet uudesta asiakaslehdessä puuttuvaa luetteloa tarjolla olevista kursseista. Opiskelijamäärien myönteinen kehitys vahvistaa uudistuksen olleen onnistunut.

Joensuun seudun kansalaisopisto on jo useiden vuosien ajan järjestänyt maahanmuuttajien lukuopetusta. Vuoden 2023 aikana opetusta on ollut Joensuun lisäksi Outokummussa, jossa suomen kielen opetustarve johtuu paikallisesta vastaanottokeskuksesta. Opiskelijoita vuoden 2023 aikana oli yhteensä 43.

Kansalaisopisto kysyy kurssitoiveita ja asiakaspalautteita seuraavan lukuvuoden suunnittelun pohjaksi. Opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijapalautteiden ja kurssitoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä muun kehittämistyön ohella. Asiakaspalautteisiin saatiin 4782 vastausta, joiden mukaan kansalaisopiston opetustoimintaan oltiin erittäin tyytyväisiä (ka. 4,6, arviointi 1–5). Seuraavan lukuvuoden suunnittelua varten kansalaisopisto pyytää kaikille avoimella kyselylomakkeella opiskelijoiden kurssitoiveita, joiden pohjalta kurssitarjontaa kehitetään edelleen vastaamaan alueelliseen ja paikallisiin sivistys- ja harrastustarpeisiin.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen lkm	82	20	160	236
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen kävijämäärä	2 720	3 500	130 000	194 079
Kulttuuriavustukset				
Myönnettyt avustukset kpl	79	80	44	44
Avustukset yhteensä	-181 389	-262 500	-262 500	-258 317
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	242	250	250	275
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	8 691	7 200	8 000	9 398
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	5	4	4	4
Toimintatulot	30 949	36 000	46 000	62 901
Toimintamenot	-632 176	-761 000	-771 000	-800 874
Toimintakate	-601 227	-725 000	-725 000	-737 973

Museot	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	24 217	25 000	25 000	26 982
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	3 044	3 000	2 500	2 770
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	68	50	35	71
Tapahtumat, osallistujat	1 597	3 000	3 000	2 903
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	13 821	14 000	14 000	14 937
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	2 629	3 000	2 500	2 964
Tapahtumien määrä	158	50	30	33
Tapahtumiin osallistujat	2 578	3 000	4 000	4 803
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18	18	18	18
Toimintatulot	133 400	171 000	171 000	178 347
Toimintamenot	-1 733 270	-2 043 000	-2 076 300	-1 984 594
Toimintakate	-1 599 870	-1 872 000	-1 905 300	-1 806 246

Kaupunginorkesteri	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	29	28	35	40
Esiintymiset pienryhmäkokoontumisissa, lkm	17	25	25	35
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	67	50	50	66
Myytyjen lippujen lkm	7 963	9 000	7 500	9 733
Kuulijoiden lkm	61 524	45 000	40 000	47 629
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	39	43	43	38
Toimintatulot	277 206	175 000	175 000	190 466
Toimintamenot	-2 569 959	-2 622 000	-2 669 000	-2 884 864
Toimintakate	-2 292 753	-2 447 000	-2 494 000	-2 694 398

Joensuun seutukirjasto	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 117 779	2 150 000	2 150 000	2 135 589
Aukiolotunnit	27 144	26 000	26 000	26 172
Aukiolotunnit: omatoimiaukio	43 492	47 000	47 000	48 518
Käynnit lkm	952 187	1 100 000	1 100 000	1 068 728
Verkkokäyntien lkm	748 954	650 000	700 000	801 260
Tapahtumat	889	800	850	1 054
Käyttäjäkoulutus	526	650	650	599
Aineistohankinnat €/asukas	5,8	6,0	6,0	5,8
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	85	84	84	85
Toimintatulot	1 773 098	1 851 400	1 851 400	1 872 990
Toimintamenot	-5 952 729	-6 376 900	-6 434 900	-6 384 121
Toimintakate	-4 179 631	-4 525 500	-4 583 500	-4 511 132

Konservatorio	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	894	870	915	927
- musiikkiopistotaso	540	535	535	549
- varhaisiän musiikkikasvatus	306	300	320	325
- avoin osasto	48	35	60	53
Musiikkiopiston opetustunnit	26 901	26 300	26 300	26 035
Avoimen osaston opetustunnit	1 031	750	900	1 274
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	67	60	60	60
Konserttien/tapahtumien lkm	184	220	220	190
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	17 824	20 000	20 000	14 343
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	59	55	55	62
Toimintatulot	504 770	485 000	485 000	512 405
Toimintamenot	-3 949 867	-4 038 500	-4 205 500	-4 214 486
Toimintakate	-3 445 097	-3 553 500	-3 720 500	-3 702 081

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	19 338	23 500	23 500	23 324
opetustunnit	38 351	45 000	45 000	42 489
Joensuun opetustunnit, joista	26 183	30 500	30 500	29 382
Lapset ja nuoret	5 242	5 800	5 800	5 731
Kuvataide	2 563	2 600	2 800	2 846
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	610	900	700	597
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	493	500	500	488
Musiikki	3 720	3 850	4 050	4 185
Tieto- ja viestintätekniikka	437	850	400	339
Kielet	3 909	4 500	4 500	4 311
Kädentaidot ja muotoilu	2 793	3 200	3 200	2 781
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	353	550	550	433
Puutarha, luonto ja koti	325	400	400	326
Ruoka	373	500	500	469
Liikunta ja tanssi	5 311	6 750	6 750	6 511
Muu koulutus	46	50	200	220
Maksullinen palvelutoiminta	8	50	150	145
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18	58	58	18
Toimintatulot	1 526 030	1 777 600	1 777 600	1 755 809
Toimintamenot	-3 527 406	-4 085 600	-4 129 600	-4 021 911
Toimintakate	-2 001 377	-2 308 000	-2 352 000	-2 266 103

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 496 000	10 000	4 506 000	4 572 918	66 918
Toimintakulut	-19 927 000	-359 300	-20 286 300	-20 290 850	-4 550
Toimintakate	-15 431 000	-349 300	-15 780 300	-15 717 932	62 368

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Joensuun Urheiluakatemiasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun Kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Hallinto ja avustukset

Liikuntapalvelujen hallinnon yksi keskeinen tehtävä on koordinoida ja kehittää liikuntatilojen ja alueiden varauskäytänteitä. Vuoden 2023 aikana varausten tekemistä kehitettiin ottamalla käyttöön uudenlainen varaussysteemi, missä vuoron varaaja voi varata ja maksaa liikuntavuoron itse Tilavan kautta. Systeemiä pilotoitiin Marjalan liikuntasalin osalta ja sen käyttöä on tarkoitus laajentaa 2024 aikana. Verkkokaupan osalta palvelua parannettiin ottamalla käyttöön turvaposti, jolloin asiakas voi lähettää mahdolliseen alennukseen oikeuttavan asiakirjan (esim. kopio opiskelijakortista) sähköisenä eikä henkilökohtaista palvelupisteellä käyntiä tarvita.

Liikuntapalvelujen avustuksia haettiin loppuvuonna 2022 käyttöön otetun sähköisen järjestelmän kautta. Järjestelmä edellyttää hakijalta vahvaa tunnistautumista. Avustusta hakeneiden seurojen ja jaostojen määrä kasvoi edellisestä vuodesta ollen 48.

Vuoden 2022 lopulla perustetun liikuntapalvelujen, Itä-Suomen Liikuntaopiston, Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n ja sittemmin myös Kansalaisopiston edustajista koostuva Liikkuva Joensuu -ohjausryhmän toiminta vakiintui. Liikkuva Joensuu -konseptissa kyse on yhdessä johdetusta strategisesta verkostosta, jolla on yhteinen toimintamalli ja tavoite kuntalaisten aktivoimiseksi. Työ konseptin kehittämiseksi jatkuu seuraavina vuosina, mutta jo vuoden 2023 aikana otetut askeleet osoittivat, että oikealla tiellä ollaan ja yhteistyötä kannattaa syventää ja työnjakoa selkiyttää.

Vuoden 2023 käynnistyi kaksi uutta liikuntapalvelujen kehittämiseen liittyvää hanketta. Ikäihmisten liikuntaneuvonta Joensuussa -hankkeen tavoitteena on luoda eri toimijatahojen yhteistyönä toteutettava saumaton ja laadukas liikuntaneuvonnan palveluketju. Joensuun kaupungin liikuntapalvelujen ohella hankkeen keskeisiä toimijoita ovat Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun Sote, Itä-Suomen liikuntaopisto, Joensuun seudun kansalaisopisto, Pohjois-Karjalan liikunta, Karelia-ammattikorkeakoulu sekä Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskus. Lähtökohtaisesti kaksivuotiseksi suunniteltu hankekokonaisuus sai osarahoituksen aluehallintoviraston hallinnoimista Liikunnallisen elämäntavan paikallisista kehittämisavustuksista.

Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema – uutta liiketoimintaa, palveluita ja yrittäjyyttä - hankkeen aikana Joensuu Areenaan rakennetaan laajan kohderyhmän tarpeita palveleva maakunnallinen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema. Kehittämis- ja investointihankkeesta muodostuvan ryhmähankkeen päätoteuttajana toimii Joensuun kaupunki ja muita toteuttajia ovat Itä-Suomen liikuntaopisto Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy sekä Itä-Suomen yliopisto. Lokakuussa 2023 alkanut hanke kestää vuoden 2025 loppuun saakka ja sille on myönnetty osarahoitus Euroopan oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF).

Sekä Liikkuva Joensuu -ohjausryhmätoiminnan kehittäminen, että edellä mainittujen hankkeiden käynnistäminen toteuttavat liikuntapalvelujen vuoden 2023 toiminnallista tavoitetta Islo-yhteistyön syventämiseksi.

Vuoden 2023 liikuttajaksi Kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi salibandyseura Josba Juniorit ry:n. Josba Juniorit ry on määrätietoisesti, laadukkaasti sekä pitkäjänteisesti kehittänyt seuratoimintaa kasvattaen tasaisesti eri-ikäisten lasten ja nuorten harrastajamääriä.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Lapset ja nuoret

5–15-vuotiaiden lasten ja nuorten uimakouluja toteutettiin uimahalleissa sekä pitäjien uimarannoilla. Uimakouluihin osallistui yhteensä 429 henkilöä ja ryhmien keskimääräinen täyttöaste oli 80 %. Palautekyselyn (n=103) mukaan asteikolla 1-5 tyytyväisyys uimakouluihin oli 4,8.

Vähävaraisista perheistä tulevien lasten ja nuorten liikkumista tuettiin jakamalla Joensuun kaupungin lahjoitusrahastosta 13 050 euroa liikuntavälineiden hankintaan. Apurahaa pystyi hakemaan vähävaraiset, alle 18-vuotiaan joensuulaisen huoltajat tai 18–29-vuotta täyttäneet joensuulaiset henkilöt. Hakijalta edellytettiin toimeentulotuen saamista tai sosiaalipalveluiden asiakkuutta. Hakuajalla jätettiin 103 apurahahakemusta, joista 86 täytti hakuohjeiden mukaiset kriteerit. Kelpoisissa hakemuksissa apurahaa haettiin yhteensä 14 950 euron edestä. Koska apurahoja haettiin enemmän, kuin määrärahaa oli varattu, apurahat jaettiin ensisijaisesti alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille.

Koulujen loma-aikoina Joensuu Areenalla ja Mehtimäen jäähallissa järjestettiin kaikille avoimia, maksuttomia yleisövuoroja. Talvi- ja hiihtoloman yleisövuoroilla toteutettiin maksuton välinelainaamo ja liikunnanohjaus yhteistyössä Itä-Suomen liikuntaopiston kanssa.

Aikuiset

Maaseutualueen kuntosalikorttien myynti kasvoi 23,4 % vuoteen 2022 verrattuna ja kasvu oli suurta etenkin verkkokaupassa. Kaikille maaseutualueen kuntosaleille kuntosalikortteja myytiin yhteensä 1215 kpl, joista seniorikortteja (yli 65-vuotiaat) oli 21,7 % ja muihin alennusryhmiin (opiskelijat, eläkeläiset, työttömät) kuuluvia 20,1 %.

Maaseutualueen kuntosalipäivityksen kohteena oli Kiihtelysvaaran kuntosali. Käyttäjille teetettiin päivitykseen liittyen kysely huhtikuussa ja havainnekuva ja suunnitelma olivat nähtävillä elokuussa. Hankinnan kilpailutus päättyi marraskuussa ja päivitys viimeistellään vuoden 2024 alussa.

Ohjattua liikuntaa järjestettiin yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa keväällä 73 kurssia, kesällä 14 kurssia ja syksyllä 76 kurssia. Kursseista yhteensä 32 peruttiin liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Soveltavaan ja senioreiden liikuntaan painottuvat yhteistyökurssit, allas- ja vauvauinnit mukaan lukien, liikuttavat noin tuhatta eri henkilöä vuoden aikana (kesä + syksy yhteensä 1020 osallistujaa).

Liikuntapalvelut osallistuivat Itä-Suomen liikuntaopiston ja Pohjois-Karjalan liikunta ry:n järjestämään Hyvinvointifestarit -tapahtumaan Joensuu Areenalla 26.8.2023 yhteisellä esittelypisteellä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Seniorit

Osana seniorikorttiselvitystä, liikuntapalveluiden seniorikortin ja liikuntapalveluiden käyttöä sekä ikääntyneiden liikkumistottumuksia Joensuussa selvitettiin kyselyllä lokakuussa. Kyselyyn vastasi

yhteensä 537 henkilöä, joiden keskimääräinen ikä oli 72 vuotta. Kyselyyn vastanneista 45,8 % käytti liikuntapalveluiden seniorikorttia ja 14 % liikkui yli 65-vuotiaiden liikkumissuosituksen mukaisesti.

Kyselyn aikana järjestettiin kampanja, jossa keskusta-alueen seniorikorttia myytiin 25 % alennuksella. Kampanjan aikana seniorikortin osti yhteensä 391 henkilöä, mikä on 38 %:a koko vuoden myynnistä. Vuoden 2023 aikana keskusta-alueen seniorikortteja myytiin yhteensä 1027 kpl ja kasvua tapahtui etenkin puolen vuoden korttien myynnissä. Seniorikorteilla tehtiin yhteensä 48 252 uimahallikäyntiä, mikä on 20,7 % kaikista uimahallikäynneistä vuonna 2023. Maaseutualueiden seniorikortteja myytiin yhteensä 264 kpl.

Enon seniorisalin toiminta siirtyi terveyskeskuksen muuton myötä Joensuun liikuntapalveluille. Seniorisali siirrettiin Valtuustosaliin Enon palvelupisteen kanssa samaan rakennukseen. Seniorisalin uutta tilaa selvitettiin syksyllä 2022 kyselyllä (n=173), jossa kolme neljäsosaa vastaajista äänesti Valtuustosalia kuntosalin uudeksi paikaksi. Lokakuussa seniorisalilla järjestettiin terveyspäivä yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston ja Pohjois-Karjalan liikunta ry:n kanssa.

Liikuntapalvelut osallistuivat Pohjois-Karjalan liikunta ry:n järjestämään Ikäihmisten terveyspäivä -tapahtumaan Joensuu Areenalla 14.10.2023 yhteisellä esittelypisteellä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Soveltava liikunta

Liikuntapalveluiden vammaisliikuntakortteja myönnettiin yhteensä 15 kpl. Viimeisen viiden vuoden aikana kortteja on myönnetty keskimäärin 17 kpl vuodessa. Vammaisliikuntakorteilla ja EU:n vammaiskorteilla tehtiin yhteensä 5527 uimahallikäyntiä, mikä on 2,4 % kaikista uimahallikäynneistä vuonna 2023.

Joulukuussa vammaisliikuntakortin etuihin lisättiin maksuttomat kelaus- ja liikuntavuorot Joensuu Areenalla. Talvikauden aikana kaksi kertaa viikossa järjestettävälle kelaus- ja liikuntavuoroille on oikeutettu myös EU:n vammaiskortilla ja liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella.

Paralympiakomitean ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä tehtävään Valtti-ohjelmaan haki yhteensä 19 lasta ja nuorta. Mukaan valittiin 14 erityistä tukea tarvitsevaa, joista kymmenelle löydettiin harrastus liikuntakokeiluiden avulla. Valtti-ohjelma on järjestetty Joensuussa vuosittain vuodesta 2017 lähtien.

Keväällä 2023 liikuntapalvelut saivat vammaisurheiluun tukemiseen tarkoitetun testamenttilahjoituksen, joka kohdennettiin toimintavälineiden hankintaan. Vuoden lopussa hankittiin 11 erilaista toimintavälinettä, joista osaa hankittiin useampi kappale tai koko. Liikuteltavaan toimintavälinekärkyyn hankittiin muun muassa maastopyörätuoleja, monitoimirattaita, luistelu- ja jääkiekkokelkkoja. Toimintavälineet tulevat käyttöön mm. oppilaitoksille, ryhmille ja tapahtumiin vuoden 2024 aikana.

Joensuun liikuntapalvelut osallistuivat Joensuun Parafest -tapahtumaan 16.-18.8.2023 yhteisellä esittelypisteellä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa.

Sisä- ja ulkoliikunta sekä Joensuu Areena

Uimahallien ja Joensuu Areenan kävijämäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Uimahallikäyntejä oli n. 25 000 ja Areenalla käyntejä noin 20 000 enemmän kuin edellisellä vuonna. Uimahallien palveluista virtuaalivesijumppa on säilyttänyt suosionsa. Areenan muutostyöt tulevan Mehtimäen

hyvinvoinnin ja liikunnan testausaseman mahdollistamiseksi aloitettiin henkilökunnan työ- ja sosiaalituloista.

Vuoden 2023 aikana otettiin käyttöön kaksi uutta sisäliikuntapaikkaa, tammikuussa avattu Karsikon urheiluhalli ja syyskuussa avattu Sirkkalan telinesali. Sirkkalan telinesali on osa Sirkkalan liikumis-keskusta, joka on uudenlainen nuorille suunnattu matalan kynnyksen harrastustila ja tarjoaa mahdollisuudet myös monipuoliseen kulttuuritoimintaan. Sirkkalan liikuntakeskuksen telinesali vei joensuulaisten voimistelijoiden harjoitusolosuhteet uudelle tasolle. Heti ensimmäisenä viikonloppuna salissa järjestettiin myös telinevoimistelukisat.

Sirkkalan liikkumiskeskuksen ohella vuoden 2023 merkittävä liikuntapaikkojen rakentamishanke oli syksyllä käynnistynyt kilpajäähallin remonti.

Ulkoliikunnan talvikauden osalta vuosi oli hyvä. Metsäladuilla hiihdettiin pitkälle huhtikuulle ja uusi kausi aloitettiin jo marraskuussa 2023. Hieman haastavista jääolosuhteista huolimatta myös jääladut saatiin avattua helmikuun lopulla.

Tapahtumien osalta vuosi oli vilkas. Joensuu Areenalla järjestettiin yhteensä 44 tapahtumaa, sisältäen erilaisia konsertteja, messuja ja urheilutapahtumia. Yksi keskeinen kulttuuritapahtuma oli Joensuu kaupungin 175-vuotisjuhlakonsertti, josta päävastuu oli kulttuuripalveluilla, mutta jonka käytännön järjestelyissä myös liikuntapalveluilla oli merkittävä rooli. Urheilutapahtumista maininnan arvoisena voidaan pitää pesäpallon D-ikäisten junioreiden suurleiriä, mikä järjestettiin heinäkuussa Joensuun kentillä. Leirille osallistui noin 3000 junioripelaajaa.

Kuluneen vuoden aikana valmistui myös yksi uusi sarjapelikelpoinen hiekkatekonurmikenttä sekä Niinivaaran urheilukeskuksen huolto- ja pukuhuonerakennus. Huolto- ja pukuhuonerakennus palvelee paitsi kentän vapaa-ajan käyttäjiä ja ylläpitoa myös alueen koululiikunnan käyttöä. Kuntosaleista päivätysvuorossa oli Kiihtelysvaaran kuntosali.

Lähiliikunnan olosuhteita kehitettiin mm. Noljakassa ja Reijolan Hernesuolla. Noljakkaan valmistui uusi polkureitti sekä tulipaikka. Osa reitistä ja tulipaikan alue ovat esteettömiä. Polun välittömään läheisyyteen rakennettiin myös uusi, 9-väyläinen frisbeegolf-rata. Reijolan Hernesuolle rakennettiin uusi valaistu reitti sekä ulkokuntoilualue ja matonpesupaikka paikoitusalueineen.

Muita kunnostettuja kohteita olivat mm. Honkaniemen uimarannan infra sekä Karsikon ja Lykynlammen frisbeegolf-radat. Pitäjissä rakentamis- ja kunnostustöitä tehtiin myös Hammaslahden urheilu- kentällä, Harpatin latupohjalla, Niittylahden frisbeegolf-radalla, Oravantaipaleella sekä Hietajärven, Koveron ja Kaation uimarannoilla. Lisäksi kunnostettiin Tuupovaaran kaukalo.

Liikuntapaikkarakentamisen investoinnit ovat osa tilakeskuksen tai yhdyskuntatekniikan investointeja liikuntapalvelujen toimissa lähinnä asiantuntijoina sekä linkkinä tilojen ja alueiden käyttäjien suuntaan.

Urheilukatemia

Joensuun Urheiluakatemia täytti vuonna 2023 20 vuotta. Tasavuotia juhliittiin valtakunnallisella valintavaiheen kaksoisuraseminaarilla Motonet Areenassa ja juhlaillallisella Sokos Hotel Kimmelissä. Juhlaillallisella nostettiin urheiluakatemian wall of fameen urheilijoista suunnistaja Marika Teini ja hiihtosuunnistaja Salla Koskela. Myös salibandyvalmentaja Petri Kettunen, Joensuun yhteiskoulun

lukion opinto-ohjaaja Katri Kuosmanen ja yksi Joensuun urheiluakatemian perustajäsenistä, Jari Hurskainen, nostettiin wall of fameen.

Vuoden 2023 aikana urheiluakatemian urheilijat saavuttivat SM-mitaleja noin 100, kansainvälisiä arvokisamitaleja viisi ja lisäksi lukuisia lajiensa arvokisaedustuspaikkoja. Toimintaan osallistui yhteensä 516 perus-, toisella tai korkeaa-asteella opiskelevaa sekä harjoittelukeskus-status omaavaa urheilijaa. Urheiluakatemian vuoteen mahtui myös mm. lajitapaamisia valmennuslajien kanssa sekä lukuisia asiantuntija- ja urheilijatapaamisia, joiden keskiössä oli urheilijalähtöinen valmentautumisen ja asiantuntijatoiminnan kehittäminen.

Kuluneen vuoden aikana jatkettiin myös ampumahiihdon valmentautumisen ja olosuhteiden kehittämiseen keskittyvää North Karelian Biathlon Academy –hanketta yhteistyössä Ampumahiihtoliiton, Itä-Suomen Liikuntaopiston, Kontiolahden kunnan, Kontiolahden Urheilijoiden ja Maakuntaliiton kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus urheiluakatemialle oli 100 000 euroa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	43	50	50	48
Avustukset yhteensä (brutto)	-220 200	-220 500	-220 500	-216 683
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukum.	915	1 200	1 200	988
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	38 660	35 000	35 000	48 435
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	496	500	500	516
Toimintatulot	294 487	276 600	276 600	375 335
Toimintamenot	-687 497	-1 067 600	-974 600	-1 143 438
Toimintakate	-393 010	-791 000	-698 000	-768 103

Sisäliikuntapaikat	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Uimahallit				
Käynnit lkm	208 837	280 000	280 000	232 827
Toimintatulot	844 819	973 900	973 900	914 457
Toimintamenot	-3 590 999	-3 835 100	-4 054 100	-3 876 014
Toimintakate	-2 746 179	-2 861 200	-3 080 200	-2 961 556

Mehtimäen urheilukeskus	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	69	75	40	44
Tapahtumakäyttö vrk	43	35	35	35
Liikuntakäyttö vrk	313	318	317	303
Suljettu vrk	14	12	13	13
Kokonaiskävijämäärä	212 153	320 000	250 000	233 269
Jäähallit				
Käyttöaste %	59 %	70 %	70 %	65 %
Toimintatulot	1 130 071	1 465 300	1 365 300	1 281 521
Toimintamenot	-6 201 035	-6 091 400	-6 507 400	-6 574 167
Toimintakate	-5 070 964	-4 626 100	-5 142 100	-5 292 646

Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Toimintatulot	79 257	72 200	72 200	95 947
Toimintamenot	-1 707 762	-1 745 900	-1 753 900	-1 726 866
Toimintakate	-1 628 504	-1 673 700	-1 681 700	-1 630 919

Liikuntapalvelut yhteensä	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	72	68	68	74
Toimintatulot	2 348 635	2 788 000	2 688 000	2 667 259
Toimintamenot	-12 187 292	-12 740 000	-13 290 000	-13 320 484
Toimintakate	-9 838 658	-9 952 000	-10 602 000	-10 653 225

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 788 000	-100 000	2 688 000	2 667 259	-20 741
Toimintakulut	-12 740 000	-550 000	-13 290 000	-13 320 484	-30 484
Toimintakate	-9 952 000	-650 000	-10 602 000	-10 653 225	-51 225

Sitovuustason ylityksen selitys:
Uimahallien kävijämäärät jäivät alle tavoitteen, jolloin tulotavoite ei aivan toteutunut. Lomapalkka-velka oli ennakoitua suurempi.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 284 000	-90 000	7 194 000	7 240 178	46 178
Toimintakulut	-32 667 000	-909 300	-33 576 300	-33 611 334	-35 034
Toimintakate	-25 383 000	-999 300	-26 382 300	-26 371 156	11 144

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimialan toiminnan kuvaus

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa maankäyttö- ja rakennuslain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä. Joensuun Vesi -liikelaitos kuuluu myös toimialaan, mutta liikelaitoksen tilinpäätösasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupungin strategisia painopisteitä edistetään toteuttamalla mm. kestävää kaupunkiympäristöä, digiohjelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja huolehtimalla toimitilojen korkeasta käyttöasteesta, omaisuuden kunnosta sekä tonttutuotannon aktiivisesta kehittämisestä.

Kaupunkirakennepalvelujen ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset, hallitaan korjausvelan kasvua ja toteutetaan kaupungin kehittämisen edellyttämiä hankkeita.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Vuoden 2023 toiminnassa kehittämistoimenpiteitä ohjasivat vuoden 2021 lopulla hyväksytty konsernistrategia ja sen toteuttamiseksi muodostetut tavoitteet. Perustoiminnan laatu- ja palvelutasotavoitteet säilyivät edellisen vuoden kaltaisina. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista raportoitin säännöllisesti toimitilomille ja keskeiset tavoitteet onnistuttiin pääosin saavuttamaan. Organisaatiossa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Henkilöstöpoistuma paikattiin rekrytoinneilla, jotka onnistuivat kohtuullisen hyvin, sillä täyttämättä jäi vain yksittäinen tehtävä. Rekrytointien yhteydessä muokattiin tehtäväkuvia vastaamaan paremmin nykyisiä osaamis- ja resurssitarpeita.

Vuonna 2023 toimintaan heijastui vahvasti yhteiskunnassamme vallitseva epävarmuus. Toimialan valmius- ja varautumistoiminnan kehittämistä jatkettiin osana koko kaupunkikokonaisuutta. Alueen heikot talousnäkymät vaikuttivat esimerkiksi yhdyskuntatekniikan investointien kohdentamiseen. Toisaalta joukkoliikenteen matkustajamäärissä saavutettiin uusia matkustajaennätyksiä ja rakentamisen kustannustaso rauhoittui.

Jo vuosia käynnissä ollut symmetrisen kaupungin edistäminen jatkui toteuttamalla visiosta johdettuja toimenpiteitä, kuten ruutukaavakeskustan pääkatujen kehittämistä, Penttilän alueen satamarakenteita ja keskisiä jalankulun ja pyöräilyn reittejä. Ukonniemen sataman laajennushankkeeseen ja Itäranta -kadun peruskorjaukseen saatiin EAKR-rahoitusta ja Karsikonrannan sekä Sortavalankadun jk+pp-tien rakentamiseen Traficomin investointiavustusta. Lisäksi Nolljakan lähivirkistysalueen kehittämiseen saatiin AVI:n liikuntapaikka-avustusta. Toimitilahankkeista valtion avustusta saatiin Kaupungintalon muutokseen museoksi, Mehtimäen jääturheilukeskuksen peruskorjaukseen ja Sirkkalan liikumiskeskukseen. Lisäksi Pekkalan pelastusasemaan saatiin palosuojelurahaston avustusta.

Asuntorakentamisessa valmistui vuonna 2023 yhteensä 536 asuntoa, mikä on 82 asuntoa enemmän kuin vuonna 2022. Pientalojakin valmistui 23 enemmän kuin vuonna 2022 eli 84 kappaletta.

Asumiseen kohdistuvien rakennuslupien määrä sen sijaan väheni yli 35 % edellisvuodesta, mikä ennakoii todella hiljaista asuntorakentamista lähivuosina. Väestökehitys oli tilastokeskuksen ennakotietojen mukaan positiivinen väestönmuutoksen ollessa + 547 henkeä. Väestömäärän kasvu oli vahvan maahanmuuton ansiota, koska nettomuutto muista kunnista toteutui toisen kerran vuoden 2010 jälkeen negatiivisena. Syntyvyys oli ennätyksellisen alhainen, sillä vuonna 2023 syntyneiden määrä oli vain 502, mikä on 74 lasta vähemmän kuin vuonna 2022.

Kaupunkirakennelautakunta

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunnan vastuualueeseen kuuluvat maaomaisuus, kiinteistönmuodostus, kiinteistörekisterinpito, yhdyskuntasuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja tilakeskus toimitilainvestointeja lukuun ottamatta. Lautakunta huolehtii vastuualueensa lainsäädännön mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Lautakunnan tehtävänä on vastata vastuualueensa palveluista ja palvelujen yhteensovittamisesta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia ja siitä johdetut tavoitteet, maapoliittinen ohjelma, asuntopoliittinen ohjelma, omistajapolitiikka ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-30).

Katsaus toimintavuoteen 2023

Kaupunkirakennelautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 17 kertaa. Päätösasioiden lisäksi kaupunkirakennelautakunnan kokouksissa esiteltiin keskeisiä valmistelussa olevia asioita ja tutustuttiin toiminnan eri osa-alueisiin. Varsinaisia iltakouluja ei järjestetty. Kaupunkirakennelautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto kokoontui kuusi kertaa.

Kaupunkirakennelautakunnan käyttötalouden toimintakate toteutui kokonaisuutena lähes 3,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatulot ja valmistus omaan käyttöön ylittyivät yhteensä noin 1,3 milj. euroa ja suurimmat tuloylitykset olivat maavuokratuloissa, joukkoliikenteen lipputuloissa ja rakennusten vuokrissa. Toimintamenot alittuivat noin 2,0 milj. euroa ja suurimmat alitukset olivat tilakeskuksessa. Valtuuston sitovuustasolla kaupunkirakennepalvelujen toimintakate toteutui noin 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin ja tilakeskuksen tulostavoite toteutui vajaat 3 000 euroa muutettua talousarviota paremmin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvyykkyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Asiakirjojen siirto sähköiseen arkistoon	Kaupunkirakennepalveluiden asiakirjoista 50 % on siirretty	Kaupunkiympäristön hallinto ja talous	Siirto on edennyt hyvin, ja myös pysyvästi säilytettävän aineiston siirto käynnistyi.	toteutui
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2023 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalu-eet	Projektikorteissa määritellyt toimet ovat joko etene-mässä tai selvitys-vaiheessa. Valtakunnalliseen RYTJ-hankkeeseen liittyvien toimien toteutus viivästyy.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Vastuullinen omaisuuden hoito. Toimitilojen käyttöaste pidetään korkealla ja omaisuuden korjausvelka alhaalla ennakoivalla toimitila-, palveluverkko- ja investointisuunnittelulla.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toimitilojen vuokrausaste säilyy korkealla	Vuokrausaste 92 %	Tilakeskus	Vuokrausaste oli 91,5 %	ei toteutunut
Ulkoisten toimitilavuokrasopimusten optimointi	Ulkoisten vuokrien määrä ei kasva hallitsemattomasti	Tilakeskus	Ulkoisten vuokrien tarve minimoitu. Tarjotaan aina ensisijaisesti omia tyhjiä tiloja ja näin olleen pidetään omien tilojen vuokrausaste tehokkaana. Tehottomista ulkoisista vuokrauksista luovutaan toimitilojen tarpeen perusteella.	toteutui
Toimitilojen korjausvelka pienenee	Korjausvelka alle 36 milj. euroa	Tilakeskus	Korjausvelka 35,891 milj. euroa.	toteutui
Katujen korjausvelka säilyy kohtuullisena	Korjausvelan laskentaan ja suunnitelmalliseen pienentämiseen on pitkän tähtäimen suunnitelma	Yhdyskuntatekniikka	Katujen ja jk/pp-teiden kuntokartoitus valmistui. Tarkennettu korjausvelkalaskenta valmistuu vuoden 2024 puolella.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Hankintaosaaminen kehitty	Kaikki hankintojen valmisteluun osallistuvat ovat saaneet hankintakoulutuksen	Kaikki tulosalueet	Kaikilla valmisteluun osallistuvilla on perusosaaminen jo hallussa. Hankintatoimen kanssa pidettävissä palavereissa on uusin tieto päivitetty kaikille.	toteutui

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla ja kaikkiin ilmansuuntiin sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään Saimaan kilpailukykyisimmäksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjonta lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilö- ja pitkämatkainen joukkoliikenne sekä teollisuuden kuljetukset. Venäjän läheisyys hyödynnetään.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Ukonniemen sataman kehittäminen etenee suunnitellusti	Sataman laajennuksen 1. vaihe on valmistunut	Yhdyskuntatekniikka	Laajennusosa valmistui suunnitellusti. Satamaradan peruskorjaukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.	toteutui
Joensuun seudun liikennejärjestelmän kehittämisestä on sovittu	Seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamisen aiesopimus on hyväksytty ja siinä on huomioitu tavoite- linjauksen mukaiset asiat	Kaupunkiympäristöjohtaja	Aiesopimus on hyväksytty. Aiesopimus on tavoitelinjauksen mukainen.	toteutui

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yritysvaikutusten arviointi on käynnissä hankinnoissa, kaavoitus-hankkeissa ja yritys-tonttien luovutuksessa	Vaikutukset on arvioitu kaikissa monivuotisissa hankinnoissa, kaavoitushankkeissa ja yritystonttien luovutuksessa	Yhdyskunta-tekniikka Tilakeskus Yhdyskunta-suunnittelu Maaomaisuus	Tilakeskuksen hankinnoissa sekä muissa toiminnoissa arvioidaan yritysvaikutukset. Ensisijaisesti kuitenkin varmistetaan katkeamaton kaupungin palvelutuotanto. Yritysvaikutukset arvioidaan yritystonttien luovutuksen yhteydessä. Yritysvaikutukset arvioidaan myös kaavaselostuksessa. Arviointi lisättiin kaavaselostukseen joulukuun alussa.	toteutui

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Tavoitelinjaus: Tavoitelinjaus: Olemme ilmastopolitiikan edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Pyrimme ilmasto-
viisaan rakentamisen mallikaupungiksi ja turvaamme luonnon monimuotoisuutta.

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joukkoliikenteen käyttäjämäärät kasvavat	Jojo-liikenteessä 2,3 milj. matkaa	Yhdyskunta-suunnittelu	Tammi-joulukuun matkamäärien toteuma on 2 693 155 matkaa. Kasvua vuoden 2022 vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 19 %.	toteutui
Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä kehittyi	Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä on pilottikäytössä	Yhdyskunta-suunnittelu	AVA laskennan ko-keiluversio otettiin käyttöön joulukuussa. Lopullisen arviointimenetelmä valmistuu syksyllä 2024.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Puuston poiston kompensointi mukaan ase-makaavamääräyksiin ja tontinluovutusehtoihin	Laadittu periaat-teet, kuinka ja missä vaiheessa määritellään puus-ton poiston kom-pensointi istutuk-silla	Yhdyskunta-suunnittelu Maaomaisuus	Tontinluovutusehtoi-hin laitettavan puus-ton poiston kompen-soinnin sijaan kau-punki sitoutuu ensi tilassa kompensoi-maan luovuttamil-taan tonteilta poistet-tavan puuston suun-nittelemalla ja teke-mällä puuistutuksia maisema- ja melu-valleihin sekä käy-töstä poistuvien maanlajitysalueille niiden metsittä-miseksi. Puuston poisto tonteilta toteu-tetaan yleensä kau-pungin toimesta en-nen tontinluovutusta. Hikka-hankkeessa on työn alla alueit-tain sopivien kaavoi-hin otettavien viher-kertoimien määrittä-minen. Vihertehok-kuutta testataan kahdessa kaava-muutostyössä. Työ jatkuu 2024 ja siihen on haettu EAKR-tu-kea.	toteutui osittain
Yhteiskäyttöautojen määrä lisääntyy	Kattava yhteiskäyt-töautoselvitys ja tarvittava kilpailu-tus on tehty	Yhdyskunta-tekniikka	Selvitys tarpeesta on tehty ja Torikatu 19:ssä tarvittavien yhteiskäyttöautojen kilpailutus on tehty ja toimittaja valittu.	toteutui
Fossiilisten polttoainei-den käytön vähentä-mistavoite liikenteessä	HVO-polttoaineen käyttöosuutta lisätään. Poistuva polt-tomoottorikäyttöi-nen henkilö- ja pa-kettiautokalusto on korvattu sähkö-/hybridikalustolla	Kaikki tulosalu-eet	HVO-polttoaineen osuus käytetystä dieselistä on n. 48 % kokonaismäärästä. Kaupungin uudet yh-teiskäyttöautot (8 kpl) ovat täyssähkö-autoja. Uusissa lea-sing-sopimuksissa hankittavat autot ovat pääosin täys-sähköautoja.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kierrätysmateriaalien käyttö kadunrakennuskohteissa	Kaikki kaupungin omien kiinteistöjen purkubetoni on hyödynnetty kadunrakennustyömailla tai välivarastoitu tulevaa käyttöä varten	Tilakeskus Yhdyskunta-tekniikka	Selvillä olevien purkukohteiden betoni hyödynnetään kadunrakennuskohteissa tai välivarastoidaan. Joissakin kohteissa purkubetonin hyödyntäminen voi olla haasteellista mm. pohjavesiolosuhteiden takia.	toteutui
Öljylämmityskohteista luopuminen jatkuu	Öljylämmityskohteiden määrä on pienempi kuin vuonna 2022	Tilakeskus	Purettu Asematien ja Utrantie kaksi asuintaloa	toteutui
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta kokonaisuutena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun yleiskaavatyö etenee yhteistyössä seudun kuntien kanssa	Yleiskaavatyö on käynnistynyt ja ohjelmassa v. 2023 suunnitellut toimet ovat toteutetut	Yhdyskuntasuunnittelu	Sopimuksen allekirjoittivat kaikki osapuolet. OAS ja vuorovaikutussuunnitelma luonnos on laadittu.	toteutui
Kaupungilla on käytössä nykyaikainen ulkovalaistuksen ohjausjärjestelmä	Uusi ohjausjärjestelmä on kilpailutettu ja käyttöönotto aikataulutettu.	Yhdyskunta-tekniikka	Ohjausjärjestelmä on kilpailutettu ja toimittaja valittu. Uusi järjestelmä otettu käyttöön.	toteutui
Tavoitelinjaus: Aktiivisella maapolitiikalla turvaamme vetovoimaisen ja monipuolisen tonttivarannon kasvavan kaupungin asuntojen ja yritystonttien tarpeeseen. Yhteensovitamme maa- ja asuntopoliittiset ohjelmat. Toteutamme symmetrisen kaupungin suunnitelman valmiiksi				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yhdyskuntatekniikan investointiohjelmassa kaupungin strategisesti merkittävimmät hankkeet toteutetaan	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunniteltuun valmiuteen	Yhdyskunta-tekniikka	Hankkeet toteutuivat vähäisiä viimeistelytyöitä lukuun ottamatta.	toteutui
Tavoitelinjaus: Kehitämme kaupunkikeskustaa kaikkien yhteiseksi olohuoneeksi, ympärivuotiseksi kulttuurin ja kohtaamisen paikaksi. Tori ja ydinkeskusta pidetään vetovoimaisena ja haluttuna paikkana yrityksille.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet etenevät	Kehittämistoimien järjestys on sovittu ja toimenpiteitä on toteutuksessa	Yhdyskunta-tekniikka	Toimenpiteet on käyty läpi sidosryhmien kanssa ja vastuutahot sovittu. Osa toimenpiteistä on jo toteutunut.	toteutui

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kokeilemme osallistavaa budjetointia.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kehitetään toimialan viestintäkokonaisuutta	Viestinnän vuosikello on laadittu ja määritelty viestintäperiaatteet erityyppisissä kohteissa	Kaikki tulosalueet	Kaavaprosessia ja kaavoihin liittyvää viestimistä kehitettiin.	toteutui
Kohdennettujen asiakastarvekyselyjen käyttöönotto	Joukkoliikenteen suunnittelu- ja kehityskohteissa ovat kohdennetut asiakaskyselyt käytössä	Yhdyskuntasuunnittelu	Kysely kohteiden 2 ja 3 osalta toteutettu.	toteutui
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvieraasuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joukkoliikenteen yhdistäminen osaksi tapahtumia	Tapahtumalippuun sisältyy matkustusoikeus JOJO joukkoliikenteellä tapahtumiin	Yhdyskuntasuunnittelu	Tapahtumalippu on käytettävissä Joensuun kaupunginteaterin tulevan talvikauden näytösten yhteydessä eli teatterilippu sisältää JOJO-liikenteen matkalipun.	toteutui
Tavoitelinjaus: Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tukemalla kaiken ikäisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa sekä panostamme laaja-alaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan. Kehitämme liikkumisen olosuhteita koko kaupungin alueella. Toimimme ikäihmisten turvallisen ja aktiivisen arjen edistäjänä.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun joukkoliikenteen käytön osaamisen lisääminen	Joukkoliikkumisen tukihenkilötoiminta on käynnistetty ko-keiluluontoisesti	Yhdyskuntasuunnittelu	Tukihenkilötoiminnan käynnistämisen haettu hankerahoitus ei toteutunut.	ei toteutunut

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous vastasi koko toimialan yleis- ja taloushallinnosta.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Paperisten asiakirjojen digitointia jatkettiin ja vuoden aikana päästiin aloittamaan pysyvästi säilytetävien asiakirjojen vienti sähköiseen arkistoon kansallisarkiston vaatimalla tavalla. Ostolaskujen käsittelyn automatisointia robotiikan avulla jatkettiin. Taloustiimin toimintaa heikensi henkilöstövajaus. Valmistauduttiin taloustiimin toiminnan yhdistämiseen konsernipalvelujen ja hyvinvoinnin toimialan taloustiimien muodostamaan kokonaisuuteen.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	9,3	11,5	11,5	9,7
Toimintatulot	164 811	178 000	178 000	145 960
Toimintamenot	-1 021 744	-1 432 000	-1 398 000	-1 022 823
Toimintakate	-856 933	-1 254 000	-1 220 000	-876 863

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	178 000	0	178 000	145 960	-32 040
Toimintakulut	-1 432 000	34 000	-1 398 000	-1 022 823	375 177
Toimintakate	-1 254 000	34 000	-1 220 000	-876 863	343 137

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen: kaavoituspäälikkö Pauli Sonninen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä joukkoliikenteestä. Yhdyskuntasuunnittelu seuraa ja ennakoii yhdyskuntarakenteen, rakennustoiminnan, väestön ja liikenteen kehitystä Joensuun alueella.

Joukkoliikenne vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla ja tuottaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle Waltti lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Joensuun seudun yleiskaava 2040 saatiin käynnistettyä kaikkien viiden kunnan allekirjoitettua yhteistyösopimuksen ja hanke organisoitua. Tuulivoiman osalta on yleiskaavoitus pysähdyksissä maanpuolustuksellisten syiden takia.

Asemakaavoituksessa hyväksyttiin 11 asemakaavaa/asemakaavamuutosta, joista yhdeksän saavutti lainvoiman 2023 aikana. Täyttämätön kaavoitusarkkitehdin virka, saadut valitukset, henkilökunnan vaihtuvuus ja useat samanaikaiset kehittämistyöt hidastivat jonkin verran suunnitellun kaavoitustyöohjelman toteuttamista. Korjaaviin toimenpiteisiin on näissä jo ryhdytty. Vuoden 2023 aikana kaavoituksessa otettiin käyttöön mm. yritysvaikutusten arviointi, suunnittelun hankekortti, kaavatöiden aloituskokouskäytäntö ja uudet vuorovaikutustavat. Kehittämistehtävistä asemakaavojen vähähiilisyyden arviointi (AVA) ja Joensuun viherkerroin työ jatkuvat vielä 2024 syksyyn.

Joensuun seudun joukkoliikenteen toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Kustannusten nousuun vuonna 2023 vaikuttivat linja-autoliikenteen kustannusindeksin nousu sekä Pohjois-Savon Ely-keskuksen hankkiman liikenteen kunnille kohdistuneen kustannusosuuden kasvu. Tulojen lisääntymiseen vaikutti vuonna 2023 jatkunut positiivinen matkustajamääräkehitys. Joukkoliikenteen matkustajamäärä toteutui noin 8 % muutettua talousarviota suurempana ja 19 % vuoden 2022 matkustajamäärää suurempana.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	84 400	76 000	76 000	31 535
Toimintamenot	-930 984	-1 269 000	-1 269 000	-999 270
Toimintakate	-846 583	-1 193 000	-1 193 000	-967 735
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 269 876	2 300 000	2 500 000	2 693 155
Toimintatulot	8 352 641	7 330 000	8 589 000	8 858 237
Toimintamenot	-12 088 797	-11 578 000	-12 899 000	-13 184 259
Toimintakate	-3 736 156	-4 248 000	-4 310 000	-4 326 021,94
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	16,2	15,9	15,9	15,7
Toimintatulot	8 437 042	7 406 000	8 665 000	8 889 772
Toimintamenot	-13 019 781	-12 847 000	-14 168 000	-14 183 529
Toimintakate	-4 582 740	-5 441 000	-5 503 000	-5 293 757

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 406 000	1 259 000	8 665 000	8 889 772	224 772
Toimintakulut	-12 847 000	-1 321 000	-14 168 000	-14 183 529	-15 529
Toimintakate	-5 441 000	-62 000	-5 503 000	-5 293 757	209 243

270 Maaomaisuus

Tilivelvollinen: kaupungingeodeetti Kalle Sívén

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatietoaineistojen ylläpidosta, kartastotehtävistä ja maastomittaus toiminnasta sekä kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Taloudellisesti maaomaisuuden tulosalueella vuosi 2023 oli menestyksenkäs. Toimintakate oli noin 823 000 euroa muutettua talousarviota parempi.

Omakotitonttien kysyntä jatkoi aiempien vuosien tapaan laskuaan 2022-vuoden 35:stä 21 tonttiin. Tämä kysyntätaso tulee jatkumaan, kunnes valtakunnan tasolla asunnot alkavat taasen vaihtamaan omistajiaan ja uudisrakentamisen taloudelliset edellytykset palaavat. Tontteja on tarjolla kysyntää enemmän ja tonttivarannolla on pystytty turvaamaan kaupungin asuntorakentamisen edellytykset. Kerros- ja rivitalotonteille ei lopulta ollut vuonna 2023 kysyntää. Tontteja kaupungilla on luovuttaa heti rakentajan ilmaantuessa kerrostalorakentamiseen Penttilänrannassa ja rivitalorakentamiseen Multimäessä ja Karhunmäessä useamman vuosikymmenen ajaksi.

Vuonna 2023 tehtiin uusia maanvuokrasopimuksia ja uusittiin päättyviä sopimuksia yhteensä noin 88 kpl. Maanvuokratulot kasvoivat 8,508 milj. eurosta 10,235 milj. euroon. Tämä oli 235 000 euroa talousarviossa ennustettua tavoitetta parempi tulos. Maakäyttösopimustulot toteutuivat noin 90 000 euroa talousarviota suurempina.

Maan myynnille asetettua taloudellista tavoitetta ei saavutettu, koska Rantakatu 31-kaavahankkeen varaan laskettu tontin myynti (1,1 milj. euroa) ei toteutunut kaavahankkeen venymisen myötä.

Alueiden rakentamis- ja kunnostamisen määrärahoista säästyivät varoja suunniteltuja ja ennakoituja rakennusten purkamisia ja alueiden ennallistamisia siirtyessä tulevia vuosia rasittamaan.

Metsien kustannuspaikan vuosi sujui taloudellisesti ennakkoidusti. Pysty- ja hankintakauppoina myydyistä leimikoiden korjuista saadut korvaukset vastasivat talousarviossa tavoiteltua.

Kiinteistönmuodostuksen vuosi 2023 ei ollut taloudellisesti menestyksenkäs johtuen tonttien lohkomistoimitusten vähäisyydestä rakentamisen ja tonttikysynnän hiipuessä. Toiminnallisesti vuosi oli sen sijaan menestyksenkäs, kun resurssit mahdollistivat aiemmilta vuosilta resurssihaasteiden takia siirtyneiden yleisten alueiden lohkomiset.

Maastomittauksen ja pohjatutkimuksen taloutta pelasti ennakoitua suurempituloiset johtokartoitukset valokuituyrittäjien laajenneiden kaivualueiden myötä. Rakennusvalvonta ja lohkomismittaukset jäivät ennakoitua alhaisemmiksi rakentamisen hiipumisen takia.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Luovutetut tontit lkm	47	48	25	23
- joista omakotitalotontteja	36	35	18	21
- joista kerros- ja rivitalotontteja	2	5	2	0
- joista yritystontteja	9	8	5	2
Puun myynti m³	28 555	26 000	26 000	16 056
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	24,3	28,3	28,3	26,2
Toimintatulot	11 235 023	11 100 000	11 700 000	12 294 017
Toimintamenot	-2 259 536	-2 698 000	-2 698 000	-2 469 050
Toimintakate	8 975 487	8 402 000	9 002 000	9 824 967

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	11 100 000	600 000	11 700 000	12 294 017	594 017
Toimintakulut	-2 698 000	0	-2 698 000	-2 469 050	228 950
Toimintakate	8 402 000	600 000	9 002 000	9 824 967	822 967

280 Yhdyskuntatekniikka

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri Tero Toivanen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniikka vastaa kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä sekä kaupungin yhteiskäyttöautojen hallinnoinnista.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Yhdyskuntatekniikassa talous toteutui noin 280 000 euroa talousarviota parempana. Yhdyskuntatekniikan yhteiset -kustannuspaikalla toimintakate oli noin 400 000 euroa talousarviota parempi, liikenne- ja viheralueiden hoito sekä valaistusjärjestelmä toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Katujen kunnossapidossa ylitystä talousarvioon nähden oli noin 200 000 euroa mutta yhdyskuntatekniikan palvelutuotannon toimintakate puolestaan oli 60 000 euroa talousarviota parempi.

Kunnossapidossa kustannuksia nosti erityisesti aliurakointikustannusten nousu. Lumen lähisiirtoalueiden käyttöönotto vähensi merkittävästi siirtoajoa ja samalla vaikutettiin vähentävästi päästöihin. Katujen hoidossa kilpailutettiin uusi alueurakoitsija. Uuden tieliikennelain vaatimusten mukaisten ajoratamaalausten ja liikennemerkkien uusimista jatkettiin edelleen. Loppuvuodesta kaupunki kilpailutti kahdeksan täyssähköisiä yhteiskäyttöautoja uuden Hallintotalon henkilöstön käyttöön. Katuverkon kunto kartoitettiin kaupunkilaisia osallistavalla mobiilipelillä. Samalla saatiin inventoitua myös

kaupungin noin 20 000 liikennemerkkiä. Työturvallisuushavaintoihin kiinnitettiin edelleen suurta huomiota ja tästä onnistumisen merkinä on nolla tapaturmaa vuonna 2023.

Katuvalaistuksen kehittämistä jatkettiin ottamalla käyttöön uusi ohjausjärjestelmä ja jatkettiin samalla energiatehokkaksiin led-valaisimiin siirtymistä.

Puistojen hoidossa normaalien viherhoitotöiden lisäksi jaettiin puistonpenkkejä kesäajaksi kaupunkialueelle noin 400 kpl, istutettiin kesäkukkia puistoihin, ruukkuihin ja amppeleihin yli 7000 kpl sekä tehtiin uusia katupuiden istutuksia noin 100 kpl. Yksikkö osallistui mm. Miljoona roskapussia-, monimuotoinen työyhteisö-, Kulttuuriin Unelmavuosi-, HIKKA- sekä turva-alustojen hiilijalanjälkeä selvittäviin hankkeisiin. Puistojen omaa toimintaa kehitettiin aloittamalla sisäinen lean-hanke. Hoitoalueiden kartat päivitettiin QGIS-muotoon. Kausi- ja velvoitetyöntekijöitä sekä koululaisia yksikkö työllisti vuoden aikana lähes 90 henkeä erilaisissa ympäristönhoidon tehtävissä.

Myönnettyjen katulupien määrä (302 kpl) kasvoi hieman viime vuodesta. Luvitusta ja valvontaa työllisti lukuisat valokuitutyömaat ympäri kaupunkia.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	436 361	361 000	361 000	537 146
Toimintamenot	-1 805 190	-1 889 000	-1 889 000	-1 663 622
Toimintakate	-1 368 829	-1 528 000	-1 528 000	-1 126 477
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	819	819	821	821
- joista ajoratoja	436	436	437	437
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	351	351	352	352
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	32	32	32
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-3 173 899	-2 776 000	-3 058 000	-3 055 073
€/m ²	-0,74	-0,66	-0,72	-0,72
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-863 059	-980 000	-980 000	-953 786
€/m ²	-0,15	-0,17	-0,17	-0,17
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-248 795	-220 000	-220 000	-237 559
Hoitokustannukset €/km	-5 446	-5 052	-5 397	-5 382
Liikennealueiden hoito yhteensä	-4 285 753	-3 976 000	-4 258 000	-4 246 418
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet	188	189	189	188
€/ha	-5 734	-5 778	-5 778	-5 872
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 077 993	-1 092 000	-1 092 000	-1 103 878
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	21 388	21 500	21 550	21 654
€/valopiste	-43	-41	-41	-41
Energiankulutus MWh	3 847	3 700	3 700	3 831
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-913 955	-875 000	-875 000	-880 576

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-8,7	-11,1	-16,2	-17,1
Uudelleen päällystys m ²	47 445	45 000	38 221	39 821
Muu kunnossapito yhteensä	-1 400 664	-1 589 000	-1 709 000	-1 901 654
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	48 202	12 000	12 000	38 577
Toimintamenot	-7 678 364	-7 532 000	-7 934 000	-8 132 527
Toimintakate	-7 630 162	-7 520 000	-7 922 000	-8 093 950
Rakentaminen				
Toimintatulot	2 898 645	2 290 000	2 290 000	1 894 006
Toimintamenot	-2 910 864	-2 290 000	-2 290 000	-1 905 994
Toimintakate	-12 219	0	0	-11 988
Yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	1 771 057	1 874 500	1 874 500	2 233 207
Toimintamenot	-1 609 469	-1 866 500	-1 866 500	-2 162 826
Toimintakate	161 588	8 000	8 000	70 381
Liikenne-, viher- ja muiden erityisaluiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	3 334 113	2 868 000	2 868 000	2 766 915
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	61,3	58,1	58,1	59,9
Toimintatulot	5 155 930	4 537 500	4 537 500	4 702 935
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	3 334 113	2 868 000	2 868 000	2 766 915
Toimintamenot	-17 339 666	-16 445 500	-16 847 500	-16 631 884
Toimintakate	-8 849 623	-9 040 000	-9 442 000	-9 162 034

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 405 500	0	7 405 500	7 469 850	64 350
Toimintakulut	-16 445 500	-402 000	-16 847 500	-16 631 884	215 616
Toimintakate	-9 040 000	-402 000	-9 442 000	-9 162 034	279 966

Tulosalueet 210 - 280 yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	26 089 500	1 859 000	27 948 500	28 799 600	851 100
Toimintakulut	-33 422 500	-1 689 000	-35 111 500	-34 307 287	804 213
Toimintakate	-7 333 000	170 000	-7 163 000	-5 507 687	1 655 313

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tilakeskuksen toimintakertomustiedot on esitetty omana liitteenään, koska taseyksikön erillistilinpäätös esitetään kaupungin tilinpäätöksessä luvussa 9 erillistilinpäätökset.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	53 998 600	1 244 000	55 242 600	55 711 862	469 262
Toimintakulut	-33 276 600	-972 000	-34 248 600	-33 092 082	1 156 518
Toimintakate	20 722 000	272 000	20 994 000	22 619 780	1 625 780

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	80 088 100	3 103 000	83 191 100	84 511 462	1 320 362
Toimintakulut	-66 699 100	-2 661 000	-69 360 100	-67 399 368	1 960 732
Toimintakate	13 389 000	442 000	13 831 000	17 112 093	3 281 093

Joensuun alueellinen jätelautakunta

810 Joensuun alueellinen jätelautakunta

Tilivelvollinen: vs. jätehuoltosuunnittelija Essi Hämäläinen 30.6.2023 saakka, jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen 1.7.2023 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Alueellinen jätelautakunta kokoontui vuonna 2023 kuusi kertaa.

Jätehuoltoviranomaisen toiminta kattoi perustehtävien hoitamisen.

Jätelautakunnan päivittäistä toimintaa on jätehuoltoa koskeva seuranta, viranomaisrekisterin ylläpito ja kehittäminen sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Neuvontaa ja ohjeistusta viranomaisasioiden annettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Jätehuoltoon liittymisen seurannassa kehoitettiin 307 vakinaisen tai vapaa-ajan kiinteistön haltijaa jätehuollon järjestämiseen vuonna 2023. Näistä kehoitetuista kiinteistöistä 73 % oli helmikuun 2024 alkuun mennessä liitetty jätehuoltoon. 4 %:n osalta jätemaksu on hakemuksen perusteella kohtuullistettu joko toistaiseksi tai määräaikaisella päätöksellä. 7 %:n osalta kehoitusprosessi ja 2 %:lla hakemuksen käsittely on vielä kesken. Kehotetuista 13 %:n asiakkuus on jo päättynyt.

Viranhaltijapäätöksiä jätemaksun kohtuullistamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa tehtiin 94 kappaletta. Jätehuoltoa koskevia ilmoituksia käsiteltiin 54 kappaletta. Lisäksi lähetettiin jätehuoltoa koskevia kirjeitä (tiedotteet, kehotukset, päivityspyynnöt) noin 80. Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöiltä merkittiin kuljetusrekisteriin.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Viranhaltijapäätökset, kpl	96	150	100	94
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,8	2,5	2,5	2,4
Toimintatulot	172 535	209 000	209 000	186 335
Toimintamenot	-172 535	-209 000	-209 000	-186 335
Toimintakate	0	0	0	0

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	209 000	0	209 000	186 335	-22 665
Toimintakulut	-209 000	0	-209 000	-186 335	22 665
Toimintakate	0	0	0	0	0

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueita ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja koko toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Vuonna 2023 lupa- ja viranomaistoimintojen kohdalla ei ole tehty rakenteellisia muutoksia. Toiminta pyöri pääsääntöisesti vakiintuneen käytännön mukaisesti ja kehitystyössä paneuduttiin toimintaympäristön muuttumisen aiheuttamiin asioihin kuten esimerkiksi sähköiseen rakennusluvan käsittelyyn.

Henkilöstön osaaminen on kokeneen henkilökunnan myötä edelleen hyvällä tasolla. Henkilöstön vaihtuvuutta ei ollut vuonna 2023. Henkilöstön koulutuksen ja ammattitaidon ylläpitämiseen vaadittaviin tapahtumiin osallistuminen oli aktiivista. Koulutuksiin osallistuttiin paljolti etänä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana kahdeksan kertaa.

Pysäköinninvalvonnan tunnusluvut toteutuivat edellistä vuotta parempina johtuen valvontahenkilöstön määrän vakiintumisesta. Pysäköintivirhemaksujen määrä oli 14 348 kappaletta, mikä oli noin 42 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Toimintatuottoja virhemaksujen suurempi määrä nosti noin 38 prosentilla. Toimintakate toteutui 97 958 euroa talousarviota parempana. Toimintavuoden alussa aloitti kaksi uutta pysäköinnintarkastajaa. Yhden pysäköinnintarkastajan osalta toimenkuvaa on muutettu vuoden 2023 alusta siten, että tehtävään sisältyy pysäköinninvalvonnan lisäksi myös rakennusvalvonnan tehtäviä.

Valmistuneiden rakennuksien kuutiomäärä määrä oli vuonna 2023 samaa luokkaa, kuin muutamina aikaisempina vuosina. Myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä taas oli noin 38 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Rakennusten kerrosneliömäärä pieneni huomattavasti eli 55 prosenttia edellisestä vuodesta. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeiden koot olivat aiempaa pienempiä. Asuinrakennusten kerrosneliömetrimäärä romahti noin 45 prosenttiin edellisvuodesta ollen 15 553 kerrosneliömetriä. Tämä on vertailutilaston (alkaa vuodesta 1992) pienin määrä Joensuussa. Rakennusvalvonnan ohjaus- ja neuvonta suuntautui edelleen vastuuhenkilöiden kelpoisuuksien arvioimiseen ja energiatehokkuuden sekä hankkeiden kosteudenhallinnan parantamiseen. Ympäristön valvontaan panostettiin aikaisempia vuosia enemmän. Kiinteistöverotietojen tarkastamista suoritettiin toimintavuonna suunnitelman mukaisesti, vaikkakaan projektia ei saatu loppuun vuoden 2023 aikana. Alueista on käyty läpi suurin osa ja tarkoitus on saada projekti loppuun vuoden 2024 kesään mennessä. Epäselvien tapausten kohdalla on tarkoitus käydä vielä paikan päällä kesän aikana, jolloin esimerkiksi kesämökkien kulkutiet ovat käytössä.

Rakennusluvan sähköisen hakemisen mahdollistava ohjelma ja siihen liittyvä sähköisen arkistoinnin osio on saatu toimintaan ja niiden tehostava vaikutus näkyy toiminnassa. Sähköisen lupajärjestelmän seurauksena lupien käsittelyaika on säilynyt lyhyenä. Arkistossa olevia paperisia rakennuslupia

siirretään omana hankkeena sähköiseen muotoon ja tämä tulee tulevaisuudessa helpottamaan sekä nopeuttamaan arkiston käyttöä.

Maa-aineslupia käsiteltiin kolme kpl, joista yksi oli yhteislupa sisältäen myös ympäristöluvan (murskaus ja louhinta). Maa-ainesvalvonta suoritettiin syys-lokakuussa. Muita uusia ympäristölupia ei saapunut käsiteltäväksi vuoden 2023 aikana.

Vuoden aikana tehtiin ympäristönsuojelulain, vesihuoltolain ja jätelain mukaista valvontaa. Ympäristölupien valvontaa toteutettiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastusohjelman mukaisia valvontakohteita oli yhteensä 108. Muita tarkastuksia tehtiin 40. Tarkastukset koskivat muun muassa öljysäiliöiden maahan jättämistä sekä roskaantumisolmoituksiin liittyviä tarkastuksia.

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn määräyksiin liittyen käsiteltiin seitsemän hakemusta, jotka koskivat järjestelmien korjaamista. Vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia verkostoihin liittymisvelvollisuudesta käsiteltiin yhteensä viisi (neljä hulevesivapautushakemusta ja yksi jätevesivapautushakemus).

Perhosseurainta tehtiin Pilkossa ja Lykynlammella. Vesistöseurannassa oli mukana viisi järveä.

Infrarakentamisen kiertotaloutta kehitettiin osana HIKKA-hanketta (hiilineutraali kiertotalouskaupunki suunnitellen ja rakentaen). HIKKA-hanke päättyi elokuun 2023 lopussa.

Ympäristönsuojeluyksikkö ja rakennus- ja ympäristölautakunta ovat kehottaneet Satumaa Risteilyt Ky:tä siirtämään entiset risteilyalukset m/s Vinkeri II:n ja m/s Satumaan pois Joensuun matkustajasatamasta jätelain nojalla. Teettämishallalla tehostetusta kehotuksesta huolimatta aluksia ei ole siirretty pois ja rakennus- ja ympäristölautakunta on päättänyt määrätä alusten pois siirtämisen teettämishallan täytäntöönpantavaksi. Alukset siirretään tarvittaessa pois matkustajasatamasta alusten omistajan Satumaa Risteilyt Ky:n kustannuksella uhkasakkolain 17 §:ää noudattaen.

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimintatulot	453	1 000	1 000	-9
Toimintamenot	-105 846	-126 000	-126 000	-104 495
Toimintakate	-105 393	-125 000	-125 000	-104 504

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 000	0	1 000	-9	-1 009
Toimintakulut	-126 000	0	-126 000	-104 495	21 505
Toimintakate	-125 000	0	-125 000	-104 504	20 496

860 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvollinen: yhdyskuntalakimies Juha Martikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä ja huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Pysäköintivirhemaksut kpl	10 070	12 500	12 500	14 348
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,7	6,1	6,1	6,1
Toimintatulot	541 583	652 000	652 000	744 789
Toimintamenot	-342 867	-402 000	-402 000	-396 831
Toimintakate	198 715	250 000	250 000	347 958

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	652 000	0	652 000	744 789	92 789
Toimintakulut	-402 000	0	-402 000	-396 831	5 169
Toimintakate	250 000	0	250 000	347 958	97 958

870 Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Pidämme verotuksen kilpailukykyisenä tarkalla taloudenpidolla ja verotuloja lisäävällä elinkeinopolitiikalla. Kaupungin toimintamenot ja investoinnit mitoitetaan tulokehitys ja kantomuutos huomioiden. Lainakannan sekä vuokra- ja leasingvastuiden taso vakautetaan				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kiinteistöveroselvitys käynnissä	100 % kaupungin alueella olevista rakennuksista on selvitetty	Rakennusvalvonta	Keskusta-alueen ja Pyhäselän sekä Tuupovaaran kiinteistöt on käyty läpi ja nyt on tarkastelussa Enon alue. Kokonaisuudesta on käyty läpi noin 80 %.	toteutui osittain

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Saapuneet lupahakemukset	694	620	620	604
Myönnetty rakennuslupia kpl	716	605	605	614
- joista asumisen luvat	100	95	70	64
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	48	40	35	43
- joista muita lupia	568	470	500	507
Keskim. käsittelyaika vrk	22	22	23	22
Lupa-asioista käsitelty 80 %	10 vrk	12 vrk	10 vrk	9 vrk
Myönnetty luvat m³	357 182	350 000	200 000	258 254
- joista asuinrakennuksia m ³	120 709	120 000	40 000	54 274
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	157 400	140 000	60 000	77 802
- joista muita rakennuksia m ³	79 073	90 000	100 000	126 178
Valmistuneet rakennukset m³	436 641	330 000	280 000	362 911
- joista asuinrakennuksia m ³	116 733	90 000	90 000	175 180
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	164 745	150 000	150 000	107 952
- joista muita rakennuksia m ³	155 163	90 000	40 000	79 779
€/lupa (brutto)	-1 139	-1 550	-1 534	-1 454
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	10,7	12,0	12,0	11,4
Toimintatulot	658 232	680 000	500 000	513 044
Toimintamenot	-815 496	-938 000	-928 000	-892 737
Toimintakate	-157 264	-258 000	-428 000	-379 692

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	680 000	-180 000	500 000	513 044	13 044
Toimintakulut	-938 000	10 000	-928 000	-892 737	35 263
Toimintakate	-258 000	-170 000	-428 000	-379 693	48 307

880 Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen: ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinonen 31.5.2023 saakka, vs. ympäristönsuojelupäällikkö Liina Lindberg 1.6-30.9.2023, ympäristönsuojelupäällikkö Aino Heikura 1.10.2023 alkaen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4,5	3,9	3,9	3,9
Toimintatulot	53 637	101 000	101 000	87 111
Toimintamenot	-250 021	-351 000	-351 000	-294 759
Toimintakate	-196 384	-250 000	-250 000	-207 648

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	101 000	0	101 000	87 111	-13 889
Toimintakulut	-351 000	0	-351 000	-294 759	56 241
Toimintakate	-250 000	0	-250 000	-207 648	42 352

Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 434 000	-180 000	1 254 000	1 344 935	90 935
Toimintakulut	-1 817 000	10 000	-1 807 000	-1 688 821	118 179
Toimintakate	-383 000	-170 000	-553 000	-343 886	209 114

6.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ei sis. liikelaitosta eikä rahastoja)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	16 221 483,00	810 000,00	17 031 483,00	17 818 807,12	787 324,12	21 225 122,10
Maksutulot	5 542 300,00	-180 000,00	5 362 300,00	5 303 376,87	-58 923,13	6 667 802,45
Tuet ja avustukset	9 249 837,00	849 300,00	10 099 137,00	15 111 340,69	5 012 203,69	13 655 245,85
Muut toimintatulot	71 715 130,00	361 500,00	72 076 630,00	73 068 589,20	991 959,20	68 913 954,35
Toimintatulot yhteensä	102 728 750,00	1 840 800,00	104 569 550,00	111 302 113,88	6 732 563,88	110 462 124,75
Valmistus omaan käyttöön	2 868 000,00	400 000,00	3 268 000,00	3 424 245,28	156 245,28	3 910 985,71
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-111 738 938,00	-3 417 978,00	-115 156 916,00	-115 869 994,10	-713 078,10	-110 899 977,62
Palvelujen ostot	-81 383 106,00	-2 973 623,00	-84 356 729,00	-84 972 382,06	-615 653,06	-378 935 167,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 338 523,00	-149 998,00	-16 488 521,00	-15 019 258,53	1 469 262,47	-17 548 239,48
Avustukset	-17 878 939,00	-470 000,00	-18 348 939,00	-18 258 827,35	90 111,65	-18 161 130,69
Muut toimintamenot	-58 260 244,00	-1 189 001,00	-59 449 245,00	-60 524 490,50	-1 075 245,50	-56 833 491,25
Toimintamenot yhteensä	-285 599 750,00	-8 200 600,00	-293 800 350,00	-294 644 952,54	-844 602,54	-582 378 006,74
Toimintakate	-180 003 000,00	-5 959 800,00	-185 962 800,00	-179 918 593,38	6 044 206,62	-468 004 896,28
Verotulot						
Kunnan tulovero	116 000 000,00	3 000 000,00	119 000 000,00	119 920 765,40	920 765,40	252 224 925,01
Kiinteistövero	22 300 000,00	1 200 000,00	23 500 000,00	23 596 249,01	96 249,01	22 957 001,82
Osuus yhteisöveron tuotosta	26 000 000,00	1 000 000,00	27 000 000,00	27 220 884,91	220 884,91	37 901 403,92
Verotulot yhteensä	164 300 000,00	5 200 000,00	169 500 000,00	170 737 899,32	1 237 899,32	313 083 330,75
Valtionosuudet	55 400 000,00	600 000,00	56 000 000,00	56 313 153,39	313 153,39	175 267 727,00
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	185 000,00	350 000,00	535 000,00	652 926,01	117 926,01	126 892,31
Korkotulot liikelaitoksilta	315 000,00		315 000,00	315 000,00	0,00	315 000,00
Muut rahoitustulot muilta	819 000,00	750 000,00	1 569 000,00	1 607 661,73	38 661,73	1 276 469,25
Korv. peruspääom. liikelait.	818 000,00		818 000,00	817 699,08	-300,92	817 699,08
Korv. peruspääom. muilta taseyks.	5 363 000,00		5 363 000,00	5 485 620,72	122 620,72	5 485 620,72
Korkomenot	-4 600 000,00		-4 600 000,00	-4 763 141,17	-163 141,17	-1 261 787,73
Muut rahoitusmenot	-5 500 000,00		-5 500 000,00	-5 489 614,05	10 385,95	-5 499 339,86
Rahoitustulot ja -menot	-2 600 000,00	1 100 000,00	-1 500 000,00	-1 373 847,68	126 152,32	1 260 553,77
Vuosikate	37 097 000,00	940 200,00	38 037 200,00	45 758 611,65	7 721 411,65	21 606 715,24
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 300 000,00	328 000,00	-28 972 000,00	-27 937 400,96	1 034 599,04	-27 319 748,66
Arvonalentumiset	-360 000,00	-1 048 000,00	-1 408 000,00	-3 746 994,59	-2 338 994,59	-282 881,89
Tilikauden tulos	7 437 000,00	220 200,00	7 657 200,00	14 074 216,10	6 417 016,10	-5 995 915,31
Poistoeron lisäys				-8 717 899,40	-8 717 899,40	-1 836 131,15
Poistoeron vähennys	1 800 000,00		1 800 000,00	2 601 265,60	801 265,60	2 158 044,63
Varausten lisäys				-580 000,00	-580 000,00	
Varausten vähennys				9 298 036,59	9 298 036,59	1 836 131,15
Rahastojen lisäys						
Rahastojen vähennys				3 500,00	3 500,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	9 237 000,00	220 200,00	9 457 200,00	16 679 118,89	7 221 918,89	-3 834 370,68

Koko kaupungin toiminta (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	27 703 240,00	810 000,00	28 513 240,00	27 655 162,48	-858 077,52	28 396 558,80
Maksutulot	6 642 300,00	-180 000,00	6 462 300,00	6 404 990,45	-57 309,55	7 740 476,40
Tuet ja avustukset	9 249 837,00	849 300,00	10 099 137,00	14 118 764,18	4 019 627,18	12 898 830,43
Muut toimintatulot	29 383 177,00	-385 500,00	28 997 677,00	29 475 411,14	477 734,14	29 230 155,27
Toimintatulot yhteensä	72 978 554,00	1 093 800,00	74 072 354,00	77 654 328,25	3 581 974,25	78 266 020,90
Valmistus omaan käyttöön	3 868 000,00	400 000,00	4 268 000,00	4 289 506,34	21 506,34	5 096 104,37
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-114 280 453,00	-3 417 978,00	-117 698 431,00	-118 399 034,05	-700 603,05	-113 286 203,41
Palvelujen ostot	-80 011 762,00	-2 973 563,00	-82 985 325,00	-82 935 201,63	50 123,37	-374 478 177,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 808 523,00	-149 998,00	-18 958 521,00	-17 215 765,35	1 742 755,65	-20 129 129,75
Avustukset	-17 878 939,00	-470 000,00	-18 348 939,00	-17 287 008,67	1 061 930,33	-17 441 213,66
Muut toimintamenot	-16 472 326,00	-442 001,00	-16 914 327,00	-17 216 913,28	-302 586,28	-17 378 425,37
Toimintamenot yhteensä	-247 452 003,00	-7 453 540,00	-254 905 543,00	-253 053 922,98	1 851 620,02	-542 713 149,25
Toimintakate	-170 605 449,00	-5 959 740,00	-176 565 189,00	-171 110 088,39	5 455 100,61	-459 351 023,98
Verotulot						
Kunnan tulovero	116 000 000,00	3 000 000,00	119 000 000,00	119 920 765,40	920 765,40	252 224 925,01
Kiinteistövero	22 300 000,00	1 200 000,00	23 500 000,00	23 596 249,01	96 249,01	22 957 001,82
Osuus yhteisöveron tuotosta	26 000 000,00	1 000 000,00	27 000 000,00	27 220 884,91	220 884,91	37 901 403,92
Verotulot yhteensä	164 300 000,00	5 200 000,00	169 500 000,00	170 737 899,32	1 237 899,32	313 083 330,75
Valtionosuudet	55 400 000,00	600 000,00	56 000 000,00	56 313 153,39	313 153,39	175 267 727,00
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	285 000,00	350 000,00	635 000,00	1 113 014,78	478 014,78	386 142,66
Muut rahoitustuotot	8 818 000,00	750 000,00	9 568 000,00	8 768 095,91	-799 904,09	4 140 259,29
Korkokulut	-4 600 000,00	0,00	-4 600 000,00	-4 621 267,34	-21 267,34	-1 245 007,63
Muut rahoituskulut	-5 800 000,00	0,00	-5 800 000,00	-2 871 100,44	2 928 899,56	-8 275 256,04
Rahoitustulot ja -menot	-1 297 000,00	1 100 000,00	-197 000,00	2 388 742,91	2 585 742,91	-4 993 861,72
Vuosikate	47 797 551,00	940 260,00	48 737 811,00	58 329 707,23	9 591 896,23	24 006 172,05
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-35 300 000,00	328 000,00	-34 972 000,00	-33 684 546,82	1 287 453,18	-32 970 108,88
Arvonalentumiset	-360 000,00	-1 048 000,00	-1 408 000,00	-3 746 994,59	-2 338 994,59	-282 881,89
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	12 137 551,00	220 260,00	12 357 811,00	20 898 165,82	8 540 354,82	-9 246 818,72
Poistoeron lisäys				-8 717 899,40	-8 717 899,40	-1 836 131,15
Poistoeron vähennys	1 800 000,00		1 800 000,00	2 847 541,98	1 047 541,98	2 428 912,54
Varausten lisäys		-2 300 000,00	-2 300 000,00	-2 780 000,00	-480 000,00	
Varausten vähennys				9 298 036,59	9 298 036,59	1 836 131,15
Rahastojen lisäys		-1 000 000,00	-1 000 000,00	-667 540,82	332 459,18	
Rahastojen vähennys				3 500,00	3 500,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	13 937 551,00	-3 079 740,00	10 857 811,00	20 881 804,17	10 023 993,17	-6 814 406,18

Koko kaupungin tuloksen muodostuminen (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Peruskaupunki	Elinkeino- rahasto	Tulevaisuus- rahasto	Joensuun Vesi- liikelaitos	Eliminoinnit	Yhteensä
Toimintatulot						
Myyntitulot	13 337 052,32			15 930 774,72	-1 612 664,56	27 655 162,48
Maksutulot	5 121 823,48			1 283 346,97	-180,00	6 404 990,45
Tuet ja avustukset	14 106 288,44			12 475,74		14 118 764,18
Muut toimintatulot	29 688 486,86			125 014,98	-338 090,70	29 475 411,14
Toimintatulot yhteensä	62 253 651,10	0,00	0,00	17 351 612,41	-1 950 935,26	77 654 328,25
Valmistus omaan käyttöön	3 424 245,28			865 261,06		4 289 506,34
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-115 869 994,10			-2 529 039,95		-118 399 034,05
Palvelujen ostot	-80 355 906,00	-5 258,95	-20 262,75	-3 711 503,66	1 157 729,73	-82 935 201,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 998 893,35			-2 674 148,83	457 276,83	-17 215 765,35
Avustukset	-17 286 508,67			-500,00		-17 287 008,67
Muut toimintamenot	-17 085 187,64			-467 654,34	335 928,70	-17 216 913,28
Toimintamenot yhteensä	-245 596 489,76	-5 258,95	-20 262,75	-9 382 846,78	1 950 935,26	-253 053 922,98
Toimintakate	-179 918 593,38	-5 258,95	-20 262,75	8 834 026,69	0,00	-171 110 088,39
Verotulot						
Kunnan tulovero	119 920 765,40					119 920 765,40
Kiinteistövero	23 596 249,01					23 596 249,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	27 220 884,91					27 220 884,91
Verotulot yhteensä	170 737 899,32					170 737 899,32
Valtionosuudet	56 313 153,39					56 313 153,39
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	967 926,01	6 354,13	318 421,80	277 186,67	-456 873,83	1 113 014,78
Muut rahoitustuotot	2 425 360,81	1 518 970,95	5 631 998,65	9 464,58	-817 699,08	8 768 095,91
Korkokulut	-4 763 141,17			-315 000,00	456 873,83	-4 621 267,34
Muut rahoituskulut	-3 993,33	-328 345,41	-2 538 450,65	-818 010,13	817 699,08	-2 871 100,44
Rahoitustulot ja -menot	-1 373 847,68	1 196 979,67	3 411 969,80	-846 358,88	0,00	2 388 742,91
Vuosikate	45 758 611,65	1 191 720,72	3 391 707,05	7 987 667,81	0,00	58 329 707,23
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-27 937 400,96			-5 747 145,86		-33 684 546,82
Arvonalentumiset	-3 746 994,59					-3 746 994,59
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	14 074 216,10	1 191 720,72	3 391 707,05	2 240 521,95	0,00	20 898 165,82
Poistoeron lisäys	-8 717 899,40					-8 717 899,40
Poistoeron vähennys	2 601 265,60			246 276,38		2 847 541,98
Varausten lisäys	-580 000,00			-2 200 000,00		-2 780 000,00
Varausten vähennys	9 298 036,59					9 298 036,59
Rahastojen lisäys			-667 540,82			-667 540,82
Rahastojen vähennys	3 500,00					3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	16 679 118,89	1 191 720,72	2 724 166,23	286 798,33	0,00	20 881 804,17

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	116 000 000,00	3 000 000,00	119 000 000,00	119 920 765,40	920 765,40
Kiinteistövero	22 300 000,00	1 200 000,00	23 500 000,00	23 596 249,01	96 249,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	26 000 000,00	1 000 000,00	27 000 000,00	27 220 884,91	220 884,91
	<u>164 300 000,00</u>	<u>5 200 000,00</u>	<u>169 500 000,00</u>	<u>170 737 899,32</u>	<u>1 237 899,32</u>

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos		
2016	20,50	1 161,0	1,20 %		
2017	20,50	1 160,0	-0,09 %		
2018	20,50	1 194,0	2,98 %		
2019	20,50	1 229,9	2,96 %		
2020	20,50	1 263,0	2,69 %		
2021	20,50	1 315,5	3,99 %		
2022	20,50	1 367,6	3,96 %		
2023	7,86				
	2023	2022	2021	2020	2019
Kiinteistövero-%:					
Yleinen	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muut asuinkiinteistöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet ja verotulojenmenetysten korvaus

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valt.os., ml. tasaukset	56 470 000,00	291 000,00	56 761 000,00	44 401 350,36	-12 359 649,64
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-1 070 000,00	309 000,00	-761 000,00	-687 883,00	73 117,00
Verotulomenetysten korvaus				12 599 686,03	12 599 686,03
	<u>55 400 000,00</u>	<u>600 000,00</u>	<u>56 000 000,00</u>	<u>56 313 153,39</u>	<u>313 153,39</u>

6.2.2 Investointien toteutuminen

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sitovat erät esitetty vahvennettuna Myyntituloihin sisällytetty myyntivoitot ja -tappiot					
Kaupunginvaltuusto					
100 Valtuusto					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	2 476,00	2 476,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	2 476,00	2 476,00
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Hankinnat	-1 720 000,00	0,00	-1 720 000,00	-1 480 423,00	239 577,00
Myynnit	400 000,00	0,00	400 000,00	515 598,08	115 598,08
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	56 659,35	56 659,35
Netto	-1 320 000,00	0,00	-1 320 000,00	-908 165,57	411 834,43
150 Konsernipalvelut					
Hankinnat	-325 000,00	0,00	-325 000,00	-222 160,39	102 839,61
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-325 000,00	0,00	-325 000,00	-222 160,39	102 839,61
Kaupunginhallitus yhteensä					
Hankinnat	-2 045 000,00	0,00	-2 045 000,00	-1 702 583,39	342 416,61
Myynnit	400 000,00	0,00	400 000,00	515 598,08	115 598,08
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	56 659,35	56 659,35
Netto	-1 645 000,00	0,00	-1 645 000,00	-1 130 325,96	514 674,04
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta					
310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut					
Hankinnat	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-4 990,00	15 010,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-4 990,00	15 010,00
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-4 990,00	15 010,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-4 990,00	15 010,00

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
405 Hyvinvoinnin edistämisen palvelut					
Hankinnat	-163 000,00	0,00	-163 000,00	-161 585,67	1 414,33
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-163 000,00	0,00	-163 000,00	-161 585,67	1 414,33
410 Koulutuspalvelut					
Hankinnat	-943 000,00	-110 000,00	-1 053 000,00	-817 033,00	235 967,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-943 000,00	-110 000,00	-1 053 000,00	-817 033,00	235 967,00
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Hankinnat	-54 000,00	0,00	-54 000,00	-52 609,38	1 390,62
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-54 000,00	0,00	-54 000,00	-52 609,38	1 390,62
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä					
Hankinnat	-1 160 000,00	-110 000,00	-1 270 000,00	-1 031 228,05	237 357,62
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-997 000,00	-110 000,00	-1 107 000,00	-869 642,38	237 357,62
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Hankinnat	-191 000,00	-64 000,00	-255 000,00	-180 354,98	74 645,02
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-191 000,00	-64 000,00	-255 000,00	-180 354,98	74 645,02
690 Liikuntapalvelut					
Hankinnat	-477 000,00	232 000,00	-245 000,00	-238 430,61	6 569,39
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-477 000,00	232 000,00	-245 000,00	-238 430,61	6 569,39
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-668 000,00	168 000,00	-500 000,00	-418 785,59	81 214,41
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-668 000,00	168 000,00	-500 000,00	-418 785,59	81 214,41

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkirakennelautakunnan hallinto ja talous					
Hankinnat	-417 000,00	0,00	-417 000,00	-437 410,93	-20 410,93
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-417 000,00	0,00	-417 000,00	-437 410,93	-20 410,93
280 Yhdyskuntatekniikka					
Hankinnat	-14 672 000,00	0,00	-14 672 000,00	-15 285 020,19	-613 020,19
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	1 172 000,00	0,00	1 172 000,00	1 581 640,78	409 640,78
Netto	-13 500 000,00	0,00	-13 500 000,00	-13 703 379,41	-203 379,41
295 Tilakeskus					
Hankinnat	-26 007 000,00	0,00	-26 007 000,00	-24 139 218,70	1 867 781,30
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	200 207,15	-99 792,85
Rah.osuudet	735 000,00	0,00	735 000,00	1 148 586,50	413 586,50
Netto	-24 972 000,00	0,00	-24 972 000,00	-22 790 425,05	2 181 574,95
Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Hankinnat	-41 096 000,00	0,00	-41 096 000,00	-39 861 649,82	1 234 350,18
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	200 207,15	-99 792,85
Rah.osuudet	1 907 000,00	0,00	1 907 000,00	2 730 227,28	823 227,28
Netto	-38 889 000,00	0,00	-38 889 000,00	-36 931 215,39	1 957 784,61
Kaupungin oma toiminta yhteensä:					
Hankinnat	-44 989 000,00	58 000,00	-44 931 000,00	-43 019 236,85	1 910 348,82
Myynnit	700 000,00	0,00	700 000,00	718 281,23	15 805,23
Rah.osuudet	1 907 000,00	0,00	1 907 000,00	2 786 886,63	879 886,63
Netto	-42 382 000,00	58 000,00	-42 324 000,00	-39 514 068,99	2 806 040,68
Joensuun Vesi -liikelaitos:					
Hankinnat	-7 810 000,00	0,00	-7 810 000,00	-8 161 182,00	-351 182,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	210 000,00	0,00	210 000,00	307 726,00	97 726,00
Netto	-7 600 000,00	0,00	-7 600 000,00	-7 853 456,00	-253 456,00
Koko kaupunki yhteensä:					
Hankinnat	-52 799 000,00	58 000,00	-52 741 000,00	-51 180 418,85	1 560 581,15
Myynnit	700 000,00	0,00	700 000,00	718 281,23	18 281,23
Rah.osuudet	2 117 000,00	0,00	2 117 000,00	3 094 612,63	977 612,63
Netto	-49 982 000,00	58 000,00	-49 924 000,00	-47 367 524,99	2 556 475,01

Toimielin Tulosalue	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kaupunkirakennelautakunta										
280 Yhdyskuntatekniikka										
1. Uudisrakentaminen										
Hankinnat			-3 207 000,00	0,00	-3 207 000,00	-4 160 754,17	-953 754,17	-4 160 754,17		
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto			-3 207 000,00	0,00	-3 207 000,00	-4 160 754,17	-953 754,17	-4 160 754,17		
2. Peruskorjaus										
Hankinnat			-7 625 000,00	0,00	-7 625 000,00	-7 952 520,13	-327 520,13	-7 952 520,13		
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			69 000,00	0,00	69 000,00	433 576,99	364 576,99	433 576,99		
Netto			-7 556 000,00	0,00	-7 556 000,00	-7 518 943,14	37 056,86	-7 518 943,14		
3. Satama- ja ulkoliikuntapaikkahankkeet										
Hankinnat			-3 840 000,00	0,00	-3 840 000,00	-3 171 745,89	668 254,11	-3 171 745,89		
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet			1 103 000,00	0,00	1 103 000,00	1 148 063,79	45 063,79	1 148 063,79		
Netto			-2 737 000,00	0,00	-2 737 000,00	-2 023 682,10	713 317,90	-2 023 682,10		
280 Yhdyskuntatekniikka yhteensä										
Hankinnat			-14 672 000,00	0,00	-14 672 000,00	-15 285 020,19	-613 020,19			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rah.osuudet			1 172 000,00	0,00	1 172 000,00	1 581 640,78	409 640,78			
Netto			-13 500 000,00	0,00	-13 500 000,00	-13 703 379,41	-203 379,41			

Edellä esitettyihin investointien hankeryhmiin sisätty kaupungin strategian kannalta merkittäviä kehittämishankkeita. Niiden toteutuminen on erikseen esitetty seuraavassa taulukko

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2719 Papinkankaan teollisuusalue**										
Hankinnat	4 250 000	-1 250 000,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-3 334,42	46 665,58	-1 253 334,42	29,5	2031
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 250 000,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-3 334,42	46 665,58	-1 253 334,42		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
II. kaupunginosan kadut, yhteensä**										
Hankinnat	6 300 000	-3 000 000,00	-1 290 000,00	0,00	-1 290 000,00	-1 447 453,45	-157 453,45	-4 447 453,45	70,6	2027
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-3 000 000,00	-1 290 000,00	0,00	-1 290 000,00	-1 447 453,45	-157 453,45	-4 447 453,45		
- Koulukadun kehittäminen, yhteensä										
Hankinnat	3 348 000	-3 000 000,00	-790 000,00	0,00	-790 000,00	-771 033,29	18 966,71	-3 771 033,29	112,6	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-3 000 000,00	-790 000,00	0,00	-790 000,00	-771 033,29	18 966,71	-812 592,85		
- - 2705 Koulukatu välillä Pohjoiskatu-Rauhankatu										
Hankinnat	730 000	-16 620,35	-670 000,00	0,00	-670 000,00	-692 906,39	-22 906,39	-709 526,74	97,2	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-16 620,35	-670 000,00	0,00	-670 000,00	-692 906,39	-22 906,39	-709 526,74		
- - 2706 Koulukatu välillä Rauhankatu-Vanamokatu										
Hankinnat	143 000	-24 939,21	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-78 126,90	41 873,10	-103 066,11	72,1	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-24 939,21	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-78 126,90	41 873,10	-103 066,11		
- 2720 Kirkkokatu välillä Yläsatamakatu-Sairaalakatu										
Hankinnat	115 000	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-19 495,98	-4 495,98	-19 495,98	16,95	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-19 495,98	-4 495,98	-19 495,98		
- 2721 Kirkkokatu välillä Niskakatu-Yläsatamakatu										
Hankinnat	255 000	0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-16 629,74	-1 629,74	-16 629,74	6,52	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-16 629,74	-1 629,74	-16 629,74		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
- 2722 Sairaalakatu välillä Koulukatu-Kauppakatu										
Hankinnat	280 000	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-21 434,96	-1 434,96	-21 434,96	7,66	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-21 434,96	-1 434,96	-21 434,96		
- 2692 Rauhankatu välillä Koulukatu-Kauppakatu										
Hankinnat	500 000	0,00	-450 000,00	0,00	-450 000,00	-618 859,48	-168 859,48	-618 859,48	123,77	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-450 000,00	0,00	-450 000,00	-618 859,48	-168 859,48	-618 859,48		
Joensuun asemanseutu yhteensä**										
Hankinnat	8 154 000	-5 699 511,85	-685 000,00	0,00	-685 000,00	-910 921,97	-225 921,97	-6 610 433,82	81,07	2026
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	398 830,99	398 830,99	398 830,99		
Netto		-5 699 511,85	-685 000,00	0,00	-685 000,00	-512 090,98	172 909,02	-6 211 602,83		
- 2648 Asemanseutu jatko										
Hankinnat	1 565 000	-1 397 182,44	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-44 924,09	-9 924,09	-1 442 106,53	92,15	2023
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 397 182,44	-35 000,00	0,00	-35 000,00	-44 924,09	-9 924,09	-1 442 106,53		
- 2724 Itäranta, väli Siltakatu - Kettuvaarantie										
Hankinnat	785 000	0,00	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-796 354,53	-196 354,53	-796 354,53	101,45	2023
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	398 830,99	398 830,99	398 830,99		
Netto		0,00	-600 000,00	0,00	-600 000,00	-397 523,54	202 476,46	-397 523,54		
- 2708 Siltakadun sillat										
Hankinnat	2 010 000	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-69 643,35	-19 643,35	-69 643,35	3,46	2026
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-69 643,35	-19 643,35	-69 643,35		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2725 Utrantie, pyöräilynpääväylä*										
Hankinnat	580 000	0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-49 446,32	-29 446,32	-49 446,32	8,5	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-20 000,00	0,00	-20 000,00	-49 446,32	-29 446,32	-49 446,32		
2650 Ratapihan melusuojaus										
Hankinnat	2 137 000	-954 428,46	-1 180 000,00	0,00	-1 180 000,00	-1 395 634,69	-215 634,69	-2 350 063,15	110,0	2023
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-954 428,46	-1 180 000,00	0,00	-1 180 000,00	-1 395 634,69	-215 634,69	-2 350 063,15		
2905 Kukkilinnunpuisto										
Hankinnat	2 020 000	-108 950,46	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-763 488,82	-263 488,82	-872 439,28	43,2	2029
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-108 950,46	-500 000,00	0,00	-500 000,00	-763 488,82	-263 488,82	-872 439,28		
2888 Penttilänrannan venesataman rantarakenteet, 2628 Cederbergin aukio ja rantaraitit 3. vaihe**										
Hankinnat	4 100 000	-2 365 700,00	-1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-1 770 634,79	-570 634,79	-4 136 334,79	100,9	2026
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-2 365 700,00	-1 200 000,00	0,00	-1 200 000,00	-1 770 634,79	-570 634,79	-4 136 334,79		
5201 Ukonniemen sataman laajennus										
Hankinnat	2 500 000	-132 133,00	-2 280 000,00	0,00	-2 280 000,00	-2 392 803,57	-112 803,57	-2 524 936,57	101,0	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		62 736,00	0,00	0,00	0,00	1 135 163,79	1 135 163,79	1 197 899,79		
Netto		-69 397,00	-2 280 000,00	0,00	-2 280 000,00	-1 257 639,78	1 022 360,22	-1 327 036,78		

* Kustannusarviot on päivitetty KV 11.12.2023 mukaisiksi,

** Kustannusarvio ja edellisten vuosien käyttö yhteensä sisältää ko. ryhmään kuuluneet jo aikaisempina vuosina päättyneet projektit.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu 2023

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
9103 Muut rakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00		
Myynnit		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	200 207,15	99 792,85	200 207,15		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	200 207,15	99 792,85	200 207,15		
9105 Muut koneet ja kalusto										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
9107 Osakkeet ja osuudet										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
9108 Rakennukset/asuinrakennukset										
Hankinnat		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Nimetyt hankkeet										
1570 Hammaslahden koulu ja liikuntasali KV 12.12.2022 § 145 (11 655 000 €)										
Hankinnat	11 655 000,00	0,00	-655 000,00	0,00	-655 000,00	-1 059 080,23	404 080,23	-1 059 080,23	9,1	2025
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-655 000,00	0,00	-655 000,00	-1 059 080,23	404 080,23	-1 059 080,23		
1573 Niinivaaran ulkoliikkumiskeskus KV 12.12.2022 § 145 (888 000 €)										
Hankinnat	888 000,00	0,00	-888 000,00	0,00	-888 000,00	-928 142,23	40 142,23	-928 142,23	104,5	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-888 000,00	0,00	-888 000,00	-928 142,23	40 142,23	-928 142,23		

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
1580 Rantakylän kirjaston ja nuorisotoimen tilojen peruskorjaus KV 3.10.2022 § 109 (1 696 000 €)										
Hankinnat	1 696 000,00	-100 539,74	-1 576 000,00	0,00	-1 576 000,00	-1 378 119,12	-197 880,88	-1 478 658,86	87,2	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-100 539,74	-1 576 000,00	0,00	-1 576 000,00	-1 378 119,12	-197 880,88	-1 478 658,86		
1576_1581 Kaupunginteatterin esitystekniikka ja kaupungintalon muutos museoksi KV 3.10.2022 § 112 (6 500 000 €)										
Hankinnat	6 500 000,00	0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-372 137,14	-27 862,86	-372 137,14	5,7	2025
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	243 030,50	243 030,50	243 030,50		
Netto		0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-129 106,64	-270 893,36	-129 106,64		
1583 Pekkalan pelastusasema KH 20.9.2021 § 374 (1 519 000 €)										
Hankinnat	1 519 000,00	-693 286,23	-819 000,00	0,00	-819 000,00	-845 042,17	26 042,17	-1 538 328,40	101,3	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		105 000,00	210 000,00		210 000,00	105 000,00	105 000,00	210 000,00		
Netto		-588 286,23	-609 000,00	0,00	-609 000,00	-740 042,17	131 042,17	-1 328 328,40		
1584_1582 Mehtimäen jäähurheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus KV 12.12.2022 § 145 (15 096 000 €)										
Hankinnat	15 096 000,00	-318 393,11	-7 150 000,00	0,00	-7 150 000,00	-5 001 184,13	-2 148 815,87	-5 319 577,24	35,2	2024
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	225 000,00	225 000,00	225 000,00		
Netto		-318 393,11	-7 150 000,00	0,00	-7 150 000,00	-4 776 184,13	-2 373 815,87	-5 094 577,24		
1586 Hallinnon tilojen kalustaminen Torikatu 19 KV 12.12.2022 § 145 (720 000€)										
Hankinnat	720 000,00	-24 238,00	-720 000,00	0,00	-720 000,00	-550 142,10	-169 857,90	-574 380,10	79,8	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-24 238,00	-720 000,00	0,00	-720 000,00	-550 142,10	-169 857,90	-574 380,10		
1587 Enon alakoulu uudisrakennus KV 12.12.2022 § 145 (7 020 000 €, 785 000€)										
Hankinnat	7 805 000,00	-165 344,18	-3 435 000,00	0,00	-3 435 000,00	-3 207 375,77	-227 624,23	-3 372 719,95	43,2	2024
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-165 344,18	-3 435 000,00	0,00	-3 435 000,00	-3 207 375,77	-227 624,23	-3 372 719,95		
1590 Wärtsilätalo, C-siiven peruskorjaus KV 12.12.2022 § 145 (3 900 000 €)										
Hankinnat	3 900 000,00	-138 709,40	-3 700 000,00	0,00	-3 700 000,00	-3 619 334,09	-80 665,91	-3 758 043,49	96,4	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-138 709,40	-3 700 000,00	0,00	-3 700 000,00	-3 619 334,09	-80 665,91	-3 758 043,49		

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
1593 Sirkkalan liikuntatilat KV 12.12.2022 § 145 (6 633 000€)										
Hankinnat	6 633 000,00	-2 448 809,50	-3 364 000,00	0,00	-3 364 000,00	-4 451 929,13	1 087 929,13	-6 900 738,63	104,0	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	525 000,00		525 000,00	525 000,00	0,00	525 000,00		
Netto		-2 448 809,50	-2 839 000,00	0,00	-2 839 000,00	-3 926 929,13	1 087 929,13	-6 375 738,63		
1594 Sirkkalan muutos yläkouluksi vaihe 1 ja 2 KV 13.12.2021 § 137 (5 598 000 €)										
Hankinnat	5 598 000,00	-4 091 472,25	-1 300 000,00	0,00	-1 300 000,00	-1 572 627,15	272 627,15	-5 664 099,40	101,2	2023
Myynnit		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-4 091 472,25	-1 300 000,00	0,00	-1 300 000,00	-1 572 627,15	272 627,15	-5 664 099,40		
Nimetyt hankkeet yhteensä										
Hankinnat	62 010 000,00	-7 980 792,41	-24 007 000,00	0,00	-24 007 000,00	-22 985 113,26	-1 691 852,94	-30 829 479,21		
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet	0,00	105 000,00	735 000,00	0,00	735 000,00	1 098 030,50	573 030,50	1 203 030,50		
Netto	62 010 000,00	-7 875 792,41	-23 272 000,00	0,00	-23 272 000,00	-21 887 082,76	-1 118 822,44	-29 626 448,71		
Pienet hankkeet										
Hankinnat			-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-1 154 105,44	-845 894,56			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	50 556,00	50 556,00			
Netto			-2 000 000,00	0,00	-2 000 000,00	-1 103 549,44	-795 338,56			
Yhteensä										
Hankinnat			-26 007 000,00	0,00	-26 007 000,00	-24 139 218,70	-1 867 781,30			
Myynnit			300 000,00	0,00	300 000,00	200 207,15	99 792,85			
Rahoitusosuudet			735 000,00	0,00	735 000,00	1 148 586,50	-413 586,50			
Netto			-24 972 000,00	0,00	-24 972 000,00	-22 790 425,05	-2 181 574,95			

6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin toiminta (ilman liikelaitoksen ja rahastojen yhdistelyä)

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	37 097	940	38 037	45 759	7 721
Tulorahoituksen korjauserät	-2 250	1 000	-1 250	-544	706
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-44 989	58	-44 931	-43 019	1 912
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 907	0	1 907	2 787	880
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	2 700	-1 000	1 700	718	-982
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 535	998	-4 537	5 700	10 237
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500		-500	-3	497
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					
Antolainasaamisten lisäykset sis.taseyksiköille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 000		1 000	1 333	333
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta					
Antolainasaamisten vähennykset sis.taseyksiköiltä					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	62 000	0	62 000	25 000	-37 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-35 300		-35 300	-33 196	2 104
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)				-3 438	-3 438
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	21 665	998	22 663	-4 604	-27 268

6.2.4 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty toimintakertomuksessa.

7 Tilinpäätöslaskelmat

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	27 655 162,48	28 396 558,80
Maksutuotot	6 404 990,45	7 740 476,40
Tuet ja avustukset	14 118 764,18	12 898 830,43
Muut toimintatuotot	29 475 411,14	29 230 155,27
Toimintatuotot yhteensä	77 654 328,25	78 266 020,90
Valmistus omaan käyttöön	4 289 506,34	5 096 104,37
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-95 110 747,51	-89 487 218,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-20 032 918,04	-20 140 870,13
Muut henkilösivukulut	-3 255 368,50	-3 658 114,76
Palvelujen ostot	-82 935 201,63	-374 478 177,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 215 765,35	-20 129 129,75
Avustukset	-17 287 008,67	-17 441 213,66
Muut toimintakulut	-17 216 913,28	-17 378 425,37
Toimintakulut yhteensä	-253 053 922,98	-542 713 149,25
Toimintakate	-171 110 088,39	-459 351 023,98
Verotulot		
Kunnan tulovero	119 920 765,40	252 224 925,01
Kiinteistövero	23 596 249,01	22 957 001,82
Osuus yhteisöveron tuotosta	27 220 884,91	37 901 403,92
Verotulot yhteensä	170 737 899,32	313 083 330,75
Valtionosuudet	56 313 153,39	175 267 727,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 113 014,78	386 142,66
Muut rahoitustuotot	8 768 095,91	4 140 259,29
Korkokulut	-4 621 267,34	-1 245 007,63
Muut rahoituskulut	-2 871 100,44	-8 275 256,04
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 388 742,91	-4 993 861,72
Vuosikate	58 329 707,23	24 006 172,05
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 684 546,82	-32 970 108,88
Arvonalentumiset	-3 746 994,59	-282 881,89
Tilikauden tulos	20 898 165,82	-9 246 818,72
Poistoeron lisäys	-8 717 899,40	-1 836 131,15
Poistoeron vähennys	2 847 541,98	2 428 912,54
Varausten lisäys	-2 780 000,00	0,00
Varausten vähennys	9 298 036,59	1 836 131,15
Rahastojen lisäys	-667 540,82	0,00
Rahastojen vähennys	3 500,00	3 500,00
Tilikauden ali-/yli jäämä	20 881 804,17	-6 814 406,18

7.2 Rahoituslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 329 707,23	24 006 172,05
Tulorahoituksen korjauserät	-544 309,71	-145 010,80
	<u>57 785 397,52</u>	<u>23 861 161,25</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-51 180 419,07	-40 190 143,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	3 094 612,65	1 222 152,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	718 281,03	1 989 741,23
	<u>-47 367 525,39</u>	<u>-36 978 249,12</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	10 417 872,13	-13 117 087,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-3 060,00	-440 002,00
Antolainasaamisten vähennys	1 332 944,67	1 450 376,74
	<u>1 329 884,67</u>	<u>1 010 374,74</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 000 000,00	35 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 196 047,80	-35 006 530,43
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-3 580 047,34	237 358,11
	<u>-11 776 095,14</u>	<u>230 827,68</u>
Oman pääoman muutokset		-5 418 634,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-341 262,29	-634 107,05
Saamisten muutos	3 804 179,23	-204 661,16
Korottomien velkojen muutos	-15 472 105,84	18 879 174,55
	<u>-12 009 188,90</u>	<u>18 040 406,34</u>
Rahoituksen rahavirta	-22 455 399,37	13 862 974,76
Rahavarojen muutos	-12 037 527,24	745 886,89
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	110 058 965,65	122 096 492,89
Rahavarat 1.1.	122 096 492,89	121 350 606,00
	<u>-12 037 527,24</u>	<u>745 886,89</u>

7.3 Tase

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

Vastaavaa	2023	2022
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	58 782,54	229 187,89
Muut pitkävaikuttavat menot	1 660 816,80	1 552 516,64
	<u>1 719 599,34</u>	<u>1 781 704,53</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	71 548 902,85	70 797 561,32
Rakennukset	192 568 130,60	190 380 387,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	151 391 703,73	148 643 722,25
Koneet ja kalusto	7 349 659,86	5 927 185,05
Muut aineelliset hyödykkeet	6 034 980,00	6 030 724,20
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	14 774 567,62	11 274 781,01
	<u>443 667 944,66</u>	<u>433 054 360,94</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	57 974 236,98	70 892 380,23
Muut lainasaamiset	17 289 527,12	18 622 471,79
Muut saamiset	706 969,90	703 909,90
	<u>75 970 734,00</u>	<u>90 218 761,92</u>
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	2 763 546,67	3 191 805,37
Lahjoitusrahastojen varat	1 660 333,02	1 669 794,47
Muut toimeksiantojen varat	1 262 143,51	742 133,12
	<u>5 686 023,20</u>	<u>5 603 732,96</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	600 000,00	1 300 000,00
	<u>600 000,00</u>	<u>1 300 000,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 358 255,21	9 584 382,83
Lainasaamiset	1 383 813,62	1 442 030,73
Muut saamiset	1 746 108,73	1 854 097,42
Siirtosaamiset	7 110 034,78	8 821 880,59
	<u>18 598 212,34</u>	<u>21 702 391,57</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	244 454,67	244 454,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 563 452,56	12 478 262,16
Joukkovelkakirjalainasaamiset	57 470 845,14	57 516 751,96
Muut arvopaperit	38 792 089,90	29 749 227,90
	<u>105 070 842,27</u>	<u>99 988 696,69</u>
Rahat ja pankkisaamiset	4 988 123,38	22 107 796,20
Vastaavaa yhteensä	<u>656 301 479,19</u>	<u>675 757 444,81</u>

Vastattavaa	2023	2022
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	223 036 735,88
Arvonkorotusrahasto	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot	65 637 295,94	64 973 255,12
Edellisten tilikausien ylijäämä	24 486 617,21	31 301 023,39
Tilikauden yli-/alijäämä	20 881 804,17	-6 814 406,18
	<u>325 970 547,09</u>	<u>317 229 642,10</u>
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	33 130 616,07	27 260 258,65
Vapaaehtoiset varaukset	10 908 552,37	17 426 588,96
	<u>44 039 168,44</u>	<u>44 686 847,61</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	10 154 522,00	10 154 522,00
	<u>10 154 522,00</u>	<u>10 154 522,00</u>
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	2 763 546,67	3 191 805,37
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 557 753,37	2 383 466,72
Muut toimeksiantojen pääomat	2 505 479,25	2 510 479,25
	<u>7 826 779,29</u>	<u>8 085 751,34</u>
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	168 649 770,32	176 393 866,12
Saadut ennakot	1 995 833,33	2 275 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
Siirtovelat	49 511,32	46 805,16
	<u>174 177 727,46</u>	<u>182 198 283,77</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	8 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 744 095,80	33 196 047,80
Lainat muilta luotonantajilta	13 990 648,09	25 570 695,43
Saadut ennakot	309 477,65	1 490 693,50
Ostovelat	12 905 275,35	12 634 010,19
Liittymismaksut ja muut velat	2 064 696,04	1 915 960,82
Siirtovelat	24 118 541,98	38 594 990,25
	<u>94 132 734,91</u>	<u>113 402 397,99</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>656 301 479,19</u>	<u>675 757 444,81</u>

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	161 265 141,54	394 704 695,42
Toimintakulut	-358 924 179,88	-877 432 362,36
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-367 709,87	-193 267,18
Toimintakate	-198 026 748,20	-482 920 934,11
Verotulot	170 737 899,32	313 083 330,75
Valtionosuudet	114 322 082,06	230 630 997,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	966 268,17	705 397,11
Muut rahoitustuotot	9 458 469,37	4 644 694,33
Korkokulut	-8 829 951,97	-4 229 187,17
Muut rahoituskulut	-2 770 452,15	-10 162 374,67
Vuosikate	85 857 566,59	51 751 923,71
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-53 161 092,44	-72 159 679,23
Arvonalentumiset	-3 799 134,83	-308 922,08
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	28 897 339,32	-20 716 677,60
Tilinpäätössiirrot	-926 679,20	352 478,22
Tilikauden verot	-803 913,77	-815 896,50
Laskennalliset verot	-91 239,21	-96 936,71
Vähemmistöosuudet	-225 508,96	-52 623,08
Tilikauden yli-/alijäämä	26 849 998,18	-21 329 655,67

7.4.2 Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2023	2022
Vuosikate	85 857 566,59	51 751 923,71
Tilikauden verot	-803 913,77	-815 896,50
Tulorahoituksen korjauserät	5 013 829,34	7 793 847,44
	<u>90 067 482,16</u>	<u>58 729 874,65</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-71 846 066,78	-76 219 948,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	3 417 971,24	4 296 905,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 578 710,16	2 837 093,76
	<u>-66 849 385,38</u>	<u>-69 085 948,64</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	23 218 096,78	-10 356 073,98
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 128,15	-106 725,09
Antolainasaamisten vähennys	1 000,00	91 295,63
	<u>-6 128,15</u>	<u>-15 429,46</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	28 846 191,64	64 140 117,66
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-44 722 152,14	-52 211 940,33
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	7 991 624,53	-4 531 711,40
	<u>-7 884 335,97</u>	<u>7 396 465,93</u>
Oman pääoman muutokset	70 410,05	-5 515 551,99
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-858 303,46	-1 032 058,07
Vaihto-omaisuuden muutos	1 815,09	1 158 353,86
Saamisten muutokset	-1 063 951,00	-1 163 928,40
Korottomien velkojen muutokset	-16 022 629,97	12 687 346,36
	<u>-17 943 069,34</u>	<u>11 649 713,76</u>
Rahoituksen rahavirta	-25 763 123,41	13 515 198,24
Rahavarojen muutos	-2 545 026,62	3 159 124,26
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	149 795 298,01	177 808 069,18
Rahavarat 1.1.	152 340 324,63	174 648 944,92
	<u>-2 545 026,62</u>	<u>3 159 124,26</u>

7.4.3 Konsernitase

Vastaavaa	2023	2022
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 801 837,59	4 705 248,23
Muut pitkävaikutteiset menot	3 096 888,07	5 857 895,15
	<u>5 898 725,66</u>	<u>10 563 143,38</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	91 193 001,94	89 771 899,02
Rakennukset	459 298 746,16	525 066 291,22
Kiinteät rakenteet ja laitteet	157 762 726,93	154 962 454,65
Koneet ja kalusto	14 782 684,98	25 898 425,86
Muut aineelliset hyödykkeet	9 085 034,80	6 407 619,64
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	16 808 293,14	24 342 082,75
	<u>748 930 487,95</u>	<u>826 448 773,13</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	7 551 869,78	8 157 043,37
Muut osakkeet ja osuudet	5 702 372,19	7 970 905,30
Muut lainasaamiset	2 982 462,13	2 985 897,22
Muut saamiset	794 787,74	798 620,71
	<u>17 031 491,85</u>	<u>19 912 466,60</u>
Toimeksiantojen varat	6 741 911,25	4 284 388,19
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	12 586,28	1 752 074,90
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	895 184,59	2 185 119,41
Lyhytaikaiset saamiset	26 724 318,70	58 896 928,32
Rahoitusarvopaperit	124 519 628,38	118 241 771,80
Rahat ja pankkisaamiset	25 275 669,64	59 566 297,39
Vastaavaa yhteensä	<u>956 030 004,28</u>	<u>1 101 850 963,11</u>

Vastattavaa	2023	2022
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	223 036 735,88
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma		21 783,77
Arvonkorotusrahasto	6 591 580,00	6 591 580,00
Muut omat rahastot	80 476 596,92	80 109 410,37
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	52 483 613,16	75 143 958,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>26 849 998,18</u>	<u>-21 329 655,67</u>
	376 633 584,15	363 573 812,60
Vähemmistöosuudet	10 133 630,59	10 287 089,98
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		45 648,65
Muut pakolliset varaukset	<u>20 463 175,69</u>	<u>22 223 344,75</u>
	20 463 175,69	22 268 993,40
Toimeksiantojen pääomat	10 901 812,28	9 447 269,13
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	407 240 947,21	505 282 084,57
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 739 121,36	6 029 234,14
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	54 061 010,80	53 449 259,93
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>70 856 722,21</u>	<u>131 513 219,36</u>
	537 897 801,58	696 273 798,00
Vastattavaa yhteensä	<u>956 030 004,28</u>	<u>1 101 850 963,11</u>

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu verohallinnon tilitysjankohdan mukaan kalenterikuukausittain tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoona vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintamenoona. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolautakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Ne tytäryhteisöt, jotka kirjanpitolain mukaan voivat poistaa pysyvät vastaavat ilman ennalta laadittua suunnitelmaa, ovat omien tilinpäätöstensä liitetiedoissa ilmoittaneet suunnitelman mukaisten poistojen kertyneet määrät sekä pysyvät vastaavat suunnitelman mukaan poistamatta olevat määrät tilivuoden lopussa. Mikäli suunnitelmapoistojen mukaan laskettu kuluvien pysyvien vastaavien poistamaton määrä yhteensä on alittanut yhteisön taseeseen aktivoidun määrän, suunnitelman mukaisen jäännösarvon ylittävä osa on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Sama määrä on vähennetty tytäryhteisön vapaasta omasta pääomasta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoona tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia sekä sähkönhintaan liittyviä suojauksia. Kaupungilla ei ollut 31.12.2023 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Takausvastuu Maitoa Markkinoille -säätiö

Kaupunginvaltuusto päätti 27.8.2012 § 108 Maitoa Markkinoille säätiön perustamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa ja antoi Maitoa Markkinoille säätiölle takaustappioiden vastaamisesta euromääräisen sitoumuksen 2 769 500 euron määrään saakka. Säätiö on perustettu 6.11.2014 ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2015 alusta. Kaupunki on maksanut säätiölle peruspääoman 12 000 euroa ja lisäpääoman 20 880 euroa 15.1.2015. Säätiöllä oli 31.12.2023 kaksi voimassa olevaa takausta. Vuonna 2016 allekirjoitettu takaussitoumus oli 250 000 euroa ja siitä oli 31.12.2023 jäljellä 75 000 euroa. Vuonna 2018 allekirjoitettu takaussitoumus oli 500 000 euroa ja siitä oli 31.12.2023 jäljellä 250 000 euroa. Uusia takauspäätöksiä ei tehty vuoden 2023 aikana.

Oikeusprosessit

Vireillä olevista prosesseista vuoden 2023 aikana päättyi korttelia 40 koskeva vahingonkorvausriita siten, että kantaja peruutti kanteensa ja asia jäi sillensä. Kaupunki on tällä hetkellä osapuolena yhdessä työsuhteen päättämistä koskevassa oikeudenkäynnissä. Tämän lisäksi on vireillä joitakin hallintopäätöksistä tehtyjä valituksia hallinto-oikeudessa.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset laadintaperiaatteiden näkökulmasta. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ja pelastuspalveluiden järjestämisvastuun ja niitä koskevan rahoitusvastuun siirryttyä pois kuntien vastuulta luvut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuoteen 2022 nähden.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryritysten konsernitilille talletetut rahavarat 13 990 648,09 euroa (ed. vuonna 25 570 695,43 euroa) esitetään kaupungin taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kaupungin konserniin kuuluu 13 tytäryhtiötä, viisi tytäryhtiön tytärtä, yksi kommandiittiyhtiö, jossa tytäryhtiön tytär on vastuunalainen yhtiömies, sekä kaksi kuntayhtymää. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 13 tytäryhtiötä, 5 tytäryhtiön tytärtä ja kuntayhtymät. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Kaupungin osakkuusyhtiö VisitKarelia Oy:n toiminta on lakkaamassa vuoden 2024 aikana, eikä yhtiö tämän vuoksi laatinut tilinpäätöstä 31.12.2023 tilanteesta. VisitKarelia Oy on siten jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen.

Vuoden 2022 konsernitilinpäätökseen sisältyi vielä Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymä Siun Sote. Siun Sote lakkasi soteuudistuksen myötä vuoden 2023 alussa. Tämän vuoksi konsernitilinpäätöksen luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia. Tällä on vaikutusta myös osaan liitetiedoista konsernin liitetietojen osalta.

Muutokset konsernirakenteessa

Vuoden 2022 aikana kaupungin tytäryhtiö KOY Enon Jäähalli -yhtiö purkautui. Yhtiötä ei enää vuosina 2021 ja 2022 yhdistelty kaupungin konsernitilinpäätökseen, koska sen toiminta oli jo lakannut. Koy Enon Jäähallin 31.12.2020 peruspääoma 109.658,53 euroa kirjattiin alas vuoden 2023 tilinpäätöksessä edellisten tilikausien yli-/alijäämätiliä vasten.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryhteisön osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt eliminointiero on vähennetty konsernin muusta omasta pääomasta.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy:n yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville Valtionosuudet vastaamaan emon tuloslaskelman laatimisperiaatteita. Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaikkien konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernita-seessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pää-omaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemistöosuuksien erottamisessa.

Muiden osakkuusyhteisöjen, paitsi VisitKarelia Oy:n tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyritysten yh-distelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua eikä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksia.

Joensuun kaupungin vuoden 2023 kirjanpidossa tehtiin korjaus vuosina 2019 - 2020 hankittujen Startup Rahasto Joensuu Ky:n osuuksien kumppanikoodikirjauksissa. Korjattujen osuuksien yhteissumma oli

148 921,67 euroa. Näinä vuosina hankitut osuudet eivät konsernissa eliminoituneet puuttuneen kumppanikoodituksen takia. Korjaus tehtiin vuoden 2023 konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien yli-/alijäämätiliä vastaan.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhteisöjen taseiden mukaisista oikaistuihin omista pääomista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Olennaiset pysyvien vastaavien kaupoista syntyneet konsernin sisäiset katteet on eliminoitu. Liittymismaksuja ei ole eliminoitu, koska liittymismaksuista ei ole kattavia luetteloita. Aiempina vuosina rakennettujen kiinteistöjen liittymismaksut sisältyvät kiinteistöjen hankintahintaan, niitä ei ole kirjattu eikä luetteloitu erikseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdistettyjen yhteisöjen kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Poistosuunnitelma on päivitetty kv. 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201. Taseeseen aiemmin akti-voidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat oikeudet	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot*	3 vuotta	tasapoisto
Vuokrahuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Osakehuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset		
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tilapäiset rakennelmat	Käyttöaika	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	15%	menojäännösp.
Puistot, urheilu- ja virkistysalueet	15%	menojäännösp.
Vedenjakeluverkko	8%	menojäännösp.
Viemäriverkko	8%	menojäännösp.
Hulevesiviemäriverkko	8%	menojäännösp.
Sähköjohdot ja ulkovalaistus	15%	menojäännösp.
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	20%	menojäännösp.
Kiinteistöjen välinen tietoliikenneverkko	20%	menojäännösp.
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10%	menojäännösp.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	menojäännösp.
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30%	menojäännösp.
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25%	menojäännösp.
Muut koneet ja laitteet		
Laituskoneet ja laitteet	30 %	menojäännösp.
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30%	menojäännösp.
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30%	menojäännösp.
Tietokonelaitteet		
Atk-laitteet	40%	menojäännösp.
Viestintälaitteet		
Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT-laitteet	30%	menojäännösp.
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	20%	menojäännösp.
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen	
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Muut hyödykkeet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksu	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat (pysyvät vastaavat)	Ei poistoa	
Pysyvät vastaavat arvopaperit ja muut		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

* KV 18.6.2012 § 92 vt 6 parantaminen Joensuun kohdalla välillä Reijola-Repokallio –hankkeen kaupungin taseeseen kirjattavien muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikana käytetään 20 vuotta

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Kaupunginvaltuusto	149 803,20	173 923,20	149 803,20	173 923,20
Tarkastuslautakunta	2 804,36		3 283,25	
Kaupunginhallitus	71 616 562,95	311 984 450,62	9 023 963,89	11 788 918,36
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta	204 812,25	79 870,52	205 292,91	80 708,76
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	22 099 175,51	19 812 929,14	9 464 566,73	8 593 682,58
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	9 078 275,22	8 197 370,18	7 085 729,08	6 389 151,85
Kaupunkirakennelautakunta	42 128 553,41	38 629 283,89	33 720 551,64	33 363 486,87
Jns alueellinen jätelautakunta	186 334,91	172 384,64	186 334,91	172 384,64
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 225 236,32	1 152 900,36	1 250 535,22	1 194 385,72
Joensuun Vesi -liikelaitos	14 573 583,41	14 501 582,88	16 564 267,42	16 509 378,92
Toimintatuotot yhteensä	<u>161 265 141,54</u>	<u>394 704 695,42</u>	<u>77 654 328,25</u>	<u>78 266 020,90</u>

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon on esitetty tuloslaskelmassa luvussa 7.

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	44 401 350,36	135 529 889,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus (+/-)	24 876 905,75	46 358 484,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-687 883,00	-1 129 493,00
Verotulomenetysten korvaus	<u>12 599 686,03</u>	<u>40 867 331,00</u>
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	<u>56 313 153,39</u>	<u>175 267 727,00</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	20 052 963,15	306 503 254,57
Muiden palvelujen ostot	<u>62 882 238,48</u>	<u>67 974 922,49</u>
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>82 935 201,63</u>	<u>374 478 177,06</u>

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kunta	
	2023	2022
Joensuun Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	5 895,99	6 280,51
Keskustan Joensuun valtuustoryhmä	5 934,10	6 605,00
Kokoomuksen Joensuun valtuustoryhmä	3 135,29	4 317,82
Joensuun Perussuomalaiset valtuustoryhmä	3 073,58	3 678,22
Joensuun Vihreiden valtuustoryhmä	2 038,08	3 117,44
Joensuun Vasemmiston valtuustoryhmä	2 540,00	2 540,00
Liike Nyt Joensuun valtuustoryhmä	508,00	336,00
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	<u>23 125,04</u>	<u>26 874,99</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Esitetty luvussa 8.1

Liitetieto 12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuuvaraus 1.1	0,00	50 777,42		
Lisäykset tilikaudella		0,00		
Vähennykset tilikaudella		5 128,77		
Eläkevastuuvaraus 31.12.	0,00	45 648,65		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	2 735 227,94		
Lisäykset tilikaudella		0,00		
Vähennykset tilikaudella		654 027,51		
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	0,00	2 081 200,43		
Muut vastuuvaukset 1.1.	20 114 394,32	10 962 623,37	10 154 522,00	9 585 000,00
Lisäykset tilikaudella *	348 781,37	28 747 056,29		10 154 522,00
Vähennykset tilikaudella *		15 143 460,72		9 585 000,00
Muut vastuuvaukset 31.12.	20 463 175,69	24 566 218,94	10 154 522,00	10 154 522,00

* Siun Soten purkautuminen vaikutti vertailuvuoden tietoihin

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	1 310 389,37	936 809,23	484 143,85	936 809,23
Rakennusten luovutusvoitot	137 728,22	0,00	137 728,22	0,00
Osakkeiden/kuntayhtymäosuuksien luovutusvoitot	45 328,98	0,00	0,00	42 773,47
Muut luovutusvoitot		60 214,06	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	1 493 446,57	1 009 457,88	621 872,07	981 643,05
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot		0,00	0,00	0,00
Rakennusten luovutustappiot	44 719,02	4 841,64	44 719,02	4 841,64
Osakkeiden luovutustappiot	32 843,34	262 259,47	32 843,34	262 259,47
Muut luovutustappiot		15 839,54	0,00	9,14
Luovutustappiot yhteensä	77 562,36	282 940,65	77 562,36	267 110,25

Liitetieto 14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2023	2022
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 888 729,14	1 419 845,76
	<u>1 888 729,14</u>	<u>1 419 845,76</u>

Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-5 870 357,42	592 781,39
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>-5 870 357,42</u>	<u>592 781,39</u>

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 18) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	711 965,45	711 965,45		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotuksen purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	711 965,45	711 965,45		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo 1.1.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Arvo 31.12.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Arvonkorotuksen muutos	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Sijoitukset/Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	<u>6 591 580,00</u>	<u>6 591 580,00</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>

Taidemuseon lahjoituksena saamat kokoelmat on otettu taseeseen tilinavauksessa 1.1.1997 museon asiantuntijan laatiman laskelman perusteella. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Muut aineelliset hyödykkeet"

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on kirjannut lisää peruspääomaa tilinpäätöksessään 31.12.1998. Kaupungin osuus peruspääoman lisäyksestä esitetään arvonkorotuksena. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Sijoitukset / osakkeet ja osuudet".

Taseen vastattavissa sisältyvät kohtaan 'Arvonkorotusrahasto'.

Toimintaperiaatteena on pääsääntöisesti pidättäytyä arvonkorotusten kirjaamisesta.

Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liitetieto 19)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet kesk.er.hankinnat Ennakkomaksut	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaik. menot	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	229 187,89	1 552 516,64	70 797 561,32	190 380 387,11	148 643 722,25	5 927 185,05	6 030 724,20	11 274 781,01	434 836 065,47
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	367 256,23	767 795,76	13 721 978,54	19 976 733,65	1 596 230,60	4 255,80	14 040 752,71	50 475 003,29
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-680 556,00	-1 889 366,80	-56 659,35	0,00	-468 030,50	-3 094 612,65
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-18 840,49	-16 454,23	-3 108 500,59	-13 966,13	-51 024,54	0,00	0,00	-3 208 785,98
Siirrot erien välillä	0,00	104 362,80	0,00	3 989 201,80	3 757 511,10	2 221 289,90	0,00	-10 072 365,60	0,00
Tilikauden poisto	-170 405,35	-344 478,38	0,00	-11 734 380,26	-19 082 930,34	-2 287 361,80	0,00	0,00	-33 619 556,13
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-570,00	-570,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	58 782,54	1 660 816,80	71 548 902,85	192 568 130,60	151 391 703,73	7 349 659,86	6 034 980,00	14 774 567,62	445 387 544,00
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 782,54	1 660 816,80	71 548 902,85	192 568 130,60	151 391 703,73	7 349 659,86	6 034 980,00	14 774 567,62	445 387 544,00

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Liitetieto 19)

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Vaihtovelka- kirjalaina- saamiset	Pääoma- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt sis.kuntayhtymät	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	40 071 395,99	7 447 115,06	6 866 558,48	3 660 352,28	0,00	2 620 716,34	15 321 288,32	1 384 377,03	77 371 803,50
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	497 426,17	0,00	0,00	0,00	3 060,00	500 486,17
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-80 729,88	0,00	-545 454,56	-787 490,11	0,00	-1 413 674,55
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	40 071 395,99	7 447 115,06	6 866 558,48	4 077 048,57	0,00	2 075 261,78	14 533 798,21	1 387 437,03	76 458 615,12
Arvonlennukset tilikaudella	-345 614,96	0,00	0,00	-142 266,16	0,00	0,00	0,00	0,00	-487 881,12
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 725 781,03	7 447 115,06	6 866 558,48	3 934 782,41	0,00	2 075 261,78	14 533 798,21	1 387 437,03	75 970 734,00

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus, €		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0167924-6	100,00	100,00	579 538,85	273 376,86	82 329,03
Jns Kodit Oy	0168143-4	100,00	100,00	13 884 888,70	156 327 982,26	3,96
* Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	2264168-5	0,00	63,83	292 143,23	3 559,15	-24 123,70
Jns Pysäköinti Oy	0347890-7	67,00	81,88	7 964 729,06	155 546,25	155 882,00
**Joensuun Niskaparkki Oy	2889476-3	43,18	43,18	2 226 947,36	32 565,25	-153 365,76
Joensuun Satama Oy	2473936-0	100,00	100,00	548 817,19	91 849,96	29 227,17
***Jns Satamarakennus Oy	0656596-9	0,00	54,81	239 238,21	4 577,00	18,52
Puhas Oy	1067047-0	68,50	68,50	8 113 785,23	1 106 713,96	549 160,70
Business Joensuu Oy	2921270-1	89,89	90,74	19 253 719,15	13 518 449,67	1 336 996,94
****Joensuun Startup Kehitys Oy	2924512-4	0,00	90,74	99 640,63	9 535,46	26 020,98
****Photonics Center Oy	3219594-9	0,00	90,74	38 217,79	108 837,92	-87 298,59
****Startup -Rahasto Joensuu Ky	3093233-5	0,00	67,91	1 117 791,61	397,18	-44 049,06
Jns Yrityskiinteistöt Oy	0168064-2	100,00	100,00	8 859 486,36	14 410 763,79	110 312,88
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	0659780-5	55,85	55,85	260 201,03	1 542,38	273,97
Opisk. asunnot Oy Jns Elli	0167853-4	100,00	100,00	478 289,79	95 985 437,58	-635,02
Ki Oy Uimaharjunhaka	01675333-3	100,00	100,00	62 276,85	461 264,12	0,00
As Oy Enon Tuuliharju	2056674-9	42,43	79,29	1 020 767,57	13 544,92	-3 231,47
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	1728549-5S	55,8	55,79	287 352,70	5 349,21	-5 445,23
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	2454377-1	100,00	100,00	11 555 410,47	7 062 184,72	1 328 398,49
*Jns Kodit Oy:n tytäryhteisö						
** Jns Pysäköinti Oy:n tytäryhteisö						
*** Saimaan Satamat Oy:n tytäryhteisö						
**** Business Joensuu Oy:n tytäryhteisö						
***** Business Joensuun Oy:n hallinnoima ky						
Kuntayhtymät						
P-K:n koulutus ky	0212371-7	55,50	55,50	47 974 024,95	5 206 770,37	1 619 685,73
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0927140-5	42,56	42,56	1 049 585,40	336 293,70	138 371,20
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Juhannusmorsian	0832811-5	39,04	39,04	241 640,63	423,90	0,00
As Oy Suviuuli	0590346-0	37,22	37,22	590 793,54	46 985,46	-32 295,48
As Oy Pikku-Ukko	0656600-5	23,14	23,14	177 222,74	961,35	-640,74
Jns Kuivakenkä Oy	1613789-6	38,55	38,55	338 116,65	45 115,32	-5 161,78
Jns Rantaparkki Oy	2139023-9	30,07	30,07	862 651,14	916,98	97,43
Jns Ravirata Oy	0365190-9	24,82	24,82	304 668,17	13 370,95	-15 200,33
Kiint Oy P-K:n Maakuntatalo	0568790-5	38,53	38,53	4 470 727,49	184 076,91	104 440,45
Kiint Oy Enon Kauppakeskus	0664620-8	29,38	29,38	135 242,28	1 122,40	0,00
Polkka - P-K:n tukipalvelut Oy	2775939-1	32,60	32,60	274 978,79	2 831 529,24	-418 949,42
Visit Karelia Oy*)	0932125-7	45,40	45,40	0,00	0,00	0,00

*) Visit Karelia ei laadi tilinpäätöstä 31.12.2023, joten sitä ei ole sisällytetty lukuihin

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	4 610 053,36	4 556 349,83	2 247 281,23	2 193 577,70
Muut maa- ja vesialueet	86 582 948,58	85 215 549,19	69 301 621,62	68 603 983,62
Yhteensä	91 193 001,94	89 771 899,02	71 548 902,85	70 797 561,32

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2023	2023	2022	2022
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		310 685,72		263 517,64
Lainasaamiset		1 383 813,62		1 442 030,73
Muut saamiset		200,47		277,48
Siirtosaamiset		94 593,01		18 005,78
Yhteensä	0,00	1 789 292,82	0,00	1 723 831,63
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		281 088,98		786 723,25
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		12 255,14		
Yhteensä	0,00	293 344,12	0,00	786 723,25
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöisiltä				
Myyntisaamiset		11 037,76		25 353,93
Lainasaamiset				0,00
Muut saamiset				0,00
Siirtosaamiset				0,00
Yhteensä	0,00	11 037,76	0,00	25 353,93
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		7 755 442,75		8 508 788,01
Lainasaamiset				0,00
Muut saamiset	600 000,00	1 745 908,26	1 300 000,00	1 853 819,94
Siirtosaamiset	0,00	7 003 186,63	0,00	8 803 874,81
Yhteensä	600 000,00	16 504 537,64	1 300 000,00	19 166 482,76
Saamiset yhteensä	600 000,00	18 598 212,34	1 300 000,00	21 702 391,57

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Siirtyvät korot		118 113,98	94 593,01	18 005,78
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	826 162,96	1 828 962,85	571 699,53	433 374,47
EU-tuet ja -avustukset	4 927 504,24	6 835 165,96	1 595 490,10	1 416 799,67
Vaana-yksityisen päivähoidon palvelusetelit		11 529 973,36		2 651 981,73
Muut siirtosaamiset	5 861 240,13	-5 566 033,96	4 848 252,14	4 301 718,94
Siirtosaamiset yhteensä	11 614 907,33	14 746 182,19	7 110 034,78	8 821 880,59

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Peruspääoma 1.1.	210 231 795,88	223 036 735,88	210 231 795,88	223 036 735,88
Peruspääoma 31.12.	<u>210 231 795,88</u>	<u>223 036 735,88</u>	<u>210 231 795,88</u>	<u>223 036 735,88</u>
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 1.1.	0,00	21 783,77		
Lisäys				
Vähennys				
Säätiöiden ja yhd.peruspääoma 31.12.	<u>0,00</u>	<u>21 783,77</u>		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	6 591 580,00	6 591 580,00	4 733 033,89	4 733 033,89
Lisäys				
Vähennys				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	<u>6 591 580,00</u>	<u>6 591 580,00</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>
Muut omat rahastot 1.1.	79 599 153,21	79 533 077,91	64 973 255,12	64 976 755,12
Lisäys	1 125 202,66	1 046 167,78	667 540,82	
Vähennys	-247 758,95	-469 835,32	-3 500,00	-3 500,00
Muut omat rahastot 31.12.	<u>80 476 596,92</u>	<u>80 109 410,37</u>	<u>65 637 295,94</u>	<u>64 973 255,12</u>
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	52 751 408,38	80 831 429,95	24 486 617,21	36 719 657,39
Edellisten tilikausien oikaisu	-267 795,22	-5 687 471,70	0,00	-5 418 634,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	<u>52 483 613,16</u>	<u>75 143 958,25</u>	<u>24 486 617,21</u>	<u>31 301 023,39</u>
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	<u>26 849 998,18</u>	<u>-21 329 655,67</u>	<u>20 881 804,17</u>	<u>-6 814 406,18</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>376 633 584,14</u>	<u>363 573 812,60</u>	<u>325 970 547,09</u>	<u>317 229 642,10</u>

Kunnan kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	Kunta 2023	2022
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	24 486 617,21	31 301 023,39
Tilikauden yli-/alijäämä	20 881 804,17	-6 814 406,18
Muut omat rahastot 31.12.	65 637 295,94	64 973 255,12
Investointivaraukset	10 908 552,37	17 426 588,96
Kertynyt poistoero	<u>33 130 616,07</u>	<u>27 260 258,65</u>
Yhteensä	<u>155 044 885,76</u>	<u>134 146 719,94</u>

Investointivaraukset

	Kunta
Investointivaraukset 1.1. 2023	17 426 588,96
Lisäys 2023	
Niinivaaran ylivesisäiliö	2 200 000,00
Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä	<u>580 000,00</u>
	2 780 000,00
Vähennys 2023	
Joensuun asemanseutu	-442 447,63
Koulukadun kehittäminen	-1 073 817,08
Ratapihan melusuojaus	-1 975 771,88
Rantakylän kirjaston ja nuorisotilojen peruskorjaus	-1 200 000,00
Pekkalän pelastusasema	-1 299 000,00
Sirkkalan liikuntakeskus	-3 307 000,00
	-9 298 036,59
Investointivaraukset 31.12. 2023	<u>10 908 552,37</u>

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	33 130 616,07	27 260 258,65
Poistoero yhteensä	<u>33 130 616,07</u>	<u>27 260 258,65</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	61 147 067,19	65 470 102,92
	<u>61 147 067,19</u>	<u>65 470 102,92</u>

Liitetieto 28) Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	8 000 000,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	<u>8 000 000,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus		45 648,65		
Potilasvakuutusvaraus		2 081 200,43		
Ympäristövastuut		0,00		
Muut	20 463 175,69	24 566 218,94	10 154 522,00	10 154 522,00
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>20 463 175,69</u>	<u>26 693 068,02</u>	<u>10 154 522,00</u>	<u>10 154 522,00</u>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				0,00
Ostovelat		272 998,66		136 801,49
Muut velat				0,00
Siirtovelat		57 702,38		4 437,40
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>330 701,04</u>	<u>0,00</u>	<u>141 238,89</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		33 346,13		267 002,81
Muut velat				
Siirtovelat				16 847 730,80
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>33 346,13</u>	<u>0,00</u>	<u>17 114 733,61</u>
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		205 661,74		14 677,96
Muut velat				
Siirtovelat				28 558,51
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>205 661,74</u>	<u>0,00</u>	<u>43 236,47</u>
Velat muille				
Saadut ennakot	1 995 833,33	309 477,65	2 275 000,00	1 490 693,50
Ostovelat		12 393 268,82	0,00	12 215 527,93
Muut velat	3 482 612,49	2 064 696,04	3 482 612,49	1 915 960,82
Siirtovelat	49 511,32	24 060 839,60	46 805,16	21 714 263,54
Yhteensä	<u>5 527 957,14</u>	<u>38 828 282,11</u>	<u>5 804 417,65</u>	<u>37 336 445,79</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>5 527 957,14</u>	<u>39 397 991,02</u>	<u>5 804 417,65</u>	<u>54 635 654,76</u>

Liitetieto 31) Sekkitililimiitti

	Kunta	
	2023	2022
Luottolisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käytämättä oleva määrä	3 000 000,00	3 000 000,00

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	3 482 612,49	3 585 421,96	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	5 010 150,72	12 253 885,87	2 064 696,04	1 915 960,82
Muut velat yhteensä	<u>8 492 763,21</u>	<u>15 839 307,83</u>	<u>5 547 308,53</u>	<u>5 398 573,31</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut menoajämät	49 511,32	46 805,16	49 511,32	46 805,16
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	6 245 996,45	11 775 415,85	2 416 128,31	5 215 299,50
Menoajämät				
Lomapalkkavelan/muiden palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	15 396 250,85	42 491 292,37	10 647 000,86	10 869 201,95
Korkojaksotukset	1 810 683,42	1 662 166,62	571 807,63	329 832,83
Muut menoajämät	13 629 140,28	16 875 668,11	10 483 605,18	22 180 655,97
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>37 082 071,00</u>	<u>72 804 542,95</u>	<u>24 118 541,98</u>	<u>38 594 990,25</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>37 131 582,32</u>	<u>72 851 348,11</u>	<u>24 168 053,30</u>	<u>38 641 795,41</u>

8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	102 417 746,95	100 673 909,74		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	146 347 778,22	146 406 997,74		
Lainat julkisyhteisöiltä	11 541 352,01	14 897 969,71		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	78 271 831,28	92 763 301,48		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	224 619 609,50	239 170 299,22	0,00	0,00

Liitetiedot 35-37) Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 250 000,00	1 250 000,00		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	0,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	1 250 000,00	1 250 000,00	0,00	0,00

Liitetieto 38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Toimitilojen vuokravastuut*	147 538 274,01	157 103 194,35	145 370 740,51	143 284 232,14
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	1 947 473,79	3 414 757,08	765 244,07	1 143 416,64
Maa-alueiden vuokravastuut**	1 805 073,33	655 371,48	1 294 767,07	9 278,88
Muut vuokravastuut	3 006 709,41	3 285 846,29	3 006 709,41	3 269 195,06
Vuokravastuut yhteensä	154 297 530,54	164 459 169,20	150 437 461,06	147 706 122,72
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	15 098 376,02	20 591 157,47	14 005 172,69	12 581 129,10
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	16 343 036,34	16 128 274,96	16 342 036,34	16 128 274,96

* Sisältää kiinteistöleasingosopimuksiin sisältyvän jäännösarvovastuun. Sopimusten mukaan kaupungilla on oikeus ostaa kohde vuokrasopimuksen päättyessä tai mikäli kaupunki ei käytä osto-oikeutta, kaupungilla on velvollisuus osoittaa kohteelle ostaja. Vastuu jäännösarvosta esitetty lunastusvelvoitteiden kohdassa. Vuoden 2022 kunnan vuokravastuu sisältää 19 957 894,28 euroa hyvinvointialueelle 1.1.2023 siirtynyttä vuokravastuuta.

** Vuodesta 2023 alkaen ilmoitettu vuokra- ja leasingkohteiden maanvuokrien osuus.

Liitetieto 39-40) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma			218 148 272,79	218 148 272,79
Jäljellä oleva pääoma			143 720 791,02	149 743 336,80
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 644 600,00	2 644 600,00	2 644 600,00	2 644 600,00
Jäljellä oleva pääoma	1 979 294,25	2 151 099,44	1 979 294,25	2 067 644,70

*) Joensuun Yrityskiinteistöille on myönnetty 80 % takaus 4,5 miljoonan euron lainalle, josta on 31.12.2023 mennessä nostettu 2,0 miljoonaa euroa. Tästä lainasta ilmoitettu 31.12.2023 tilanteen mukaisesti 2,0 milj. euron pääoma ja 1,6 milj. euron takausvastuu.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	643 034 613,00	584 913 535,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	511 871,00	338 246,00

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Maankäyttösop. aiheutuvat velvoitteet		600 000,00		600 000,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus		600 000,00		600 000,00
Sitoumukset avustukseen	615 304,83	1 159 166,41	615 304,83	1 159 166,41
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	138 050,00	654 770,00	138 050,00	654 770,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset*	34 056 869,91	37 195 449,16	34 034 750,43	36 637 933,18
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	17 168 840,76	19 101 752,62	17 161 958,68	18 748 006,56
Sopimusvastuut yhteensä	34 672 174,74	38 954 615,57	34 650 055,26	38 397 099,59
Arvonlisäveron palautusvastuu	9 635 834,21	12 013 194,75		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut vastuut				

* sisältää tilinpäätösvouden jälkeen voimaantulevien tilavuokrasopimusten mukaisen vuokravastuun

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2023	2022	2023	2022

Tytäryritysten koronvaihtosopimukset

ei voimassa olevia sopimuksia 31.12.2023 eikä 31.12.2022

Kuntayhtymien koronvaihtosopimukset

Vuoden 2022 luvut ovat Siun Soten koronvaihtosopimuksia.

Koronvaihtosopimuksia, joilla on on suojattu lainasalkkuun liittyvää korkoriskiä.

Nimellisarvo

68 540 300,97

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)

-2 882 590,74

8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä toimielimittäin 31.12.

	Kunta	
	2023	2022
Kaupunginvaltuusto	4	6
Kaupunginhallitus*	216	267
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta	29	21
Kasvatus- ja koulutuslautakunta**	1718	1749
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	395	352
Kaupunkirakennelautakunta	174	172
Jns alueellinen jätelautakunta	3	4
Rakennus- ja ympäristölautakunta	21	23
Joensuun Vesi -liikelaitos	48	47
Yhteensä	2 608	2 641

*Kaikki työllisyystoimin palkatut työntekijät ovat kaupunginhallituksen alla.

** Kasvatus- ja koulutuslautakunnan yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallintoHenkilöstö.

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	95 719 817,22	90 389 379,21
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-1 035 466,61	-1 220 621,69
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	19 954 728,47	20 088 086,41
Muut henkilösivukulut	3 237 553,91	3 644 258,59
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	117 876 632,99	112 901 102,52
 Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	 710 709,50	 576 146,89
Henkilöstökulut yhteensä	118 587 342,49	113 477 249,41

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2023	2022
Joensuun Keskustan kunnallisjärjestö	16 957,50	18 138,00
Kokoomuksen Joensuun kunnallisjärjestö	16 530,00	16 227,00
SDP:n Joensuun kunnallisjärjestö	19 169,50	20 181,00
Joensuun vasemmistoliiton kaupunkijärjestö	6 079,00	6 018,00
Joensuun Vihreät ry	11 250,00	10 782,41
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	1 100,50	987,50
Keskustan P-K:n piiri	290,00	350,00
Joensuun perussuomalaisten paikallisjärjestö	5 810,00	6 136,50
Pohjois-Karjalan Kokoomus	240,00	240,00
Savo-Karjalan Vihreät	100,00	
Liike Nyt	572,00	773,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	78 098,50	79 593,41

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot		
BDO Audiator Oy	36 664,14	33 674,53
Tilintarkastajan lausunnot		
BDO Audiator Oy	18 483,94	20 685,77
KPMG Julkishallinnon Palvelut		3 090,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
BDO Audiator Oy	1 500,00	
Palkkiot yhteensä	<u>56 648,08</u>	<u>57 450,30</u>

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamalleen Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy:lle 150 000 euron avustuksen.

Kaupunginjohtajan kanssa on 21.8.2023 hyväksytty kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päättyessä.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Joensuun Kodit Oy:lle ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille sekä 89,89 % omistamalleen Business Joensuu Oy:lle pääoma-, kolmassija- sekä osakaslainoja, joissa lainojen takaisinmaksua on sidottu rahalaitoslainojen/valtion lainojen takaisin maksuun tai yhtiön tilikauden tulokseen.

Kaupunki on vuokrannut toimitiloja sekä autopaikkoja tytäryhtiöilleen ja tytäryhtiöiltään. Vuokrasopimukset on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Kaupunki on tehnyt tytäryhtiöiden kanssa maanvuokrasopimuksia, jotka on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Kaupungin ja intressitahojen välisten liiketoimien tarkastusten perusteella ei ole havaittu olennaisia liiketoimia, joita ei olisi toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

9 Erillistilinpäätökset

9.1 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

Joensuun Vesi -liikelaitos

Tilinpäätös 2023

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Huleveden viemärointi ei kuulu lain mukaan vesihuollon käsitteeseen, vaan se on määritelty erikseen. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärissä ja käsittelyä. Hulevesien hallinnan järjestäminen kokonaisuudessaan kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnalle, mutta kunta voi kuitenkin vesihuoltolain mukaan päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii huleveden viemäroinnistä.

Joensuun Vesi huolehtii hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakenneyksikön kanssa sovitun mukaisesti ja on perinyt tältä osin korvausta kaupunkirakenneyksiköltä vuoden 2016 alusta lukien. Kirjanpidossa hulevedet on eriytetty 1.1.2015 alkaen.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2023 oli Joensuun Veden 96. toimintavuosi. Liikelaitoksena Joensuun Vesi on toiminut vuodesta 1997 alkaen ja vuodesta 2009 alkaen kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena.

Veden laadun pysyttäminen hyvänä

Veden laadun pysyttäminen hyvänä oli edelleen tärkein toiminnan tavoite. Talousvesi täytti sille asetetut laatuvaatimukset.

Veden tuotannon toimintavarmuutta turvaavista hankkeista käynnistyi merkittävimpana hankkeena Niinivaaran uuden vesitornin rakentaminen, joka jatkuu vuonna 2024. Kustannusarvion nousun takia hankkeita Kiihtelysvaaran paineenkorottamon saneeraus ja varastovesisäiliö sekä Pielisjoen jäteveden vesistöalitus Hasanniemen kohdalla siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin.

Korkein hallinto-oikeus käsitteli vesihuoltolaitoksen tekemän valituksen, mikä liittyi Kontiolahden puolella sijaitsevaan Kulhon pohjavesialueeseen ja siellä tapahtuvaan laajaan maa-ainesten ottotoimintaan. Kyseiselle alueelle sijoittuva Kerolan vedenotto on Joensuun Veden vedentuotannolle erittäin tärkeä ja sen tilaa on seurattu huolestuneena ja tehty erittäin paljon tutkimuksia pohjaveden kohonneiden nikkelipitoisuuksien takia. Korkeimman hallinto-oikeuden tekemän vuosikirjapäätöksen mukaan Pohjois-Karjalan ELY-keskuksella ei ollut oikeutta keskeyttää alueella tapahtuvaa maa-ainesten ottotoimintaa, vaikka ELY-keskus oli katsonut ottamisen vaarantavan pohjaveden laatua.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos vuonna 2023 oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristölupaviraston asettamat vaatimukset. Lisäksi täyttyivät valtioneuvoston asetuksen yhdyskuntajätevesistä (888/2006) mukaiset vaatimukset. Lähtevän jäteveden orgaanisen aineen (BHK7) kuorma oli tarkastelujakson (viisi vuotta) pienin ja fosforikuorma oli edellisvuosien tasolla. Kokonaistypen ainekuorma oli pienempi kuin tarkastelujaksolla keskimäärin. Typenpoistoteho oli korkeimmillaan 66 %. Puhdistamolla otettiin ympäristöluvan mukainen kokoomanäyte lähtevästä jätevedestä, mistä tutkittiin vesiympäristölle haitalliset ja vaaralliset aineet sekä viikoittain laitokselle tulevasta jätevedestä Sars-Cov-2 virusnäytteet.

Enon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristöluvan asettamat pitoisuus- ja puhdistustehovaatimukset. Puhdistamo saavutti valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset vaatimukset CODCr:n ja kiintoaineen osalta. Puhdistamolle asennettiin 16 kWp:n aurinkoenergiavoimala.

Tuupovaaran jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli myös kokonaisuudessaan hyvä ja täytti ympäristöluvan asettamat pitoisuus- ja puhdistustehovaatimukset. CODCr:n ja kiintoaineen yksittäistulokset täyttivät myös ympäristöluvassa mainitut vaatimustasot. Puhdistamolle asennettiin 18 kWp:n aurinkoenergiavoimala.

Toimintavarmuuden säilyttäminen ja parantaminen

Talousveden toimintavarmuuden osalta onnistuttiin tarkasteltaessa koko laitoksen toiminta-aluetta, vaikka vesijohtovuotoja oli päälle parikymmentä eri puolilla kaupunkia. Korjaustöiden aikaiset vedenjakelukatkokset pystyttiin pääsääntöisesti tiedottamaan asiakkaille etukäteen. Ennakkoon tiedossa olleet verkoston liitostyöt pyrittiin tekemään mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavina. Lisäksi vuoden aikana sattui muutama jätevesiviemärin putkirikko.

Pielisjoen vesijohdon vesistöalituksen (välillä Karsikko-Mutala) rakentaminen saatiin päätökseen ja Valliniemi-Eno vesijohdon vesistöalituksen suunnittelu aloitettiin. Lisäksi sille haettiin alituslupaa Itä-Suomen aluehallintovirastolta.

Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelujen kanssa yhdessä rakennettavista hankkeista laajimpina toteutuivat uudiskohteista Karhunmäen sekä Multimäen alueiden jatkorakentamiset. Yhteisiä peruskorjauskohteita toteutettiin mm. Koulu-, Rauhan-, Vesitornin-, Suutarin-, Näädän-, Räätälin- ja Suutarinkadulla, Itärannassa sekä Hirvolantiella. Verkostosaneerausohjelman kohteista jatkettiin ratapihan jätevesilinjan sekä Kiihtelysvaaran jäteveden siirtolinjan saneerausta. Hasanniemen jäteveden vesistöalituksen suunnittelua jatkettiin ja aluehallintovirastolta saatiin hankkeelle alituslupa.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkettiin rakenteiden peruskorjauksia. Lisäksi sinne hankittiin mm. lämpöpumpun kompressori ja taajuusmuuttuja sekä uusi kemikaalisäiliö, IV-kone ja lämmönsiirrin.

Kalustoon hankittiin kaksi pakettiautoa vedentuotannon sekä verkoston tarpeisiin.

Kuntien välinen yhteistyö

Jätevesien keskitetty käsittely Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui sopimusten mukaisesti Kon-tiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien kanssa.

Joensuussa otettiin syksyn aikana käyttöön Kontiolahden, Liperin sekä Outokummun kanssa yhteisesti hankittu Vesitieto- laskutus- ja asiakashallintajärjestelmä. Muutostyö kesti koko vuoden ja se jatkuu toimintaprosessien kehittämisellä sekä järjestelmän uusien ominaisuuksien hyödyntämisellä.

Kehittäminen

Laitoksen johdosta, tulosityksiköiden vastaavista ja henkilöstön edustajista koostuva johtoryhmä käsiteli kokouksissaan kuukausittain henkilökunnan yhteisiä asioita, laitoksen taloutta ja kehittämistä.

Vuonna 2023 Joensuun Vesi toteutti yhteistyössä Innolink Research Oy:n kanssa asiakkaiden tyytyväisyyskyselyn, jonka avulla selvitettiin Joensuun Veden kuluttaja-, avain- ja isännöitsijäasiakkaiden sekä Joensuussa opiskelevien kansainvälisten opiskelijoiden näkemyksiä Joensuun vedenlaadusta, vesilaitoksen toiminnasta ja palveluista. Vastaavanlainen tutkimus toteutettiin edellisen kerran vuonna 2021. Vastaajista 88 % (v. 2021 84 %) oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä, että veden laatu kokonaisuutena on Joensuussa maailman parasta. Lisäksi asiakkaat pitivät Joensuun Vettä luotettavana toimijana. Kehityskohteita ovat vedenjakelukatkoksista tiedottaminen, vesihuollon vika- ja häiriötilanteiden hoitaminen nopeammin ja sujuvammin sekä hinnoitteluperusteiden ymmärrettävyyden parantaminen.

Valvomoympäristön kehittämiseen liittyen toteutettiin kolme mitta-aseman rakentamishanketta. Kehityshankkeen yhtenä osa-alueena on ollut varastohallintajärjestelmän käyttöönotto ja sen osalta järjestelmätestaukset saatiin päätökseen. Aluemittausjärjestelmän kehittämisessä on tarkoitus seurata vesijohtoverkoston kuntoa sekä havaita maan alaisia pienempiä vesivuotoja.

Etäluettavia vesimittareita asennettiin mm. Raatekankaalla, Sihtalassa, Käpykankaalla, Vehkalahdessa, Penttilässä ja Karsikossa, ja niitä oli vuoden lopussa kaikkiaan noin 6 500 kappaletta, joka on noin 46 % 14 000 mittarin kokonaismäärästä.

Joensuun kaupungin kanssa tehtyyn ilmastositoumukseen liittyvän aurinkoenergiselvityksen perusteella vuonna 2023 toteutettiin aurinkosähkövoimala Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamoille. Kerolan alkalointilaitokselle vuonna 2020 rakennetun aurinkosähkövoimalan sähköntuotanto oli noin 79 000 kWh, joka vastaa vuositasolla lähes neljän sähkölämmitteisen omakotitalon kuluttamaa sähköenergian määrää. Lisäksi vuonna 2022 Onttolan alkalointilaitokselle rakennetulla aurinkosähkövoimalalla tuotettiin sähköä 28 000 kWh sekä Erolanniemen vedenottamon järjestelmällä 13 000 kWh.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamo on ollut edelleen mukana Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) seurannassa, jolla kartoitetaan koronaviruksen esiintymistä Suomen yhdyskuntajätevesissä. THL tutki jätevesinäytteistä, kuinka paljon koronavirusta alueella esiintyi. Lisäksi THL alkoi 31.7.2023 seurata koronaviruksen ohella myös influenssa A- ja B-virusten sekä RSV:n määrää Suomen jätevesissä. Kuhasalosta näytteitä otettiin viikon välein ja koronavirusta todettiin jätevedessä koko vuoden ajan. Influenssa A- ja RS-virusta taas todettiin aivan vuoden lopussa. Lisäksi Kuhasalon jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan päivitys oli aluehallintoviraston käsittelyssä.

1.2 Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Joensuun Veden liikevaihto oli 17,21 milj. euroa ja liikeylijäämä 3,09 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 2,24 milj. euroa. Kaupungin laitokselle asettama 2,3 milj. euron tulostavoite alittui 0,06 milj. eurolla. Asiakkaiden veden säästäminen vaikutti edellisvuoden tapaan tulokertymään. Lisäksi asuntorakentamisen hiipuminen näkyi liittymismaksutuloissa. Hieman

suunniteltua pienemmät poistot sekä investointihankkeille kuuluvat ja siirretyt palkkakulut tasapainottivat tilannetta. Korkotuottojen ansiosta rahoituskuluja saatiin kompensoitua.

Kaupungille tuloutettiin sijoitetun pääoman korkoina 1,13 milj. euroa, joka koostuu peruspääoman korvauksesta ja 7 milj. euron 31.12.2025 erääntyvästä bullet-lainan korosta. Bullet-lainasta maksetaan kiinteää 4,5 % korkoa.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	19 050 000,00		19 050 000,00	18 317 673,47	-732 326,53	18 868 761,79
Liikevaihto	18 030 000,00		18 030 000,00	17 314 921,69	-715 078,31	17 278 312,38
Valmistus omaan käyttöön	1 000 000,00		1 000 000,00	865 261,06	-134 738,94	1 548 800,11
Muut liiketoiminnan tulot	20 000,00		20 000,00	125 014,98	105 014,98	31 562,28
Muut tuet ja avustukset			0,00	12 475,74	12 475,74	10 087,02
 Toimintamenot	-9 623 000,00		-9 623 000,00	-9 483 646,78	139 353,22	-9 319 587,13
Materiaalit ja palvelut	-6 488 000,00		-6 488 000,00	-6 486 452,49	1 547,51	-6 581 795,54
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 753 000,00		-2 753 000,00	-2 674 148,83	78 851,17	-2 482 606,55
Palvelujen ostot	-3 735 000,00		-3 735 000,00	-3 812 303,66	-77 303,66	-4 099 188,99
 Henkilöstökulut	-2 647 000,00		-2 647 000,00	-2 529 039,95	117 960,05	-2 318 677,31
Palkat ja palkkiot	-2 095 758,00		-2 095 758,00	-2 017 412,77	78 345,23	-1 838 106,34
Henkilösivukulut	-551 242,00		-551 242,00	-511 627,18	39 614,82	-480 570,97
 Muut liiketoiminnan menot	-488 000,00		-488 000,00	-468 154,34	19 845,66	-419 114,28
Toimintakate	9 427 000,00	0,00	9 427 000,00	8 834 026,69	-592 973,31	9 549 174,66
 Rahoitustulot ja -menot	-1 127 000,00		-1 127 000,00	-846 358,88	280 641,12	-1 128 016,83
Korkotulot (sisäiset)			0,00		0,00	0,00
Korkotulot			0,00	277 186,67	277 186,67	0,00
Muut rahoitustulot	6 000,00		6 000,00	9 464,58	3 464,58	4 682,56
Korkomenot (sisäiset)	-315 000,00		-315 000,00	-315 000,00	0,00	-315 000,00
Muut rahoitusmenot			0,00		-817 699,08	0,00
Korvaus peruspääomasta	-818 000,00		-818 000,00	-817 699,08	817 688,95	-817 699,08
Muut rahoituskulut	0,00		0,00	-311,05	0,00	-0,31
Vuosikate	8 300 000,00	0,00	8 300 000,00	7 987 667,81	-312 332,19	8 421 157,83
 Poistot ja arvonalentumiset	-6 000 000,00		-6 000 000,00	-5 747 145,86	252 854,14	-5 545 035,37
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 000 000,00		-6 000 000,00	-5 747 145,86	252 854,14	-5 545 035,37
Tilikauden tulos	2 300 000,00	0,00	2 300 000,00	2 240 521,95	-59 478,05	2 876 122,46
 Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	-1 953 723,62	346 276,38	-1 372 942,04
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	246 276,38	246 276,38	298 057,96
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	-2 300 000,00	-2 300 000,00	-2 200 000,00	100 000,00	-1 671 000,00
Tilikauden ylijäämä	2 300 000,00	-2 300 000,00	0,00	286 798,33	286 798,33	1 503 180,42

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu, 1000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Toiminnan rahavirta	8 300	0	8 300	7 987	-313
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 170	0	-8 170	-8 161	9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	270	0	270	308	38
Toiminnan ja investointien rahavirta	400	0	400	134	-266
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					0
Vaikutus maksuvalmiuteen	400	0	400	134	-266

Investoinnit

Investointeihin käytettiin 8,16 milj. euroa, josta verkostojen uudisrakentamiseen 0,99 milj. euroa ja saneeraukseen 3,73 milj. euroa. Verkostojen uudisrakentamisen puolella merkittävin projekti oli Karhunmäen alueen jatkorakentaminen 0,37 milj. euroa ja saneerauksen osalta Räätilin- ja Suutarinkatu Mutalassa 0,47 milj. euroa. Hulevesiviemäriverkoston osuus verkostoinvestoinneista oli 1,08 milj. euroa. Vedenhankintaan ja -käsittelyyn investoitiin 2,53 milj. euroa ja jätevedenpuhdistamoihin 0,59 milj. euroa. Investointituloja kertyi kaikkiaan 0,31 milj. euroa. Tulot muodostuivat lähinnä yhteisviemärintisopimuskumppaneiden rahoitusosuuksista sekä aurinkoenergiahankkeille (Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamo) myönnetystä energiatuesta. Nettoinvestoinneiksi jäi 7,85 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittuivat alkuperäiseen budjettiin verrattuna noin 0,05 milj. euroa.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
9210	Yhteishankkeet (vesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2023			-860 000							
	Hankinnat	-860 000		-860 000		-860 000	-1 343 394,01	-483 394,01	-1 343 394,01	156,2	2023
	Netto			-860 000		-860 000	-1 343 394,01	-483 394,01	-1 343 394,01		
9310	Yhteishankkeet (jätevesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2023			-860 000					0,00		
	Hankinnat	-860 000	-	-860 000		-860 000	-958 575,98	-98 575,98	-958 575,98	111,5	2023
	Rahoitusosuudet					0	7 926,74	7 926,74	7 926,74		
	Netto			-860 000		-860 000	-950 649,24	-90 649,24	-950 649,24		
9510	Hulevesiviemäriverkosto v. 2023			-855 000					0,00		
	Hankinnat	-855 000	-	-855 000		-855 000	-1 077 213,77	-222 213,77	-1 077 213,77	126,0	2023
	Netto			-855 000		-855 000	-1 077 213,77	-222 213,77	-1 077 213,77		
									0,00		
2201	Mitta-asemat v. 2023										
	Hankinnat	-225 000	-	-225 000		-225 000	-229 560,41	-4 560,41	-229 560,41	102,0	2023
	Netto			-225 000		-225 000	-229 560,41	-4 560,41	-229 560,41		
2164	Verkostosaneeraukset v. 2023										
	Hankinnat	-370 000	-	-370 000		-370 000	-585 978,94	-215 978,94	-585 978,94	158,4	2023
	Netto			-370 000		-370 000	-585 978,94	-215 978,94	-585 978,94		
2167	Pielisj.vesistöalitus Sirkkala										
	Hankinnat	-300 000	-277 091,60	0		0	-1 650,00	-1 650,00	-278 741,60	92,9	2023
	Netto			0		0	-1 650,00	-1 650,00	-278 741,60		
2190	Pielisjoen jv-vesistöal.Hasann										
	Hankinnat	-450 000	-21 761,67	-450 000		-450 000	-21 251,22	428 748,78	-43 012,89	9,6	2025
	Netto			-450 000		-450 000	-21 251,22	428 748,78	-21 251,22		
2169	Etäluentajärjestelmän rakentaminen										
	Hankinnat	-150 000	-134 297,59	-10 000		-10 000	-4 638,86	5 361,14	-138 936,45	92,6	2024
	Netto			-10 000		-10 000	-4 638,86	5 361,14	-138 936,45		
2178	Kiihtelysvaaran jv-siirtolinjan saneeraus v. 2023										
	Hankinnat	-400 000	-	-400 000		-400 000	-244 632,44	155 367,56	-244 632,44	61,2	2023
	Netto			-400 000		-400 000	-244 632,44	155 367,56	-244 632,44		
2191	Ratapihan jv-linjan saneeraus										
	Hankinnat	-100 000	-53 389,88	-150 000		-150 000	-40 543,42	109 456,58	-93 933,30	93,9	2023
	Netto			-150 000		-150 000	-40 543,42	109 456,58	-93 933,30		
2212	VT9 alitus Kaislak.-Kuurnankat										
	Hankinnat	-230 000	-	-30 000		-30 000	-59,60	29 940,40	-59,60	0,0	2024
	Netto			-30 000		-30 000	-59,60	29 940,40	-59,60		
2199	Valliniemi-Eno vj- ja jv-vesistöalitus										
	Hankinnat	-280 000	-10 734,50	-10 000		-10 000	-6 277,04	3 722,96	-17 011,54	6,1	2025
	Netto			-10 000		-10 000	-6 277,04	3 722,96	-17 011,54		
2181	Pielisjoen vesijohto-vesistöalitus Karsikko-Mutala										
	Hankinnat	-800 000	-770 341,77	0		0	-176 977,54	-176 977,54	-947 319,31	118,4	2023
	Netto			0		0	-176 977,54	-176 977,54	-947 319,31		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
2211	Runkovj.saneeraus Rantak-Raate										
	Hankinnat	-1 020 000	-	-20 000		-20 000	-11 644,95	8 355,05	-11 644,95	1,1	2028
	Netto			-20 000		-20 000	-11 644,95	8 355,05	-11 644,95		
2186	Höytiäisen kanavan alitus										
	Hankinnat	-260 000	-5 425,00	-10 000		-10 000	-820,00	9 180,00	-6 245,00	2,4	2025
	Netto			-10 000		-10 000	-820,00	9 180,00	-6 245,00		
2200	Rantatien alue, Niittylahti										
	Hankinnat	-160 000	-116 652,81	0		-116 653	-15 438,18	101 214,63	-132 090,99	82,6	2023
	Netto			0		-116 653	-15 438,18	101 214,63	-132 090,99		
2188	Kiihtelysvaaran paineenkorottamo										
	Hankinnat	-30 000	-23 279,93	0		0	-12 245,50	-12 245,50	-35 525,43	118,4	2023
	Netto			0		0	-12 245,50	-12 245,50	-35 525,43		
2210	Hammasl.vj.verkoston muutokset										
	Hankinnat	-250 000	-	-30 000		-30 000	-74,15	29 925,85	-74,15	0,0	2027
	Netto			-30 000		-30 000	-74,15	29 925,85	-74,15		
2213	Kuvaniemen alueen vesihuolto										
	Hankinnat	-460 000	-	-20 000		-20 000	-420,00	19 580,00	-420,00	0,1	2026
	Netto			-20 000		-20 000	-420,00	19 580,00	-420,00		
5013	Pienet pumppaamot/koneisto v. 2023										
	Hankinnat	-100 000	-	-100 000		-100 000	-18 344,77	81 655,23	-18 344,77	18,3	2023
	Netto			-100 000		-100 000	-18 344,77	81 655,23	-18 344,77		
7001	Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, koneisto v. 2023										
	Hankinnat	-170 000	-	-500 000		-500 000	-171 417,23	328 582,77	-171 417,23	100,8	2023
	Rahoitusosuudet			270 000		270 000	95 682,29	-174 317,71	95 682,29		
	Netto			-230 000		-230 000	-75 734,94	154 265,06	-75 734,94		
7006	Tuupovaaran jv-puhdistamo,rak v. 2023										
	Hankinnat	-20 000	-	0		0	-29 000,00	-29 000,00	-29 000,00	145,0	2023
	Rahoitusosuudet			0		0	4 042,50	4 042,50	4 042,50		
	Netto			0		0	-24 957,50	-24 957,50	-24 957,50		
7007	Tuupovaaran jv-puhdistamo,kon v. 2023										
	Hankinnat	-10 000	-	0		0	-7 396,82	-7 396,82	-7 396,82	74,0	2023
	Netto			0		0	-7 396,82	-7 396,82	-7 396,82		
7009	Tuupovaaran jv-puhdistamo,kon v. 2023										
	Hankinnat	-10 000	-	0		0	-7 396,79	-7 396,79	-7 396,79	74,0	2023
	Netto			0		0	-7 396,79	-7 396,79	-7 396,79		
7010	Enon jätevedenpuhd./rakenteet v. 2023										
	Hankinnat	-20 000	-	0		0	-24 900,00	-24 900,00	-24 900,00	124,5	2023
	Rahoitusosuudet			0		0	4 042,50	4 042,50	4 042,50		
	Netto			0		0	-20 857,50	-20 857,50	-20 857,50		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
7012	Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, rakenteet v. 2023										
	Hankinnat	-350 000	-	0		0	-351 408,45	-351 408,45	-351 408,45	100,4	2023
	Rahoitusosuudet			0		0	196 031,99	196 031,99	196 031,99		
	Netto			0		0	-155 376,46	-155 376,46	-155 376,46		
6021	Niinivaaran ylävesisäiliö										
	Hankinnat	-6 700 000	-389 336,12	-2 100 000		-2 100 000	-2 433 774,11	-333 774,11	-2 823 110,23	42,1	2024
	Netto			-2 100 000		-2 100 000	-2 433 774,11	-333 774,11	-2 823 110,23		
6029	Tuupovaaran vesitornin saneeraus										
	Hankinnat	-460 000	-71 333,23	0		0	-1 440,00	-1 440,00	-72 773,23	15,8	2026
	Netto			0		0	-1 440,00	-1 440,00	-72 773,23		
6032	Valvomoympäristön kehittäminen v. 2023										
	Hankinnat	-480 000	-	-100 000		-100 000	-78 249,79	21 750,21	-78 249,79	16,3	2023
	Netto			-100 000		-100 000	-78 249,79	21 750,21	-78 249,79		
6033	Aurinkoenergiaselv. muk.kohteet v. 2023 (tot. Enon ja Tuupovaaran jv-puhdistamoille)										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000		-150 000	0,00	150 000,00	0,00	0,0	2023
	Netto			-150 000		-150 000	0,00	150 000,00	0,00		
6034	Kiiht.v pk saneer. ja varastov										
	Hankinnat	-400 000	-	-400 000		-400 000	-15 393,00	384 607,00	-15 393,00	3,8	2025
	Netto			-400 000		-400 000	-15 393,00	384 607,00	-15 393,00		
2202	Laskutus- ja as.tietojärj.uud.										
	Hankinnat	-400 000	-	-400 000		-400 000	-203 675,57	196 324,43	-203 675,57	50,9	2024
	Netto			-400 000		-400 000	-203 675,57	196 324,43	-203 675,57		
1001	Kalusto v. 2023										
	Hankinnat	-120 000	-	-120 000		-120 000	-87 389,52	32 610,48	-87 389,52	72,8	2023
	Netto			-120 000		-120 000	-87 389,52	32 610,48	-87 389,52		
	Investoinnit yhteensä										
	Hankinnat			-8 170 000,00	0,00	-8 170 000,00	-8 161 182,06	8 817,94			
	Myynnit (ei sis.voitto/tappio)			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
	Rahoitusosuudet			270 000,00	0,00	270 000,00	307 726,02	37 726,02			
	Netto			-7 900 000,00	0,00	-7 900 000,00	-7 853 456,04	46 543,96			

1.3 Henkilöstö

Joensuun Veden palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 46 henkilöä vakituisessa ja yksi henkilö määräaikaaisessa työsuhteessa. Yhteisiin palveluihin palkattiin rakennuttajainsinööri sekä toimistoinsinööri. Henkilöstön määrän odotetaan pysyvän aikaisemmalla tasolla. Uudet rekrytoinnit toteutetaan edelleen erikseen laaditun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

1.4 Tavoitteiden toteutuma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

Strateginen painopiste	Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma	
Vakaan talouden Joensuu	Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden.	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	Vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan on tehty ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkikaupunkeja alhaisemmat.	toteutui
Vakaan talouden Joensuu	Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan.	Tulostavoite on saavutettu sekä sijoitetun pääoman ja lainan korot kaupungille on tuloutettu.	Tulostavoitteesta jäätin hieman eli n. 60 000 €. Asiakkaiden veden säästäminen vaikutti edellisvuoden tapaan tulokertymään. Lisäksi asuntorakentamisen hiipuminen näkyi liittymismaksutuloissa. Hieman suunniteltua pienemmät poistot sekä investointihankkeille kuu-luvat ja siirretyt palkkakulut tasapainottivat tilannetta. Korkotuottojen ansiosta rahoituskuluja saatiin kompensoitua.	toteutui osittain
Vakaan talouden Joensuu	Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti.	Etäluettavia vesimittareita on vaihdettu n. 1 700 kpl/vuosi.	Etäluettavia vesimittareita on tänä vuonna asennettu n. 1 500 kappaletta ja niitä on käytössä tällä hetkellä n. 6 500 kappaletta, joka on n. 46 % kokonaismäärästä (n. 14 000 kpl).	toteutui osittain
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta.	Asiakastytytvyisyyden säilyttäminen hyvällä tasolla, palvelun kokonaislaatu.	Asiakastytytvyisyyskysely on toteutettu Innolink Research Oy:n kanssa. Kokonaisarvosana Joensuun Veden toiminnasta oli 4,2 asteikolla 1–5 (2021: 4,1).	toteutui
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Oman sähköenergiatuotannon kasvattaminen.	Aurinkoenergieselvityksen mukaiset investoinnit. Oman energiatuotannon kasvattaminen 80 000 kWh/vuosi.	Aurinkoenergiահankkeet Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamoille on toteutettu. Niiden arvioitu energiantuotanto on yhteensä n. 80 000 kWh/vuosi.	toteutui
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Viemäriverkoston hulevesikuormituksen vähentäminen.	Toteutetaan Käpykan-kaan teollisuusalueelle kohdennettu vuotovesiselvitys.	Alueelle on toteutettu vuotovesiselvitys ja toimenpiteistä jatkon osalta on sovittu.	toteutui

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet	TA	Toteutunut
Taloudellinen tulostavoite, milj. euroa	2,30	2,24
Liikevaihto, milj. euroa	18,05	17,21
Investoinnit, milj. euroa (netto)	7,90	7,85
Vesijohtoverkosto (km)	959	961
Viemäriverkosto (km)	1005	1011
- jätevesiviemäriverkosto	665	667
- hulevesiviemäriverkosto	340	344
Veden myynti (1 000 m ³ /a)	4 150	3901
Veden hinta €/m ³ (sis. alv)	2,16	2,16
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³ /a)	3 415	3 273
Jäteveden hinta €/m ³ (sis. alv)	2,81	2,81

1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2024 tulostavoite on 2,20 milj. euroa. Tulostavoite sisältää kaupunkirakenneyksikön Joensuun Vedelle maksaman 285 000 euron korvauksen hulevesien viemäroinnin hoitamisesta yleisillä alueilla. Talousarvion kehityksen mukainen noin 5 % hintojen korotus vuodelle 2024 johtuu ensisijaisesti yleisen kustannustason noususta sekä investointien osalta peruskorjaustarpeiden kasvusta sekä vedenjake-lua turvaavien hankkeiden toteuttamisesta.

Investointeja tehdään verkoston laajetessa yhdyskuntatekniikan kanssa laaditun yhteisohjelman mukaisesti. Yhteisohjelma sisältää myös suunnitelmallisen etenemisen verkoston saneerausinvestointien osalta. Nämä saneeraukset tehdään katutöiden ja vesihuollon osalta lähtökohtaisesti samanaikaisesti. Lisäksi toteutetaan Joensuun Veden oman verkostosaneerausohjelman mukaisia toimenpiteitä. Jäte-vesipumppaamojen saneerauksissa huomioidaan energiaa säästävät ratkaisut ja varastosäiliöraken-tamisessa toteutuvat verkostomallinnuksen mukaiset toimenpiteet. Vesimittareiden etäluentaan liitty-vät toimenpiteet jatkuvat. Lisäksi jatketaan aurinkoenergiaselvityksen mukaisten kohteiden toteutta-mista. Niinivaaran uuden vesitornin rakentamisurakan viivästymiseen liittyvän kustannuspainotuksen myötä investointiohjelmaa muokataan tarpeen mukaan siirtämällä osa hankkeista myöhempään ajan-kohtaan.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Joensuun Vesi – liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on liikelaitoksella järjestetty.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Joensuun Veden toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turva-taan.

Valvontaympäristö

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo Joensuun Veden toimintaa. Johtokunta vastaa Joensuun Veden hallinnon ja talouden toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta kehittämisestä. Tehtävät määräytyvät kuntalain 9 – luvun ja hallintosäännön mukaan. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään toimialaansa kuuluvia asioita. Viranhaltijapäätöksistä tiedotetaan johtokuntaa heti päätöksentekopäivänä, ettei päätöksenteosta johtuvia viiveitä pääse syntymään. Joensuun Veden näkemyksen mukaan johtokunnan työskentely on tehokasta, joustavaa ja hyvän hallintotavan mukaista.

Joensuun Veden johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena Joensuun Veden toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Niin johtajan kuin koko organisaation toimintaa ohjaavat hallintosäännöt, toimialaan ja kunnalliseen toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä ohjeet. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi laitoksen organisaatio on matala, jokaiselle yksikölle on määritetty selkeät vastuualueet ja tehtäviä hoitavat itseohjautuvat työryhmät.

Tilien käyttäjä on koko laitoksen osalta liikelaitoksen johtaja johtokunnan erillisellä päätöksellä. Laskujen tiliöinnin ja asiataarkastuksen hoitavat osa-alueiden vastuuhenkilöt. Johtokunta on delegoinut toimivaltaansa johtajalle ja johtaja edelleen muulle henkilöstölle asianmukaisen ja joustavan toiminnan takaamiseksi. Esihenkilöiden tehtävät ja vastuut käydään läpi vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan riittävyyden, osaamisen ja ammattitaidon varmistamiseksi on Joensuun Vedelle tehty osana kaupungin henkilöstösuunnitelmaa oma rekrytointiohjelma, joka päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan uuden henkilöstön osalta vallitsevat tarpeet myös koulutuksen suhteen. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan niin, että ammattitaito kaikilla osa-alueilla on ajantasaista.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on laitoksen ja sen henkilöstön toiminnan, omaisuuden ja maineen puolustamista. Joensuun Vedellä riskienhallinnan keinoina on käytetty sisäistä raportointia, johtoryhmätyöskentelyä, kehityskeskusteluja ja erillisiä riskikartoituksia.

Joensuun Vedellä riskienhallinnan johtaminen kuuluu johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi pyritään selvittämään yhteistyökumppaneiden luotettavuus.

Käytössä on talousveden riskienhallintasuunnitelma Water Safety Plan (WSP) ja jätevesiin liittyvä vastaava suunnitelma Sanitation Safety Plan (SSP). Suunnitelmien laadinnassa ja ylläpidossa käytetään valtakunnallista työkalua, jolla tuotetaan riskianalyyysiaineisto, riskiraportit ja toimenpideohjelma sekä seuranta. WSP ja SSP perustuvat Maailman terveysjärjestön WHO:n suosittelemaan malliin ja se on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla, yhteistyössä muiden ministeriöiden, niiden hallinnonalojen, vesihuoltolaitosten ja järjestöjen kanssa.

Erilliset työpaikkojen riskienarviointit suoritetaan yksiköittäin ja määrääjoin. Arviointivälineinä käytetään Joensuun kaupungin riskienarviointityökaluja.

Vesihuollon erityistilanteisiin pyritään varautumaan vesihuollon valmiussuunnitelmassa esitetyillä erityistilanteiden toimintaohjeilla. Joensuun Veden valmiussuunnitelma toimii normaaliolojen ja kriisinajan johtamisen apuna ja on osa koko kaupungin valmiussuunnitelmaa. Laitoksen valmiussuunnitelman päivitys on selkeästi vastuutettu tehtäväksi kerran vuodessa tai aina tarvittaessa. Vuoden 2022 tapaan on v. 2023 kiinnitetty erityistä huomiota laitoksen varavoimakaluston kunnossapitoon, kohteiden laitosturvallisuuteen ja yleiseen huoltovarmuuden ylläpitoon.

Kontrollitoimenpiteet ja lainmukaisuus

Joensuun Veden omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu menetyksiä, arvon alennuksia eikä laitoksen taholta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Hankintamenettelyn oikeellisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ettei mahdollinen virheelinen menettely aiheuta viivästyksiä hankkeiden aikatauluihin tai tuo korvausvastuita oikeuskäsittelyistä. Huomattavaa on, että vesihuoltolaitos noudattaa hankinnoissa erityisalan hankintalakia, jonka mukaisesti hankintalain mukaisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja on harvoin. Lähes kaikki hankinnat ovat kynnysarvot alittavia ns. pienhankintoja, joiden menettelytavat on kaupunkikonsernilla erikseen ohjeistettu.

Laitoksella noudatetaan alan yleisiä hyväksi havaittuja sopimuskäytäntöjä ja yleisiä sopimusehtoja, eikä laitoksen johdolla ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia laitoksen toiminnalle.

Joensuun Vedellä muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedotetaan sähköpostitse, työyksikkökokouksissa, johtoryhmässä ja vuosi-infoissa. Toimivaltuuksien noudattamista seurataan ja otto-oikeutta hyödynnetään tarvittaessa. Tehdyistä päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Oman sisäisen tarkastussuunnitelman mukaan jatkuvassa seurannassa ovat viranhaltijapäätökset ja hankinnat. Työajanseurannat, ylitöiden kertymät, työtapaturmat ja läheltä piti – tilanteet sekä poissaolot raportoidaan johtoryhmässä säännöllisesti. Palkkausasioiden, kaluston huolehtimiset ja rakentamishankkeiden seurannat tapahtuvat pistokokein.

Joensuun Vedelle tulevien valitusten ja korvausvaatimusten määrää ja aiheellisuutta seurataan ja niistä aiheutuvat toimenpiteet hoidetaan osana laitoksen normaalia toimintaa.

Joensuun Veden toimintaprosessit ovat selkeät ja vastuutetut. Talouden seuranta tapahtuu prosesseittain. Toimintaprosesseja seurataan käyttötarkkailuin, analyysituloksin ja viranomaisraportein. Taloudesta, hallinnosta ja toiminnasta yleensä raportoidaan kuukausittain johtokunnalle ja neljännesvuosittain lisäksi konsernipalveluille.

1.7 Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden 2 240 521,95 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 246 276,38 euroa
- tehdään investointivarausta 2 200 000 euroa Niinivaaran vesitornin toteuttamiseen
- tilikauden ylijäämä 286 798,33 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	17 214 121,69	17 135 044,77
Valmistus omaan käyttöön	865 261,06	1 185 118,66
Liiketoiminnan muut tuotot	125 014,98	114 258,08
Muut tuet ja avustukset	12 475,74	10 998,10
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 674 148,83	-3 036 581,73
Palvelujen ostot	-3 711 503,66	-3 870 704,89
	-6 385 652,49	-6 907 286,62
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 017 412,77	-1 879 214,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-437 148,19	-430 997,54
Muut henkilösivukulut	-74 478,99	-76 013,45
	-2 529 039,95	-2 386 225,79
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 747 145,86	-5 650 360,22
Liiketoiminnan muut kulut	-468 154,34	-475 754,62
Liikeylijäämä	3 086 880,83 	3 025 792,36
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot muilta	277 186,67	9 937,75
Korkotuotot kunnalta		16 780,10
Muut rahoitustuotot	9 464,58	5 560,98
Kunnalle maksetut korkokulut	-315 000,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-817 699,08	-817 699,08
Muut rahoituskulut	-311,05	-1,35
	-846 358,88	-1 100 421,60
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	2 240 521,95	1 925 370,76
Ylijäämä ennen varauksia	2 240 521,95	1 925 370,76
Poistoeron vähennys (+)	246 276,38	270 867,91
Investointivarausten lisäys (-)	-2 200 000,00	
Tilikauden ylijäämä	286 798,33	2 196 238,67
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,8	4,5
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,8	4,5
Voitto, %	13,0	11,2

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto prosenttin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	3 086 880,83	3 025 792,36
Poistot ja arvonalentumiset	5 747 145,86	5 650 360,22
Rahoitustuotot ja -kulut	-846 358,88	-1 100 421,60
Tulorahoituksen korjauserät		-2 051,21
	7 987 667,81	7 573 679,77
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-8 161 182,06	-8 322 530,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	307 726,02	516 233,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)		2338,71
	-7 853 456,04	-7 803 958,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	134 211,77	-230 278,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle		
Antolainasaamisten lisäykset muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-442 001,60	-7 037,29
Saamisten muutos muilta	250 616,19	-757 181,22
Korottomien velkojen muutos kunnalta	2 042,50	-158 118,62
Korottomien velkojen muutos muilta	-846 341,66	378 416,84
	-1 035 684,57	-543 920,29
Rahoituksen rahavirta	-1 035 684,57	-543 920,29
Rahavarojen muutos	-901 472,80	-774 199,26
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 710 837,58	4 612 310,38
Rahavarat 1.1.	4 612 310,38	5 386 509,64
	-901 472,80	-774 199,26
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , 1000 €	1 169,79	1 771,15
Investointien tulorahoitus, %	101,7	97,0
Laskennallinen lainanhoitokate	7,0	6,6
Lainanhoitokate	26,4	25,0
Kassan riittävyys, pv	76,0	93,3
Quick ratio	5,6	4,4
Current ratio	5,6	4,4

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$=100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate

$= (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio –tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1.

2.3 Tase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	55 474,91	217 028,38
Muut pitkävaikutteiset menot	350 128,55	81 599,29
	<u>405 603,46</u>	<u>298 627,67</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	296 539,97	296 539,97
Rakennukset	67 569,44	77 969,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	58 644 394,15	59 015 240,63
Koneet ja kalusto	342 974,08	373 348,66
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 031 360,88	620 405,76
	<u>62 382 838,52</u>	<u>60 383 504,13</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	519 215,00	519 215,00
	<u>519 215,00</u>	<u>519 215,00</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 798 259,77	4 728 452,63
Saamiset kunnalta	4 692 612,01	4 250 610,41
Muut saamiset	9 999,92	162 680,35
Siirtosaamiset	111 800,64	279 543,54
	<u>9 612 672,34</u>	<u>9 421 286,93</u>
Rahat ja pankkisaamiset	3 710 837,58	4 612 310,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>76 631 166,90</u>	<u>75 234 944,11</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	13 628 317,64	13 628 317,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	40 437 292,53	38 241 053,86
Tilikauden yli-/alijäämä	286 798,33	2 196 238,67
	<u>54 352 408,50</u>	<u>54 065 610,17</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	2 547 810,83	2 794 087,21
Vapaaehtoiset varaukset	6 871 000,00	4 671 000,00
	<u>9 418 810,83</u>	<u>7 465 087,21</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	7 000 000,00	7 000 000,00
Liittymismaksut ja Muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
	<u>10 482 612,49</u>	<u>10 482 612,49</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	4512,47	
Ostovelat	918 292,76	1 887 616,98
Korottomat velat kunnalta	269 767,73	267 725,23
Muut velat/Liittymismaksut ja Muut velat	740 307,91	621 077,16
Siirtovelat	444 454,21	445 214,87
	<u>2 377 335,08</u>	<u>3 221 634,24</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>76 631 166,90</u>	<u>75 234 944,11</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	83,2	81,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	74,1	79,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	40 724	40 437
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	7 025	7 022
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	90,05	90,58
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

2.4.1 Hulevesiviemäritoiminta

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivausveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriissä ja käsittelyä.

Viemäriverkoston hankinta-arvo on sisältänyt 31.12.2014 saakka sekä jätevesi- että hulevesiviemäriverkoston. Hulevesiviemäriverkoston hankinta-arvo on vuoden 2015 tilinpäätöstä varten määritetty avaavan taseen 1.1.2009 ja 31.12.2014 väliseltä ajalta laskennallisena prosenttiosuutena koko viemäriverkoston. Prosenttiosuudet perustuvat vuosittain tilastoituihin jätevesi- ja hulevesiviemäriverkostopituuksiin. Näin saatujen hankinta-arvojen perusteella on laskettu hulevesiviemäriverkoston kohdistuvat poistot. Vuoden 2015 alusta alkaen hulevesiviemäriverkoston investointimenot on kirjattu omalle kustannuspaikalleen.

Huleveden toimintamenot on kirjattu 1.1.2015 alkaen omalle kustannuspaikalleen. Pitkäaikaisesta kaupungin sisäisestä bullet-lainasta maksetuista korkokuluista on hulevedelle määritetty laskennallinen prosenttiosuus poistojen suhteessa.

Hulevesimaksutulot sisältyvät vuoden 2023 osalta jätevesimaksutuloihin ennen vesihuoltolain muutosta olleen käytännön mukaisesti. Vuoden 2016 alusta alkaen otettiin käyttöön huleveden liittymismaksu ja kaupungilta perittiin sovitus mukainen korvaus yleisten alueiden hulevesien viemäroinnistä.

Hulevedestä on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

2.4.2 Eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	285 414,72	316 832,24
Valmistus omaan käyttöön	296 561,46	462 971,18
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 027,09	-1 672,94
Palvelujen ostot	-385 428,05	-565 803,99
	<u>-386 455,14</u>	<u>-567 476,93</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-867 396,47	-839 077,43
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä	-671 875,43	-626 750,94
Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalle maksetut korkokulut	-54 810,00	-54 810,00
Korvaus peruspääomasta	-142 279,64	-142 279,64
	<u>-197 089,64</u>	<u>-197 089,64</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-868 965,07	-823 840,58
Ylijäämä ennen varauksia	-868 965,07	-823 840,58
Poistoeron vähennys (+)	6 270,45	6 815,70
Tilikauden alijäämä	<u>-862 694,62</u>	<u>-817 024,88</u>

Tase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 548 226,18	10 336 474,29
	<u>10 548 226,18</u>	<u>10 336 474,29</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	5 987,14	75 013,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>10 554 213,32</u>	<u>10 411 487,38</u>
VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	15 237 360,75	14 035 134,30
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-6 382 591,22	-5 565 566,34
Tilikauden yli-/alijäämä	-862 694,62	-817 024,88
	<u>7 992 074,91</u>	<u>7 652 543,08</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	0,00	592,67
	<u>0,00</u>	<u>592,67</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	1 330 000,00	1 330 000,00
	<u>1 330 000,00</u>	<u>1 330 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Ostovelat	30 933,54	221 265,36
Korottomat velat kunnalta	1 172 691,36	1 206 993,04
Muut velat	28 513,51	93,23
	<u>1 232 138,41</u>	<u>1 428 351,63</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>10 554 213,32</u>	<u>10 411 487,38</u>

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikealijäämä	-671 875,43	-626 750,94
Poistot ja arvonalentumiset	867 396,47	839 077,43
Rahoitustuotot ja -kulut	-197 089,64	-197 089,64
	<u>-1 568,60</u>	<u>15 236,85</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-1 079 148,36	-1 308 870,81
	<u>-1 079 148,36</u>	<u>-1 308 870,81</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 080 716,96	-1 293 633,96
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	69 025,95	-75 013,09
Korottomien velkojen muutos kunnalta	52 975,11	60 937,47
Korottomien velkojen muutos muilta	-161 911,54	205 755,57
	<u>-39 910,48</u>	<u>191 679,95</u>
Rahoituksen rahavirta	-39 910,48	191 679,95
Rahavarojen muutos	-1 120 627,44	-1 101 954,01

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Liitetieto 1) Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Sovellettaessa menojäätännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäätännös) on kirjattu kertapoistona menojäätännöksen alittaessa 1.000 euroa kaupunginvaltuuston 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201 hyväksymän Joensuun kaupungin pysyvien vastaavien kirjanpito-ohjeen mukaisesti.

Käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi liikelaitoksen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat:
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet			
Tietokoneohjelmat	3	vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Muut pitkävaikutteiset menot	3	vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20	vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset	20	vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Vedenjakeluverkko	8	%	menojäätännöspoisto
Jätevesiviemäriverkko	8	%	menojäätännöspoisto
Hulevesiviemäriverkko	8	%	menojäätännöspoisto
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10	%	menojäätännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20	%	menojäätännöspoisto
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Autot	30	%	menojäätännöspoisto
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25	%	menojäätännöspoisto
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30	%	menojäätännöspoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30	%	menojäätännöspoisto
Tietokonelaitteet	40	%	menojäätännöspoisto
Viestintälaitteet	30	%	menojäätännöspoisto

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Liitetieto 4) Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Hulevesiviemäritoiminnan rahoitusaliäämä on esitetty taseen kohdassa Korottomat velat kunnalta.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2023	2022
Liikevaihto		
Vesimaksut	6 692 675,77	6 634 457,92
Jätevesimaksut	7 453 475,89	7 310 966,31
Perusmaksut	966 130,32	921 340,23
Liittymismaksut	161 530,72	314 747,82
Yhteisviemäröintisopimukset	1 283 346,97	1 254 511,16
Muut liikevaihtoon sisältyvät tuotot	656 962,02	699 021,33
Liikevaihto yhteensä	17 214 121,69	17 135 044,77
 Liiketoiminnan muut tuotot		
Pysyvien vastaavien myyntituotot		2 060,35
Saadut vakuutuskorvaukset	97 134,52	84 710,17
Liiketoiminnan muut tuotot	27 880,46	27 487,56
	125 014,98	114 258,08
 Muut tuet ja avustukset		
Muut tuet ja avustukset	12 475,74	10 998,10
	12 475,74	10 998,10
 Tuotot yhteensä	17 351 612,41	17 260 300,95

	2023	2022
Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely		
Muiden palvelujen ostot	3 711 503,66	3 870 704,89

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2023	2022
Liiketoiminnan muut tuotot		
Koneet ja kaluston luovutusvoitot		2 060,35
	0,00	2 060,35

	2023	2022
Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	246 276,38	270 867,91
Poistoeron muutokset yhteensä	246 276,38	270 867,91

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa- ja vesialue- kiinteistön kiint.liittymismaksut	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakko-maksut ja kesk.er.hank.	
Poistamaton hankintameno 1.1.	217 028,38	81 599,29	296 539,97	77 969,11	59 015 240,63	373 348,66	620 405,76	60 682 131,80
Lisäykset tilikauden aikana		281 925,36			5 300 787,26	87 389,52	2 491 079,92	8 161 182,06
Rahoitusosuudet tilikaudella					-307 726,02			-307 726,02
Vähennykset tilikauden aikana					-4 653,62	-2 874,91		-7 528,53
Siirrot erien välillä		80 124,80					-80 124,80	0,00
Tilikauden poisto	-161 553,47	-93 520,90		-10 399,67	-5 359 254,10	-114 889,19		-5 739 617,33
Poistamaton hankintameno 31.12.	55 474,91	350 128,55	296 539,97	67 569,44	58 644 394,15	342 974,08	3 031 360,88	62 788 441,98
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 474,91	350 128,55	296 539,97	67 569,44	58 644 394,15	342 974,08	3 031 360,88	62 788 441,98

Olennaiset lisäpoistot

Niinivaaran ylävesisäiliön verh.saneeraus v. 2015, alaskirjaus 4 653,62€

Alle 1000€ menojaännoispoistot yhteensä 2874,91 €

Maa- ja vesialueet erittely

	2023	2022
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 274,65	103 274,65
Muut maa- ja vesialueet	193 265,32	193 265,32
	<u>296 539,97</u>	<u>296 539,97</u>

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet Konserni- yhtiöt	Osakkeet Omistus- yhteisöt	Muut osakkeet	Saamiset muut yhteisöt	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2023 Pitkäaikaiset	2023 Lyhytaikaiset	2022 Pitkäaikaiset	2022 Lyhytaikaiset
Saamiset kunnilta ja liikelaitoksilta				
Myyntisaamiset		303 192,24		
Lainasaamiset		4 387 890,66		4 246 304,53
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1 529,11		4 305,88
		<u>4 692 612,01</u>		<u>4 250 610,41</u>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		250 920,19		223 397,01
		<u>250 920,19</u>		<u>223 397,01</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		80 205,58		81 460,19
		<u>80 205,58</u>		<u>81 460,19</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		11 037,76		12 619,28
		<u>11 037,76</u>		<u>12 619,28</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		4 456 096,24		4 410 976,15
Muut saamiset		9 999,92		162 680,35
Siirtosaamiset		111 800,64		279 543,54
		<u>4 577 896,80</u>		<u>4 853 200,04</u>
Saamiset yhteensä		9 612 672,34		9 421 286,93

Liitetieto 24) Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Aurinkoenergia -hankkeen rah.osuus Business Finlandilta	8 085,00	15 945,00
Kela/korvaus työterveyshuollon kustannuksista v. 2023	12 475,74	10 998,10
Pohjola Vakuutus Oy	83 834,80	51 684,91
Muut siirtosaamiset	4 726,24	871,13
Valion rahoitusosuus Sortavalankatu -viemäriverkosto	2 678,86	200 044,40
	<u>111 800,64</u>	<u>279 543,54</u>

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	13 628 317,64	13 628 317,64
Peruspääoma 31.12.	13 628 317,64	13 628 317,64
Kertyneet yli- / alijäämät 1.1.	40 437 292,53	38 241 053,86
Tilikauden tulos	286 798,33	2 196 238,67
Kertyneet yli- / alijäämät 31.12.	40 724 090,86	40 437 292,53
Oma pääoma yhteensä	54 352 408,50	54 065 610,17

Liikelaitoksen kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	2023	2022
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	40 437 292,53	38 241 053,86
Tilikauden tulos	286 798,33	2 196 238,67
Investointivaraukset	6 871 000,00	4 671 000,00
Kertynyt poistoero	2 547 810,83	2 794 087,21
Yhteensä	50 142 901,69	47 902 379,74

Investointivaraukset

	2023	2022
Investointivaraukset 1.1.	4 671 000,00	4 671 000,00
Lisäys 2023		
Niinivaaran ylävesisäiliö	2 200 000,00	0,00
Investointivaraukset 31.12.	6 871 000,00	4 671 000,00

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 547 810,83	2 794 087,21
Poistoero yhteensä	2 547 810,83	2 794 087,21

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2023	2023	2022	2022
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat kunnalta				
Lainat kunnalta	7 000 000,00		7 000 000,00	
	<u>7 000 000,00</u>		<u>7 000 000,00</u>	
Korottomat velat kunnalta				
Ostovelat		215 041,82		264 813,66
Muut velat		311,05		
Siirtovelat		54 414,86		2 911,57
		<u>269 767,73</u>		<u>267 725,23</u>
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 715,44		2 702,23
		<u>1 715,44</u>		<u>2 702,23</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				228,00
		<u>0,00</u>		<u>228,00</u>
Velat muille				
Saadut ennakot		4 512,47		
Ostovelat		916 577,32		1 884 914,75
Muut velat	3 482 612,49	740 307,91	3 482 612,49	621 077,16
Siirtovelat		444 454,21		445 214,87
	<u>3 482 612,49</u>	<u>2 105 851,91</u>	<u>3 482 612,49</u>	<u>2 951 206,78</u>
Vieras pääoma yht.	10 482 612,49	2 377 335,08	10 482 612,49	3 221 862,24

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	2023	2022
Muut velat		
Liittymismaksut	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	740 307,91	621 077,16
	<u>4 222 920,40</u>	<u>4 103 689,65</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus/palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotus	395 409,64	367 075,13
Muut erät	49 044,57	78 139,74
	<u>444 454,21</u>	<u>445 214,87</u>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**Liitetieto 38) Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)**

	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 558,39	7 705,40
Myöhemmin maksettavat	15 056,88	14 034,95
	<u>24 615,27</u>	<u>21 740,35</u>

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2023	2022
Arvonlisäveron palautusvastuu	58 057,82	87 086,74
	<u>58 057,82</u>	<u>87 086,74</u>

3.4 Henkilöstöä ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä	2023	2022
Vakinaiset	46	44
Määräaikaiset	1	1
Yhteensä	47	45

Liitetieto 43) Henkilöstökulut	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	1 893 054,24	1 894 414,43
Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjauserät	-6 095,94	-15 199,63
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	415 593,10	430 997,54
Muut henkilösivukulut	69 920,46	76 013,45
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 372 471,86	2 386 225,79
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	344 876,53	191 046,00
Henkilöstökulut yhteensä	2 717 348,39	2 577 271,79

Liitetieto 46) Selvitys liikelaitoksen ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupungin konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa ____ . ____ .2024

BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela, Partner, KHT, JHT

5 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA-	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1-	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot Rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Pankkien tiliotteet	PANKKI-	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiotositteet	MUISIS-	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP-	Sähköinen arkistointi
Talousarvio	BUD-	Sähköinen arkistointi
Lisätalousarvio	BUDL-	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Muistio, palkat	MUIPAL-	Sähköinen arkistointi
Palkkatositteet	PALKAT-	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostolaskut, Rondo	OSTOT-	Sähköinen arkistointi
Ostolaskut, Rondo	ORPRO-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	OMAKSU-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	OMAKSU-	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot,poistoer	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN-	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS-	Sähköinen arkistointi

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset

Rahastojen tulos ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama	Ed.vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-25 521,70	4 478,30	-32 998,38
Liikelylijäämä	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-25 521,70	4 478,30	-32 998,38
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	100 000,00	0,00	100 000,00	324 775,93	224 775,93	208 028,40
Muut rahoitustuotot	2 630 000,00	0,00	2 630 000,00	7 150 969,60	4 520 969,60	13 105 016,24
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00		0,00	-47,29
Muut rahoituskulut	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-2 866 796,06	-2 566 796,06	-789 391,00
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 430 000,00	0,00	2 430 000,00	4 608 949,47	2 178 949,47	12 523 606,35
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	2 400 000,00	0,00	2 400 000,00	4 583 427,77	2 183 427,77	12 490 607,97
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	2 400 000,00	0,00	2 400 000,00	4 583 427,77	2 183 427,77	12 490 607,97
Rahastopääoman lisäys (-)	0,00	-1 000 000,00	-1 000 000,00	-667 540,82	332 459,18	-4 425 949,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 400 000,00	-1 000 000,00	1 400 000,00	3 915 886,95	2 515 886,95	8 064 658,84

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2023	Poikkeama
1 000 euroa					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-30	0	-30	-26	4
Rahoitustuotot- ja kulut	2 430	0	2 430	4 609	2 179
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 400	0	2 400	4 583	2 183
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	2 400	0	2 400	4 583	2 183

Elinkeinorahasto

Elinkeinorahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 11,77 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Elinkeinorahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä. Elinkeinorahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Varainhoitajana toimi koko vuoden Nordea Investment Management.

Elinkeinorahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Rahastojen sijoituspolitiikka päivitettiin vuoden 2023 aikana. 1.6.2023 alkaen voimaantulleen rahastojen sijoituspolitiikan (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2023 oli vahva historiallisen heikon sijoitusvuoden 2022 jälkeen. Kehityksen taustalla olivat odotettua vahvempi maailmantalouden kehitys, inflaation hidastuminen ja koronastostuskierron päättymisen useissa maissa. Erot taloudellisessa kehityksessä maantieteellisten alueiden ja talouden eri sektoreiden välillä olivat kuitenkin suuria ja geopolitiittisten jännitteiden jatkuminen varjosti kehitystä.

Vuosi 2023 oli vahva sekä osake- että korkosijoituksille. Osakemarkkinoiden tuotto oli vahvaa erityisesti Yhdysvalloissa, joissa osakeindeksien nousua veti isojen teknologiayhtiöiden vahva kurssikehitys. Euroopassa kehitys oli maltillisempaa ja Suomen pörssin tuotto jäi heikoksi. Korkosijoituksista parhaiten tuottivat sijoitukset riskisiin yrityslainoihin ja kehittyvien markkinoiden lainoihin. Myös euroalueen yritys- ja valtionlainsijoitukset tuottivat hyvin. Kiinteistösijoitusten tilanne oli vuoden aikana vaikea.

Toimintaympäristön arvioidaan jatkuvan epävarmana ja vaikeasti ennakoitavana vuonna 2024. Geopolitiittisten riskien laajeneminen, inflaatio- ja korkopelot sekä huoli talouskasvun kestävydestä kasvattavat epävarmuutta markkinoilla. Historiallisen vilkas vaalivuosi voi näkyä myös sijoitusmarkkinoiden kehitykseen.

Vuoden 2024 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,5 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2024 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Elinkeinorahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2023 lopussa 25,76 milj. euroa (ed. vuonna 23,72 milj. euroa). Omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2023 aikana runsaat 2,0 milj. euroa, 8,6 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 1,19 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2022 tulos oli 0,49 milj. euroa alijäämäinen.

Korkotuottoja kertyi 6 354,13 euroa (ed. vuonna 6 170,33 euroa) ja muita rahoitustuottoja 1 518 970,95 euroa (ed. vuonna 342 001,65 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli -328 345,41 euroa (ed. vuonna - 828 731,48 euroa).

Rahastossa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2023 lopussa 8,7 milj. euroa.

Varojen jakauma osake- ja korkosijoituksiin milj. euroa, 31.12.2023:

	NORDEA	%-osuus
Osakesijoitukset	7,87	31 %
Korkosijoitukset	15,41	60 %
Muut sijoitukset	2,48	10 %
Yhteensä	25,76	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2023 on 4,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,4 milj. euroa.	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Elinkeinorahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2023 aikana 8,6 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 4,59 milj. euroa, josta elinkeinorahaston osuus oli 1,19 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2023 tulos 1 191 720,72 euroa on kirjattu rahaston tilikauden yli-/alijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2023	2022
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-5 258,95	-5 383,36
Liikelylijäämä	-5 258,95	-5 383,36
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 354,13	6 170,33
Muut rahoitustuotot	1 518 970,95	342 001,65
Muut rahoituskulut	-328 345,41	-828 731,48
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 196 979,67	-480 559,50
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	1 191 720,72	-485 942,86
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	1 191 720,72	-485 942,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 191 720,72	-485 942,86

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-5 258,95	-5 383,36
Rahoitustuotot- ja kulut	1 196 979,67	-480 559,50
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 191 720,72	-485 942,86
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-87,61	225,89
Korottomien velkojen muutos	73,81	-188,17
Rahoituksen rahavirta	-13,80	37,72
Rahavarojen muutos	1 191 706,92	-485 905,14
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	23 295 863,20	22 104 156,28
Rahavarat 1.1.	22 104 156,28	22 590 061,42
	1 191 706,92	-485 905,14

Tase

Vastaavaa	2023	2022
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Muut saamiset	300,84	286,56
Siirtosaamiset	1 565,66	1 492,33
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2 162 910,00	1 501 196,67
Joukkovelkalinansaamiset	12 293 041,66	13 963 931,24
Muut arvopaperit	8 837 433,80	6 629 639,33
	<u>23 293 385,46</u>	<u>22 094 767,24</u>
Rahat ja pankkisaamiset	2 477,74	9 389,04
Vastaavaa yhteensä	<u>23 297 729,70</u>	<u>22 105 935,17</u>

Vastattavaa	2023	2022
Oma pääoma		
Rahastopääoma	14 588 626,94	14 588 626,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 515 827,69	8 001 770,55
Tilikauden yli-/alijäämä	1 191 720,72	-485 942,86
	<u>23 296 175,35</u>	<u>22 104 454,63</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	1 554,35	1 480,54
Vastattavaa yhteensä	<u>23 297 729,70</u>	<u>22 105 935,17</u>

Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 37,00 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on lisätä kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia edistämällä pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Tulevaisuusrahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Tulevaisuusrahaston varoja hoiti koko vuoden Evli Varainhoito Oy ja OP Varainhoito Oy.

Tulevaisuusrahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. Rahastojen sijoituspolitiikka päivitettiin vuoden 2023 aikana. 1.6.2023 alkaen voimaantulleen rahastojen sijoituspolitiikan (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Sijoitusmarkkinoilla vuosi 2023 oli vahva historiallisen heikon sijoitusvuoden 2022 jälkeen. Kehityksen taustalla olivat odotettua vahvempi maailmantalouden kehitys, inflaation hidastuminen ja koronostosityklin päättyminen useissa maissa. Erot taloudellisessa kehityksessä maantieteellisten alueiden ja talouden eri sektoreiden välillä olivat kuitenkin suuria ja geopolittisten jännitteiden jatkuminen varjosti kehitystä.

Vuosi 2023 oli vahva sekä osake- että korkosijoituksille. Osakemarkkinoiden tuotto oli vahvaa erityisesti Yhdysvalloissa, joissa osakeindeksien nousua veti isojen teknologiayhtiöiden vahva kurssikehitys. Euroopassa kehitys oli maltillisempaa ja Suomen pörssin tuotto jäi heikoksi. Korkosijoituksista parhaiten tuottivat sijoitukset riskisiin yrityslainoihin ja kehittyvien markkinoiden lainoihin. Myös euroalueen yritys- ja valtionlainsijoitukset tuottivat hyvin. Kiinteistösijoitusten tilanne oli vuoden aikana vaikea.

Toimintaympäristön arvioidaan jatkuvan epävarmana ja vaikeasti ennakoitavana vuonna 2024. Geopolittisten riskien laajeneminen, inflaatio- ja korkopelot sekä huoli talouskasvun kestävydestä kasvattavat epävarmuutta markkinoilla. Historiallisen vilkas vaalivuosi voi näkyä myös sijoitusmarkkinoiden kehitykseen.

Vuoden 2024 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,5 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2024 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Tulevaisuusrahaston talous ja sen toteutuminen

Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2023 lopussa 86,13 milj. euroa (ed. v. 79,30 milj. euroa), muutos edellisvuoteen nähden +6,83 milj. euroa, + 8,62 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 3,39 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2022 tulos oli heikon sijoitusvuoden johdosta tehtyjen alaskirjausten johdosta 4,69 milj. euroa alijäämäinen.

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan tilikauden rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina. Rakennuskustannusindeksin muutos oli 1,33 %, mistä johtuen rahastojen sääntö huomioiden tilikauden tuloksesta siirretään rahastopääomaan 667 540,82 euroa.

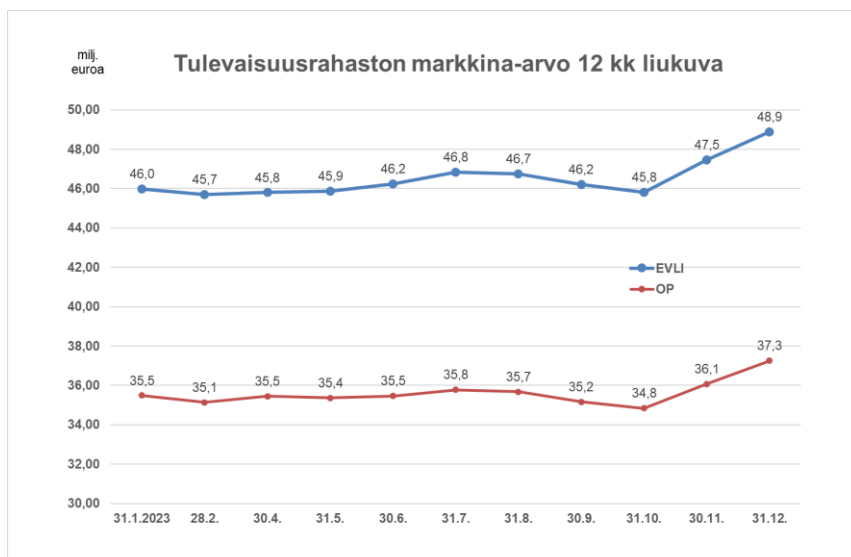
Korkotuottoja kertyi 318 421,80 euroa (ed. vuonna 243 142,27 euroa) ja muita rahoitustuottoja 5 631 998,65 euroa (ed. vuonna 2 516 227,41 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 2 538 450,65 euroa (ed. vuonna oli 7 432 804,07 euroa). Rahoituskuluihin on kirjattu markkina-arvojen laskun johdosta tehdyt arvonalennuskirjaukset. Korkokuluja ei ollut.

Rahastossa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2023 lopussa 30,67 milj. euroa.

Vuoden 2023 lopussa Evlin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 48,88 milj. euroa (ed. vuonna 44,80 milj. euroa) ja OP Varainhoito Oy:n hoidossa olevan osan 37,25 milj. euroa (ed. vuonna 34,50 milj. euroa). Kokonaisuudessaan tulevaisuusrahaston markkina-arvo on kasvanut toiminnan aloittamisesta lukien runsas 49 milj. euroa.

Varojen jakauma osake-, korko- ja muihin sijoituksiin milj. euroa, 31.12.2023:

	EVLI	%-osuus	OP	%-osuus	Yhteensä euroa	Yhteensä %
Osakesijoitukset	16,02	33 %	11,84	32 %	27,85	32 %
Korkosijoitukset	30,83	63 %	22,45	60 %	53,28	62 %
Muut sijoitukset	2,03	4 %	2,97	8 %	5,00	6 %
Yhteensä	48,88	100 %	37,25	100 %	86,13	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Rahastojen pitkän aikavälin tuottotavoite on 5 %:n tasolla. Korkosijoitusten tuotto-odotus markkinatilanteesta johtuen on tällä hetkellä heikko, mistä johtuen realistinen, lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin perustuva tavoite rahastojen markkina-arvojen kehityksestä vuodelle 2023 on 4,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa 2,4 milj. euroa	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Tulevaisuusrahaston osalta omaisuudenhoitajilla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2023 aikana 8,6 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 4,59 milj. euroa, josta tulevaisuusrahaston osuus ennen rahastosiirtoa oli 3,39 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina.

Rakennuskustannusindeksin muutos oli 1,33 %, mistä johtuen rahaston sääntöjen mukaisen rahastopääomasiirron suuruudeksi muodostuu 667 540,82 euroa.

Rahaston tilikauden ylijäämätillille on kirjattu 2 724 166,23 euroa.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2023	2022
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-20 262,75	-16 896,92
Liikeylijäämä	-20 262,75	-16 896,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	318 421,80	243 142,27
Muut rahoitustuotot	5 631 998,65	2 516 227,41
Muille maksetut korkokulut		
Muut rahoituskulut	-2 538 450,65	-7 432 804,07
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3 411 969,80	-4 673 434,39
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	3 391 707,05	-4 690 331,31
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	3 391 707,05	-4 690 331,31
Rahastopääoman lisäys (-)	-667 540,82	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 724 166,23	-4 690 331,31

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-20 262,75	-16 896,92
Rahoitustuotot- ja kulut	3 411 969,80	-4 673 434,39
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 391 707,05	-4 690 331,31
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	2 859,95	21 979,81
Korottomien velkojen muutos	1299,55	328,84
Rahoituksen rahavirta	4 159,50	22 308,65
Rahavarojen muutos	3 395 866,55	-4 668 022,66
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	81 598 393,04	78 202 526,49
Rahavarat 1.1.	78 202 526,49	82 870 549,15
	3 395 866,55	-4 668 022,66

Tase

Vastaavaa	2023	2022
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 244,85	2 293,08
Siirtosaamiset	87 287,59	89 099,31
	<u>88 532,44</u>	<u>91 392,39</u>
 Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 400 542,56	10 977 065,49
Joukkovelkalainasaamiset	45 177 803,48	43 552 820,72
Muut arvopaperit	29 954 656,10	23 119 588,57
	<u>81 533 002,14</u>	<u>77 649 474,78</u>
 Rahat ja pankkisaamiset	65 390,90	553 051,71
 Vastaavaa yhteensä	<u>81 686 925,48</u>	<u>78 293 918,88</u>

Vastattavaa	2023	2022
Oma pääoma		
Rahastopääoma	51 011 244,70	50 343 703,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	27 945 114,47	32 635 445,78
Tilikauden yli-/alijäämä	2 724 166,23	-4 690 331,31
	<u>81 680 525,40</u>	<u>78 288 818,35</u>
 Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	6 400,08	5 100,53
 Vastattavaa yhteensä	<u>81 686 925,48</u>	<u>78 293 918,88</u>

9.3 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto. Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat sekä niiden tarvitsemia kiinteistöpalveluita. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden kunnossapidosta, arvon säilymisestä ja tuotavuudesta. Tilakeskuksen talonrakennusinvestoinneissa pyritään kestäviin ratkaisuihin, jotta kaupunkilaisille taataan terveysturvalliset ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset toimitilat. Tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu.

Katsaus toimintavuoteen 2023

Tilakeskus on vastannut talousarvion toimenpideohjelman toteuttamisesta toimitilojen osalta osana kaupunkiympäristötoimialaa. Toimenpideohjelman mukaisesti Joensuun kaupungin palvelutoiminnalle tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä ja purkua jatkettiin.

Toimintavuonna myytiin seuraavat kohteet:

• Enon vanha puukoulu	153,0 h-m ²
• Asunto Oy Enon Onnenpesä, osakehuoneisto	74,0 h-m ²
• Niinivaaran urheiluhalli	1 098,0 h-m ²
Yhteensä	1 325,0 h-m ²

Myyntitoimeksitoimenpiteet olivat käynnissä seuraavissa kohteissa:

• Nuutilantie 11, osakehuoneisto	108,0 h-m ²
• Gävlenlinnan päiväkot	452,0 h-m ²
• Kotilahden rakennukset	8 734,0 h-m ²
• Rantakatu 30, konservatorio, ent. kirjasto	2 031,0 h-m ²
• KOy Enon Kauppakeskus osakkeet	203,0 h-m ²
• Keskikaupungin lääkäriasema ja Kahilan talo	1 065,0 h-m ²
• Lykynlammen rakennukset	730,0 h-m ²
Yhteensä	13 323,0 h-m ²

Toimintavuonna purettiin seuraavat rakennukset:

• Enon terveysasema	3 660,0 h-m ²
• Juhanalan koulu	4 801,0 h-m ²
• Mutalan päiväkot	412,0 h-m ²
• Utrantie 92 asuinrakennus	91,0 h-m ²
• Asematie 8 asuinrakennus	85,0 h-m ²
• Hasaniemen kesäteatterin vanhat rakenteet	150,0 h-m ²
• Väisälänkadun kuntoutuskeskus	806,0 h-m ²
Yhteensä	10 005,0 h-m ²

Toimintavuoden aikana toteutetut merkittävimmät ulkoiset tilajärjestelyt:

- Noljakan siirtokoulun vuokrasopimusta jatkettiin 5.7.2027 asti
- Uimaharjun siirtokoulun vuokrasopimusta jatkettiin 30.6.2027 asti
- Utran siirtokoulun vuokrasopimusta jatkettiin 8.7.2027 asti
- Enon Metsätähden siirtopäiväkodin vuokrasopimusta jatkettiin 30.6.2026 asti
- Reijolan päiväkodin siirtotilojen vuokrasopimusta jatkettiin 8.7.2027 asti sekä
- Hammaslahden koulun siirtotilojen tila- ja maanvuokrasopimusta jatkettiin 30.6.2024 asti.
- Vuokrattiin Ortodoksiselta seurakunnalta päiväkotitila Pääsky määräajaksi 1.1.2023-30.6.2025 osoitteesta Kauppakatu 43.
- Vuokrattiin Riverialta 1.8.2023 alkaen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella päiväkotitila osoitteesta Niittylahdentie 297, Joensuu
- Vuokrattiin Kiinteistöyhtiö Toriparkilta yleisö torikauppiaiden ja yleisön wc- sekä sosiaalitilat määräaikaisella sopimuksessa 1.9.2023-1.9.2048 osoitteesta Kauppatori 2.
- Vuokrattiin Joensuun Kodeilta päiväkotitilat 30.6.2025 asti osoitteesta Lepikkoahontien 3A.
- Vuokrattiin Business Joensuu Oy:ltä 1.8.2023 alkaen aikuislukion ja tutkintoon valmistavan opetuksen tilat osoitteesta Länsikatu 15.
- Vuokrattiin hallintopalveluiden tilat os. Torikatu 19, Joensuu. Tilat tulivat käyttöön 1.11.2023 alkaen, vuokranantajana Korhonen Yhtiöt Oy.
- Irtisanottiin Lastaustie 2:n vuokrasopimukset koskien rakennusvalvonnan, maaseutusihteerin ja konsernipalveluiden kokoustiloja 31.3.2023 ja 30.4.2023.
- Irtisanottiin Joensuun Kodit Oy:ltä vuokrattu os. Riihisärkänkatu 4 a 1, Joensuu ryhmäpäiväkotitila 31.5.2023 alkaen
- Irtisanottiin Joensuun Elliltä vuokrattu os. Peltolankatu 5, Joensuu päiväkotitila 31.8.2023 alkaen.
- Irtisanottiin henkilöstöhallinnon toimistohuoneiston vuokrasopimus Business Joensuu Oy:ltä Tiedepuistolla os. Länsikatu 15 päättyi sopimuksen ehtojen mukaisesti 30.11.2023.
- Irtisanottiin Hyvinvointipalveluiden toimistotilat Business Joensuu Oy:ltä Tiedepuistolla os. Länsikatu 15 päättymään 31.12.2023.
- Irtisanottiin Joensuun Yrityskiinteistöt Oy:ltä hyvinvointipalveluille vuokratut nuoriso- ja kirjastotilat Rantakylässä 31.10.2023 alkaen.
- Irtisanottiin Adapteo Finland Oy:n os. Alapappilantie 6 Enon hammashoidon väistötilat päättymään 31.5.2024, tiloissa on vuokralla P-K:n hyvinvointialue, samoin vuokrasopimus Siun-Soten kanssa päättyy 31.5.2024.
- Irtisanottiin Adapteo Finland Oy:n siirtotilat koskien Enon koulua os. Alapappilantie 6 päättymään 31.5.2024, paitsi A-rakennuksen vuokrasopimus päättyy 31.8.2024.
- Irtisanottiin Master Yhtiöt Oy:n vuokraamat puistojenhoidon tauko- ja toimistotilat os. Nolkakankaari 1–3 päättymään 30.6.2024. Korvaavat tauko- ja toimistotilat vuokrataan os. Päiväkuja 4 G:n tyhjiä Joensuun Kodit Oy:n vuokratiloista.
- Irtisanottiin K2 Invest Oy:ltä vuokratut museon varasto- ja konservointitilat os. Pilkontie 2 päättymään 30.4.2024.
- Parmaco Oy:ltä vuokrattujen päiväkotitilojen os. Kettuvaarantie 28 vuokrasopimus päättyi tammikuussa 2023 vesivahinkokorjauksen jälkeen.
- Joensuun Elli irtisanoi os. Merimiehenkatu 32 sijaitsevan Arttelin vuokrasopimuksen päättymään 31.12.2023. Tämän vuoksi irtisanottiin myös kaupungin vuokralaisten vuokrasopimukset päättymään 31.12.2023. Osa vuokralaisista siirtyi muihin kaupungin vapaan oleviin vuokratiloihin 1.1.2024 alkaen.
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue irtisanoi Pyhäselän terveysaseman tilat päättymään 31.12.2023. Käyttö päättyi tammikuussa 2024.
- Pekkalan pelastusaseman vuokrattiin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle 7.6.2023 alkaen

Toimintavuoden aikana tilattiin rakennusten kuntoarviota ja kiinteistöarvioita niin kunnossapidon tueksi, kuin myös rakennusten myyntitoimeksiantoja varten. Vuonna 2023 kilpailutettiin ja määritettiin tilakeskuksen rakennusten arvot (mm. tekniset arvot ja korjausvelka) uudestaan. Kiinteistöjen kehittämisen osalta teetätettiin esiselvitys palvelukiinteistöjen (mm. hyvinvointialueelle vuokratut tilat) yhtiöittämisen osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vastuullinen omaisuuden hoito. Toimitilojen käyttöaste pidetään korkealla ja omaisuuden korjausvelka alhaalla ennakoivalla toimitila-, palveluverkko- ja investointisuunnittelulla.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toimitilojen vuokrausaste säilyy korkealla	Vuokrausaste 92 %	Tilakeskus	Vuokrausaste oli 91,5 %	ei toteutunut
Ulkoisten toimitilavuokrasopimusten optimointi	Ulkoisten vuokrien määrä ei kasva hallitsemattomasti	Tilakeskus	Ulkoisten vuokrien tarve minimoitu. Tarjotaan aina ensisijaisesti omia tyhjiä tiloja ja näin ollen pidetään omien tilojen vuokrausaste tehokkaana. Tehottomista ulkoisista vuokrauksista luovutaan toimitilojen tarpeen perusteella.	toteutui
Toimitilojen korjausvelka pienenee	Korjausvelka alle 36 milj. euroa	Tilakeskus	Korjausvelka 35,891 milj. euroa.	toteutui

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osaajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat.				
Toiminnallinen tavoite 2023	Mittari ja tavoite-taso 2023	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yritysvaikutusten arviointi on käynnissä hankinnoissa, kaavoitus-hankkeissa ja yritys-tonttien luovutuksessa	Vaikutukset on arvioitu kaikissa monivuotisissa hankinnoissa, kaavoitushankkeissa ja yritystonttien luovutuksessa	Yhdyskunta-tekniikka Tilakeskus Yhdyskunta-suunnittelu Maaomaisuus	Tilakeskuksen hankinnoissa sekä muissa toiminnoissa arvioidaan yritysvaikutukset. Ensisijaisesti kuitenkin varmistetaan katkeamaton kaupungin palvelutuotanto. Yritysvaikutukset arvioidaan yritystonttien luovutuksen yhteydessä. Yritysvaikutukset arvioidaan myös kaavaselistuksessa. Arviointi lisättiin kaavaselistukseen joulukuun alussa.	toteutui

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2022	TA 2023	Muutettu TA 2023	Toteutuma
Tulostavoite, euroa	-213 354	2 920 000	1 872 000	1 874 635
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	5,49
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (h ² m ²)	316 282	318 392	311 141	293 227
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (h ² m ²)	85 914	75 369	75 369	68 113
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (h ² m ²)	328 586	287 455	323 445	319 598
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen sisäinen vuokra (€/h ² m ² /kk)	12,46	12,38	12,24	12,24
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/h ² m ² /kk)	13,25	14,58	15,27	14,55
Tilojen vuokrausaste (%)	94,9 %	92,0 %	94,9 %	91,5 %
Hoidettavien kiinteistöjen pinta-ala h ² m ² /kk	264 324	254 191	255 412	255 412
Lämmön ominaiskulutus kwh/rm ³ /a	32,7	39,8	38,0	32,1
Kiinteistönhoito €/m ²	-11,2	-12,4	-12,4	-11,9
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²	-5,0	-6,2	-6,3	-6,6
Talotekninen kunnossapito €/m ²	-7,5	-8,4	-8,4	-7,3
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	62,9	64,5	64,5	63,3
Toimintatulot	49 918 132	53 998 600	54 842 600	55 056 731
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	570 423		400 000	655 131
Toimintamenot	-33 361 637	-33 276 600	-34 248 600	-33 092 082
Toimintakate	17 126 918	20 722 000	20 994 000	22 619 780

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	53 998 600	1 244 000	55 242 600	55 711 862	469 262
Toimintakulut	-33 276 600	-972 000	-34 248 600	-33 092 082	1 156 518
Toimintakate	20 722 000	272 000	20 994 000	22 619 780	1 625 780

Tilakeskuksen investointihankkeet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-26 007 000		-26 007 000	-24 139 219	1 867 781
Investointitulot	1 035 000		1 035 000	1 348 794	313 794
Nettoinvestoinnit	-24 972 000	0	-24 972 000	-22 790 425	2 181 575

Toimitilojen investointimenoihin käytettiin vuonna 2023 yhteensä 24,14 milj. euroa, josta pienten hankkeiden osuus oli 1,15 milj. euroa. Merkittävimmät poikkeamat on käsitelty hankkeiden kuvauksissa.

Investointituloja saatiin erilaisista avustuksista mm. Kaupungintalon muutos museoksi- hanke,

kulttuuripaikkarakentamisen valtionavustus 0,2 milj. euroa; Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus, liikuntapaikkarakentamisen valtionavustus 0,2 milj. euroa; Sirkkalan liikkumiskeskus, liikuntapaikkarakentamisen valtionavustus 0,5 milj. euroa ja Pekkalan pelastusasema, palosuojelurahaston avustus 0,1 milj. euroa.

Investointien työohjelmaan 2023 sisältyneet hankkeet (nimetyt hankkeet)

Sirkkalan liikkumiskeskuksen rakennustyöt valmistuivat elokuun loppuun mennessä ja tilat otettiin käyttöön syys-lokakuussa. Avajaisia vietettiin syyslomaviikon (42) ajan. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 6 901 000 euroa, kustannukset ylittyivät talousarviossa hyväksytystä noin 4 %. Merkittävimmät lisä- ja muutostyöt kohdistuivat 1969 rakennetun halliosan yläpohjarakenteiden uusimiseen, joka todettiin purkuvaiheessa huonokuntoiseksi. Yläpohjan uusimisesta tuli lisäkustannuksia noin 498 000 euroa ja lisätyö viivästytti valmistumista kahdella kuukaudella. Hankkeelle haettiin ja myönnettiin valtionavustusta 750 000 euroa.

Sirkkalan koulun muutokset yläkouluksi valmistuivat aikataulun mukaan heinäkuun loppuun mennessä ja tilat otettiin Pielisjoen yläkoulun käyttöön elokuussa. Hankkeen talousarviossa hyväksytty kustannusarvio oli 5 598 000 euroa, toteutuneet kustannukset olivat 5 664 000 euroa, kustannusylitystä n. 1,2 %.

Rantakylän kirjaston ja nuorisotilan peruskorjauksen rakennustyöt valmistuivat heinä-elokuussa ja tilat otettiin käyttöön lokakuussa kalustamisen ja muuton jälkeen. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 1 479 000 euroa, talousarviossa hyväksytty kustannusarvio oli 1 696 000 euroa, kustannukset alittuivat 217 000 euroa eli n. 13 %.

Pekkalan pelastusaseman rakennustyöt valmistuivat kesäkuussa ja tilat otettiin käyttöön loppukesästä. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 1 538 000 euroa, hyväksytty kustannusarvio oli 1 519 000 euroa, kustannusylitystä n. 1,2 %. Hankkeelle haettiin ja myönnettiin Palosuojelurahaston avustusta 210 000 euroa.

Wärtsilätalon C-siiven peruskorjauksen rakennustyöt valmistuivat elokuun alussa ja tilat luovutettiin Karelia AMK:n käyttöön. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 3 758 000 euroa, hyväksytty kustannusarvio oli 3 900 000 euroa, kustannukset alittuivat 3,6 %.

Niinivaaran ulkoliikkumiskeskuksen huoltorakennus valmistui joulukuussa ja rakennus on otettu käyttöön. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 928 000 euroa, hyväksytty kustannusarvio oli 888 000 euroa, kustannusylitystä n. 4,5 %.

Hallinnon tilojen kalustaminen käsitti Torikatu 19:aan valmistuneiden hallinnon tilojen irtokalusteiden ja varusteiden hankinnan. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat 574 000 euroa, hyväksytty kustannusarvio oli 720 000 euroa. Kustannukset alittuivat 146 000 eurolla eli n. 20,3 %. Säästöä saavutettiin hyödyntämällä käyttökelpoisia vanhoja kalusteita. Osa varustelusta joudutaan hankkimaan vielä vuoden 2024 aikana.

Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjauksen ja laajennuksen rakennustyöt ovat käynnissä. Rakentamisen aloitus ja valmistuminen viivästyi noin kahdella kuukaudella urakkakilpailutuksen uusimisen takia. Hankkeen hyväksytty kustannusarvio (KV 12.12.2022 § 145) on 15,1 milj. euroa, mutta tämänhetkisen arvion mukaan kustannusennuste on 17,95 milj. euroa. Lisämäärärahan

tarve ratkaistiin investointien kokonaismäärärahan puitteissa mm. vähentämällä pienten hankkeiden määrärahavarausta kuluvalta vuodelta ja huomioimalla myönnetty päätös valtionavusta (KH 19.6.2023 § 263). Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta liikuntapaikkojen rakentamiseen 750 000 euroa, jonka ensimmäinen osa 225 000 euroa on maksettu elokuussa. Hankkeeseen käytettiin määrärahaa vuonna 2023 5 001 000 euroa, talousarviossa varaus oli 7 150 000 euroa. Kustannukset jäivät talousarviosta aikataulun muuttumisen takia ja määrärahan tarve kasvoi vuodelle 2024, joka on huomioitu vuoden 2024 talousarviossa. Hankkeen aikataulu ja kustannusennuste tarkentuu talven 2024 aikana. Purkutyövaiheessa on todettu muutamia lisä- ja muutostöitä, joilla on ollut kustannus- ja aikatauluvaikutusta.

Enon koulun rakennustyöt käynnistyivät kesällä 2023. Hankkeen kustannusennuste on toteutuksessa hyväksytyn kustannusarvion puitteissa ja aikataulussa. Rakennustyöt on määrä valmistua loppukesästä 2024. Vuonna 2023 hankkeeseen käytettiin määrärahaa 3 207 000 euroa, talousarviossa varaus oli 3 435 000 euroa.

Kaupungintalon muutos museoksi –hankkeen rakennustyöt käynnistyivät loppuvuodesta 2023. Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta kulttuuripaikkojen rakentamiseen 900 000 euroa, josta ensimmäinen erä 243 000 euroa kohdentui vuodelle 2023. Hankkeeseen käytettiin määrärahaa vuonna 2023 372 000 euroa, talousarviossa varattu määräraha oli 400 000 euroa.

Hammaslahden uuden koulun rakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2023. Hankkeen kustannusennuste on tämänhetkisen arvion mukaan toteutuksessa hyväksytyn kustannusarvion puitteissa. Hankkeeseen käytettiin vuonna 2023 määrärahaa 1 059 000 euroa, talousarviossa määrärahavarausta oli 655 000 euroa. Ylitys johtuu rakennustöiden käynnistymisestä jo vuoden 2023 puolella. Vuoden 2023 ylitys ei lisää määrärahan tarvetta ko. hankkeelle.

Pienet hankkeet

Pienten hankkeiden vuoden 2023 määrärahavarausta oli alun perin talousarviossa 2,0 milj. euroa. Määrärahavarausta pienennettiin kaupunginhallituksen päätöksellä KH 19.6.2023 § 263 siten että määrärahaa käytettäisiin vuoden 2023 aikana 1 481 000 euroa. Hankkeisiin käytettiin 1 154 000 euroa.

Pieniin hankkeisiin haettiin ja myönnettiin energia-avustusta ARA:lta Onttolan varikon lämmitysjärjestelmämuutokseen. Avustusta saatiin noin 51 000 euroa.

Vuonna 2023 pieniin hankkeisiin käytettiin määrärahaa seuraavasti:

- Onttolan lämmitysjärjestelmän muutos	25 000 euroa
- Kiihtelyspirtin lämmitysjärjestelmän muutos	54 000 euroa
- Uimaharjun koulu, piha-aidan uusiminen	31 000 euroa
- Urheilutalon valaistuksen uusiminen	78 000 euroa
- Metsätähden päiväkodin kalustekorjaukset	22 000 euroa
- Heinävaaran koulun korjaustyöt	44 000 euroa
- Enon jäähalli teräsrakenteiden vahvistaminen	152 000 euroa
- Pyhäselän koulun rakennetiivistykset ja tilamuutokset	262 000 euroa
- Sinkkolan kylätalon korjaukset, vesikattokorjaus	110 000 euroa
- Tarpojan päiväkodin pihatytöt	54 000 euroa

- Mehtimäkihallin korjaus- ja muutostyöt	67 000 euroa
- Areenan valaistuksen uusiminen (jatkuu vuonna 2024)	196 000 euroa
- Mutalan koulun korjaus ja muutostyöt	23 000 euroa
- Liittymismaksut	36 000 euroa

Selvityskohteita 2023

Vuonna 2023 valmistuivat hankesuunnitelmat seuraaviin kohteisiin:

- Taidemuseon peruskorjaus
- Mehtimäen pallokentän huoltorakennus
- Rantakylän uimahallin peruskorjaus sekä
- Mehtimäen uusi uimahalli (valmistui tammikuussa 2024).

Lisäksi tilakeskus teki seuraavat selvitystyöt ja tehtävät:

- Torikatu 19 hallintotalon kalustus- ja sisustussuunnittelu
- Museon kokoelmakeskuksen suunnittelun ohjaus (vuokrakohde).
- Carelicumin asiakaspalvelutilojen suunnittelu
- Teatterin väistötilojen suunnittelu sekä
- Pääkirjaston piha-alueen kunnostuksen tarveselvitys.

Tilakeskuksen talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	53 998 600,00	1 244 000,00	55 242 600,00	55 711 861,70	469 261,70	50 488 555,05
Liikevaihto	53 748 600,00	844 000,00	54 592 600,00	54 875 985,01	283 385,01	49 834 799,77
Valmistus omaan käyttöön	0,00	400 000,00	400 000,00	655 130,82	255 130,82	570 423,10
Muut liiketoiminnan tulot	250 000,00	0,00	250 000,00	157 542,26	-92 457,74	65 204,31
Muut tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	23 203,61	23 203,61	18 127,87
 Toimintamenot	 -33 276 600,00	 -972 000,00	 -34 248 600,00	 -33 092 081,94	 1 156 518,06	 -33 361 637,26
Materiaalit ja palvelut	-14 977 212,00	-397 623,00	-15 374 835,00	-13 970 748,44	1 404 086,56	-14 789 712,02
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 799 161,00	-60 000,00	-8 859 161,00	-7 954 455,80	904 705,20	-8 682 901,62
Palvelujen ostot	-6 178 051,00	-337 623,00	-6 515 674,00	-6 016 292,64	499 381,36	-6 106 810,40
 Henkilöstökulut	 -3 357 510,00	 -98 377,00	 -3 455 887,00	 -3 341 222,29	 114 664,71	 -3 206 603,07
Palkat ja palkkiot	-2 658 580,00	-81 056,00	-2 739 636,00	-2 676 535,14	63 100,86	-2 490 975,57
Henkilösivukulut	-698 930,00	-17 321,00	-716 251,00	-664 687,15	51 563,85	-715 627,50
 Muut liiketoiminnan menot	 -14 941 878,00	 -476 000,00	 -15 417 878,00	 -15 780 111,21	 -362 233,21	 -15 365 322,17
Toimintakate	20 722 000,00	272 000,00	20 994 000,00	22 619 779,76	1 625 779,76	17 126 917,79
 Rahoitustulot ja -menot	 -5 486 000,00	 0,00	 -5 486 000,00	 -5 485 666,35	 333,65	 -5 485 656,43
Muut rahoitustulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-5 486 000,00	0,00	-5 486 000,00	-5 485 620,72	379,28	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0	-45,63	-45,63	-35,71
Vuosikate	15 236 000,00	272 000,00	15 508 000,00	17 134 113,41	1 626 113,41	11 641 261,36
 Poistot ja arvonalentumiset	 -12 316 000,00	 -1 320 000,00	 -13 636 000,00	 -15 259 478,80	 -1 623 478,80	 -11 854 615,55
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 119 000,00	-272 000,00	-12 391 000,00	-11 886 063,24	504 936,76	-11 808 723,90
Arvonalentumiset	-197 000,00	-1 048 000,00	-1 245 000,00	-3 373 415,56	-2 128 415,56	-45 891,65
Tilikauden tulos	2 920 000,00	-1 048 000,00	1 872 000,00	1 874 634,61	2 634,61	-213 354,19
 Tilinpäätössiirrot	 0,00	 0,00	 0,00	 1 497 960,05	 1 497 960,05	 1 254 527,20
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	-4 308 039,95	-4 308 039,95	1 254 527,20
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	5 806 000,00	5 806 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	2 920 000,00	-1 048 000,00	1 872 000,00	3 372 594,66	1 500 594,66	1 041 173,01

Tuloslaskelma

	2023	2022
Liikevaihto	54 875 985,01	49 834 799,77
Valmistus omaan käyttöön	655 130,82	570 423,10
Liiketoiminnan muut tuotot	157 542,26	65 204,31
Muut tuet ja avustukset	23 203,61	18 127,87
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 954 455,80	-8 682 901,62
Palvelujen ostot	-6 016 292,64	-6 106 810,40
	-13 970 748,44	-14 789 712,02
 Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 676 535,14	-2 490 975,57
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-575 701,77	-614 064,04
Muut henkilösivukulut	-88 985,38	-101 563,46
	-3 341 222,29	-3 206 603,07
 Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 886 063,24	-11 808 723,90
Arvonalentumiset	-3 373 415,56	-45 891,65
Poistot ja arvonalentumiset	-15 259 478,80	-11 854 615,55
Liiketoiminnan muut kulut	-15 780 111,21	-15 365 322,17
 Liikeylijäämä	7 360 300,96	5 272 302,24
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot		0,00
Korvaus peruspääomasta	-5 485 620,72	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	-45,63	-35,71
	-5 485 666,35	-5 485 656,43
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	1 874 634,61	-213 354,19
 Ylijäämä ennen varauksia	1 874 634,61	-213 354,19
Poistoeron vähennys (+)	-4 308 039,95	1 254 527,20
Investointivarauksen lisäys (-)		
Investointivarauksen vähennys(+)	5 806 000,00	
Tilikauden ylijäämä	3 372 594,66	1 041 173,01

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	7 360 300,96	5 272 302,24
Poistot ja arvonalentumiset	15 259 478,80	11 854 615,55
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 485 666,35	-5 485 656,43
Tulorahoituksen korjauserät	-93 009,20	-27 381,83
	<u>17 041 104,21</u>	<u>11 613 879,53</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-24 139 218,70	-15 371 662,15
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 148 586,50	330 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	200 207,15	604 062,42
	<u>-22 790 425,05</u>	<u>-14 437 599,73</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 749 320,84	-2 823 720,20
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	0,00	78,81
Saamisten muutos muilta	420 365,99	745 363,37
Korottomien velkojen muutos kunnalta	4 370 679,07	2 849 533,78
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>958 275,78</u>	<u>-771 255,76</u>
	5 749 320,84	2 823 720,20
Rahoituksen rahavirta	5 749 320,84	2 823 720,20
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Tase

Vastattavaa	2023	2022
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	995 718,52	1 126 597,62
	<u>995 718,52</u>	<u>1 126 597,62</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 801 346,49	1 765 538,12
Rakennukset	191 395 062,76	189 193 260,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Koneet ja kalusto	462 842,35	14 449,73
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	9 851 986,48	4 420 982,10
	<u>203 511 238,08</u>	<u>195 394 230,51</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	6 199 139,40	6 561 312,42
Muut saamiset	129 365,90	129 365,90
	<u>6 328 505,30</u>	<u>6 690 678,32</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	36 632,32	135 174,45
Lainasaamiset		
Saamiset kunnalta		
Muut saamiset		
Saamiset kunnalta	447 007,10	538 766,92
Siirtosaamiset	415 527,33	645 591,37
	<u>899 166,75</u>	<u>1 319 532,74</u>
Vastaavaa yhteensä	<u>211 734 628,65</u>	<u>204 531 039,19</u>
Vastattavaa	2023	2022
Oma pääoma		
Peruspääoma	91 427 011,19	91 427 011,19
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 849 677,99	13 808 504,98
Tilikauden yli-/alijäämä	3 372 594,66	1 041 173,01
	<u>109 649 283,84</u>	<u>106 276 689,18</u>
Poistoero ja varaukset		
Poistoero	22 761 228,15	18 453 188,20
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	5 806 000,00
	<u>22 761 228,15</u>	<u>24 259 188,20</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	4 171 812,23	2 857 936,19
Korottomat velat kunnalta	74 560 746,62	70 210 586,77
Liittymismaksut ja muut velat	51 315,69	44 295,91
Siirtovelat	540 242,12	882 342,94
	<u>79 324 116,66</u>	<u>73 995 161,81</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>211 734 628,65</u>	<u>204 531 039,19</u>

9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat

9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet

Kilpailulainsäädäntö muuttui kesäkuussa 2019 kuntien markkinoilla toimimisen osalta. 1.1.2020 voimaan astuneen säännöksen mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttäminen on Joensuun kaupungissa toteutettu siten, että kilpailla markkinoilla harjoitettavat palvelut on kirjattu omille kustannuspaikoilleen tai toiminnoilleen ja niihin on kohdistettu kaikki toiminnasta aiheutuvat tulot ja kulut. Tilakeskuksen eriytettävä toiminta poikkeaa kirjaustansa osalta muista kaupungin eriytettävistä toiminnoista. Tilakeskuksen eriyttäminen on toteutettu siten, että eriyttämisen kohteena olevien tilakohteiden tulot on eroteltu toiminnolla kirjanpidossa ja kirjanpitoon kirjatut menot jyvitetään Koki-ohjelmassa rakennuksen huoneistoryhmille (R0810) vuokrasopimusten neliöiden perusteella ja sitä kautta saadaan eriytettävän toiminnan menot. Menot suhteutetaan koko kiinteistönhoidon kustannuksiin (% kokonaismenoista) ja Kokista saadut menot kohdistetaan laskennallisesti tuloslaskelman tiliryhmille eriytetyn toiminnan menojen suhteessa.

Eriytettyjen toimintojen kirjanpitoon on kohdistettu välittömät kustannukset joko aiheuttamisperiaatteella tai esimerkiksi työaika-arvion perusteella. Palveluihin on pääsääntöisesti kohdistettu myös välilliset kustannukset, kuten keskitetyt tukipalvelut.

Toimialoille on laadittu keskitetysti eriytettyä kirjanpitoa ja näiden palveluiden hinnoittelua koskevat ohjeet. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä liikelaitoksen tuloslaskelmakaavaa käyttäen. Tilinpäätöksessä on esitetty myös vertailuvuoden luvut.

Hinnoittelussa on huomioitu useamman vuoden toimintakulujen ja -tuottojen taso, ei vain yksittäisen vuoden tilanne. Lisäksi vuosien välinen vaihtelu vaikuttaa eriytettyjen toimintojen toteutumiseen. Vuonna 2022 toteutumiin vielä vaikutti koronapandemia, mikä vähensi esimerkiksi Vesikon kahvion myyntiä. Vuonna 2023 myynti oli jo korkeampi kuin aiemmin koronavuosina.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot

6924 Vesikon kahvio	2023	2022
Liikevaihto	50 068	38 684
Liiketoiminnan muut tuotot	856	989
Materiaalit ja palvelut	-37 651	-32 064
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 568	-27 754
Ostot tilikauden aikana	-35 568	-27 754
Palvelujen ostot	-2 083	-4 310
Henkilöstökulut	-32 738	-34 430
Palkat ja palkkiot	-27 281	-28 485
Henkilösivukulut	-5 456	-5 945
Eläkekulut	-4 381	-4 761
Muut henkilösivukulut	-1 075	-1 185
Liiketoiminnan muut kulut	-8 030	-7 354
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-27 495	-34 174
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-27 495	-34 174

9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot

Yhdyskuntatekniikan palvelutuontanto, muun palvelun myynti	2023	2022
Liikevaihto	149 845	114 920
Liiketoiminnan muut tuotot	30	100
Muut tuet ja avustukset	402	221
Materiaalit ja palvelut	-17 383	-7 537
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 289	-441
Ostot tilikauden aikana	-1 289	-441
Palvelujen ostot	-16 093	-7 095
Henkilöstökulut	-57 126	-33 726
Palkat ja palkkiot	-45 317	-27 525
Henkilösivukulut	-11 809	-6 200
Eläkekulut	-10 198	-4 961
Muut henkilösivukulut	-1 611	-1 239
Liiketoiminnan muut kulut	-72 297	-26 428
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 472	47 551
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 472	47 551

Tilakeskus	2023	2022
Liikevaihto	745 348	894 421
Materiaalit ja palvelut	-182 485	-188 018
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-103 901	-110 384
Ostot tilikauden aikana	-103 901	-110 384
Palvelujen ostot	-78 584	-77 634
Henkilöstökulut	-43 643	-40 765
Palkat ja palkkiot	-34 961	-31 667
Henkilösivukulut	-8 682	-9 098
Eläkekulut	-7 520	-7 806
Muut henkilösivukulut	-1 162	-1 291
Poistot ja arvonalentumiset	-199 318	-150 705
Liiketoiminnan muut kulut	-206 119	-195 336
Liikelylijäämä (-alijäämä)	113 783	319 598
Rahoitustuotot ja -kulut	-71 653	-69 738
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	42 130	249 860

10 Allekirjoitukset ja tilinpäätös- merkinnät

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Asiakirjan oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa ____ . ____ . 2024

BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela, KHT, JHT

11 Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet, rahastot	MUIRAH	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Vyörytys	VYÖR	Sähköinen arkistointi
Muistiotos tilinpäät	MUISTP	Sähköinen arkistointi
Kassatositteet	KASSA2	Sähköinen arkistointi
Sisäinen tilimyynti, CPU	KASSAS	Sähköinen arkistointi
Tiliotteet	PANKKI	Sähköinen arkistointi
Verkkokauppa	VERKKO	Sähköinen arkistointi
Sisäiset siirrot ja oikaisut	MUISIS	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiot Rondosta	MUIRS2	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP	Sähköinen arkistointi
Käyttösuunnitelma	BUD	Sähköinen arkistointi
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Manuaaliset palkat	MUIPAL	Sähköinen arkistointi
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostoreskontra, Rondo	OSTOT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, Rondo	ORPRO	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	OMAKSU	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	OMAKSU	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Sisäiset laskut Rondosta	SISROP	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
Laskulajit	MRP01-MRP99	Sähköinen arkistointi
Hyvityslask. kuittaukset	MRPHYV	Sähköinen arkistointi
MRP Manuaalisuoritukset	MRPMAN	Sähköinen arkistointi
MRP Luottotappiot	MRPK	Sähköinen arkistointi
MRP Viitesuoritukset	MRPVII	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN	Sähköinen arkistointi
Konserni		
Alkusaldot	KLALKU	Sähköinen arkistointi
Tytär/kuntayhtymät	KLYHT	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjaukset	KLKIRJ	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS	Sähköinen arkistointi